ลัมมิเซาย

ตูด

เกียรติศักดิ์

พระราชินทร

ดียอง ดอนเนอร์

ร้าน เลข ที่ ๓๕๓ สพาน หัน พระ นคร

โทรศัพท์ ๓๙๖

ขาย ทอง คำใบใหญ่ อย่าง ดี รับ ทำ เครื่อง ทอง รูปพรรณ ต่าง ๆ ข้าพเจ้า สัญญาได้ ว่า ทำ ด้วย ทองใบใหญ่ อย่าง ดี แท้ ถ้า ท่าน ซื้อ ไปใช้ แล้วไม่ ชอบใจ หรือ บุบ ฉลายไป อย่าง หนึ่ง อย่างใด คืนได้ ตาม ความ ประสงค์ ของ ท่าน ตาม ราคาทองขึ้น ลง ใน วัน นั้น แต่ค่า จ้าง คืนไม่ ได้ นอกจากนี้ยังรับซื้อขาย เงินเหรียญนอก ทุก ๆ ชนิด กับ รับ ซื้อ เครื่อง ทอง, เงิน, เพ็ชร์, รูปพรรณ ต่าง ๆ อีกด้วย

ผู้ดีต้องใช้ของที่ดี

กล้องส่อง "เกีศ"

ห้าง เพาล์บีก เคนบัก

เชิงสพาน มอญ ถนน เจริญกรุง

เปน เอเยนต์ แต่ผู้เดียว

ควรมี

เรือนที่

งดงาม

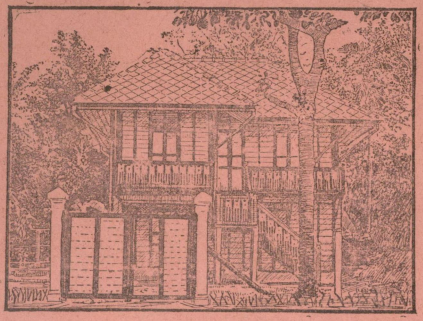

แบบนี้

ถูกต้อง

ด้วยศุข

วิทยา

เรือนแบบนี้ใช้เสาคอนซีเมนต์แกนเหล็กตั้งชั้นพื้นล่างติดกับดินปูกระเบื้องซีเมนต์ มีห้องครัวสำหรับหุงต้ม ถัดไปมีห้องรับประทานอาหารและห้องน้ำ ส่วนชั้นบนมีห้องนอน ห้องรับแขก ห้องนั่งเล่นพักผ่อนสมอง ไม้สำหรับประกอบเรือนนี้คือ ตง, คาน, พื้น, เสาทำด้วยไม้ตะแบก ส่วนฝาอัดเข้าลิ้นสายบัวรางร่องอย่างสนิท ประตู, น่าต่าง ลูกกรง บรรได ใช้ไม้สัก ฝ้าใช้ไม้ยมหอม ฤาไม้ยางแดงอันคงทน หลังคามุงกระเบื้องซีเมนต์ เครื่องกลอนแลกุญแจใช้เหล็กต้วมติดให้พร้อมทาสีน้ำมันหมดทั้งหลัง ปลูกสร้างเสร็จเร็วทันใจนึกจะคิดราคาพอสมควร ท่านที่อยู่ต่างจังหวัดหรืออยู่ในกรุงเทพฯ มีความประสงค์จะสร้างโปรดเชิญไปตกลงที่ กรุงเทพพาณิช ตั้งอยู่เชิงสพานมหาดไทยอุทิศ ริมสุวรรณบรรพตวัดสระเกษ จังหวัดพระนคร และเป็นเอเยนต์รับสั่งเครื่องจักรทำไม้ทุกๆ ชนิด ของห้าง เอ. เฟร. เย. อีแกตกำปนี ประเทศอเมริกาด้วย

สยาม ภาพยนตร์ บริษัท

รับ เป็น นาย หน้าจัดการ การ มหรศพ ต่าง ๆ

ที่ ทำ การ ตั้ง อยู่ที่ โรง หนัง พัฒนากร ตำบล สาม แยก

จังหวัด พระ นคร โทรศัพท์ เลข ที่ ๖๓๖

โรง ฉาย ภาพ ยนตร์ ของ บริษัท ที่ ตั้ง อยู่ ใน พระ นคร คือ โรงหนัง พัฒนากร, โรง หนัง ฮ่อง กง, โรง หนัง สาธร, โรง หนัง สิงคโปร์, โรง หนัง พัฒนารมณ์, โรง หนัง ศรีอาทิตย์, โรง หนัง นางเลิ้ง, โรง หนังบาง ลำภู, โรง หนัง บีนัง.

แลได้ แยก สาขา เที่ยว ฉาย หนัง ตาม จังหวัด ต่าง ๆ อีก หลาย สิบ ตำบล

รับ จ้างไป ฉาย ภาพ ยนตร์ ใน การ มหรศพใน ที่ ต่าง ๆ และ จะ ใช้ ไฟฟ้า ประดับใน การ นั้น ด้วย ก็ ได้ โดย ราคา ย่อม เยาว์ หรือ จะ ผูก ขาดไป ฉาย ตาม จังหวัด ต่าง ๆ เป็น รายเดือน ก็ ได้

นอก จาก นี้ ยัง รับ จ้าง ฉาย กระจก ประกาศ แจ้ง ความ ตาม โรง หนัง ของ บริษัท ทั่วไป โดย ราคา ถูก ๆ

น้ำมันใส่ผมอย่างดี ตรีโกพีลีนา

เป็นน้ำมันใส่ผมที่มีชื่อเสียงในยุโรป เพราะมีสรรพคุณในการบำรุงผมให้สวยงาม ทำให้รากผมเย็น บ้องกันขี้รังแค แก้คันศีรษะ หวีง่าย ผมจะเจริญเร็ว มีกลิ่นหอม

เอเยนต์ในกรุงสยาม

สุภรพานิชย์

รับตัดเสื้อหญิงและชาย

โค้งรถรางสี่กั๊กพระยาศรี โทรศัพท์ ๑๑๒๙

ผู้ที่จะไปต่างประเทศ

ขอเชิญไปดูผ้าสักหลาดที่ห้างมีมากอย่าง ราคาก็ถูก จะรับตัดให้อย่างงดงาม เสื้อและกางเกงตัดจากนอกก็มี

สิ่งของที่จะต้องใช้ไปต่างประเทศมีมาก

หีบเดินทาง คอเลอร์, เสื้อเชิด, ถุงเท้าสั้น, ฯ ล ฯ

บริบูรณ์ โอสถ

บุรณะกษัย โอสถ

เปนยา ปราบโรค ทางปัสสาวะ พิการ อย่าง ดี เช่น ถ่าย ปัสสาวะ ครั้ง ละ น้อย ๆ บ่อย ๆ กระปริด กระปรอย ปวด เบ่ง เจ็บ แสบ ตำ กล้อง ตลอด ถึง ผี เย็บ และ เปน เลือด เปน หนอง แก้ ปัสสาวะ แดง ข้น หรือ เปน ตะกอน ขุ่น ขาว แก้ มุตกิด แก้กษัยกล่อน ๆ ลงฝัก แก้ ปวด เมื่อย บั้น เอว และ หลัง แก้ ปวด ขัด ตาม ข้อ ต่าง ๆ เมื่อ รับ ประทาน ยา นี้ แล้ว จะ ทำให้ น้ำ ปัสสาวะ ใส จาง ลง อาการ ปวด เบ่ง เจ็บ แสบ เปน หนอง เปน เลือด เมื่อย ขบ ตาม ตัว และ ข้อ ต่าง ๆ จะ หาย โดย เร็ว ยา นี้ มี ขาย ทั่วไป ตาม หัว เมือง และ ที่ บริบูรณ์ โอสถ ขาย ขวด ละ ๑ บาท ๖ ขวด ๕ บาท ขวด ใหญ่ ขวด ละ ๒ บาท ผู้ ซื้อ ควร ระวัง ของ แท้ ต้อง มี รูป ขวด แล ฉลาก ดัง รูป ข้าง บน นี้

ผ้าเช็ดหน้า

ผ้าเช็ดหน้าขาวล้วน เนื้อดีพอใช้ มีจำนวนมาก สำหรับซื้อแจกงานศพหรือถวายพระภิกษุ ราคาโหลละ ๘ สลึงเท่านั้น

ผ้าเช็ดหน้าผืนเล็ก สำหรับผู้หญิงหรือสำหรับเด็ก หากจะสำหรับช่วยงานมงคลก็ดี ราคาเพียงโหลละ ๑๒๕ สตางค์ พื้นขาวขอบพิมพ์เป็นดอกไม้สีต่าง ๆ

ผ้าเช็ดหน้าสีน้ำตาล และสีฟ้า ขนาดกว้างยาว ๑๘ x ๑๘ นิ้ว ดุจผ้าเช็ดหน้าขาวข้างบน ๑ เหมาะสำหรับเป็นของช่วยงานดุจกัน ราคาเพียงโหลละ ๘ สลึง

ผ้าเช็ดหน้าขาวขอบริ้ว ขนาด ๑๘ x ๑๘ นิ้ว ก็เหมาะสำหรับเป็นของช่วยอีก และราคาโหลละ ๘ สลึง ฉนั้นเป็นที่หวังได้ว่า ท่านต้องการผ้าเช็ดหน้าไปช่วยงานใด ๆ แล้ว โปรดแวะชมที่ "จาตุรงคอาภรณ์" คงได้สมประสงค์

ผ้าเช็ดหน้าดี ๆ พอสมควรแก่ท่านที่จะซื้อสำหรับประจำกระเป๋าเสื้อที่

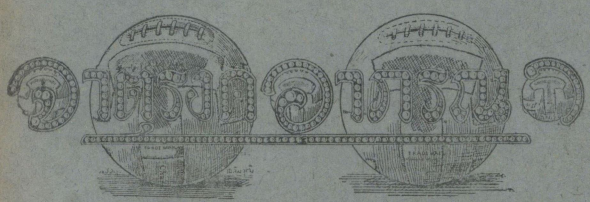

สารบาน

ศัพท์ไทย เล่ม ๕ ตอน ๓ ประจำเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๘

ภาพน่าเรื่อง — แองยีโลยกถ้วยแก้วเหล้าที่ดอนคิวบังคับให้ดื่มขึ้น . . . . . แต่ดอนคิวสอกเข้าปัดมือจนถ้วยแก้วพลัดตกแตก "ข้าพเจ้าเห็นแล้วว่าท่านบริสุทธิ์"

แถลงการณ์	บรรณาธิการ	พิเศษ
ธรรมมีอุปการมากสองประการ	หลวงสันธานอักษรศาสตร์	๔๕๑
สมรัก	พ. ษ.	๔๕๔
เลยองด์อนเนอร์	ซ. โกมลมิศร์	๔๗๗
กรรมตามทัน (ภาค ๒)	เรืองศิลป์	๔๙๙
นิยายเชอร์ล็อคโฮล์มส์ เรื่องสมุดสำคัญ ...	"ช่อมาลี"	๕๓๒
เกียรติศักดิ์พระราชรินทร์ (บรรพ ๒) ...	"พันธุ์งาม"	๕๕๑
ศัพท์สนุก	ร. ทับทิมดี	๕๘๖
อภินิหารของดอนคิว	"บุศราคำ"	๕๙๐
มธุรสประหลาด	คนึง ฤทธาคนี	๖๒๒
โลหิตนักรบ	"แสงบุหลัน"	๖๔๒

โรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ไทย เจ้าของ และ ผู้พิมพ์

พระสันทัดอักษรสาร ผู้จัดการ นายแช เศรษฐบุตร บรรณาธิการ

ค่ารับปีละ ๑๐ บาท สำนักงานถนนพลับพลาไชย จังหวัดพระนคร โทรศัพท์ ๔๘๒

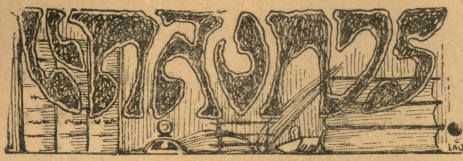

ท่านผู้อ่านคงพากันพิศวงว่านี่เป็นเพราะเหตุดังฤๅ? จู่ๆ ศัพท์ไทยจึงได้เก่งจนเกือบเกินตัว—เก่งทั้งเรื่องเก่งทั้งหน้าปกเก่งทั้งภาพและวิธีการอื่นๆโดยตลอด มิได้นึกได้ฝันเลยว่าจะเก่งกาจสามารถถึงปานฉะนี้ ปัญหาข้อนี้เราเองก็ตอบแทบไม่ถูกและไม่อยากจะตอบให้ตรงนัก เพราะเกรงจะถูกหาว่าเป็นคนปากซ้องจนเกินควรไป จึงขอเรียนให้ทราบแต่เพียงว่าทั้งนี้ก็โดยอาศัยหลักการปฏิบัติของเราในข้อที่มีอยู่ว่า **ทำให้ดียิ่งขึ้น** ดังนั้นสิ่งทั้งหลายแหล่ที่เราได้พยายามจัดทำขึ้นทั้งในเวลานี้และในกาละต่อไปก็เพื่อมุ่งประโยชน์หวังตอบแทนความกรุณาอุดหนุนของท่านทั้งหลายและให้ท่านพากันพอใจชอบใจเกิดความนิยมชมชื่นแล้วและชวนกันมารับหนังสือศัพท์ไทยทั้งซื้อปลีกอ่านจนกระทั่งหมดคลังของเรากับเพื่อแสดงให้เห็นชัดแห่งความเจริญของหนังสือศัพท์ไทยที่มีอายุคงยืนนานบรรลุถึงปีที่ ๕ สมแก่ความวัฒนาถาวรเท่านั้นเป็นข้อใหญ่ใจความ ส่วนเหตุผลอย่างอื่นๆเราขอยกให้เป็นหน้าที่ของท่านผู้ได้ประสบพบเห็นกล่าวเองเทอญ

ท่าน พอใจ เรื่อง "เกียรติศักดิ์ ของ พระราชรินทร ไหม ?" เรื่องนี้ มีรสชาต สนุก ชวนอ่าน ตาม ชนิด ของเรื่อง โลดโผน มวย ๆ ดาบ ๆ เกี่ยว ด้วย ชีวิต ของนักรบ ไทย เรา ใน สมัย โบราณ อันมีมาใน พงศาวดาร สยาม ดังที่ เรา ท่าน นิยม กัน อยู่ ใน ยุค นี้ แล้ว ผู้ร้อยกรอง ยังได้ ค้นหา ขนบ ธรรมเนียม แล ประเพณี พร้อมทั้งประวัติศาสตร์ ตาม ยุคกาล นั้น ๆ มา เรียบ เรียง ให้ผู้อ่าน ได้ รับ ความ รู้ แพนก ประวัติ ศาสตร์ ตาม สมควร อีก ประการหนึ่ง ด้วย เรา รู้สึก ยินดี และ ขอบใจ "พันธุ์งาม" เป็น อันมาก ที่ได้ พยายาม ประพันธ์เรื่องนี้ขึ้น กับ ขอแจ้งให้ ทราบ ไว้ ในที่นี้ ด้วย ว่า เนื้อเรื่องใน บรรพ ๓ ที่ จะนำ ลง ต่อไป นี้ ท่าน จะ ได้ ทราบ ถึง วิธี คล้องช้าง อย่าง พิสดาร ส่วน บรรพ ต่อ ๆไปนั้น ก็ยิ่ง ทวี รสชาต สนุก และ โลดโผน ขึ้น เป็น ลำดับ

เรื่อง ชนิด อิง พงศาวดาร เช่น กล่าว มา ข้างบนนี้ เรา ขอ เรียน ให้ ทราบว่า มี อยู่ ใน แพ้ม ของ เรา อีก มาก มาย หลายเรื่อง ซึ่งมี รสชาต แปลก ๆ ต่าง ๆ กัน ทั้งสิ้น เวลานี้ เรา มี อยู่ เรื่องหนึ่ง ซึ่ง นับว่าเป็น เรื่อง มีเค้าโครง ผิด แปลก พิสดาร กว่า เรื่อง ใด ๆ ทั้งสิ้น เรา ขอ รับ รอง ว่า ท่าน จะ รู้สึก พิศวง อย่างไม่ น่าเชื่อเลยว่าจะมีเรื่องชนิดนี้เกิดขึ้นได้ เรา จะนำลง ใน ฉบับเดือน อันวาคม หน้า ถ้า ท่านไม่ ได้ อ่าน เรื่องนี้ แล้ว ก็ เท่ากับ ท่านไม่ ได้ อ่านเรื่องศักดิ์ ของ นักรบไทย ใน สมัยโบราณ ที่ทันสุด ไม่ สมควร ที่ท่าน จะ ให้ ผ่าน พ้นไป เป็น อันขาด ส่วน ที่ แปล มา จาก พากย์ อังกฤษ นั้นเล่า ก็ มี อยู่แล้ว เตรียม พร้อม ที่ จะ ได้ นำลง ให้ ท่าน ได้

อ่านเสมอ ขอท่านจงวางใจเถิดว่า เราจะพยายามอย่างเต็มกำลัง มิให้เรื่องชนิดนี้หายไปจากหน้ากระดาษศัพท์ไทยเป็นอันขาด

เรื่อง 'กรรมตามทัน' ของ 'เรืองศิลป์' ที่เราได้นำลงในตอนก่อนกับตอนนี้ ถ้าจะพูดอย่างไม่เข้าใครออกใครแล้ว ต้องกล่าวว่า เยี่ยมพอการ เป็นเรื่องที่มีรสแห่งความรักอย่างหวานจับใจดูดดื่มโศกซึ้งยิ่งกว่าเรื่องรักใดๆที่มีมาแล้วทั้งสิ้น และผู้แต่งเองก็รับรองว่าได้พยายามปรุงให้ดีเยี่ยมกว่าเรื่องที่ได้เขียนแล้วทุกเรื่อง ดังนั้นถ้าจะกล่าวว่าเป็นเรื่องที่ผู้แต่งได้ปล่อยอย่างเต็มปรายปากกาก็ไม่ผิดจากความจริงไปมากนักกระมัง เรื่องนี้ยังมีภาค ๓ อีกภาคเดียวซึ่งเป็นตอนจบจะได้นำลงให้ติดต่อกันในฉบับหน้า ท่านอย่าได้ละโอกาสหาอ่านเสียเลย โดยท่านจะทราบได้ว่าเรื่องนี้จะลงเอยอย่างโศกซึ้งและเศร้าสลดใจเพียงใด

เลยองด์อนเนอร์ เป็นเรื่องฉากหนึ่งแห่งยุทธวิธีของเอมเปอเรอนะโปเลี่ยนโบนาปาร์ต เรื่องชนิดนี้ไม่จำเป็นต้องกล่าวว่าดีวิเศษอย่างใด โดยลักษณาการย่อมมีรสสนุกอยู่ในตัวเองพร้อมแล้ว และท่านคงทราบดีว่า เรื่องชนิดนี้กว่าจะค้นคว้าหามาได้แต่ละเรื่องย่อมเป็นของยากนักยากหนา เหตุฉะนี้แหละจึงจะหามาลงสู่ท่านผู้อ่านบ่อยนักไม่ใคร่ได้ แต่อย่างไรก็ดี เราจะพยายามโดยเต็มกำลังที่จะนำมาลงไว้ให้บ่อยที่สุดที่จะทำได้ เราขอบใจ ฆ. โกมลมิศร์ที่ได้เขียนมาลงคราวนี้เป็นอย่างสูงไว้ในที่นี้ด้วย

และเราจะเลยขอโอกาสกระซิบบอกไว้ให้ทราบว่า ด้วยเวลาอันสั้นเรามีต้นฉบับอยู่เรื่องหนึ่ง ซึ่งเอมเปอเรอนะโปเลียนได้เขียนโดยตนเองไว้ในมือแล้ว ในไม่ช้าวันนักเราจะแปลมาลงให้ท่านได้อ่านกัน แต่จะเป็นเรื่องจิตชีดหรือดีวิเศษปานใดเพียงใดเรายังไม่อยากจะกล่าวเป็นเชิงโฆษณาก่อน เท่าที่เราจะกล่าวอย่างเต็มปากได้ก็เพียงว่าเรื่องชนิดนี้ยังไม่เคยปรากฏมีในหนังสือรายเดือนภาษาไทยฉบับใดๆเลย และเราท่านย่อมทราบแล้วว่านะโปเลียนเคยแต่จับกระบี่คอยบัญชาการสงครามในสนามรบ ไม่ใช่เป็นผู้ที่ได้นามว่า "นักประพันธ์" อย่างไรก็ดงจะมีสำนวนโวหารผิดแผกกว่านักประพันธ์คนอื่นๆอย่างไกลลิบทีเดียว เหตุผลเช่นนี้ก็ต้องเรียกว่าเป็นเรื่องที่น่าพิศวงและแปลกประหลาดที่สุดได้เรื่องหนึ่ง และควรจะหรือที่ท่านจะไม่อ่านเรื่องที่ออกจากปลายปากกาของคนสำคัญที่สุดคนหนึ่งในประวัติศาสตร์แห่งโลก

บรรดาเรื่องนักสืบแล้ว ใครๆก็ย่อมทราบอยู่ทั่วไปว่านักสืบเชอร์ลอคโฮล์มส์เป็นชั้นหน้าชั้นตากว่าเรื่องใดๆ ยิ่งสำหรับพวกเราแล้วดูเหมือนจะคิดปากกันทีเดียวว่าเชอร์ลอคโฮล์มส์เป็นนักสืบผู้วิเศษกว่านักสืบใดๆ บรรดาในเรื่องที่เรียกกันว่า "อ่านเล่น" ทั้งสิ้น

ตามที่เราได้นำลงมาแล้วทั้งสองเรื่อง คือเรื่อง 'สามมฤตก' กับ 'สมุดสำคัญ' ในเล่ม ๕ ตอน ๑—๒—๓ นั้น เป็นเรื่องใหม่เอี่ยมที่สุด ซึ่งเซอร์อาเธอร์ โคแนนดอยล์ ได้เขียนลงในสแตรนแมกกาซีน ฉบับประจำเดือน มกราคม และ กุมภาพันธ์ มีนาคม พ. ศ. ๒๔๖๗ ตามลำดับ และขอให้ท่านผู้อ่านพึงทราบและไว้ใจเถิดว่า ในกาลต่อไป ถ้าปรากฏเรื่องนี้ ในฉบับพากย์อังกฤษแล้ว เราจะพยายามจัดแปลมาลงส่งท่านผู้อ่านเสมอและในเวลาอันเร็วที่สุด

อนึ่ง เรื่องที่เกี่ยวแก่ผู้ร้ายสำคัญแล้ว มีน้อยเรื่องนักที่จะทัดเทียมเรื่อง "ดอนคิว" ได้ เพราะเรื่องนี้ตามท้องเรื่องถึงแม้จะกล่าวว่า ดอนคิวเป็นมหาโจร นอกกฎหมาย และเหี้ยมโหดทารุณอย่างใดก็ตาม ดอนคิวยังมีน้ำใจสุภาพและเป็น 'ลูกผู้ชาย' อย่างน่าชมยิ่งนักดังท่านย่อมทราบมาบ้างและทราบได้จากเรื่องที่นำลงไว้ในดอนนั้น เรื่องดอนคิวเราได้เคยนำลงมาแล้วครั้งหนึ่ง และต่อจากนั้นก็ได้พยายามค้นหาอยู่เสมอ แต่เหตุด้วยหาต้นฉบับพากย์อังกฤษได้ยากยิ่ง จึงยังมิได้นำมาลงส่งผู้อ่าน เราขอแสดงความขอบใจ 'บุศราคำ' มากที่ได้อุตส่าห์แปลส่งมา และเราขอเรียนให้ทราบไว้ในที่นี้ว่า เรื่องดอนคิวนี้เรามีอยู่ในต้นฉบับแล้วอีก ๒—๓ เรื่อง ซึ่งจะได้นำลงต่อไปในโอกาสอันเร็วที่สุด โปรดเตรียมตัวไว้คอยอ่านในฉบับหน้าเถิด และเรื่องใหม่นี้ยิ่งทวีลักษณะความสนุกและตื่นเต้นขึ้นตามลำดับ

เรื่อง คดีสำคัญแห่งนครปารีส คดีที่ ๒ ที่ได้พลอยหายไปจากหน้ากระดาษด้วย ก็โดยเหตุว่าเป็นเรื่องชนิดเดียวกับนิยายเชอร์ล็อคโฮล์มส์เมื่อนำเรื่องนิยายเชอร์ล็อคโฮล์มส์ลงแล้ว ครั้นจะนำลงอีกก็เกรงว่าอาจจะไม่เป็นที่พอใจแก่บางท่านผู้ที่ไม่พอใจในเรื่องการสืบๆ สวนๆ ดังนั้นเราจึงพักไว้ และจะนำลงในเล่มตอนที่ ๔ พร้อมด้วยเรื่องดีๆ และสนุกๆ ทั้งสิ้น โปรดคอยอ่านเถิด เรื่องชนิดนี้ไม่ใช่เป็นเพียงแต่อ่านเล่นเช่นเรื่องรักๆใคร่ๆ ทั้งหลาย ยังให้ประโยชน์แก่ผู้สนใจในวิชสืบสวนคดีอีกด้วย อยู่บ้างอีกโสดหนึ่งด้วย

ศัพท์สนุกและโลหิตนักรบ ซึ่งได้ขาดไปในเล่มตอนก่อนนั้น ขอโปรดอย่าเข้าใจผิดว่าเรามิขาดส่งออกเสียแล้วหรือจึงมิได้นำลงเช่นเคย เพราะโดยมากมีผู้กล่าวว่าศัพท์สนุกเป็นเรื่องสำคัญประจำตอนอย่างหนึ่ง ขอแถลงให้ทราบว่าการที่จำต้องพักเรื่องที่กล่าวแล้วทั้ง ๒ เรื่องก็ด้วยเหตุจำเป็นจริงๆ กล่าวคือเล่มตอนที่ ๒ นั้นจุหน้ากระดาษถึง ๒๒ ยก ถ้าจะนำลงไว้ก็จะต้องเพิ่มหน้ากระดาษอีกไม่น้อยกว่า ๓—๔ ยกเศษ ซึ่งเกรงจะเป็นการเอาเปรียบในเชิงมีบุญคุณต่อท่านผู้อ่านมากเกินไป จึงได้พักไว้มานำลงในตอนนี้ และเหตุที่เป็นไปเช่นนั้นก็โดยไม่นึกคาดว่าเรื่องกรรมตามทันภาค ๑ ของเรื่องศิลป์จะจุหน้ากระดาษถึง ๖๐ หน้ามารู้เอาต่อเมื่อสั่งพิมพ์ไปหมดแล้ว จึงจำต้องยอมให้ท่านผู้อ่านตำหนิติโทษเราคราวหนึ่ง

แม้แต่เราจะพักสองเรื่องข้างบนนี้แล้วก็ดี ยังจำเป็นต้องขยักเรื่องตอนกลางมาลงในตอนนี้ คงลงได้แต่เพียง ๔ หน้าพอไม่เป็นการกล่าวเท็จต่อท่านผู้ที่ได้เห็นภาพแสดงเรื่องไว้ที่หน้าปก และยอมให้ท่านตำหนิโทษขึ้นเป็นทวีคูณ แต่อย่างไรก็ดี เรามั่นใจในความกรุณาของท่านทั้งหลายว่าคงจะให้อภัยแก่เรา และเราขอรับรองว่าในกาลต่อไปจะไม่ยอมให้เป็นเช่นนี้อีกได้เลย

เราขอแถลงให้ท่านผู้อ่านทราบล่วงหน้าไว้ในที่นี้ว่า ในตอนหน้าจะมีเรื่องสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งลง เป็นเรื่องความเห็นเอกชนกลายๆ ทั้งเป็นเรื่องที่โลกกำลังตื่นเต้นและสมสมัยที่สุด กล่าวถึงเรื่องการไว้ผมของสตรีสมัยปัจจุบัน จะมีภาพประกอบหลายภาพด้วย ผู้เขียนเรื่องนี้ได้แต่งขึ้นตามที่ได้ใช้ความสังเกตมาอย่างรอบคอบ และได้เขียนด้วยความระมัดระวังอย่างละเอียดถี่ถ้วน สมควรแท้ที่ท่านสุภาพสตรีจะหาไว้อ่านประดับความรู้ยิ่งนัก

ยังอีกเรื่องหนึ่งที่เราจำต้องบอกล่วงหน้าก็คือ เรื่อง "โลกดึกดำบรรพ์" เรื่องนี้ต้นฉบับเดิมเป็นของเซอร์อาเธอร์ โคแนนดอยล์ กล่าวถึงความเป็นไปของโลกอย่างพิลึกกึกกือ ท่านจะรู้สึกพิศวงอย่างเกินคาดทีเดียว ทั้งจะมีภาพประกอบให้ท่านชมแลเห็นความมหัศจรรย์แห่งโลกว่าเป็นมาอย่างไรอีกด้วย

สรุปรวมว่า บรรดาเรื่องที่เราได้บรรจุลงในตอนนี้ ก็มีรสชาติต่าง ๆ กัน ท่านจะหาอ่านได้พร้อมทุก ๆ ชนิด นอกจากที่กล่าวมาแล้ว เรื่อง 'สมรัก' ของ พ. ษ. และ 'มธุรสประหลาด' ของคนึง ฤทธาคนี ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวด้วยความรักอย่างดูดดื่มสมลักษณะ ซึ่งหวังว่าทุกเรื่องจะทำให้ท่านได้รับความบรรเทิงและพอใจทั่วกัน

ในที่สุด เราขอขอบใจท่านทั้งหลายบรรดาที่ได้มีเจตนาดีต่อเราทั้งในทางตรงและทางอ้อมไว้ ณ ที่นี้ จงทั่วกันเป็นอย่างมากด้วย.

บรรณาธิการ.

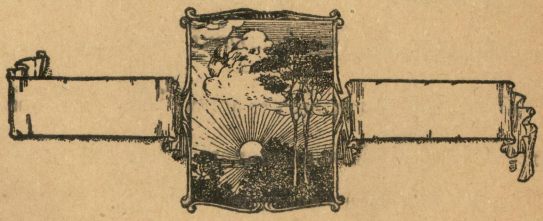

เล่มหน้า

พฤศจิกายน ๖๘

การส่งรูปข้ามมหาสมุทโดยทางวิทยุ ของ "ดำเนิน"

โลกดึกดำบรรพ์ (จากฉบับของเซอร์โคแนนดอยล์) ของ ร. ศ.

นามของหล่อนคือหญิง ของ "แม่อนงค์"

เรื่องของข้าพเจ้า ของ "ประถม"

เจ้าสาวของกิโต ของ คนึง ฤทธาคนี

ฯ ล ฯ ฯ ล ฯ ฯ ล ฯ

ท่านไม่ควร

ให้ศัพท์ไทยเล่มนี้

ขาดตู้สมุดของท่านไปเสีย !

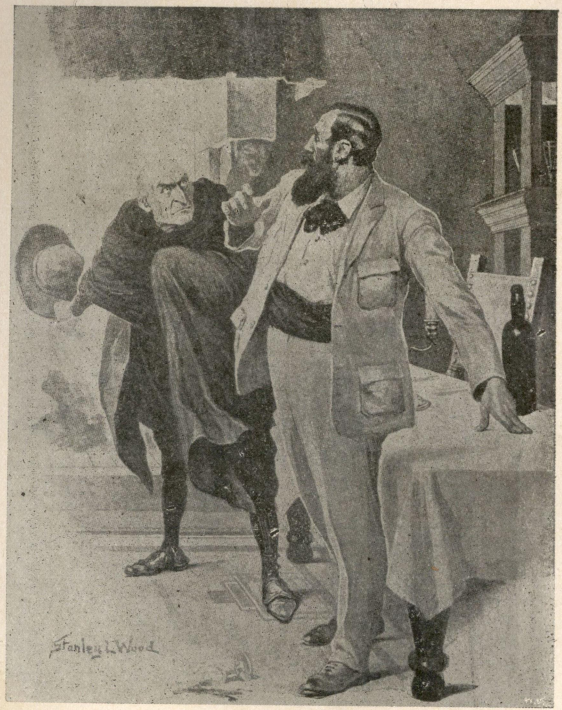

(ภาพ หน้า เรื่อง) แองยี่โล ยก ถ้วยแก้ว เหล้า ที่ ดอนคิว บังคับให้ ดื่ม ขึ้น ... ... แต่ ดอนคิว สอึก บัด มือ จน ถ้วยแก้ว พลัด แตก "ข้าพเจ้า เห็น แล้ว ว่า ท่าน บริสุทธิ" (ดู หน้า ๖๐๗)

สัมมาทิฐิ

เล่ม ๕ ตอนที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๖๘

ธรรม มี อุปการ มาก สอง ประการ

๑. สติ, ความ ระลึก ได้.

๒. สัมปชัญญะ, ความ รู้ ตัว.

(๑) สติ

(กลบท ละลอกแก้ว กะทบ ฝั่ง)

ขอ เริ่ม ธรรม คิด ร่ำ ถ้อย สุนทร แถลง
เพ่ง หมวด สอง เพียร มอง ซ้ำ คำ แสดง
ท่าน แจก แจง ทั้ง แจ้ง จำ เปน ตำรา
สัทธา มั่น สัตย์ ธรรม์ มี ที่ รำลึก
จง รู้ สึก จารึก สาร วาน ศึกษา
สติ เสริม ซึ่ง เติม ศัพท์ รับ วาจา
มิ เพื่อน พ้น ไม่ ฝัน ฝ่า พา เลอะ เลือน

จับ เหตุ ผล จาก หน ผิด คิด รอบ คอบ
เห็น สิ่ง ชอบ หวน สอบ ชัด บัด ปด เบี่ อน
ทราบ ส่วน ดี เสริม ศรี เด่น เว้น แชเชื่อน
กระทำ เหมื่อน กระเทื่อน แม้น แผน เมธี
สุข ประโยชน์ แสนโปรด ยิ่ง หลีก สิ่ง ชั่ว
รู้ สึก ทุกข์ ไร้ สุข ทั่ว หลบ ตัว หนี
เล็ง เห็นโทษ ล้วนโหด แท้ แก้ คืน ดี
ไม่ ประมาท เหมื่อน ปราชญ์ มี ปรีชาญาณ
สติ ดล สบ ตนได้ มีไหว หวั่น
เพิ่ม สัตย์ ธรรม์ เพียบ สันทัด อรรถไข ขาน
ดุจ นาม ชี้ ดั่งนั้น ชื่อ ถือ เปน ภาร
เรียน รัก ชอบ รู้ รอบ ชาญ งาน งด งาม ฯ

(๒) สัมปชัญญะ

(กลบท กบเต้น ต่อย หอย)

๏ รู้ รอบ คอบ รอบ เรียน ข้าง ทาง ที่ ถูก
น้ำใจ ปลั่ง นั่ง แจง ปลูก ผูก คำถาม
เพื่อน ที่ เคย เผย ทาง ควร สวน สอบ ความ
สืบ เพียร ต่อ ส่อ เพียร ตาม เมื่อ ยาม ควร
สัมปชัญญ์ สรรพ์ บัด ชั่ว กลัว ความ ผิด

ใน ฐาน ที่ หนึ่ ทุก ทิศ บี่ดโทษ ถ้วน
หา สบาย หาย สิ่ง บาป หยาบ ทั้งมวล
ไม่ ตาม จิตต์ มิตร ตน ชวน ส่วน อบาย
จัก ก้าวไปใจ กอปร์ บ้อง ตรอง ตริ คิด
ถ้า เห็น ผิด ทิศ หัน แผก แปลก เปลี่ยน หาย
ยับ ยั้ง ตน ยล ยิน ตั้ง ระวัง กาย
หา มิตรใหม่ ให้ เหมือน หมาย หาย เลอะ เลือน
ใคร่ ครวญ ดู ครูใคร ดี ที่ สอน สั่ง
สติ หวัง สั่ง ตนไว้ ไม่ ใหล เลื่อน
เรียก สัปปาย ราย สัมปะชัญญะ เยื่อน
ไม่ แช เชื่อน เหมือน ชนโฉดโทษ มาก มี
เห็น แต่ ได้ ให้ ตน ดื้อ รั้อ ธรรมะ
ถือ อำนาจ ทาษอิณะ ผละไพล่ หนี
พลอย เห็น ทาง พลาง เห็น ถ้อย ปล่อย บาปี
ละ บาป หนี ลี้ บาก หน้า หา บุญ เอย ๗

หลวง สันธาน อักษรศาสตร์

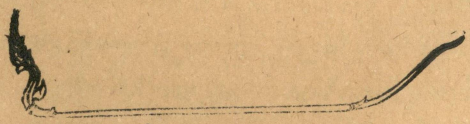

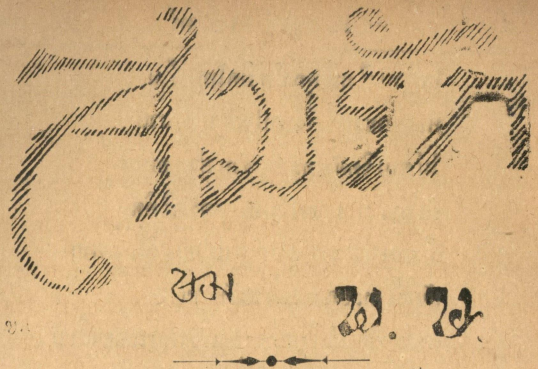

บ้าน สมถวิล ถนน สี่พระยา

วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ. ศ. ๒๕๒๗

สนิท เพื่อน รัก

กัน มี ข่าว ดี จะ บอก แก คง ทาย ไม่ ถูก ว่า เป็น ข่าว อะไร จะ เล่า ให้ ฟัง เมื่อ คืน นี้ กัน ไป ดู หนัง พบ ผู้ หญิง สวย คน หนึ่ง แก เอ๋ย หล่อน สวย จริง ๆ กัน ไม่ ได้ ดู หนัง ตลอด ม้วน สัก ที กัน มอง หล่อน มอง แล้ว มอง อีก และ ไม่ ใช่ แต่ กัน คน เดียว นับ สิบ ๆ ตา เขียว แก หล่อน แปลก ให้ ยาย คุณ บ้า ที่ มา กับ หล่อน พึ่ง เรื่อง ที่ เดียว เก่ง พอ ใช้ กัน สังเกต รู้ อีก อย่าง หนึ่ง คือ หล่อน แอบ มอง กัน ใน เวลา ที่ กัน ไม่ ได้ มอง หล่อน ตอน หนึ่ง กัน เหลียว ไป ดู หล่อน ๆ ก็ เมิน ไป จาก กัน ทันที แสดง ให้ รู้ ว่า หล่อน ไม่ ต้องการ ให้ กัน รู้ ว่า หล่อน ลัก มอง กัน ตอน หนังเลิก กัน หา หล่อน ไม่ พบ ไม่ รู้ หล่อน ไป ทาง ไหน แหม! ชั่ว เวลา เดี๋ยว เดียว เท่า นั้น กัน ตั้ง ใจ จะ กลับ บ้าน แต่ คง นอน ไม่ หลับ ตก ลง เดย เดิน เรื่อย ไป หา ข้าว ต้ม กิน ที่ ราชวงษ์ พอ ย่าง เข้า ไป ใน ร้าน ขาย

ข้าวต้ม ก็ พบ หล่อน กับ ยาย คุณบ้า นั่งกิน อยู่ ใน นั้น ก่อนแล้ว นับเป็น โชค อย่างเอก ที่เดียว กัน มีโอกาส ดู หล่อน อย่าง ถนัด ๆ อีก หน หนึ่ง ใน โรงหนัง แก ก็ รู้แล้ว ว่า มิด เพียงไร นอกจาก นานๆ หนัง หมดชุดจะ สว่าง สัก ๒—๓ นาที แต่ ที่ นี่ สว่าง ตลอด ตอนหนึ่ง กันไม่ อยาก เล่าให้ แก ฟัง เลย กัน มอง หล่อน เพลินไป ยายคุณบ้า ดี จริงแกเอ๋ย ไม่ รู้เรื่อง รู้ราว เลย ว่าใคร เขา จะทำอะไร กับหลาน สาว แกบ้าง โอกาส ที่ กัน ชะล่าใจ หนักขึ้น นี่ แหละ กัน ตัก ข้าวต้มจะใส่ ปาก—แล้ว หันไปดู หล่อน เจ้า ข้าวต้ม เลย แผ่น เข้าไป ทาง รูจมูก ถึง กับ จาม ซ้อน ๆ กัน ยกใหญ่ ข้าวต้ม กระจาย น้ำหู น้ำตาไหล หล่อน ยิ้มแก้มแทบปริ ยาย คุณบ้า ว่า "ทำไม ถึงได้ เป็น เช่นนั้น ล่ะ พ่อเอ๋ย" กัน กำลัง คัน จมูก จามใหญ่ ไม่ รู้จะ ตอบ ว่า ยังไง ได้ รู้สึก เคือง ความ ซุ่ม ซ่าม ของ ตัว แท้ ๆ กัน กลับ บ้านใน ทันใด นั้น เอง ล้ม ความ ตั้งใจ ที่ จะ สืบ หา บ้านหล่อน สำหรับ คืน นั้น

เวลานี้ หวังว่า แก คง สบายดี พบ แสงบ้าง หรือเปล่า ?

คิด ถึง เสมอ

พริ้ง

บ้าน วาสนา ถนน สีลม

วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ. ศ. ๒๔๖๗

พริ้ง พ่อ เกลอแก้ว

กัน สบายดี เท่า ๆ แก ไม่ มี อะไร จะ เล่าให้ ฟัง เรื่องลูกเรื่อง เมีย กันไม่ ค่อย เอาใจใส่ กลัว เป็น ห่วง ผูกคอ แต่ ไม่ ใช่ สอนให้ แก

เอา อย่าง กัน นะ เมื่อ ๒—๓ วันได้ รับ จดหมาย จาก แสวง ฉบับ หนึ่ง เขา ว่า พึ่ง ลงมา จาก เชียงใหม่ ลุงแดง อะไร เจ็บ ก็ไม่ รู้ แต่ กันได้ ข่าว แว่ว ๆ ว่า ดอด ขึ้นไป ติดพัน อยู่กับ แม่สาว สาว คนหนึ่ง นี่ ขึ้นไป เมื่อ วันที่ ๒๐ เดือนนี้ อีก ลักหน่อย คง รู้เห็จ จริง กัน ละ พวก เรา หมู่นี้ ชัก จะ มี ถูก มี เมียไป ตาม ๆ กัน แล้ว คุณแม่ บอก ว่า สำหรับ กัน ต้อง บวช เสียก่อน แล้ว จะ หาให้ ก็ ดี เหมือนกัน แต่ กัน น่ะไม่ ทุกข์ ร้อน อะไร นัก ถึงไม่ หาให้ กัน ก็ ไม่ วิตก กัน เห็นว่า เงินเดือน ก็ ยังน้อย ถ้า จะ แบ่งใช้ ๒ คน ก็ น่ากลัว จะไม่ ตลอด เดือน

ถ้า ว่าง ๆได้ ข่าว ดี ๆ บอกให้ รู้ บ้าง

คิด ถึง

สนิท

บ้าน สม ถวิล ถนน สี่พระยา

วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ. ศ. ๒๔๖๗

แสวง สหาย รัก

พบ แก ที่ สนาม ฟุตบอลล์ วันก่อน ดู อ้วนท้วนขึ้น ถ้าจะได้ ยา บำรุง กำลัง ชนาน วิเศษ กิน เปน แน่ เขาพูด กัน หลาย ปาก ว่า หมู่นี้ แกขึ้นไป เชียงใหม่ บ่อย ๆ ถ้า จะ มี ธุระ สำคัญ กระมัง นี่! ว่าง ๆ ช่วย ซื้อ หรือ ตะโก้ง งาม ๆ มา ฝาก บ้างนะ กัน จะให้ น้องสาว กัน นุ่ง หรือ ไม่ อีก ก็ ก็ หา อะไร ๆ ที่ แก เห็น ว่า ดี มา ฝาก สักอย่างเถอะ

จาก ผู้ที่ เคย อยู่ โรงเรียน มา ด้วยกัน

พร

บ้าน เกษมสุข ถนน รองเมือง

วันที่ ๒๑ กรกฎาคม พ. ศ. ๒๔๖๗

พริ้ง ที่ รัก

หมู่นี้ แกไป ดับ ปาก มา แต่ ไหน นะ แอบ มา เหน็บ เอากันเข้าได้ ใคร เปน คน บอก ว่า กัน ขึ้นไป เชียงใหม่ สนิท หรือ อย่า เชื่อ นะ ความจริง กัน ขึ้นไป เยี่ยม คุณถุง ๒—๓ ครั้ง เท่านั้น ไม่ได้ ไป ยุ่ง ชุระ อื่น อย่าง แก เข้าใจ จาก สนิท ดอก กันไม่ ได้ ดู หนัง มาหลายเดือน แล้ว ดู เหมือน แก ดู บ่อยไม่ ใช่ หรือ เออ! คืน วันเสาร์ ก่อน นะ แกไป เดิน เพ่นพ่าน อยู่ ที่ ราชวงษ์ ทำไม ตั้ง เกือบ ค่ำ ๑ แล้ว กัน คิด จะ ทักแก เหมือนกัน แต่ เห็น ท่า ทาง แก ชอบกล นัก ว่าง ๆ มา เที่ยวบ้าน กัน บ้าง ซี พบ สนิท บอก ด้วยว่า กัน คิด ถึง ชิ่นจะให้ น้องสาว หรือใคร นุ่ง แน่ ?

ตา ก่อน

แสวง

บ้าน สม ถวิล ถนน ศรีพระยา

วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ. ศ. ๒๔๖๗

สนิท เกลอแก้ว

กัน รู้จัก กับ หล่อน แล้ว จะ เล่าให้ ฟัง เมื่อ คืน วันที่ ๗ เดือนนี้ กันไป ดู หนัง พบ หล่อน อีก พอ หล่อน เห็น หน้า กัน เข้า ก็ยิ้ม ที่ จะจำ เรื่อง สำคัญ ข้าวต้ม วัน ก่อน ได้ กระมัง คืน นี้ พอ หนัง เลิก หล่อน ไป

ราชวงษ์อีก ตอน ขากลับ ทำห่อ อะไร ตก ก็ไม่รู้ ห่อนี่แหละคือ สะพานสื่อแห่งการรู้จัก ระหว่าง กัน กับ หล่อน กันเดิน ตาม หลัง มา เมื่อ เห็น ห่อ อะไร ตก เช่นนั้น ก็รีบ ฉวยโอกาส เก็บ ห่อ ของ นั้น นำไป เสนอ ยัง หล่อน ทันที แต่ แทน ที่ จะได้รับขอบใจ หล่อนว่า "ดิฉัน ไม่ได้ทำตก หรอกค่ะ ดิฉัน ทิ้ง มัน ที่เดียว แหละ" ยายคุณบ้าถาม ว่า "อ๋อ! ห่อ เปลือก ลูกเกาลัด น่ะหรือ พยอม?" หล่อน รับ ว่าใช่ กัน แทบ ลมจับ นึก ว่า ห่อ ของ วิเศษ วิโส อะไร กลาย เปน เปลือก ลูก เกาลัด แกคิด ดูซี เรา ทำงาน หมาย จะได้ หน้า แต่ กลับ ขายหน้า เช่นนี้ มันโอดะพ่อ เท่ากับ ทายว่า ขาว แต่ กลาย เปน ดำ ทีเดียว นี่ เปน ครั้ง ที่ ๒ ที่ กัน ทำเบื่อ ให้ หล่อน เห็น เคราะห์ดีอยู่ หน่อย ที่ ยาย คุณบ้าแกคงจะ ส่งสารการคาดผิด ของกันอยู่ หน่อย—แก เลย พูดด้วย กัน เดิน ต่อนทนาไป กับ แก ทันที นับว่า ถึง จะ คาด ผิด ก็ไม่ เสีย เที่ยว เสีย ทีเดียว กัน อาสาไป ถึง บ้าน ที่ เสา ชิงช้า ยาย คุณบ้า สั่งว่า ว่าง ๆ ให้ ไป เที่ยวบ้าง เพื่อ จะได้ คุ้นเคย กันไว้ แก คิด ว่ากัน จะ ปฏิเสธ หรือไม่? คืน นั้น นอนไม่ หลับ ตลอด คืน ว่าง ๆ จะ ส่ง ข่าว มา อีก

จาก สหาย ที่ ซื่อตรง

พริ้ง

บ้าน วาสนา ถนน สีลม

วันที่ ๒๗ สิงหาคม พ. ศ. ๒๔๖๗

พรัง สหาย ร่วมชีพ

ได้ รับ จดหมาย ของแก หลาย วัน แล้ว ยินดี ด้วย ขอ อวยพร ให้ มี ความ สำเร็จ โดย เร็ว เถิด กัน จะ ยินดี มา เมื่อได้ ทราบ ข่าวหมั้น หรือ แต่งงาน จาก แก หวัง ว่า อย่างไร ก็ คงไม่ ช้า เปน แน่ กัน พบ แต่วง เมื่อ วันที่ ๒๓ ดู ท่า ทาง ปลื้ม มาก ท่า จะ มี หวัง ดี เช่น แก เหมือนกัน นี่ ดอก ขึ้นไป เชียงใหม่ อีก แล้ว ปรับทุกข์ ให้ กัน ฟัง ว่า เงินไม่ ใคร่ พอใช้ แน่ ละ ซี ค่า รถ หยอก เมื่อไหร่ ไป บ่อยๆ เสียด้วย ขอ แสดงความ ยินดี ด้วยความ จริงใจ มายังแก

สนิท

บ้าน สมถวิล ถนน สี่พระยา

วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน พ. ศ. ๒๔๖๗

สนิท เพื่อน รัก

กันไม่ ได้ เขียน จดหมาย ถึง แก เสีย หลาย เดือน เพราะไม่ รู้ จะ เขียน มา ว่า อย่างไร เมื่อ คืน วันที่ ๒๐ กัน ขอ ความรัก จากหล่อน ที แรก หล่อน นิ่ง ครั้น กัน รบเร้า ให้ ตอบ หนักเข้า หล่อน ว่ากันเร่งรัด หล่อน เกินไป อ้างว่า ยัง รู้จัก กับ กัน น้อย นัก ที่ จริง ก็ ไม่ ใช่เวลา วัน ๒ วัน นา แก กัน ขอ ชม หล่อน แก ลอง คิด ดู ซี ถ้า เปน ผู้ หญิง อื่น ๆ ที่ ใจ เร็ว แล้ว คง รับ รัก ทันที การ ที่ หล่อน ยังไม่ ยอม รับรอง ลง

ไป เช่นนั้น กันไม่เห็นอย่างอื่น นอกจากควรชมว่าหล่อนใจหนักแน่น ทำให้กันรักหล่อนขึ้นอีก ๒ เท่า เช่นนี้แหละกันอยากให้หล่อนซื้อเสื้อใหม่ว่าแม่พร้อม กันซื้อพร้อมหล่อนซื้อพร้อม เหมาะกันดีกว่าพยอม ข้อนี้แกคงไม่เถียง กับอีกอย่างหนึ่งหล่อนสวยงามพร้อมงามทั้งรูปร่าง จริตกิริยามารยาท นิสัยใจคอคล้าย ๆ กับว่าหล่อนรับเอานิสัยอันงามมาเป็นนิสัยของหล่อนได้หมด กับชิงความงามตามลักษณนิยมของเพื่อนสตรีมาได้ รวมประชุมอยู่ที่หล่อนอย่างละนิดละน้อยจนล้น ถ้าแกรู้จักหล่อน แกคงเห็นพ้องกับกันเป็นแน่ว่ากันมิได้กล่าวเกินความจริงแม้แต่น้อย ขอให้แกสบายเท่ากับกันเถิด

ขอให้ประสบโชคดี

พริ้ง

บ้านวาสนา ถนนสีลม

วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๖๗

พริ้ง สหายสนิท

กันสังเกตดูท่าทางแม่พยอมของแกเมื่อคราวกันพบหล่อนมาซื้อของที่พาหุรัดนั้นหนหนึ่ง กับคืนนั้นพบในโรงหนังกับแกอีกหนหนึ่ง ท่าทางหล่อนเปรี้ยวจัดทีเดียว กันไม่อยากดีคนรักของแกให้แกฟังแต่กันอยากเตือนแกรู้ว่านเพื่อนสักหน่อย คือแกควรทักท้วงหล่อนไว้บ้างดีกว่าปล่อยจนเหลิง จะลำบากต่อแกเมื่อภายหลัง แกจง

ตรอง ดูให้นาน ๆ กันเตือนโดยหวังดีไม่ใช่อิจฉา กันรับว่าหล่อนสวย ถูกตามที่แกพูดหรือยิ่งกว่าด้วยซ้ำ ขอบใจที่อวยพรให้กันสบายเท่าแก แต่จะเป็นไปไม่ได้กระมัง ไม่ได้ข่าวแสวงเลย ขอให้แกสบายเช่นเดียวกัน

จากผู้หวังดีและซื่อสัตย์

สนิท

บ้านสมถวิล ถนนสี่พระยา

วันที่ ๒๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

สนิท บียะสหาย

กันนึกไม่ผิดว่าแกคงเหมาว่าหล่อนเป็นคนเหลวไหล อันที่จริงไม่ใช่เช่นนั้น เป็นธรรมดาอยู่เองที่หล่อนจะว่องไวเพราะหล่อนเป็นคนสมัยเจี๊ยบ คำว่าว่องไวกับคำว่าเปรี้ยวแกลองนึกดูให้ดูให้นาน ๆ จะเห็นต่างกันมาก นี่หล่อนว่องไว ไม่ใช่เปรี้ยวอย่างแกว่า กันไม่เถียงแทนหล่อนดอกกันพูดตามจริง แต่ถึงอย่างไรก็ดี กันก็ออกไม่ใคร่ชอบความว่องไวจนเกินไป อย่านึกว่ากันจะโกรธ เพราะรู้ว่าแกเตือนโดยสุจริต นั่นแหละถ้าแกรู้จักหล่อนดีเท่ากัน แกจะไม่โทษหล่อนเช่นนี้อีกเลย

แต่เพื่อนผู้รักใคร่

พริ้ง

บ้าน สมถวิล ถนน สี่พระยา

วันที่ ๑ มกราคม พ. ศ. ๒๔๖๗

แม่ พยอม ที่รัก

เธอ คง สบาย ดี กระมัง งาน สราญรมย์ วันต้น ศราวณ์ ฉัน ต้อง ขอให้ เธอไปให้ ได้ ฉัน จะไป รับ ที่ บ้าน หวังว่า คุณบ้า คงอนุญาต นะ จ๊ะ ถ้า ขัดข้อง โปรด บอก ล่วงหน้า ด้วย

คิด ถึง ทุกวินาที

พรั้ง

ป. ด. จะ มาหา เธอ ที่บ้าน เหมือนกัน แต่ ปวดศีรษะและเป็นหวัดมาไม่ได้.

บ้าน วิลัยวรรณ เสาชิงช้า

วันที่ ๓ มกราคม พ. ศ. ๒๔๖๗

คุณ พรั้ง คะ

ดิฉันไม่ อยาก ปฏิเสธ คำ เชื้อเชิญ ของคุณ เลย แต่ เสียใจจริงๆ เทียว ค่ะ เพราะ ดิฉัน มี เหตุ ขัดข้อง เตรียมตัวไม่ ทัน อะไร ๆ ก็ ไม่ ร้าย เท่า ชิ้นไหม สี่ สำหรับ วัน นั้น ดิฉัน สั่ง คุณพี่ ที่ เชียงใหม่ ให้ ส่งลง มาให้ ก็ ยังไม่ ได้ ข่าว จนใจ จริง โปรด อย่า หาว่า ดิฉัน รังเกียจ เลย นะคะ ต้อง ขอ ตัว ที หวัง ว่า คุณ คง ให้ อภัย ในเหตุ จำเป็นดังนี้

แด่ ดิฉัน

พยอม

บ้าน สมถวิล ถนน สี่พระยา

วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๗

แม่ พยอม ที่ รัก

พุทโธ่! นึก ว่า คิดซัด อะไร มาก มาย ชิ้น ส์ ที่ ต้องการ ฉัน หา ได้ แล้ว เย็น พรุ่งนี้ จะ นำไปให้ ชม ที่ บ้าน คิด ว่า คงเปน ที่พอใจ เธอ และ การไป เที่ยว ของเรา คง จะไม่ ชงัก ด้วย อุปสรรคใด ๆ อีก

คิด ถึง เธอ เสมอ

พริ้ง

บ้าน วาสนา ถนน สีลม

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๖๗

พริ้ง สหาย คู่ชีพ

ฉันไม่ ได้ รับ ข่าว จาก แก นาน แล้ว แก คง สบายดี เช่นเคยกระมัง คิด ว่า แก ลืม กัน แล้ว จริงไหม ? แต่ ฉันไม่ อยาก อิจฉาเพื่อนใหม่ ของ แก ผู้หญิง มัก ทำให้ การ สนิท สนม ระหว่าง มิตร์ สหาย หย่อนไป ข้อนี้ เปน ธรรมดา ดู แต่ แสวง ปะไร หาย เงียบไปเกือบ ปี ยังไม่ ได้ ข่าวคราว เลย ฉัน พบ มารดา เขา เล่าให้ ฟัง ว่า แสวงไปได้ เมีย อยู่ที่ เชียงใหม่ โดย บิด มิให้ บิดา มารดา ทาง บ้าน รู้ เกือบ ถึง ตัด แม่ ตัดลูกกันที่เดียว น่า สงสาร แสวง โบราณ ว่า ‘ความรัก ทำให้ ตา บอด’ จริงอย่างนั้น

ที่ เดียว ยัง แก อีก คน ขอ อย่า ให้ ความรัก ทำ ให้ ตา บอด หรือ ตา ฟาง อย่าง แล้วงได้

คิด ถึง เสมอ

สนิท

ป. ณ. คุณ แม่ บอก จะ ให้ บวช บี่ หน้า ยังไม่ ได้ กำหนด วัน แล้ว จะ บอก ให้ ทราบ

บ้าน สมถวิล ถนน สี่พระยา

วันที่ ๑๕ มีนาคม พ. ศ. ๒๔๖๗

แม่ พยอม ที่ รัก

การ เดินทาง ไป ตาก อากาศ ของเธอ คง เรียบร้อย ดี เสียใจ ที่ ไม่ ได้ ไป พร้อม กับ เธอ แต่ ถึง อย่างไร ก็ คง ตามไปได้ ใน วันที่ ๒๗ เดือนนี้ แหละ เพราะ ที่ ทำการ มีต ๒ สัปดาห์ อากาศ หัวหิน คง ทำ ให้เธอ สมบูรณ์ กว่า เดิม มาก บางที ฉันไป ถึง คง แปลก ตา ถ้า กลาย เป็น ยายตุ่ ไป ละก็ ฉัน แย่ ละ แต่ ถึง จะ แปลก ก็ คง แปลก แต่ รูป ร่าง เท่านั้น ส่วน ความ คุ้นเคย คงไม่ เปลี่ยน แปลง กว่า เดิมไป เป็น แน่ ถูกไหม จ๊ะ ?

คิด ถึง แทบ ขาดใจ

พริ้ง

บ้าน พัก ชาย ทะเล หัวหิน

วันที่ ๒๐ มีนาคม พ. ศ. ๒๔๖๗

คุณพ่อ ที่ คุ้นเคย

คุณป้า แต่ ดิฉัน สบาย ดี อากาศ ที่นี่ ดีมาก คุณป้าออกปาก ว่า ดิฉัน อ้วน ขึ้น เป็น กอง แต่ คงไม่ กลาย เป็น ยายตุ๊ อย่าง คุณว่าดอกค่ะ เย็น ๆ เห็น เขา เดิน ตาม ชายหาด กัน เป็นหมู่ ๆ ออก คิด ถึงคุณ เต็มที่ ถ้า มา ด้วย คง สนุก กว่านี้ คำพูด ของ คุณใน จดหมาย ดิฉัน อ่านไม่ เข้าใจ เลย มี อย่าง ร้าย ๆ อากาศ จะทำให้ หัวใจ แตะความคุ้นเคย ของคนแปลก ไปได้ คอย ระแวง อย่างนี้ ละไม่ ไหว ละ ค่ะ แหม ! ดิฉัน ดื้อ สนิท มา นึกได้ เมื่อ มา ถึง ที่นี่ แล้ว เครื่อง แต่งกาย สำหรับอาบน้ำ ดิฉันไม่มี มา เลย คุณช่วย จัดการ ซื้อ มา ฝาก ด้วย นะคะ มี หมวก เสื้อ ผ้า เช็ดตัว เป็นต้น ดิฉัน จะ คอย รับคุณใน วันที่ ๒๗ อย่าให้ช้า กว่า กำหนด จะดี ไม่ น้อย

แต่ ดิฉัน

พยอม

บ้าน สมถวิล ถนน สี่พระยา

วันที่ ๒๔ มีนาคม พ. ศ. ๒๔๖๗

แม่ พยอม ที่ รัก

อย่า เป็น ห่วง พอ หยุด ฉัน จะ รีบไป ทันที ของ ที่ เธอ สั่ง จะ ซื้อ ไว้ ให้ เสร็จ แล้ว จะ เอาไป ฝาก ฉัน จะพัก อยู่ที่ นั่น ราว ๑๒ วัน กลับ

วันที่ ๗ เมษายน ฉันเตรียมของขวัญปีใหม่ไปฝากด้วย ลองทายดูซิว่าอะไรจ๊ะ ?

คิดถึงมาก

พริ้ง

โฮเต็ล หัวหิน

วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๔๖๗

สนิทเพื่อนรักยิ่ง

เวลานี้กันมาตากอากาศที่หัวหิน หล่อนล่วงหน้ามาก่อนกับคุณบ้าหลายวัน บ้านที่หล่อนพักคับแคบเต็มที กันเลยต้องระเห็จไปพักที่โฮเต็ล เดี๋ยวนี้มีข่าวแปลก ๆ เกิดขึ้นอีกแล้ว ระหว่างที่กันยังไม่ได้ลงมานั้น มีเจ้าหมอคนหนึ่งชื่อประเสริฐ มาตากอากาศที่นี่เหมือนกัน เกิดชอบพอกับหล่อนสนิทสนม ดูหล่อนประจ๋อประแจ๋กับเจ้าหมอนี่เสมอ วันแรกที่กันไปถึงพอเขาเห็นหน้ากันเข้าทำชอบกลตื่น ๆ หวาด ๆ อย่างไรบอกไม่ถูก พูดตามตรงกันไม่ชอบอัธยาศัยเจ้านี่เลย หล่อนว่าหล่อนรู้จักกับเขานานแล้ว ดูเหมือนกันได้ยินมันเรียกคุณบ้าว่าคุณแม่หนหนึ่ง แต่กันได้ยินไม่ถนัด ถ้าจริงก็นับว่าทะลึ่งพอการ คุณบ้ารักหมอนี่มากสังเกตตามท่าทางที่แกแสดงต่อเจ้านี่แล้ว ทำให้กันแทบหมดอยากอยู่ต่อไปทีเดียว กันจะกลับกรุงเทพ ฯ วันที่ ๗ เดือนนี้แหละ ดีเหมือน

กัน จะได้ พ้นหู พ้นตา เสียหน่อย หล่อน จะ กลับ ราว วันที่ ๑๒ ถ้าจะ ติดใจ อากาศ หัวหิน

จาก กัน ผู้ คุ้น เคย

พริ้ง

บ้าน เชษมสุข ถนน รองเมือง.

วันที่ ๒๗ เมษายน พ. ศ. ๒๔๖๗

สนิท เพื่อน รัก

จะ เล่า เรื่อง ที่ ไม่ มี ใคร เขา เคย พบ ให้ ฟัง กัน ชอบ แม่ สาว ลาว เชียงใหม่ เมื่อ คราว ที่ ขึ้น ไป เยี่ยม คุณ ลุง ไว้ คน หนึ่ง กัน จะ ใช้ คำ ชม โฉม หล่อน ว่า สวย เก่ ตาคม เท่านั้น ส่วน ชื่อ, อย่า ให้ กัน เอ่ย เลย เพื่อน รัก มัก ทำ ให้ กัน สอึก บ่อย ๆ ใน เมื่อ นึก ถึง ชื่อ หล่อน ขึ้น มา บ้าน หล่อน อยู่ ใกล้ กับ บ้าน คุณ ลุง เพราะ ฉนั้น ไม่ ต้อง ส่ง สัย กัน พบ หล่อน เสมอ กัน รัก หล่อน เพราะ ความ สวย แต่ หล่อน รัก กัน เพราะ ความ โก้ ของ ชาว กรุง เช่น กัน ยิ่ง นาน วัน ปม รัก ยิ่ง พัน กัน แน่น ประกอบ กับ ความ เต็ม ใจ ทาง ฝ่าย ผู้ ปกครอง ของ หล่อน ด้วย ในไม่ ช้า กัน ก็ แต่ง งาน กับ หล่อน อย่าง เงียบ ๆ เพราะ ไม่ ต้อง การ ให้ เพื่อน ฝูง แตะ ใคร ๆ รู้ เกรง จะ เป็น การ ออ ฉาว เกิน ควร เมื่อ อยู่ ด้วย กัน มา ได้ สัก เดือน กว่า ๆ ดู เหมือน หล่อน จะ กลับ กลาย เป็น คน ละ คน ไป ที เดียว คืน หนึ่ง หล่อน จะ ไป เที่ยว แต่ กัน ไม่ ค่อย สบาย หล่อน

ก็จะไปให้ได้ ผัดว่าวันอื่นจึงค่อยไป ก็ไม่ยอม ยิ่งนานวันดู
เหมือนหล่อนยิ่งตามใจตัวเองยิ่งขึ้นตามลำดับ หล่อนเห็นกันเป็น
เด็กตัวเชื่องที่หล่อนเลี้ยงไว้ และอาจตกไปไหนก็ได้ตามลำพังใจ
เมื่อเกิดเป็นยังงั้นกันก็ถือสิทธิ์ตักเตือนว่ากล่าวหล่อน แต่แทนที่
หล่อนจะนิ่งฟังด้วยอาการสงบ กลับกลายเป็นม้าเทศ์ตัวโกงทำ
พยศกับกันอย่างรังเกียจไม่อยู่เทียว หน้าตาและรูปร่างของหล่อน
ไม่น่าจะดุร้ายถึงเพียงนั้น กันเห็นจะห้ามหล่อนไม่ฟังก็ตกลงปล่อย
ไปก่อน เพราะบางทีหล่อนอาจกลับใจได้ภายหลัง แต่หนักขึ้น
ประจวบกับมีพ่อหนุ่มชาวกรุงไปชอบพอกับหล่อนอีกคนหนึ่งด้วย
มิช้าหล่อนก็หายเงียบไปจากบ้าน โดยเขียนจดหมายทิ้งไว้ว่า
หล่อนทนความกดขี่และบังคับไม่ไหว จึงปลีกตัวไปหาความสุข
สำราญตามความพอใจของหล่อน อย่าให้กันเป็นห่วงติดตามค้นหา
หล่อนเป็นอันขาด นี่แหละเรื่องราวมันกลายเป็นเช่นนั้น กันต้อง
เบิดดงมากรุงเทพฯ เพราะขืนอยู่ก็อายเขา จนบัดนี้ไม่ได้ข่าวหล่อน
เลย กันทายไม่ออกว่าทำไมนิสัยของหล่อนจึงได้เปลี่ยนแปลงไป
ถึงเพียงนั้น แกจะเหมาว่ากันเป็นคนอย่างไรก็ตามใจ กันยอมทั้งนั้น

จากผู้ชอบพอ

แสวง

ป.ด. กันจะบวชบีนี้เหมือนกัน แต่ยังไม่รู้กำหนดวัน แล้ว
จะบอกภายหลัง รู้เรื่องและข่าวคราวของพริ้งบ้างหรือไม่ ?

บ้าน วาสนา ถนน สี่สม

วันที่ ๖ พฤษภาคม พ. ศ. ๒๔๖๗

แสวง

เรื่อง ราว ของ แก ค่อน ข้าง จะ วิตถาร มาก ขอ แสดง ความเสียใจ ที่ แก ประสบโชค ร้าย หมู่นี้ ธุระ มาก กันไม่ ใคร่ มี เวลา ว่างเลย ได้ ข่าว ว่า พ้รัง สบาย ดี ยินดี ด้วย ที่ ทราบ ว่า แก จะ บวช ว่าง ๆ คุย กันใหม่ ขอโทษ ที่ เขียน มา ห้วน ๆ เพราะไม่ ใคร่ มี เรื่อง ที่ จะ เล่า ให้ ฟัง ตา ที

จาก เพื่อน รัก

สนิท

บ้าน สมถวิล ถนน สี่พระยา

วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ. ศ. ๒๔๖๗

สนิท เพื่อน เก่า

กัน ป่วย เสีย ตั้งแต่ วันที่ ๑๐ เมษายน พึ่ง หาย เมื่อ วันที่ ๑๔ เดือน นี้ เอง ไม่ ได้ ไป เยี่ยม หล่อน เดือน กว่า เมื่อ วันที่ ๑๖ เดือนนี้ไป หา หล่อน ที่ บ้านไม่ พบ คุณป้า บอก ว่า ระหว่าง ที่ กันไม่ สบายนี้ หล่อน บ่น ถึง เสมอ วันนี้ ประเสริฐ ชวน หล่อนไป เที่ยว กัน คอย อยู่ ราว ชั่วโมงเศษ ยังไม่ กลับ รุ่งขึ้น วันที่ ๑๗ ตอนเย็น กัน กลับ จาก ทำงาน แวะไป หา หล่อน ชิ ๆ! คุย กัน ประเดี๋ยว เดียว เกิด เถียง กับ หล่อน ดู ท่า ทาง หล่อนโกรธ กัน จริง ๆ กัน ขอโทษ ก็ไม่ ฟังเสียง ออกฉิว

ขึ้น มา บ้าง กัน เลย กลับ บ้าน รุ่งขึ้น เมื่อ วานนี้ กันยังไม่ หาย โกรธได้ เย็นๆ จดหมายไป ต่อว่า หล่อน มาก มาย เดี๋ยวนี้ กัน ออก รู้สึกตัว ครั้น จะไป ง้อ หล่อน ก็ ชักกระดาก เพราะ กัน มี จดหมายไป ว่าหล่อนรุนแรง ตกลง เลย เงียบไว้ แก มี อุบาย อะไร ที่ ข้าๆ จะ แนะนำให้ กันดีกับหล่อน บ้าง กัน หมด ปัญญา

จาก สหาย ซื่อตรง

พริ้ง

บ้าน วาสนา ถนน สีลม

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๘

พริ้ง ที่ รัก

ถ้าแก จะขอ ความ ช่วยเหลือ หรือ ความเห็น เรื่อง อื่น ก็ พอจะแนะนำ ได้ แต่ สำหรับ เรื่อง ชนิดนี้ กันไม่ มี ภูมิเอา เสีย เลย ก็ ว่าได้ เคราะห์ ดี บังเอิญ เมื่อ ๒—๓ วันนี้ กัน อ่านพบ หนังสือ เรื่องหนึ่ง ว่า ด้วย ลักษณะ และ นิสัย หญิง แต่ง โดย ศาสดาจารย์ โซ่ง แห่ง มหา วิทยา เชี่ยงคุง กัน จะเล่า ใจ ความ ฉะเพาะ ข้อ ที่ เห็น มี ประโยชน์ ให้ พริ้ง ย่อๆ แล้วแต่ แก จะ พิเคราะห์ ดู ว่า อาการ ของ หล่อน จะ ต้อง ด้วย ข้อ ไหน ควร จัดการ แก้ ไข ด้วย วิธี ไร กันไม่ รับ รู้ ด้วยว่า ข้อความ ที่ กัน กล่าว ต่อไปนี้ จะ ถูก ผิด อย่างไร เพราะ กัน บอก แล้ว ว่าไม่ มี ความรู้ ทางนี้ เขา ว่า “ตาม ปรกติ หล่อน มี นิสัย อ่อน โยน สุภาพ เช่นเดียวกับ สภาพของทะเล สาป เมื่อ คลื่น ลม สงบ แต่ ถ้า มี ความโกรธ หรือ โมโห โทโส มา ปะทะ

สุม เข้า แล้ว ก็ เปลี่ยน สภาพ จาก ทะเล สาบ ที่ ปราศจาก ละออก กลาย เป็น ทะเล ที่ ปั่นป่วน ด้วย ลมได้ ฝุ่น หรือไซโคลน พวก นั้น ไม่มี สิ่ง ใด ที่ จะ ต้าน ทาน พายุ นี้ได้ แม้ เรือ ใหญ่ ก็ อับปาง วิธีแก้ โรค ลมฉุนเฉียว เช่นนี้ ต้อง ใช้ ผ่อน ตาม เช่นเดียว กับ ต้นอ้อ ที่ อ่อน ตาม ลม ถ้า จะ สู้ ลม ชนิดนี้ ด้วยไฟ แล้ว ท่าน ว่า ต้อง ถึง แตก หัก ลง ข้างหนึ่งเป็นแน่ แท้

อีก ชนิด หนึ่ง เรียก ว่าโรค งอน มี อาการ กระพัด กระเพี้ยด จับ อ้าย โน่น ชน อ้ายนี่ จับ อ้ายนี่ ชน อ้ายนั่น ชนิดนี้ ถ้า ปล่อย เสียแต่ ต้น มือ บางที ก็ หาย แต่ ที่ กลับ หนัก ขึ้น ก็ มี เหมือนกัน ถ้า เป็นเช่นนั้น จง ปล่อย ทำไม่ รู้ไม่ ชี้ เสียแล้ว และฉวย หมวก ออกจากบ้านไป กลับ ดีกๆ ผิด เวลา แก้ โรคนี้ หาย อย่าง ยังงัด

อีก ชนิด หนึ่ง เรียก ว่าโรค เอา ชนะ ชนิดนี้ ร้ายแรง มาก มี อาการ ชักให้ คนไข้ ไม่ พูด กับ เรา ชอบ เอา ชนะ เสมอ เช่น ห้าม ไม่ ให้ ทำ อะไร ก็ จะทำ สมุฏฐาน มัก จะ เกิด จาก การ เสียใจหรือน้อยใจ อะไร สักอย่างหนึ่ง ต้อง รักษา ด้วย วิธี ตามใจ คนไข้ มากๆ เห็น ควร ปล่อย จง ปล่อย ตาม บ้าง ชวนคนไข้ สนทนา ด้วย ให้ มากที่สุดที่จะ ทำได้ มี ฉนั้น ก็ ชวนไป ดู ฉาก หรือภาพยนต์ อาการ ก็ จะค่อยทุเลา ลง โดย รวดเร็ว

ชนิด ที่สุด ไม่ สู้ จะสำคัญ นัก เป็น โรค ธรรมดาเรียกว่า โรคใจน้อย จะ ว่า เป็น โรค ประจำ ตัว เสีย ทีเดียว ก็ ได้ ไม่ มี ทาง จะ แก้ ให้ หาย ขาด มี อาการ โกรธ ง่าย อะไร นิด อะไร หน่อย ก็ ชักโกรธ ต้อง พยายาม

ทำให้คนไข้รู้สึกชอบขัน หรือเพลินได้ก็เป็นอันหายไป คือถือมอาการป่วยนั่นเอง สิ่งที่จะทำให้คนไข้เพลินนั้นอะไรไม่ดีเท่ากับแค็ตตอกเครื่องแต่งกาย จงหาแค็ตตอกชนิดที่กล่าวนี้มาให้คนไข้ดู แล้วขอความเห็นว่าอย่างไหนจะดี ชี้โน่นชี้นี่ให้คนไข้ดู แล้วถามว่าชอบอย่างไหนจะส่งมาให้ คนไข้จะมัวเลือกเพลินและยิ้มออกมาได้ในไม่ช้า เป็นอันว่าโรคสงบไปชั่วคราวหนึ่ง”

นี่แหละพวกเพื่อนรักกันจำได้เอา ๆ เท่านี้เอง แกลองเอาไปใช้ดูซิบางทีจะมีประโยชน์บ้างกระมัง เท่าที่กันจะแนะนำแกได้ก็ตามนี้แหละ

จากสหายรักดั้งเดิม

สนิท

บ้านวิลัยวรรณ เสาชิงช้า

วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๖๗

คุณพวง ทราบ

จดหมายของคุณฉบับลงวันที่ ๑๗ เดือนนี้ดิฉันได้รับหลายวันแล้ว ที่แรกคิดจะไม่ตอบแต่เห็นว่าควรพูดให้รู้ไว้บ้าง คำพูดของคุณสำหรับคนอื่นอ่านก็ค่อนข้างจะรุนแรง สำหรับดิฉันรู้สึกขันและน่าสงสารระคนกัน ไม่รู้หรือคะว่าดิฉันเป็นคนโกรธง่ายใจเร็ว เพราะมีเหตุผลพอดิฉันจึงได้โกรธ ยินดียิ่งที่คุณพูดว่ารู้ใจดิฉันแล้วว่าเป็นคนชนิดใด จะได้ไม่มีการต่อว่าต่อขานกันอีก คุณ

ประเสริฐ ถาม ดิฉัน เสมอ ว่า ทำไม คุณ จึง หายไป ถ้า ดิฉัน บอก เขา ตาม ตรง คุณ คิด ว่า จะ เป็น อย่างไร บ้าง ด้วย ความ สงสาร คุณ ดิฉัน แกล้ง บอก บัดไป เสีย ทางอื่น เช่นไม่ สบาย บ้าง ธุระ ยุ่งบ้าง บัดนี้ การ เกี่ยวข้อง ระหว่าง คุณ กับ ดิฉัน ก็ เป็นอัน ยุติ ลง โดย คุณเป็น ผู้ ก่อเรื่อง ขึ้น เอง แล้ว ฉนั้น ถ้า เขา ถามอีก ดิฉัน จะ บอกว่า คุณเป็น โรค เกลียด การ สมาคม ตัด ขาด แล้ว ยัง อยู่ แต่ จะ กำหนด วัน บรรพชา เท่านั้น จึงได้ หายไป ดังนี้ นะคะ ดิฉัน ชอบ พูด ตรงๆเช่นนี้ เสมอ ถ้าไม่ เป็น ที่ ถูกใจ ขอ จงยก โทษ ให้ ด้วย

ขอ ลา ครั้ง สุดท้าย

พยอม

บ้าน สมถวิล ถนน สี่พระยา

วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๖๗

สนิท เพื่อน รัก

กัน พยายาม ลอง ทำตาม จดหมาย ของ แก เหมือนกัน แต่ สาย เสีย แล้วไม่ มี ประโยชน์ ยังไม่ ทัน รู้ผล ก็ เกิด อุบัติเหตุ หล่อน มี จดหมาย มา บอก ว่าหล่อน หมั้น กับ เจ้าประเสริฐแล้ว ได้ รับจดหมาย เมื่อ เย็นวานนี้ เอง นี่ จะ เรียก ว่า หล่อน เยาะเย้ย หรือ อย่างไร กัน แน่ เมื่อไม่ รู้เสีย ก็ รู้แล้ว รู้รอดไป นี่ กลับ มา บอกให้ ช้ำใจ อีก สมอง กัน เวลานี้ กลาย เป็น ลูกข่าง นอนวันเดียว ไม่ ได้ นึกไม่ ได้ฝัน เลย ว่า หล่อน จะใจ เร็ว ถึง เพียงนี้ ต้อง โทษ กัน เอง ที่ ดู ลักษณะ คนไม่ เป็น

หลง ความสวย ภายนอก เดี๋ยแย่ แก พบ หล่อน น้อยหน่อย แต่ ยัง รู้ดี กว่ากัน เวลานี้ กัน เดี๋ยใจ ที่สุด ที่ ไม่ ได้ หัด ยิงปืน ไว้ ให้แม่น ไม่ยังงั้น บ่านนี้ คงได้ ยิงกัน เปน ศพไป แล้ว ถ้า แก ยัง มี ความเห็น จะ แนะนำ อย่างไร ขอให้บอก มา เร็ว ๆ

จาก กัน ผู้ร้อนใจ

พริ้ง

บ้าน วาสนา ถนน สี่สม

วันที่ ๒๑ มิถุนายน พ. ศ. ๒๔๖๗

พริ้ง เพื่อนยาก

กัน เห็น อก แก เหมือนกัน อะไร ๆ ทั้งนั้น ทั้งนั้น ก็ เพราะแก ไม่ทันคน มี อย่าง หรือ อุส่าห์ ลงทุน ลง แรง ถาก ถาง มา เปนนาน จน เดี๋ยน โต่ง ถึงต้น กุหลาบ แล้ว ยังไม่ รับ เด็ด กลับ ยื่น ท้าว สะเอว ชมเพลิน อยู่ นั่นเอง ครั้น ขยับ จะ เด็ด ก็ กลัว หนาม มัว รีรอ หันรี หัน ขวาง อยู่ ปล่อยให้ เขา ลอย นวล มา เด็ดไป เสีย ฉิบ เคราะห์ แก มัน ร้าย เท่า ๆ กับ โจโฉ แตก ทัพเรือ ผิด กัน แค่ โจโฉ ต้อง อุบาย บังทอง แต่ แก มัน งมเซอะ ปล่อย ให้ ผู้หญิง ผูกคอตาย เสีย จน เกือบไม่ เปน มนุษย์ ซ้ำ ถูก เจ้าศร รัก บัก ตรึง แน่น จน กระทั่ง เงยหน้าไม่ ได้ เลย เท่ากับ คน ตา บอด ปล่อย ให้ เขา ค้ม เสีย จน สุก จึง รู้สึก เรื่องนี้ ถ้า แกไป เล่าให้ ใครฟัง คงไม่ม ใคร เขา ส์มเพท เวทนา ความเซ่อ ของ แก เลย กัน เอง ยังอยาก ทำเหรียญ เซ่อ ชั้น ที่ ๑ ให้ แก ผูกคอ สักอัน ด้วย ซ้ำ กัน พูด ยังงี้ แม้จะ โกรธกัน กันก็ ไม่ ทุกข์ ใน ที่สุด ขอ แนะนำ แก ว่า อย่า บังควร คิด ถึงเรื่องนี้ และ

อย่า เอา ปืน ไป ยิง เขา เลย ปล่อย ตาม ยถากรรม จะ เป็นการ ดี กว่า
ผู้หญิง ไม่ มี คนเดียว ดอก คิด เสียว่า เป็น เรื่องฝัน ซึ่ง หา ความจริง ไม่
ได้ เลย แม้ แต่ เท่า ปีกริ้น "เวร ย่อม ระงับ ได้ ด้วย ไม่ ผูกเวร" คิด ดู
ให้ ดี

แด่ เพื่อน ผู้ ภักดี ต่อ เสมอ

สนิท

ป. ณ. ว่าง ๆ ลอง หา น้ำมนตร์ ที่ ขลัง ๆ รด แก้ ซวย เสียบ้าง ก็ จะ ดี

บ้าน สมถวิล ถนน สี่พระยา

วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ. ศ. ๒๔๖๘

สนิท เพื่อนรัก ยาม ทุกข์

จดหมาย ของแก กัน อ่าน เสีย ตั้ง ๑๐๐ เที่ยว วิเศษ จริง ขอ ขอบใจ ลัก ๑๐๐ หน เหมือนกัน เดี๋ยวนี้ กัน ตัดใจ ได้ แล้ว ไม่ ได้ นึก ถึง หล่อน เลย นอกจาก บางคืน นอน ไม่ หลับ ก็ มี บ้าง แต่ กันพยายาม หักใจ ไม่ นึก ถึง ในไม่ ช้า ก็ คง ลืม ไป เอง เวลานี้ แม้ จะ มี ธุระ จำเป็น กัน ก็ ไม่ เดิน ผ่าน ถนน เส้า ชิงช้า ทั้งนี้ เพราะ กันไม่ ต้องการ เห็น บ้าน และ ตัวหล่อน ด้วย เกรงจะ ทำให้ โรคเก่า กำเริบ ขึ้นอีก จริง อย่าง แก ว่า กัน เจ็บ เสีย หนหนึ่ง เข่นนี้ เข็ด จนตาย กันไม่ เอาปืน ไป ยิง เจ้า ประเสริฐ ทั้งไม่ ผูก พยาบาท อาฆาต ด้วย แก เห็น หรือ ยัง ว่า กันใจ เด็ด เพียงไร ขอบใจ ที่ แนะนำ ให้ หา น้ำมนตร์ รด

ตา ที่

พริ้ง

บ้านวิลัยวรรณ เสาชิงช้า

วันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๖๘

คุณพรึงที่รัก

แหม! คุณช่างใจน้อยเหลือเกิน โกรธเอาจริง ๆ จังๆทีเดียว นึก ๆ ก็น่าขันนะคะ ถูกหลอกเข้านิดเดียวก็ทำเป็นใจปลาซิวเสียแล้ว ดิฉันอยากลองยั่วให้คุณโกรธสักพักจึงได้ทำเช่นนี้ ความจริงคุณพี่ประเสริฐไม่ใช่ใครที่ไหน ลูกคุณบ้าของดิฉันเอง แต่แกอยู่ที่เชียงใหม่กับคุณลุงไม่ค่อยได้ลงมากรุงเทพฯ ที่พบกับดิฉันที่หัวหินก็โดยบังเอิญหรอกค่ะ ดิฉันนึกจะบอกคุณเมื่อวันคุณไปถึงเหมือนกัน แต่เห็นทำท่าทางหน้าตาชอบกลก็เลยนึกสนุกแกล้งบีบเสียให้คุณหลงเข้าใจผิดเล่นอย่างนั้นเอง คุณก็โกรธเอาจริง ๆ เสียด้วย เมื่ออ่านมาถึงเพียงนี้แล้วหายโกรธหรือยังล่ะคะ โถ! คุณคนดื้อคนดื้อเย็นนี้มาหาดิฉันให้ได้นะคะ หรือจะยังไม่หายโกรธก็ตามใจ

จากดิฉันผู้คิดถึง

พยอม

ป.ต. มีเรื่องอะไรให้สั่งมากับเด็กผู้ถือจดหมายนี้นะคะ.

ไยองดอนเนอร์

ของ

จ. โกมลมิตร

อา! ท่าน เอ๋ย ตรา เลยอง ด๊อนเนอร์ ซึ่ง ทำ ด้วย ทอง คำ มี รูป เปน กาง เขน ติด แนบ อยู่ กับ ริบิ้น สี แดง อัน สด ใส นั้น สำหรับใน ครั้งกระโน้น—เมื่อ ครั้ง สมัย สมเด็จ พระเจ้า เอ็ม เปอ เรอ น่ะ พวกเรา กระหาย ที่ จะ ได้ กัน นัก หรือ จะ ว่า ฝัน อยาก ได้ กัน อยู่ แทบ ทุก คน ก็ ว่า ได้ เพราะ อะไร ? ก็ เพราะ เปน ตรา ซึ่ง จะ ได้ รับ อย่าง ยาก ยิ่ง ต้อง มี เกียรติยศ ในความองอาจกล้าหาญอย่างยอดเยี่ยมจริงๆทีเดียวจึงจะได้ รับ ทุก ๆ ครั้ง ที่ ข้าพเจ้า ออกไป ยัง สนามรบ ข้าพเจ้า เคย นึก กระหยิ่มอิ่ม ใจ กับ ตัว เอง อยู่ เสมอ ว่า 'เพื่อ กาง เขน เกียรติยศ' แต่,ถึง แม้ ว่า ข้าพเจ้า จะ ได้ ออก รบ มา แล้ว ไม่ น้อย ครั้ง ก็ ดี ทำการ กล้า หาญอย่าง วิเศษ มา แล้ว หลาย ครั้ง ก็ ดี อ้าย ความ สำเร็จ หรือ ความ กล้า หาญ ของ ข้าพเจ้า นั้น ๆ จะได้ ทำความ พอใจ ดัง ความนึก ความ ฝัน ไว้นั้นๆ มา สู่ สัก ครั้ง ก็ หาไม่ ท่าน จะ ประ หลาดใจ ไหม ถ้า ข้าพเจ้าจะบอก กับ ท่าน ว่า ข้าพเจ้า ได้ สิ่ง อัน พอ ใจ ที่ สุด คือ กาง เขน เกียรติยศ ซึ่ง ติด อยู่ ที่ หน้า อก ข้าพเจ้า บัด นี้ นั้น ได้ มาโดย ข้าพเจ้า ทำ งานอย่างที่

เรียก ว่า เหลว ไหล ที่ สุด อ้าว ! ท่าน อย่า เพ่อ ประหลาด ใจ ก่อน ฟัง ข้าพเจ้า ก่อน ข้าพเจ้า จะ บรรยาย ให้ ฟัง แล้ว ท่าน ก็ จะ รู้ เอง ว่า เหลว ไหล ที่ สุด หรือ ไม่ หรือ จะ ว่า ได้ โดย โง่ บัด ซบ หรือ ไม่ ?

เมื่อ ปี คริสต์ ศักราช ๑๘๑๔ นับ ว่า เป็น ปี ค่อน ข้าง ร้าย อยู่ สักหน่อย คือ เป็น ปี ที่ สมเด็จพระ เจ้า เอ็ม เปอ เรอ ที่ รัก ของ ข้าพเจ้า ได้ ถูก เนระเทศ ไป ยัง เกาะ เอลบา แต่ ก็ สำหรับ ใน ปี นั้น เอง การ รบ กัน อย่าง ฉกาจ ฉกรรจ์ ความ มั่ ชัย อย่าง งาม ๆ ของ กองทัพ ฝรั่งเศส์ ก็ มี ไม่ น้อย ครั้ง ครั้ง หนึ่ง เรา ต้อง ถอย ทัพ มา ตั้ง มั่น อยู่ ที่ ทรัวเยส์ ณะ ที่ นั้น เอง เรา ต้อง คอย ท้ อยู่ กับ กอง ทัพ ออส์เตรีย ซึ่ง ปัดนี้ นั้ ฝ่าย เรา และ ฝ่าย เขา ตั้ง กัน อยู่ คน ละ ฝั่ง แม่ น้ำ เซน

การ ถอย ทัพ ของ เรา — ฝรั่งเศส์ — ครั้ง นั้น อยู่ ข้าง จะ กา หลัก หน่อย ค่า ที่ การ พ่าย แพ้ หรือ จะ ว่า กำร ถอย เพื่อ หา ที่ มั่น ใหม่ นั่น เอง กระ ทำ ให้ เหล่า ทหาร ขวัญ ไม่ ค่อย ดี นอก จาก นั้น เดือน กุมภาพันธ์ เดือน นั้น ยัง เป็น เดือน ที่ ร้าย กาจ เอา การ อยู่ ด้วย หนาว เอย, หิมะ ตก ไม่ หยุด หย่อน เอย, เฮ้อ ! ท่าน เอ๋ย ลำบาก อย่าง ยิ่ง ณะ แต่ สำหรับ ทหาร นี่ ท่าน อย่า ว่า แต่ เพียง เท่า นั้น เลย ลำบาก ยิ่ง กว่า นั้น ก็ ไม่ ต้อง หวั่น ตอน นั้น เรา ตั้ง มั่น รวม กัน อยู่ เป น กลุ่ม และ ตั้ง อยู่ เฉย ๆ อาลัย แม่น้ำ เซน นั่น เอง เป็น แนว กีด กั้น อย่าง สำคัญ. ฝ่าย ออส์เตรีย เมื่อ เห็น พวก เรา เฉย อยู่ เช่น นั้น ก็ ไม่ เห็น จัด การ อะ ไร กับ เรา ดู เหมือน ว่า จะ ปล่อย ให้ เรา นอน กิน ขนม ปัง กัน เล่น อยู่ เรื่อย ๆ

แต่แท้จริง เรา หา เป็นเช่น นั้นไม่ พวก เรา อิดโรย มาก ที่เดียว หรืออาจ เป็น ด้วย แม่ทัพ ฝ่าย ออสเตรียยัง คิด ไม่ ตก ว่า จะ ข้าม มาทางนี้ได้ อย่าง ไร ก็ เป็น ได้ เออ ! ท่าน เอ๋ย เวลา นั้น ยัง เคราะห์ดี มาก เพราะ ถ้า เรา ไม่ได้ ไล่ พวก เยอรมัน ออกไป เสีย จาก ประเทศ เรา ก่อน แล้ว เรา ก็ คง จะ เสีย ใจ ไม่ น้อย

ต่อ มา ไม่ ช้า นัก ข่าว ลือ กัน ว่า อ้าย ถ่อย บดู เซอร์ ได้ รวบ รวม ปรุซเซียน กับ รุซเซีย จัด ตั้ง เป็น กอง ทัพ ขึ้น เป็น ครั้ง ที่ ๒ และ กำ ลัง เดิน ทัพ มาทาง ปีก ซ้าย แห่ง กอง ทัพ ของ เรา เดิน มุ่ง ไป ยัง แม่น้ำ มาน และ จะ ไป ยัง กรุง ปารีส ถ้า เป็น เช่น นั้น จริง ก็ ไม่ มี ใคร ที่ จะ สามารถ ไป ต้าน ทาน ไว้ ได้ ถนน มา ปารีส ก็ เป็น ทาง เปิด โร่ ให้ เดิน ได้ ตาม สบาย เท่า นั้น เอง เพราะ เอ็ม เปอ เรอ หรือ ทหาร ที่ เหลือ อยู่ ของ พระองค์ ต่าง ก็ ทุ่ม กำ ลัง ไป ทำศึก อยู่ ที่ ทรัวเยส์ เสีย หมด สิ้น และ มิ หนำ ซ้ำ ยัง กำลัง คอย ที่ กัน อยู่ กับ ออสเตรีย แทบ ไม่ เว้น นาที

คืน วัน หนึ่ง ก็ คล้าย ๆ กับ คืน วัน นี้ นี่ แหละ คือ ตอน พลบ ค่ำ ข้าพเจ้า กำลัง นั่ง อยู่ ใน ห้อง ๆ หนึ่ง ของ โรง อาหาร โรซดอร์ ดื่ม เหล้า แวงซือเตร และ เล่น ไพ่ กับ นาย สิบ เอก บรัง การ เล่น ไพ่ คืน วัน นั้น นับ ว่า ข้าพเจ้า โชค ร้าย มาก เสีย จน กระทั่ง ซู สุดท้าย เกลี้ยงกระเป๋า หมด เชียว ท่าน เอ๋ย รวม ด้วยกัน ๕ แฟรงค์ ถ้วน พอ ข้าพเจ้าขยับ ตัว จะ ลุกขึ้น เพื่อ กลับ กรม ทหาร ก็ พอ ดี ประตู ห้อง นั้น เปิด คุณ ร้อย เอก วิแดล ก็ เข้ามา และ ทัก ขึ้น ว่า

"นาย ลิบเอก มิลเฟอร์, ฉัน ต้อง การ พบ ท่าน ตาม ฉัน มานี่แน่ะ".

"ขอ รับ มอง แคบีเด็น ข้าพเจ้า กล่าว แล้ว ลุก เดิน ตาม ออก ไป เรา ออก จาก โรง เตี๊ยม นั้น ออก มา เดิน อยู่ บน ถนน สัก ครู่ หนึ่งคุณ ร้อย เอก นั่น ก็ หัน มา กระซิบ กับ ข้าพเจ้า ว่า

"เอ็มเปอเรอ ต้อง การ ตัว ท่าน ฉัน คิด ว่า คง มีเหตุ การณ์สำคัญ สัก อย่าง หนึ่ง ใน ท่าทาง ของ พระ องค์"

* * * *

เรา เดิน มา ด้วย กัน จน ถึง คฤหาสน์ ใหญ่ นอก เมือง พอ ถึง ประตู ก็ พบ ทหาร ยาม เฝ้า อยู่ ทันใด นั้น มี นาย ทหาร ฮุซซา หนุ่ม ออก มา พบ กับ เรา และ คุณ ร้อย เอก เข้าไป ซุบซิบ กันได้ สัก ๒ - ๓ คำ แล้ว หัน มา ยัง ข้าพเจ้า และ พูด ขึ้น ว่า

"นาย ลิบ เอก ตาม คุณ ร้อย โท ดือเปร ไป เขา จะนำ ท่าน เข้า เฝ้า ข้าพเจ้า ชิด เท้า ตรง กระทำ วันทยา หัตถ์ อย่าง สง่า และ ผึ่ง ผาย ที่ สุด แล้ว ก็ เดิน ตาม คุณ ร้อย โท เข้า ไป นายร้อย โท ดือเปร เป็นผู้ ที่มีหน้า ตา เอิบ อิ่ม งด งาม เครื่อง แบบ ที่ แต่ง อยู่ นั้น สวย งาม และ เหมาะเจาะ เสีย นี่ กระ ไร แต่ ข้าพเจ้า น่ะ ครั้งนั้น ก็ ค่อนข้าง จะ เข้าเขตร บ่าย เสีย แล้ว และ มี หน่ำ ซ้ำ ก็ เป็น แต่ เพียง นาย ลิบ เอก จึงไม่ อยาก จะ เทียบ ความ สวย ความ งาม ของ ข้าพเจ้า กับ เขา

เขา นำ ข้าพเจ้า ขึ้นไป ตาม บันได ซึ่ง ลาด ด้วย พรม อัน งาม พอ ขึ้น ไป ถึง ข้าง บน ก็ เดิน เลี้ยว ไป จน ถึง ประตู ใหญ่ ซึ่ง ทำ ด้วย ไม้ โอ๊ค

แกะสลัก ลวด ลาย งด งาม ยิ่ง นัก คุณ ร้อย โทเข้าไปเคาะ ประตู สัก ครู่ หนึ่ง ก็ ได้ รับ อนุญาต ให้ เข้าไป

ห้อง นี้ เป็น ห้อง โถง มี เตา ผิง ใหญ่ ไฟ กำลัง ลุกโชน แข่ง กับ แสง เทียน อัน สว่าง รุ่ง เรือง อยู่ นั้น ทาง ซ้าย มือ มี ท่าน มา แชต แบ เทียร์ นั่ง เขียน หนังสือ อยู่ ท่าน ผู้ นี้ เป็น หัวหน้า ฝ่าย เสนาธิการ ตาม คำ กล่าว กัน ว่า ท่าน เขียน หนังสือ เก่ง มาก ชั่ แจง ชัด ถ้อย ชัด ความ เมื่อ ใคร ได้ อ่าน แล้ว ราว กับ ว่าได้ เห็น เหตุ การณ์ ด้วย ตน เอง นั่น ก็ เป็น แต่ เพียง กล่าว นิยม ชมเชย กัน แต่ ก็ แน่ ทีเดียว สำหรับ ข้าพเจ้า แล้ว ไม่ เคย นึก เคย ฝัน ว่า จะ คัด ค้าน ใน ข้อ นี้ อ้าว ! ข้าพเจ้า เดา เหลวเจ๋ง ไป เสีย แล้ว ผู้ ที่ ยืน อยู่ หน้า เตา ผิง สวมเสื้อยาว และ ยืนมือไขว้ หลัง นั้น คือ เอ็มเปอเรอ ดู เหมือน ว่า พระองค์ กำลัง คิด อะไร อยู่ อย่าง ขมักเขม้น เมื่อ เรา เข้าไป ยืนอยู่ สักครู่ พระองค์ หัน มา ทาง เรา

“ซาเย็นต์ มิดเฟอร์พระเจ้าข้า” คุณ ร้อย โท ทูล ขึ้น ส่วน ข้าพเจ้า ก็ ยืน ตรง โน้ม ศีรษะ ถวาย คำนับ

“อ้า ! มิดเฟอร์” พระองค์ตรัส “เจ้า หรือ ดู ท่าทาง คง สบายดี ดู อ้วน ท้วน ขึ้น”

“พระเจ้าข้า ที่ เป็น เช่น นี้ ก็เพราะ ข้าพระองค์ ไม่มี งาน จะ ทำ” ข้าพเจ้า ทูล ตาม ความ จริง “ตั้งแต่ทำการ รบ วันนั้นมานับได้ ๗ วันมา แล้ว ดู เงียบ เหงา มาก พระเจ้าข้า”

“ถูก แล้ว เงียบ เหงา” พระองค์ ตรัส แล้วยิ้ม ๆ “ข้า ได้ ยิน ว่า

เจ้า น่ะ ไม่ค่อย อยู่ สุข นักไม่ใช่ หรือ ดู ยุ่ง แต่การ ดวด การ ประดอง ดาบ ของ เจ้า แทบ ทุก วัน เอา เป่น หยุด กัน ที อ้าย เรื่อง ยุ่ง ๆ ของ เจ้า นั่น มันไม่ เป่น การ ช่วย เหลือ ชาติ ของ เจ้า หรือ ว่า ช่วยกำลัง ข้า เลย เพราะ ว่า เมื่อ เจ้าใช้ ดาบ ของเจ้า ครั้งใด คนเจ็บในกองพยาบาด ก็ เพิ่ม ขึ้น ทุก ครั้ง"

ข้าพเจ้า ต้อง นิ่ง เพราะ พระ ดำรัส เหล่า นั้น เป่น ความ จริง ทั้ง สิ้น พระองค์ ตรัส แล้ว นิ่ง อยู่ สัก ครู่ หนึ่ง ข้าพเจ้า คิด ว่า พระองค์ ทรงคิด เรื่อง สำคัญ เรื่อง อื่น มาก กว่า เรื่อง ดวด ของ ข้าพเจ้า ครั้น แล้ว พระ องค์ ก็ ทรง ดำเนิน ตรง มายัง ข้าพเจ้า และ ทรง จับไหล่ ข้าพเจ้าแล้ว ตรัส

"มิลเฟอร์ เจ้า อยาก จะ ได้ กางเขน กล้าหาญ ไหม ?"

ตอน นั้น อากัปกิริยา ของ พระองค์ กระทำ ให้ ข้าพเจ้า ตระหนก ตก ใจ อยู่ บ้าง แล้ว แต่ ครั้น มา ได้ ฟัง พระ ดำรัส ถาม เช่น นั้น ก็ เลย ยิ่ง ทำ ให้ ข้าพเจ้า อัด อั้น ตัน ใจ ยืน ทำ ตา ปริบ ๆ และ เอ่ย ขึ้น ลอย ๆ ว่า 'กาง เขน !'

"เออ กาง เขน" พระองค์ ตรัส ต่อ "ข้า คิด ว่า คู่ ควร กับ เจ้า ที เดียว" ตรัส แล้ว ก็ ปล่อย พระ หัตถ์ และ ทรง ดำเนิน กลับไป ยัง หน้า เตา ผิงยัง เก่า

"ซาเย็นต์" พระองค์ หัน มา ตรัส อีก "เจ้า น่ะ เป่น คน เอา งาน เอา การสำคัญ คน หนึ่ง ใน กอง ทัพ แต่ เจ้า ต้อง นึก ดู ซิ ว่า ใครกี่ คนที่ ได้ กาง เขน กล้า หาญ และคนที่ได้ นั้นต้องบากบั่นความ ลำ บาก เพียง ไร

ข้อ เหล่า นี้ เจ้า ก็คง รู้ มา บ้างแล้ว บัดนี้ถึงเวลาของ เจ้า บ้าง ละ ฟัง นะ ข้า จะ ส่ง เจ้า ไป ยัง เซตร์ที่ เต็ม ไป ด้วย อันตราย ที่ สุด — อันตราย ที่ สุด ที่เดียว ข้า จะเตือน ให้เจ้า รู้ แต่ - นั่นแหละ ถ้า เจ้า ชักเกรง ๆ อยู่ บ้าง เจ้าจะไม่ไปก็ได้" พระองค์ตรัส แล้วก็ทรง จ้อง ดูหน้า ข้าพเจ้า เป็น ปรกติ ส่วน ข้าพเจ้า เอง ก็มอง ดู พระองค์ด้วย อาการ อย่าง เดียว กัน ท่าน เอ๋ย บัดนั้น เอง ความอิ่มใจ ความภูมิใจ ความประหลาดใจ เหล่า นี้ แหละ เร้า ความ กระเทือน ใจ ข้าพเจ้า เสียจริง ๆ ที่เดียว โลหิต อัน เคย แล่น อยู่ ใน กาย เป็น ปรกติ ก็ชักผิด ปรกติ กระทำ ให้ข้าพเจ้า รู้สึก ว่า ซ่าน ซ่า ยังไง ชอบกล มีรือ ? นายสิบ เอก มิดเฟอร์ แห่งกอง ทหาร การ์ดเก่า จะกลัว, จะย่อท้อ คำสอง สามคำ นี้ มิดเฟอร์ ไม่เคย กลัว เคย นึก เลย ก็ว่าได้ และยิ่ง มา ถึง โอกาส ที่จะเข้าชิง รางวัล ชั้น เอก อุดมนี้ ด้วย แล้ว มิดเฟอร์ จะ มา ย่อท้อ อย่า เสียเลย ! มิดเฟอร์ อาสา อย่าง เต็มใจ ที่สุด แต่ท่าน เอ๋ย แปลกจริง ๆเทียว คือ ถัด จาก ยืน งง หรือ จะว่า เซ่อ นั่น มา แล้ว สติ อารมณ์ ของ ข้าพเจ้า ชั่ง เปลี่ยน แปลก ไป ได้ ข้าพเจ้า หัว เราะ ขึ้น เฉย ๆ จริง อยู่ ข้าพเจ้าไม่ ควร มี อาการ เช่นนั้น ต่อพระพักตร์ แห่งพระเจ้าเอ็มเปอเรอ แต่ ข้าพเจ้า รู้ตัวได้ เมื่อ ไหร่ เล่า ข้าพเจ้า หัว เราะ จน สำลัก และ พระองค์ เอง ก็ กลั้น ไว้ไม่ อยู่ เหมือน กัน แต่ก็ เห็น จะ เป็น ด้วย พระองค์ทรง เห็นว่า ข้าพเจ้า เผลอ สติ ไป นั่น เอง ข้าพเจ้า หัวเราะ เรื่อย จน กระทั่ง ได้ ยิน เสียง หัวเราะ คิก ๆ ของ ท่านมาแซด แบเทียร์ ข้าพเจ้า จึงรู้สึก ตัว ว่า

ข้าพเจ้าทำอะไรอยู่ในเวลานั้น แล้วข้าพเจ้าก็ออกปากขอพระราชทานอภัยโทษ

พระเจ้าเอ็มเปอเรอทรงควักยานัตถุ์ออกมาทรง ทรงแล้วก็ยื่นมาให้ข้าพเจ้า ท่านคงประหลาดใจละซี่นาว่า ข้าพเจ้าเป็นแต่เพียงนายสิบเอกได้รับพระราชทานของใช้ส่วนพระองค์เช่นนั้น จริงแล้วท่านควรประหลาดใจ ข้าพเจ้าเองก็ยังถือว่าเป็นเกียรติยศอันจะปรากฏในประวัติของข้าพเจ้าส่วนหนึ่ง เวลานั้นข้าพเจ้ามีสติดีที่สุด ข้าพเจ้ารับมาจากพระหัตถ์ของพระองค์แล้วก็เทออกโดยอาการอันปรกติ เรื่องนี้ใครๆจะคิดว่าการที่พระองค์ทรงกระทำเช่นนั้นก็เพื่อจะระงับสติของข้าพเจ้าต่างหาก ใครคิดเช่นนั้นก็ช่าง ข้าพเจ้าไม่ปรารถนาจะคิดเช่นนั้น

* * * *

"ต่อไปนี้" พระองค์ตรัส "เราจะลงมือกล่าวถึงกิจการ—เด็ฟเต็นนันท์" พระองค์หันไปรับสั่งแก่นายร้อยโททหารฮุสซ่า "เอารองเท้าบูตนั่นมา" นายร้อยโทดือเปรก็ไปหยิบรองเท้าซึ่งวางอยู่มุมห้องนั้นมาวางตรงหน้าข้าพเจ้า

"เอาเก็อกของเจ้าออกเสีย และสวมคู่นี้"

ไม่ต้องสงสัยละว่าข้าพเจ้าจะไม่มีดต่อเหตุการณ์เหล่านี้ แต่ข้าพเจ้าหาชักช้าไม่ รีบถอดคู่เก่าออก และสวมคู่ใหม่นั้นทันที แหม! ท่านเอ๋ยเรี่ยมจริงจริง! หนังใหม่เอี่ยมและนุ่มนิ่มเท้าดีจังเหมาะเจาะเสียด้วย

เมื่อ ข้าพเจ้าส่วม เสร็จ แล้ว ก็ ยืน ระวัง ตรง เปน ปรกติ พระ องค์ ก็ ตรัส ว่า "มี จดหมาย สำคัญ ฉบับ หนึ่ง อยู่ ใน ตัน เกือก ข้าง ขวา นะ มิตเฟอร์ สำคัญ นักที่เดียว ข้า เลือก เจ้ามา เปน ผู้ ถือ จด หมาย นี้ ก เพราะ เห็น ว่า เจ้า เปน คน เอางาน ดีที่ สุดคนหนึ่ง ใน กอง ทัพ ของ ข้า อ้อ ดู เหมือน ข้า เคย พูด กับ เจ้า ครั้ง หนึ่ง แล้ว คืนพรุ่งนี้ เวลา ๒ ยาม นี้เจ้า จะ ต้อง ข้าม แม่น้ำ ตอนที่ ที่ ตรง ข้าม กับ บ่า ทรัวเยส์ –บ่า ซึ่ง เต็ม ไปด้วย พวก ข้าศึก แต่ เจ้า ก็ ต้อง พยายาม ที่ สุด—พยายาม เด็ด ตอด ไปให้พ้น สาย ตา พวก เหล่า นั้น และ ถึง แม้ ว่า เจ้า จำ เปน ที่ จะต้อง ต่อ สู้ กับ ผู้ ใด ก็ ตาม เจ้า จะ ต้อง รักษา จดหมาย ฉบับนั้น จน กระทั่ง เจ้า หมดแรง ของ เจ้า เจ้า ต้อง ยอม ตาย เสีย ก่อน ที่ จะ ยอมให้ จด หมาย ฉะบับ นั้น แก่ ศัตรู เข้า ใจ ไหม ? ที นี้ ถ้า หาก ว่า เจ้า ผ่าน พ้น เหล่าภัย นี้ ไป แล้ว เจ้า ก็ จะ ถึง ชาย บ่า ใน เวลา เช้า ตรู่ ที่ แถบ นั้น เอง เจ้า จะ ต้อง รอ—รอ จน มี ชาย คนหนึ่ง แต่ง ตัว เปน ทหาร ออสเตรีย มายัง เจ้า และ เขา จะกล่าว ว่า 'ฟรานซ์' นั่นแหละ คน นั้น และ เจ้า จะต้อง ยื่น จดหมาย ฉะบับ นี้ ให้ แก่ เขา ได้ ระวังนะ เขา คนนั้นคนเดียวเท่านั้นอย่าให้ ผิดตัว เปน อัน ขาด เมื่อ เจ้า ส่งให้ เขา แล้ว ก็ เปน อัน ว่า เสร็จ ธุระ สำคัญของ เจ้า และ เจ้า จะ ได้ สิ่ง ที่ เจ้า ปรารถนา นั้น คือ กาง เขน เกียรติยศ ตาม ที่ ข้าพูด แล้ว นี้ เข้า ใจ ไหม ?"

"เข้า ใจ ดี พระเจ้า ข้า" ข้าพเจ้า ทูล แล้ว ถวาย คำ นับ

"ดี เจ้า เข้าใจ ได้ ง่าย" พระองค์ ยิ้ม ๆ ตรัส "อ้อ ! เจ้า จะ

ต้อง ไป ทน ความ หนาว ใน ระหว่าง บ้า ดื้อเปร จะให้ เหล้า องุ่นเจ้าไป กิน กลาง ทาง แก้ หนาว สัก ขวด หนึ่ง เป็น เหล้า ส่วน ตัว ของ ข้าที่เดียว

"พระเดช พระ คุณ ล้น เกล้า ฯ พระเจ้า ข้า" ข้าพเจ้า ทูล พร้อมกับ ถวาย คำนับ แล้ว ก็ เดิน ตาม คุณ ร้อย โท ดื้อเปร จาก ห้อง นั้น ไป

* * * *

วัน รุ่ง ขึ้น ข้าพเจ้า ออก เดิน จาก ค่าย ขึ้น ไป ตาม ตำน้ำ หลาย ไมล์ กว่า จะ ถึง ที่ ข้าม ที่ได้ กำหนด ไว้ นั้น ก็ พอ ค่ำ พอดี ณ ที่ นั้น เอง มี เรือ จอด คอย รับ ข้าพเจ้า เวลา นั้น ช่าง มืด เสีย จริงๆ แต่ ก็ เป็น โอกาส ดี ที่ สุด ที่ ได้ ใช้ ความ มืด นั้น เป็น เครื่อง กำบัง เพราะไม่ ต้อง สงสัยเลย ว่า ฝั่ง ตรง กัน ข้าม นั้น จะ ไม่ มี เหล้า ข้า ศึก ซึ่ง กำลัง คอย ส่อง จ้อง มา ยัง ฝั่ง เรา

ข้าพเจ้า ลง เรือ ทันที คน เรือ สอง คน ก็ เบน หัว เรือ ออก ลง มือ พาย ตัด ข้าม แม่ น้ำ นั้น คน เรือ สอง คน นั้น นับ ว่า มี ฝีมือ พาย เป็น อย่าง ดี ยิ่ง ไม่ได้ ยิน เสียง ของ พาย กระทบ น้ำ นั้น เลย เรือ แล่น ฝ่า ไป ใน ความ มืด โดย ปราศจาก การ ที่ จะ แล เห็น ซึ่ง กัน และ กัน แม้ แต่ น้ำ ที่ อยู่ สอง ข้าง ตำ เรือ ก็ หา เห็นไม่ เพราะ ว่า จะ หา ดวง ดาว ที่ ช่วย ส่ง รัศมี ลง มา สัก ดวง ก็ หา มี ไม่ เมื่อ เป็น เช่น นี้ ก็ เป็น โอกาส ดี ยิ่ง อยู่ แล้ว แต่ ดู เหมือน ว่า ข้าพเจ้า กระ ทำ หน้า ที่ อยู่ ใน ความ วังเวง เงียบ สงัด ที่ สุด

ทันใด ที่ เรือ เรือ หยุด คน เรือ กระซิบ กับ ข้าพเจ้า ว่า ถึงฝั่งแล้ว

ข้าพเจ้าก็ได้อยู่มือออกไปคล่าจนถูกดิน ครั้นแล้วข้าพเจ้าก็ถูกขนข้า ๆ ด้วยความระวังอย่างยิ่ง ครู่เดียวข้าพเจ้าก็ตะกายตลิ่งขึ้นไปอยู่บนฝั่ง ข้าพเจ้าหาเสียเวลาที่จะล่าลาไม่ ออกเดินตรงตัดเข้าป่าเลยทีเดียว นับว่าบัดนี้ข้าพเจ้าพ้นจากขั้นสำคัญมาขั้นหนึ่งแล้ว ข้าพเจ้าเดินดุ่มเรื่อยมาด้วยความมืดไม่เห็นหนทางนั้นเอง ทำให้ข้าพเจ้าเดินไปชนต้นไม้เข้าเป็นหลายครั้ง และทุก ๆ ครั้งนั้น ๆ ข้าพเจ้าเป็นต้องขยับปีนมัสเก็ตของข้าพเจ้าทุกครั้ง เพราะข้าพเจ้าคิดว่าตนของตนอาจถูกหอกปลายปืนหรือถูกกระสุนปืนเวลาหนึ่งเวลาใดก็ได้

ก็เป็นการน่าชมความคิดของเอ็มเปอเรอมาก ที่ทรงเห็นว่าข้าพเจ้าเป็นคนเอางานเอาใจใส่ ความจริงข้าพเจ้าก็ตั้งใจอยู่ในหน้าที่อย่างเคร่งครัด เดินทางอย่างระมัดระวังไปเรื่อยจนกระทั่งรุ่งเช้า ซึ่งพอดีไปถึงชายป่า ข้าพเจ้าจำได้ดีว่าต่อไปนี้จะต้องทำอย่างไร คือข้าพเจ้าจะต้องอยู่ชายป่านั่นเอง รอจนกว่าบุคคลซึ่งสวมเครื่องแบบออสเตรียผู้นั้นมา และเมื่อใดเขาเอ่ยขึ้นว่า "ฟรานซ์" นั่นแหละ ข้าพเจ้าจึงจะส่งจดหมายสำคัญฉบับนั้นให้เขา

ขณะนั้นเป็นโอกาสดีที่ข้าพเจ้าจะต้องพักให้สบายใจ เพราะข้าพเจ้าเดินทางมาตลอดคืน รู้สึกอ่อนเพลียอยู่มาก ความหิวและความหนาวก็รบกวนอยู่ไม่วาย พอนึกได้ว่าเครื่องระงับมีคือสุราองุ่นขวดนั้น—ขวดที่ได้รับพระราชทานนั้นเอง ดังนั้นข้าพเจ้า

ก็ไม่พักรอให้เสียเวลา เอนหลังพิงต้นไม้หยิบขนมปังหน้าเนื้อกับสุราองุ่นขึ้นมารับประทาน เออ! ท่านเอ๋ย มันชั่งโอชาเสียนี่กระไร "ของพระเจ้าเอ็มเปอเรอเสวยนี่ อะเร็ดอร่อยเพียงนี้เจียวหนอ" ข้าพเจ้าคิดพลางดื่มพลาง ดื่มเพลินเสียนี่กระไร ไม่ช้านักก็หมดขวด และต่อมาข้าพเจ้ารู้สึกหวิวๆยังไงไม่รู้ แล้วก็เลยหลับฟุบอยู่ที่โคนต้นไม้ต้นนั้นเอง

* * * *

ข้าพเจ้าหลับไปนานสักเท่าไรก็หารู้ไม่ แต่เมื่องัวเงียตื่นขึ้นนั้นดูช่างง่วงไม่รู้หายเลย ดูเหมือนว่ามองไปทางไหนมีแต่หมอกทั่วไปทั้งนั้น ข้าพเจ้านึกอยู่ครู่หนึ่งจึงรู้สึกตัวและหูตาสว่างขึ้นแต่ที่ไหนได้ ข้าพเจ้าไม่ได้อยู่ที่ชายป่านั้นแล้ว ข้าพเจ้าไปอยู่ในห้องใหญ่ห้องหนึ่งทางขวามือมีคนนั่งอยู่หลายคน แต่พอข้าพเจ้าจ้องตรวจดูจริงๆจังๆ ข้าพเจ้ารู้สึกตกใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะคนพวกนี้แต่งเครื่องแบบทหารออสเตรียทั้งสิ้น ที่แรกข้าพเจ้านึกว่าฝันเห็นไปเอง จึงหลับตาเสียครู่หนึ่งแต่ครั้นเมื่อลืมตาขึ้นอีก ข้าพเจ้ายังเห็นพวกนั้นอย่างชัดเจนทันใดนั้นเอง ความง่วงเหงาหาวนอนของข้าพเจ้าก็หายยังปลิดทิ้ง และสังเกตได้อีกอย่างหนึ่งด้วยว่าพวกนั้นคือนายทหารชั้นสูงๆแทบทั้งสิ้น

บัดนั้นเอง ข้าพเจ้าก็นึกถึงจดหมายสำคัญและคิดว่าจะเป็นอันตรายหรือไม่หนอ? ต่อมาข้าพเจ้าหันหน้าไปตรวจดูนายทหาร

เหล่านั้น ความประหลาดใจอันใหญ่หลวงก็บังเกิดขึ้นทันที เพราะในหมู่นายทหารเหล่านั้นเอง มีนายทหารฝรั่งเศสคนหนึ่ง ซึ่งข้าพเจ้าจำได้อย่างแม่นยำที่เดียว คือนายร้อยโทดือเปรนายทหารคนสนิทของพระเจ้าเอ็มเปอเรอ เวลานั้นข้าพเจ้านั่งอยู่บนเก้าอี้และถึงแม้ว่ามือเท้าของข้าพเจ้าปล่อยเปนปรกติอยู่ก็ดี แต่ข้าพเจ้าถูกเข็มขัดสายใหญ่รัดสะเอวของข้าพเจ้าติดแน่นอยู่กับเก้าอี้ตนแทบกระดุกกระดิกไม่ได้ ไม่ต้องสงสัยเลยข้าพเจ้ารู้แน่ที่เดียวว่าข้าพเจ้าตกเปนชเลยแก่ข้าศึกเสียแล้ว ข้าพเจ้าไม่สามารถที่จะป้องกันจดหมายสำคัญฉบับนั้นให้ถึงที่สุดได้เสียแล้ว ทั้งนี้ก็หาใช่อื่นไกลไม่ ด้วยเจ้าเหล่าองุ่นของเอ็มเปอเรอนั่นเอง โอ! ท่านเอ๋ย ถ้าท่านเปนข้าพเจ้าบ้างเวลานั้นท่านจะรู้สึกระทมทุกข์เพียงไร

ข้าพเจ้านั่งนิ่งอยู่สักครู่หนึ่งก็คิดได้ว่า สำหรับหนังสือสำคัญฉบับนั้นคงยังไม่เปนอันตราย เพราะมันซ่อนอยู่อย่างมิดชิดเหลือความสามารถที่ใครๆจะค้นได้ สำหรับข้าพเจ้าก็มีอยู่อย่างเดียวเท่านั้น คือให้หัวเห็ดตื่นขาดก็ไม่ยอมเบิดเผยเปนอันขาดเมื่อเปนเช่นนั้นกิจการก็คงเปนปรกติไปตามเดิม ขณะที่ข้าพเจ้านั่งคิดอยู่เช่นนั้น นายทหารออสเตรียผู้หนึ่งเรียกชื่อข้าพเจ้าขึ้น นายทหารผู้นี้ดูเหมือนว่าอาวุโสอยู่กว่าเพื่อน และเชื่อว่าคงเปนแม่ทัพและต่อมาภายหลังข้าพเจ้าทราบว่าเขาคือสวอซเซนแบก ตัวแม่ทัพถูกดังข้าพเจ้านึกนั่นเอง เขาพูดฝรั่งเศสอย่างชัดเจนและอ่อนโยนเขากล่าวแก่ข้าพเจ้าว่า

"ซายันด์มิล เฟอร์ ฉันดีใจมากที่ท่านได้สติแล้ว แต่เสียใจที่จำเป็นต้องมัดท่านไว้ก่อน เพราะฉันทราบดีว่าท่านนะเป็นคนสำคัญคนหนึ่งในกองทัพฝรั่งเศส ท่านจะมีอิศระได้ต่อเมื่อท่านได้ส่งหนังสือสำคัญฉบับนั้นให้ฉัน"

แทนที่ข้าพเจ้าจะตอบเขานั้น ข้าพเจ้ากลับแสดงอาการประหลาดใจเป็นที่ว่าข้าพเจ้าหามีจดหมายนั้นไม่ เขานิ่งอยู่สักครู่หนึ่งก็กล่าวต่อ "ท่านไม่เข้าใจคำพูดหรือ? มิลเฟอร์ หนังสือสำคัญที่ท่านรับหน้าที่เป็นผู้ถือนั้นน่ะ?"

"หนังสือสำคัญรึอ?" ข้าพเจ้าแสร้งพูด "หนังสือสำคัญอะไรกันใต้เท้า?"

"อย่าพูดเลี่ยงไถลไปเลยเพื่อนเอ๋ย" เขากล่าวเรื่อยๆ "พวกเรารู้ดีดอกว่าเอ็มเปอเรอนะโปเลียนมอบหนังสือสำคัญฉบับหนึ่งให้ท่านถือมาเพื่อให้แก่จาระบุรุษของพระองค์ ผู้ซึ่งจะไปพบท่านที่ชายบ่าทรอย แต่ท่านเสียท่ามากเพราะท่านไม่รู้ว่าเหล่าองุ่นขวดนั้นมียาชนิดหนึ่งเจืออยู่ เช่นนั้นแหละท่านจึงนอนหลับเสียจนกระทั่งพวกเราไปแบกท่านมาที่นี่ ท่านเอ๋ย เรารู้หมดแล้ว เรารู้ก่อนแล้ว เรารอรับรองท่านอยู่แทบทุกขณะ"

บัดนั้นเอง ข้าพเจ้านึกได้ว่ามีน่าเล่าข้าพเจ้าจงหลับเหมือนตายความจริงในเรื่องเหล้ายาปลาปิ้งข้าพเจ้าก็คุ้นเคยมามากแต่ครั้งนี้เข้าใจเสียว่าเป็นด้วยความเหนื่อยต่างหาก

ปัญหา สำคัญ ที่ ข้าพเจ้า ต้อง คิด อยู่ บัด นี้ คือ ใคร เป็น ผู้ ใส่ ยา ใน เหล้า ขวด นั้น เหตุ ใด แม่ทัพ ออสเตรีย จึง ทราบ เรื่อง ต่าง ๆ ใน หน้า ที่ ของ ข้าพเจ้า ? และ นอก จาก นั้น ฝ่าย ศัตรู ยัง รู้ เสีย แทบ ทุก ๆ คำพูด ของ เอ็ม เปอเรอ เช่น กับ รู้ ว่า ข้าพเจ้า เป็น คน สำคัญ ที่ สุด คน หนึ่ง ใน กอง ทัพฝรั่งเศส

ต่อ มา ข้าพเจ้า หันไป มอง ดู หน้า นาย ร้อย โท ดือเปร ซึ่ง นั่งอยู่ ใน หมู่ พวก ข้าศึก ที่ แรก ข้าพเจ้า นึก ว่า เขา คง เป็น ชเลย ศึก เหมือน กับ ข้าพเจ้า แต่ ที่ไหน ได้ เขา นั่ง ยิ้ม อยู่ อย่าง สบาย ใจ ข้าพเจ้า ตรวจ ดู ตัว เขา ได้ ครู่ เดียว ก็ รู้ จัก พิศวง เป็น อย่าง ยิ่ง เพราะ ข้าพเจ้า เห็น แถบ ริบบน ขาว ชิ้น หนึ่ง ซึ่ง เป็น เครื่อง หมาย ของ ราชวงศ์ บูบอง ติด อยู่ ที่ หน้าอก ของ เขา ขณะนั้น เอง เลือด ขึ้น หน้า ข้าพเจ้า ฉับ ข้าพเจ้า ขยับ ตัว ลุกขึ้น แต่ ก็ ลุกไม่ไหว เพราะ เข็มขัดรัด ข้าพเจ้า ไว้ กับ เก้าอี้ ข้าพเจ้า พยายาม ที่ สุด ที่ จะ ไป ให้ ถึง ตัว ดือเปร ใน ที่ สุด ก็ รวม กำลังยืน ขึ้น พร้อม กับ เก้าอี้ แต่ ก็ ชั่วขณะ เดียว เท่านั้น ข้าพเจ้า ก็ต้อง ปล่อย ตัวลง นั่ง เพราะ เก้าอี้ ตัวนั้น หนักมาก ข้าพเจ้า ยก กำปั้น เสือก ตรง ไป ข้าง หน้าของ ดือเปร พร้อม กับ กล่าวด้วย โทษะ อัน แรง กล้าว่า

"อ้าย ทรยศ อ้ายทรยศ อ้าย ขบถ" แต่ไม่ เห็น ดือเปร สะทกสะท้าน อะไร กลับ ยิ้ม น้อย ยิ้มใหญ่ และ ยืน ขึ้น กล่าว ว่า

"คิด ให้ ดี นา ซาเย็นต์ ไม่ควร ที่ จะตื่น เต้นอะไรเลยเทียว เชื่อกัน ดี กว่า รู้ไหม เล่า ว่า บัด นี้นะ โป เลียน จะ หมด วาสนา อยู่ แล้ว บรรดา

ผู้ที่รู้เหตุการณ์ทั้งหลายย่อมทราบได้ดีทุกคน และนอกจากนั้น เวลานี้ฝรั่งเศสก็บอบช้ำเป็นที่สุด ฝรั่งเศสต้องการความสงบ ต้องการความสุข กำลังเรียกร้องหาความสงบ และก็ราชวงศ์บูบองเท่านั้นที่จะให้ความสุขแก่ชาวฝรั่งเศสได้" กล่าวแล้วเขาก็ยกมือขึ้นพร้อมกับออกเสียง "วีฟ เดอ รัว!"

"วีฟ ดัง เปอเรอ" ข้าพเจ้าแข่งเสียงขึ้น ถูกใหมเล่าท่านที่ข้าพเจ้าถวายพรเอ็มเปอเรอชัดขึ้นเช่นนั้น นั่นถูกผู้ชายต้องทำเช่นนั้น

"ซาเย็นต์ ท่านไม่ต้องวุ่นวายหรอกน่า ว่าแต่หนังสือฉบับนั้นอยู่ที่ไหน?" ท่านแม่ทัพถาม

"เชิญค้น" ข้าพเจ้าท้า

"ได้เท้าครับ" เจ้าทรยศนั้นกล่าวขึ้น "บางทีกระผมจะช่วยได้เท้าได้บ้าง โปรดค้นที่ซ่นรองเท้าข้างขวาครับ"

เวลานั้นถ้าเป็นตัวท่านบ้าง ใจคอท่านจะเป็นอย่างไรครับแหมท่านเอ๋ย ข้าพเจ้าปวดร้าวในหัวใจไปหมด เวลานั้นถ้าข้าพเจ้ากระโดดเข้าไปหักคอดือเปรได้ ข้าพเจ้าจะหักและเค้นเสียให้สมใจทีเดียว แต่ข้าพเจ้าได้แต่เพียงนั่งกัดฟันถมึงทึงอยู่กับที่นั่นเอง พลทหารคนหนึ่งเข้ามากระชากรองเท้าของข้าพเจ้าออก และกดส่ปริงที่ส้นก็ได้จดหมายฉบับนั้นไปยื่นให้แก่แม่ทัพ

"อ้าย ชาติหมา" ข้าพเจ้าตะโกนลั่น "อ้าย ชาติหมา อ้ายทรยศ กูอยากจะผ่าอกดูใจมึงนัก มึง—มึง—มึง—มึงนะมึง

เจ้า พวก นั้น ไม่ได้ เอาใจ ใส่ ใน ถ้อย คำ ของ ข้าพเจ้าเลย ต่าง ก็ หัน ไป มอง ท่าน แม่ทัพ ซึ่ง กำลัง กาง จดหมาย นั้น ดู ครู่ หนึ่ง เขา ก็ กล่าว ขึ้น "นี่ เป็น ข่าว ใหม่ ที่ สุด เรียม นัก คอยฟังซิจะอ่านให้ฟัง"

"ถึง ผู้ บัญชา การ บ้อม เมือง เม็ศ, ซิอองวิด, แวดัง, มาเยนส์.

เรา กำลัง รอ กอง ทัพ หนุน จาก กอง ใหญ่ ใน ประเทศ ส์เปน เขา ตั้ง ใจ จะ รวม กำลัง กอง ทหาร ทั้ง สิ้น เข้า รบ กับ กอง ทัพ ออส์เตรีย ซึ่ง ใน บังคับ บัญชา ของ ลวอซเซนแบก ใน สอง สามวันนี้ เรา จะได้ข้าศึกให้ ถึง แม่ น้ำ ไรน์ และ ขณะ เมื่อ รุก นั้น จะ ถอน ทหาร จาก บ้อม ราย ทาง เข้า สมทบ ด้วย ดัง นั้น ให้ เตรียม ตัว ไว้ ให้ จง พร้อม จะ ได้ เข้า สมทบ กัน ตาม โอกาส

"นะ โป เลียน"

พอสิ้น ความ ใน จดหมาย เหล่านายทหารก็เข้าไปรวม อยู่ รอบ จดหมายฉบับนั้น สักครู่ หนึ่งมันก็ สั่งให้ นำข้าพเจ้าไปขังไว้ยัง ตึก ใหญ่ หลัง หนึ่ง มี ทหาร ยาม เฝ้า ประจำ อยู่ สอง คน ที่ นั้น เอง ข้าพเจ้า คิด อะไร ต่อ อะไร ร้อย พัน ประการ แต่ ก็ หมด หวัง ไม่ เห็น มี ทาง รอด! ข้าพเจ้า ทำ เหลว เสีย แล้ว ข้าพเจ้า ปล่อย ให้ จดหมาย สำคัญ ของ เอ็มเปอเรอ ไป ตก อยู่ ใน มือ ข้าศึก ความคิด ที่คิดว่า จะ ได้ กาง เขน เกียรติยศ ก็ เป็น อัน เลือน ลอย เหตุ การณ์ มา เปลี่ยน แปลง ไป เช่น นี้ หา ใช่ ความ ผิด ของ ข้า พเจ้า โดย ตรง ไม่ พอ นึก ถึง อ้าย ทรยศ ดื้อเปรอ้าย สัตว์ ร้าย ตัว ที่ เจือ ยา ลง ใน เหล้า องุ่น – นึก ขึ้น ทีไร ก็ ปวด ร้าว

ไป หมด ทั่ว สรรพางค์ กาย แต่ จะ ทำ อย่างไร ได้ ข้าพเจ้าถูก ขัง เสีย แล้ว

* * * *

ข้าพเจ้า ถูก ขัง อยู่ เปน เวลา ถึง สาม อาทิตย์ เช้าวันหนึ่งได้ ยิน เสียง ปืน ใหญ่ คำราม อยู่ กระหึ่ม และ ใน ไม่ช้า นัก ประตู ที่ ขัง ข้าพเจ้า ก็ พังลง มี นาย ร้อย เอก ทหาร ฝรั่งเศส ผู้ ที่ เคย ประ ดาบ กับ ข้าพเจ้า มาแล้ว ครั้งหนึ่ง ยืน อยู่ พร้อม ด้วย ทหาร หมู่ หนึ่ง พอ เขา เห็นข้าพเจ้า เข้า ก็ ก้าวพรวด เข้า มา เขย่า ตัว ข้าพเจ้า และ กล่าว ขึ้น ด้วย ความ ยินดี

"ไป เถอะ ซาเย็นด์ เรา มาพบ ท่าน แล้ว เพื่อน เอ๋ย เพื่อน โชคดี จริง เอ็ม เปอเรอ รับ สั่ง หา อยู่ ทุก ๆ วัน ตลอด ทั้ง กอง ทัพ ต้อง รับ หน้า ที่ เปน ผู้ หา ตัว ท่าน มา, เรา จะ พา ท่าน ไป เดี๋ยว นี้ ไป เฝ้า เอ็มเปอ เรอ

"คุณ กัปตัน" ข้าพเจ้า เอ่ย ขึ้น "คุณ หรือ นี่ ? แขน คุณ หาย ดี แล้ว หรือ ?"

"หาย แล้ว อย่าไป นึก ถึง เลย อ้าย เรื่อง เก่า ๆ แก่ ๆ นั่น มา, ไป เดี๋ยว นี้ แหละ"

ข้าพเจ้า เดิน ตาม เขา ออก มา ขึ้น ม้า และ ขับ ตรง ไป ยัง ที่ ซึ่ง พระเจ้า เอ็ม เปอ เรอ ประทับ ขณะ ที่ ข้าพเจ้า ขี่ ม้า มา นั้น ทหาร หลาย หมู่ หลาย เหล่า ที่ เดิน กอง ผ่าน เรา ไป มา แต่ สิ่ง เหล่า นี้ จะ ทำให้ ข้าพเจ้า สด ชื่น แม้ สัก น้อย ก็ หา ไม่ เพราะ ข้าพเจ้า รู้ อยู่ แก่ ใจ แล้ว ว่า

ตัวของ ตัว เหลว ไหล ทำการ ไม่ สำเร็จ และการหาตัว ข้าพเจ้าไปครั้งนี้ ก็ คง จะได้ รับ โทษ อย่าง หนัก

"เอ๊ะ! เปน ยัง ไง นะ ซาเย็นต์ ดู ซิ่ม ไป" นาย ร้อย เอก ทัก ขึ้น. "ไม่ รู้ เรื่อง อะไร บ้าง เลียว หรือ ? อ้อ เห็น จะ จริง เพราะ ถูก ขังอยู่"

"อะไร กัน ครับ ?" ข้าพเจ้า ซัก

"อะไร เรา ชนะ น่ะ ซี เราได้ ออสเตรีย และเจ้า บดุเชอร์ เตลิดเบิด เปิง ไปหมด สิ้น และ เวลา นี้ เรา กำลัง ทำการ ไล่ ข้าศึก อยู่" ข้าพเจ้า ยืน ตา ปริบ ๆ ด้วย ความ สนเท่ห์

* * * *

ไม่ นาน นัก เรา เข้า มา ใน เมือง ทรัวเย์ และ ข้าพเจ้า ก็ ถูก นำ ไป ยัง คฤหาสน์ หลัง เก่า และ เข้า ไป ใน ห้อง ที่ ข้าพเจ้า รับ จดหมาย ฉบับนั้น ไป นั่น เอง เอ็ม เปอ เรอ ประทับ อยู่ น่า เตา ผิง ถัด ไปทางขวาท่าน มาแชลแบเทียร์ นั่ง เขียน หนังสือ อยู่ ทันใด นั้น มือข้าพเจ้า ก็ กำ เข้าเข็ม เพราะ นาย ร้อย โท ทรยศผู้ นั้น นั่ง ยิ้ม อยู่ ดูคล้ายกับว่าไม่ มี อะไรเกิด ขึ้น กับ ตัว เขา เลย เมื่อ ข้าพเจ้า ถวาย คำ นับ เอม เปอเรอแล้ว สังเกต เห็น ว่าพระองค์ มีสี พระพักตร์ เบิกบาน พระองค์ รับสั่ง ออกมา ว่า

"อ้อ! เจ้ากลับ มา ได้ แล้ว มิต เฟอร์ ข้า ดู เจ้า ผอม ไป กว่า เมื่อ ขาไป เอ้า เจ้านัดยานัดถุ เสีย อีก ที" ตรัส แล้ว พระองค์ ก็ส่ง มา ให้ ข้าพเจ้า เช่น เดียว กับ ที่ เคย ส่ง ให้ เมื่อ สาม อาทิตย์ มา แล้ว นั้น แต่ ข้าพเจ้า หา รับ ไม่

"ใต้ฝ่า พระ บาท" ข้าพเจ้า กราบทูล "ข้า พระองค์ หา สม ควร ไม่ ข้าพระองค์ ทำการ ไม่สำเร็จ แต่ ก็—นั่น" ข้าพเจ้า ชี้ตรงไปยังหน้า นาย ร้อย โท ดือเปร และ เปลี่ยน เสียง เป็นอึ่ง อั่ง "นั่น—เจ้า นั่น เป็นต้นเหตุ ที่ ทำ ให้ ข้า พระองค์ ทำการ ไม่ สำเร็จ อ้าย นั่น ทรยศ พระ เจ้า ข้า มัน เป็น พวก ฝ่าย บูบอง พระเจ้า ข้า มัน เจือ ยา นอนหลับ ใน สุรา องุ่น มัน ไป เข้า กับ ข้าศึก และ บอก ที่ ซ่อน จดหมาย ฉบับ นั้น พระ เจ้า ข้า ขอ พระองค์ จับ มัน ประหาร เสีย ให้ ได้ ส่วนตัว ข้าพระองค์ สุดแล้ว แต่การ จะเป็น ไป ข้าพระ องค์ ไม่ เสีย ดาย ชีวิต เลยแม้ แต่น้อย"

เอ็มเปอเรอทรงนัดพระโอสถนัดถุแล้วหันมามองข้าพเจ้าด้วยอาการ ยิ้ม ๆ และ รับ สั่ง ว่า "อย่า เพ่อ ใจ เร็ว นัก ซา เย็นต์ อย่า เพ่อ ก่อน เจ้าเข้า ใจ ผิด มาก นาย ทหาร หนุ่ม ผู้ นี้ หาได้ ทรยศ ไม่ เป็น ทหาร ที่ดีคน หนึ่ง ใน กอง ทัพ ฝรั่งเศส และ จด หมาย ฉบับ นั้น ข้า ก็ หมาย ใจ ไว้ แต่ เดิม แล้ว ว่า ให้ ตก ถึง มือ ข้าศึก การ ก็ สำเร็จ ดัง ใจ ข้าแล้ว"

ข้าพเจ้า ใจ หาย วูบ ยืน ตา ปริบ ๆ รู้สึก ว่า ชัก จะ เซ ๆ ด้วย อาการ ประหลาด ใจ

"มิด เฟอร์" พระองค ตรัส ต่อ "เอ็มเปอเรอ ของ เจ้า วางกลกับ ข้าศึก ดอก"

"ถึง กระนั้น ก็ ดี" ข้าพเจ้า ทูล ขัด "ข้า พระองค์ เห็น ชัด แก่ ตา ที่ เดียว ว่า เจ้าหนุ่ม นี่ เข้าไป นั่ง อยู่ ใน หมู่ นาย ทหาร ออสเตรีย และ ยัง ติด เครื่อง หมาย วงศ์ บูบอง ที่ หน้า อก และ—"

"อุบาย ทั้งสิ้น มิสเฟอร์ เอ่ย" พระองค์ส่วน "ฟัง, ข้า จะ เล่า เรื่อง ให้ ฟัง ทั้งสิ้น เจ้า รู้ เรื่อง แล้ว เจ้า จะ นึก ขัน ไม่ น้อย"

"เจ้า รู้ เรื่อง แล้ว ไม่ ใช่ หรือ ว่า บดูเชอร์ แม่ทัพ เยอรมัน ได้ เดิน ทาง ตรง ไป ยัง ปารีส ไม่มี ใคร ที่ จะ เหนี่ยว รั้ง ให้ หยุด ได้ นั่น ก็ เป็น อันตราย อย่าง ไม่ น้อย ส่วน ข้า ก็ ต้อง ตรึง แน่น อยู่ กับ ออสเตรีย ที่ ทรัวเยส์ นี่ ถ้าหาก ว่า ข้า ยก ไป ปะทะ บดูเชอร์ เจ้า ออสเตรีย จะ ยก ไป กระหนาบ ข้าไม่สามารถ ที่ จะ ต้าน ทาน ออสเตรีย ไว้ ได้ เพราะ กำลัง ทหาร เรา อิดโรย อยู่ มาก แต่ ที่ ข้า เขียน ลงไป ใน จด หมาย ลับ ว่า อย่าง นั้น ก็ เพราะ ข้า จะ ลวง เจ้า ส่วอซเซนแบก เท่า นั้น เอง

"เมื่อ เช่น นั้น ข้า จะ ทำ อย่าง ไร เล่า ? ที่ จะ ต้าน ทาน บดูเชอร์ ได้ ข้า จะ ต้อง ถอน กอง ทหาร ถึง สอง หรือ สาม กอง สำหรับ ไป เล่น งานกับ บดูเชอร์ ดังนั้น ข้า จึง ต้อง คิด อุบาย ทำ หนังสือ โกหก ขึ้น และ ต้อง การ ให้ หนังสือ นั้น ตก ถึง มือ ส่วอซเซนแบก แต่ ข้า ไม่ ต้อง การ จะ ให้ มัน คิด ใจ สงสัย ต้อง การ ให้ มัน หลง เชื่อ อย่าง สนิท สนม ข้าจึง ต้อง มอบ ให้ เจ้า ทำหน้า ที่ นี้ เพราะ ข้า รู้ ใจ เจ้า ว่า ถึง อย่าง ไร เจ้า ก็ ต้อง ทำการ บ้อง กัน หนังสือ ฉบับ นั้น จน เลือด หยด สุด ท้าย ถ้า หาก ว่า เกิด ขึ้น เช่น นั้น จริง ๆ มัน จะ หลง เชื่อ ว่า เป็น ข่าว อัน แท้ จริง จริง ไหม เล่า ? คน อย่าง เจ้า น่ะ รักชาติ มาก กว่าชีวิต" พอ พระองค์ เล่า ถึง ตรง นี้ ข้าพเจ้า ขน ลุก ซ่า เพราะ ถูก ใจ ดำ ข้าพเจ้า จริง ๆ

"อีก ประการ หนึ่ง ข้า คิด แล้ว ว่า บาง ที เจ้า จะ ไป ได้ ทะลุ ปรุ โปร่ง ด้วย ความ สามารถ ของ เจ้า หรือ ว่า เจ้าอาจ รอ เหลว อยู่ ที่ นั่น เปล่า ๆ หนังสือ นั้น จะ ไม่ได้ ประโยชน์ ข้า จึง ส่ง นาย ร้อย โท ดือเปร ไป เป็น

ที่ ว่า หนี จาก ทัพ ข้า และ ไป ให้ ข่าว แก่ มัน ทั้งสิ้น ตลอด จน วางยาเจ้า ด้วย เจ้าพวก นั้น หลง เชื่อ จึง ได้ ไป ค้น หา เจ้า และ พบ ตัว เจ้า จริง ๆ และ ต่อ มา ก็ ได้ หนังสือ จาก เจ้า เจ้า พวก นั้น หลง เชื่อ และ รู้ อย่าง เหลว ๆ ว่า ข้า จะ ทำ อะไร จึง ได้ ตระ เตรียม ป้อง กัน อย่าง แข็ง แรง เช่น ให้ ชุด สนาม เพลาะ กัน อย่าง กา หล" ถึง ตรง นี พระองค์ ทรง พระ สรวล ลั่น "ข่าว เหลว นั้น ทำ ให้ เจ้า แก่ นั้น ยุ่ง อยู่ แต่ จัด การ ป้อง กัน ข้า ได้ โอกาส ข้า จึง ยก กอง ทหาร ไป _ ไป เล่น งาน กับ มัน _ มัน นะ บดูเซอร์ดอก หนา ก่อน ที่ เจ้า ออส เตรีย จะ รู้ สึ ข้า เล่น งาน ทัพเจ้า บดูเซอร์แตก วินาส หมด แล้ว ต่อ มากองทัพส์เปน ก็ มา ถึง จึงสมทบ กัน เล่นงาน เจ้า ออส เตรีย เสียบ่นบี้"

เอ็มเปอเรอ หยุดเล่าแล้วทรง พระโอสถนัตถุ์ และเรียกนายร้อย โท ดือเปรออกมายืน เรียงกับข้าพเจ้าแล้วตรัสขึ้นด้วยเสียง อันดัง "ซาเย็นต์ มิดเฟอร์ และ นายร้อย โทดือเปรเจ้าทั้งสองทำการช่วยเหลือข้า—ช่วยเหลือ ชาติฝรั่งเศส์ได้ เป็นอย่างดี ข้าจึงต้อง ให้กางเขนเกียรติยศ์แก่เจ้าทั้งสอง" ตรัส แล้ว พระ องค์ ก็ ทรง กลัด แก่ ข้าพเจ้า และ คุณร้อย โทดือเปร

"ต่อ ไปนี้" พระองค์ ตรัส พร้อม กับ ยิ้ม ๆ "เจ้า คน ทรยศ์และ เจ้าคนทำงาน เหลว ไหล จงดื่มเหล้าองุ่นของข้า—เหล้า อย่างดี ของ ข้า นะ ไป—ไป _ ไปดื่มกันให้สำราญที่เดียว แต่ ดือเปรอย่าใส่ยานอนหลับ ลง ไป อีก นะ"

นี่แหละ เท่านี้เองแหละท่าน เอ๋ยที่ข้าพเจ้าได้ตรา **เลยองค์อนเนอร์.**

ภาคสอง

บทที่ ๑

เวลา ล่วงไป ปีหนึ่ง, นับแต่ กาลครั้ง อุดมศรี ปรีชาเชาวน์ ได้ กระทำ การ อันน่า อัปยศ อดสู ลงทั้ง สามี หนึ่ง ตาม ชายชู้ มา ใน ระหว่าง เวลา ที่ ว่า มา นั้น หล่อน พำนัก พักพิง ไม่ เป็น หลัก แหล่ง แห่ง ที่ เดี๋ยว ย้ายไป เมือง นั้น เมืองนี้ ตาม สามี คนใหม่ ของ หล่อน บางครั้ง ก็ ต้อง อยู่ คน เดียว เปน เวลา นาน ๆ เพราะ สามี ของ หล่อน คนนี้ มิใคร่ ได้ อยู่ คิด บ้าน นัก เขา มัก จะ เที่ยวไป ตาม หัวเมือง ต่าง ๆ หา ความ สนุก สนาน สำราญใจ ไป ตาม นิสัย เดิม ของ เขา

ท่าน ทั้งหลาย อย่า เข้าใจ ผิด คิด ว่า อุดมศรี มี ความสุข จนล้นเหลือ เมื่อ ได้ มา อยู่ กับ ชาย ซึ่ง เป็น เจ้าหัวใจ ของ หล่อน นับ แต่ วาระ ที่ หล่อน ออก จาก สถาน บ้าน ช่อง มาใน คืน วัน นั้น จะ หา วันใด—ชั่วโมง ใด — หรือ ขณะใด อัน หัว ใจ ของ หล่อน ประสบ ความ สุข ความ สำราญ

เป็น หา ไม่ ได้ เลี่ย เลย โมหาคติ เข้า ครอบงำ หัวใจ และ บัง จักษุ ของ หล่อน ทำ ให้ หล่อน หลง เดิน ผิด ทาง แทนที่ หล่อน จะ ได้ ย่าง เท้า ก้าว สู่ สวน สวรรค์ อัน ผู้ ชักชวน หล่อน สัญญา ไว้ หล่อน กลับ เดิน หกคะมำ กลำ ลง ไป ใน ขุม อบาย อัน หล่อน จะ ถอน ตัว ไม่ ขึ้น เสี่ย แล้ว ใน กาละ ที่ หล่อน ออก จาก สถาน อัน เต็ม ไป ด้วย ความ สุข นั้น เอง หล่อน จึง ได้ ลืม ตา เห็น เหตุ การณ์ อัน แท้ จริง ขณะ ที่ หล่อน กำลัง กอปร กิจ อัน เป็น ทุคติ ซึ่ง วิญญู ชน พึง หลีก เลี่ยง ให้ ห่าง ไกล นั้น หล่อน มิได้ รู้สึก นึก ถึง ความ อัปรียศ และ ความ เสี่ย หาย อื่น ๆ อัน จะ พึง บังเกิด เสี่ย เลย หล่อน คิด อยู่ แต่ ว่าจะ แก้ แค้น ตอบแทน ความ ทรยศ ของ สามี หล่อน เท่า นั้น กว่า หล่อน จะ รู้สึก ตัว กลับ ผิด ก็เมื่อ การณ์ ล่วงเลย จนไม่ สามารถ จะ กลับ ตัว ได้ เสี่ย แล้ว และใน วาระ นี้แหละ ที่ หัวใจ ของ หล่อน ถึง ซึ่ง ความ เตรียม ตรม ระทมทุกข์ เป็น อติสัย

ข้า แต่ ท่าน ผู้ อ่าน อัน เป็น สัตบุรุษ ทั้งหลาย ! ขอ ท่าน จง ฟัง คำ ตัก เตือน ด้วย ความ หวัง ดี ของ ข้าพเจ้า พอ เป็น อาภรณ์ สำหรับ ประดับ สติ ปัญญา สักนิด เถิด ผิว่า ท่าน ทั้งหลาย ละทิ้ง บ้าน ช่องไป ตามคำ ชักชวน ของ ผู้อื่น แล้วไซร้ จง เชื่อ เถิด ว่า หัวใจ ของ ท่าน จัก พึง ถึง ซึ่ง ความ วิปริตสาร ดาลเทวศ์ เยี่ยง อุดมศร ใน เรื่อง นี้ เป็น แน่ แท้ แม้ ว่า วิถี ชีวิต ของท่าน จะเต็มไป ด้วย ทุกข์ยาก ขวากหนาม ความลำบาก สักเพียงไร ท่าน จะ รู้สึก ตันอก ตันใจ จน เหลือ ที่จะ ทนทาน ปานใด ก็ดี อย่า ! ท่าน อย่า บังควร กระทำ สิ่งอัน มิควร กระทำ เป็น อันขาด ! จงน้อม

ศีระ ก้มกราบ ด้วย ปลื้มนาการ ขอ อำนาจ พระรัตนไตร พิทักษ์ รักษา และ อำนวย กำลังให้ ท่าน สามารถ อดกลั้น ความ ยาก ลำบากไว้ ได้ กับ ขอ ให้ ดลจิตต์ ท่านมิให้ ตุ่มหลง ใน ถ้อยคำ ชักชวน เกลี้ยกล่อม ของ มารร้าย ซึ่ง กำลัง กวัก มือให้ ท่าน หนี ตามไป กับ มัน เปน อัน ขาด ท่าน ผู้เปน สุภาพ สตรี เปน ภริยา แล เปน มารดา คน ทั้งหลาย ! อย่า เชื่อมัน ! ผลัก ให้มันไปให้พ้น ! ท่าน จง ยอม เสีย ชีพ ดี กว่า ที่ จะ ยอม เสีย ศักดิ์ เสื่อม สกุล ของ ท่าน จง รู้ไว้ เถิด ว่า ผล ที่จะได้ รับ ใน ภายหลัง นั้น จะ เปน บัจจัย อัน ทำ ให้ หัวใจ ของ ท่าน หม่น หมอง แห้ง เหี่ยว ไป จน ตลอด ชีวิต ซึ่ง แรงร้าย กว่า ความ ตาย หลาย เท่า นัก

อนิจจา ! น่าสงสาร อุดมศรี เสีย นี่ กระไร ! หล่อน ผู้ยอม สละชื่อ เสียง, เคหะสถาน บ้านช่อง, สามี และ บุตร เสีย สิ้น เพื่อ แลก กับ คน คนเดียว เท่านั้น คือ นายแสวง พจน์วิเศษ ! แต่ ใน นาที ที่ หล่อน ก้าวถลำ หล่ม จม ลงไป จน หมด หวัง ที่จะ ถอนตัว นั้นเอง เจตสิก ของ หล่อน จึง พลัน ตื่น ตัว เด่ง เห็น ความ ผิด อย่าง มหันต์ อัน หล่อนได้ กระทำไป และ หัวใจ ของ หล่อน ก็ บังเกิด ความ เสียดาย เสียใจ เปน ต้นพ้น นับแต่ นาที ที่ หล่อน รู้จัก ผิด เปนต้น มา หล่อน ก็ รู้สึก ตัว ว่า หล่อน จะ หา ความ สุขใน ชาตินี้อีก ต่อไป มิได้ แล้ว แม้น ว่า จะอยู่ กับ ชาย คน ที่ หล่อนตาม มา หรือ มิ อยู่ ก็ ตาม แต่ นี้ ใน โลก ของ หล่อน จะต้อง เปน โลก อัน มืด มิด ปราศจาก แสง สว่าง เสีย แล้ว

เวลา ได้ ล่วง ไป ปี หนึ่ง ขณะ นี้ หล่อน กับ สามี ใหม่ ของ หล่อน กำลัง พักอยู่ ที่ นครลำปาง นายแสวง เช่าบ้านได้ บ้านหนึ่ง อยู่ ใกล้ ตลาด

ในเมื่อง หล่อนไม่ต้องการจะอยู่ที่นั้น ด้วยว่าใกล้กับ บิดา ของหล่อน ซึ่งย้าย จาก กรุงเทพ ฯ มา ประจำ การ ที่ เชียง ใหม่ เมื่อ สิบ เดือน มานี้ หล่อน อยากไป อยู่ ให้ ไกล สิบ ลับ จาก บิดา มารดา และ วงศา คณาญาติ ของ หล่อน แต่ คำค้าน ของ หล่อนไม่ มี ผล ด้วย วาจา ของ หล่อน ไม่ ศักดิสิทธิ์เหมือน เมื่อ ครั้ง แรก ๆ เสีย แล้ว รูปร่าง หน้าตา ของ หล่อน ใน ขณะนี้ ดู เปลี่ยน แปลงไป กว่า แต่ ก่อน มาก หาก ท่าน ที่ เคย รู้จัก หล่อน มา พบ หล่อนใน เวลานี้ คง จะต้อง ตกใจ เป็น แน่ ดวงหน้า ของ หล่อน เผือด ซีด ปราศจาก สีโลหิต แขน และ มือ ผอม จน เส้น เอ็น ขึ้น ดวงตา ก็ ลึก จม ลงไปใน กระบอกตา และ ที่ ขอบตา มี รอย เป็น ขอบ เขียว รอบ ๆ แก้ม ที่ เคย เต่ง เปล่ง ปลั่ง มา ณบัดนี้ กลาย เป็น แก้มตอบ จน กระดูก ขึ้น นี่ หรือ อุดมศรี สตรี สาว สวย แห่ง เมืองไทย ? ถ้าใคร ได้ เห็น หล่อนใน ขณะนี้ คงจะ ต้อง นึก ปลง ธรรม สังเวช เป็นแน่ ผู้ที่ ไม่ รู้เรื่อง คง เข้าใจ ว่าโรค เบี่ยด เบียน แต่ หล่อน รู้ ว่า, หล่อน รู้ ว่า การที่ สรีรร่าง ของหล่อน มีความ เปลี่ยน แปลงไป เช่นนั้น ก็เนื่องจาก ความ ตรอมอก ตรอมใจ ของ หล่อน นั่นเอง

เช้า วัน หนึ่ง หล่อน กับ นายแสวง กิน อาหาร เสร็จ แล้ว ต่าง คน ก็ ต่าง นั่ง นิ่ง หัน หลังให้ กัน และ กัน อากัปกิริยา ที่ คน ทั้งสอง แสดง แก่ กัน บ่ง อยู่ ใน ตัว แล้ว ว่า ความ เย่อหา อาลัย ซึ่ง คนทั้งสอง เคย มี อยู่ ต่อ กัน เป็น อัน ถึง ซึ่ง อวสาน คำว่า "ยอดรัก, ยอด ชีวิต ของพี่ หรือ จ๋า อะไร ต่อ อะไร อย่าง หวานหู นั้น ดูเหมือน จะเลิก ใช้ เสีย ตั้งแต่ อยู่ ด้วย กัน มาได้ เดือน หนึ่ง แล้ว

สักครู่หนึ่ง นายแสวง หันมา ทาง อุดมศรี แล้ว ถาม ว่า

"วันนี้ มีจดหมาย มา ถึง บ้าง หรือ เปล่า ?"

"มี" อุดมศรี ตอบ อย่าง ห้วน ๆ ทำนอง เดียว กัน "อยู่บนโต๊ะ นั้น แน่ะ"

"มาจาก กรุงเทพ ฯ ไม่ใช่รึ ? เห็น เจ้าอิน บอก ยังงั้น" เขาถามอีก

"งั้น กระมัง" หล่อน ตอบ

นายแสวง ลุก เดินไป หยิบ จดหมาย ซึ่ง อยู่บน โต๊ะ แล้ว ฉีก ออก อ่าน จดหมาย ฉบับ นั้น คน ทาง บ้านใน กรุงเทพ ฯ ส่ง มาให้ ใจความว่า หลวง รำบาญไพรี บิดา นายแสง ถึง แก่กรรม เสีย แล้ว และได้ ทำ พินัย-กรรม ยก ทรัพย์ สมบัติ รวม ทั้ง ที่บ้าน ให้ แก่ นายแสวง ทั้งหมด พอ เขา อ่าน จบ โลหิต วิ่ง ขึ้น สู่ หน้า ด้วย ความ ปลื้มใจ

"เฮ่อ, โล่ง หัวอก ! นึก ว่า จะไม่ ตาย เสีย แล้ว ละ" เป็น คำกล่าว ของ สุภาพ บุรุษ ผู้นั้น เมื่อ ทราบ เรื่อง ว่า บิดา ของตัว ตาย แล้ว ก็ โยน จดหมายไปให้ อุดมศรี

หล่อน หยิบ จดหมาย ฉบับ นั้น ขึ้น มา อ่าน แต่ มิได้ แสดง ความ ยินดี ประการใด ส่วน นายแสวง พจน์วิเศษ หันไป รินเหล้า วิสกี้ กิน แก้ว หนึ่ง แล้ว จึง เรียก คนใช้ ให้มา หา พอ คนใช้ โผล่ หน้า เข้า มา เขา ก็ สั่ง ว่า

"เฮ้ย — เจ้าอิน, เตรียม บรรจุ เข้า ของ ลง ใน กระเป๋า เดิน ทาง เร็ว ข้า จะไป กรุงเทพ ฯ ใน ชั่วโมง นี้แหละ"

"ครับ" คนใช้รับคำ แล้วก็ออกไป จัดแจง ทำตาม คำสั่ง นาย อุดมศร์ รอ จน คนใช้ ออกไป ข้าง นอก แล้ว จึง พูด ขึ้น ว่า

"คุณ จะไป จริง หรือ นี่ ? คุณ ยังไม่ จาก ดิฉันไปไม่ ใช่ หรือ ?"

"ฉันไม่ไป ก็ไม่ได้ นา" เขา ตอบ "ต้อง รีบไป จัดการ ศพ และ ทำ ฌาปนกิจ ต่างๆ ให้เรียบ ร้อย โดย เร็ว เสีย ด้วย"

"งั้นให้ ดิฉันไป ด้วย คนหนึ่ง ซี"

"แล้ว กันซี แม่อุดมศร์ ทำไม คิด บ้า ๆ ยังงี้ เล่า ก็ น้อง กำลัง มี ท้อง จวน จะ คลอด อยู่ รอมร่อ ไป รถไฟ มิกระเทือน แย่ ร์ ?"

หล่อน ต้อง นิ่ง เพราะ เห็น จริง ใน คำค้าน ของเขา แต่ สักครู่หนึ่ง หล่อน ก็ พูด ขึ้น อีก ว่า

"แล้ว คุณ จะ มา ทัน ร์ ? คนใช้ ก็ มี อยู่คน เดียว เท่า นั้น เวลา คลอด ถูก จะ มีลำบาก มาก ร์ ?"

"จะ ทำไงได้ ล่ะ" นายแสวง ตอบ อย่าง วาง อารมณ์ เฉื่อย

"โท่ ! ไม่ มีใคร นาคะ อีกสัก ห้า หก วัน ก็จะ คลอด อยู่แล้ว คุณ อยู่ด้วย ดิฉัน จะได้ ส่ง วิตก"

"ฉัน อยู่ไม่ได้ หรอก นา ต้องไป วันนี้ แหละ แล้ว ที่ฉันไป นี่ เป็น ความผิด ของฉัน เมื่อไหร่ ล่ะ จำเป็น จริง ๆ ไม่ใช่ ร์"

"รอไว้ จน ดิฉัน ออกลูก แล้ว ถึงค่อยไปไม่ได้ หรือ ?"

"บอก ว่าไม่ได้ เป็นไม่ได้ บ้าง ซิน่า พูด อะไร กันไม่ รู้จัก จบ" เขา พูด แล้ว ก็ ผลุน ผลัน ออก จาก ห้องไป ปล่อยให้ หล่อน นั่ง หน้า เศร้า อยู่ คนเดียว

ประมาณ สักชั่ว นาฬิกา หนึ่ง เขา ก็ เข้า มา ใน ห้อง อีก เขา แต่งตัว เดิน ทาง เสร็จ แล้ว

"ฉัน ไป ละนะ, อุดมศรี" เขา พูด พลาง ตั้งท่า จะไป

อุดมศรี วิ่ง ไป ลง กลอน ประตู ห้องใน ทันใด พลาง คุกเข่า ลง ตรง หน้า เขา อ้อนวอน มิให้ เขา ทิ้ง หล่อน ไป ใน ยาม ยาก ครานี้

"คุณแล้วงขา น้ำใจ คุณ จะไม่ เมตตา ดิฉัน บ้าง เลยหรือ คะ ? คุณ หมด รัก ดิฉัน เสีย แล้ว กระมัง จึงได้ ทิ้ง ดิฉันไป ง่าย ๆ ?"

"ทำไม แม่ อุดมศรี จึง เป็น บ้า ไป อย่าง นี้ นะ ? ทำไม ฉัน จะไม่ รัก" เขา พูด พลาง ฉุดมือ หล่อน ให้ ลุก ขึ้น

"ดิฉัน จะนั่ง อยู่ อย่างนี้ แหละ ค่ะ จน กว่า คุณ จะ สัญญา ว่า จะ อยู่ ที่ นี่ อีก สัก ห้า หก วัน ถ้า คุณ รัก ดิฉัน คุณ ต้อง อยู่ ซิคะ"

"ฉัน อยู่ ไม่ ได้ หรอก เอา เถิด, แล้ว ฉัน จะ กลับ ให้ ทัน ซิน่ะ"

"โท่ คุณ คะ อย่า พึ่ง ไป เลย ค่ะ นึก ว่า เห็น แก่ ลูก เถิด โท่ คุณ ขา, คุณแล้วง ขา กรุณา เมีย บ้าง ซิคะ ถึง ไม่ รัก เมีย ก็ สงสาร ลูก บ้าง ซิคะ อยู่ เป็น เพื่อน ดิฉัน สัก หน่อย เถิด เผื่อ เจ็บไข้ ตาย เป็น ก็ ยังได้ เห็น หน้า ไว้ อาลัย กัน บ้าง อยู่ ก่อน นะคะ คุณคะ นึก ว่า สงสาร ลูกเถิด"

"แม่อุดมศรี นี่ เห็น จะ สติ ไม่ ดี เสีย แล้ว บอก ว่า จะ กลับ มา ให้ ทัน แล้ว ยัง มา อ้อน วอน เอา อะไร อีก นะ ลูก ขึ้น ซี่ ขอ ไป ที่ เถิด ฉัน จะไป ละ"

แต่ หล่อน ยิ่ง กอด เท้า เขา ไว้ แน่น นายแสวง นึก ฉิวจัด ขึ้น มา จึง สลัด ขา เหวี่ยง หล่อน กระเด็นไป ฟุบ อยู่ ทาง หนึ่ง แล้ว เขา ก็ เดินไป ถอด กลอน เปิด ประตู ออกไป ทิ้งให้ อุดมศรี สะอึก สะอื้น น้ำตา ฟูม ฟาย อยู่ คนเดียว ใน ห้อง นั้น.

บท ที่ ๒

อากาศ แห่ง เหมันตฤดู ได้ เข้า มา เยี่ยม กราย นคร ลำปาง ดังเช่นเคย ทุก ปี มา วายุ รำเพย พัดพา ความ หนาว ยะเยือก เย็น เข้า ทาง หน้าต่าง บ้าน อยู่ เฉื่อย ฉิว ขณะที่ อุดมศรี ประจง วาง ทารก น้อย ซึ่ง มี อายุ ยัง มิทัน ล่วง เดือน ลง ใน เปล หน้าตา ของ หล่อน ซีด เซียว มาก แสดง ว่า พึ่ง รอไข้ หล่อน จัดแจง ปกคลุม กาย เด็ก ด้วย ผ้าห่ม เรียบ ร้อย แล้ว ก็ กลับ มา นั่ง เก้าอี้ พลาง ใช้ สายตา กวาดดู ผู้คน ซึ่ง เดินไป มา หน้า บ้าน

เวลา ล่วง ไป ชั่ว นาฬิกา หนึ่ง หล่อน ก็ คง นั่ง อยู่ ใน ที่ เดิม นั้น สีหน้า ก็คง เปน ปรกติ เช่น เดิม แต่ ต่อมา ลักครู่ หนึ่ง สีหน้า ของหล่อน ก็ พลัน เปลี่ยน เปน สลด ลง ทันที ขณะที่ สายตา ของ หล่อน สบ ร่าง ชาย ผู้ หนึ่ง เดินมา แต่ไกล หล่อน เห็นเขา แต่ไกล ก็จำได้ รูปร่าง เขา สะโอด สะอง หน้าตา สวยเก๋ เปน เสน่ห์ จับอก จับใจ เสื้อผ้า ของเขาได้ รูปได้ ทรง เหมาะ เจาะ ดีมาก เขา คือ คนที่ หล่อน เคย มี จิตต์ ผูกพันธ์ รักใคร่ ใน กาล ก่อน—เปน เจ้าหัวใจ ของ หล่อน—คนสวย ของหล่อน แต่ เดี๋ยวนี้ หล่อน เกลียด เขา จน แทบ จะไม่ อยาก เห็น หน้า เสีย ด้วย ซ้ำ!

เขาคือนายแสวง พจน์วิเศษ ซึ่งจงใจร้างหล่อนไปตั้งสองเดือนเต็ม ๆ เขาพึ่งกลับจากกรุงเทพฯวันนี้เอง ราวกับว่ากรุงเทพฯกับตำบลอยู่ใกล้กันตั้งเดือนสองเดือน

หล่อนลุกขึ้นจากที่เดิมโดยตั้งใจจะมิให้เขาเห็นพลางเดือนเก้าอี้หลบเข้ามาให้พ้นหน้าต่าง แล้วก็นั่งหันหลังให้ประตูห้องสี่หน้าของหล่อนในขณะนั้น ดูประดุจดังตั้งใจจะทำการสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้แตกหักลงไป

สักครู่หนึ่งมีเสียงผู้เท้าสามีใหม่ของหล่อนเดินดังๆขึ้นบันไดมาต่อมาอีกนานเดียว เขาก็เดินเข้ามาในห้องเขาหยุดยืนดูอุดมศรีสักครู่หนึ่ง พลางมือก็เสยผมถอนทรงเบาๆด้วยอากัปกิริยาวางตัวว่าข้าเป็นคนสวยผู้หนึ่ง

"ไง, แม่อุดมศรี สบายดีรึ? คิดถึงฉันบ้างไหม?"

อุดมศรีค่อยๆหันหน้ามาทางเขาช้าๆ แล้วก็พูดด้วยน้ำเสียงเรียบๆว่า

"คุณกลับมาทำไมกัน?"

"พุทโธ่! ถามได้" เขาพูดอย่างน้อยใจ "รับกลับมาแทบตายนี่ยังไม่ดีน่าจะได้รับความชอบใจหรือไม่ก็รู้สึกยินดีบ้าง"

"นี่แน่ะคุณแสวง" อุดมศรีกล่าวด้วยสำเนียงเรียบๆดังเดิม "ดิฉันรู้สึกดีใจอยู่อย่างหนึ่งที่คุณมา คือเราจะได้พูดจากันให้เด็ดขาดเสียที ดิฉันตั้งใจจะพูดไปทางจดหมายนานแล้ว แต่ยังเจ็บ

ออด ๆ แอด ๆ เสีย จึง รอ ให้ หาย เสีย ก่อน คุณ มา แล้ว ก็ เหมาะ ที่ เดียว จะ ได้ พูด กัน ให้ รู้ เรื่อง เสีย ใน วัน นี้"

"เอ๊ะ! แม่ อุดมศร์ พูด เรื่อง อะไร กัน นี่? ฉัน ไม่ เข้าใจ เสีย เลย"

"วัน นี้ ดิฉัน ต้อง การ จะ พูด กับ เธอ อย่าง ตรง ไป ตรง มา ไม่ มี อ้อม ค้อม ให้ เสีย เวลา ละ คุณ ก็ เหมือน กัน ดิฉัน ต้อง ขอ ให้ คุณ พูด กับ ดิฉัน อย่าง สุจริต ไม่ มี บิด ไม่ มี บัง เหมือน กัน"

"เรื่อง อะไร ก็ ว่า ไป ซี ตาม ใจ เถิด" นายแสวง ตอบ อย่าง ไม่ เอาใจใส่

"เมื่อ คุณ จะ ไป คุณ รับ ปาก ว่า จะ กลับ มา ให้ ทัน เวลา แต่ นี่ คุณ ไป เสีย ตั้ง สอง เดือน—"

"แล้ว กัน! ธุระ มัน ยุ่ง นา กลับ มา ได้ เมื่อ ไหร่ ละ ถึง เดี๋ยว นี้ ก็ เถิด ฉัน มี เวลา พัก อยู่ ที่ นี่ เพียง วัน สอง วัน เท่า นั้น แล้ว ก็ ต้อง รีบ กลับ"

"คุณ สาบาน ได้ รึ ว่า คุณ คิด ธุระ ที่ กรุงเทพ ฯ สอง เดือน เต็ม ๆ คุณ ไม่ ได้ ไป เที่ยว ไหน นะ?"

"ก็ ยัง งั้น น่ะ ซี ฉัน จะ เอา เวลา ที่ ไหน ไป เที่ยว?"

"แน่ หรือ คุณ?"

"ก็ แน่ น่ะ ซี"

"คุณ โกหก" อุดมศร์ พูด พลาง มอง หน้า เขา อย่าง หมด ความ นับถือ หลอน รู้ สึก เสีย แล้ว ว่า เขา เป็น คน เลว ทราม มาก "มี เพื่อน คุณ ทาง เพชรบุรี คน หนึ่ง ส่ง ไป รษณีย์บัตร มา ถึง คุณ เมื่อ อาทิตย์ ก่อน

คุณไปเที่ยวเพชรบุรีเมื่อเดือนก่อนนี้ และค้างที่บ้านเขา คุณเที่ยวอยู่ที่นั่นตั้งเจ็ดวัน จึงได้ออกจากนั่นไปเที่ยวที่อื่นต่อไป เขาคิดว่าคุณมิกลับมาที่นี่แล้วหรือ จึงได้ทิ้งจดหมายมาถึงคุณที่นี่ ไปรษณีย์บัตรฉบับนี้ทำให้ดิฉันรู้ได้คุณดี คุณไม่ต้องแก้ตัวไปดอก คุณจะกลับบ้านให้ทันเวลาก็กลับทัน แต่คุณไม่อยากกลับเอง เถลไถลไปที่อื่นเสีย ถูกเมียจะเป็นยังไงไม่ต้องนำพา"

นายแสวงรู้สึกโกรธเมื่อถูกลับโกหกได้ แต่เขานิ่งไม่พูดอะไร

"แล้วข้อนี้คุณจะหมายความว่ากระไร?" อุดมศรีกล่าวต่อไปด้วยคำเน้นเสียงเรียบๆ ปราศจากความสะทกสะท้านหรือตื่นเต้น จนนายแสวงรู้สึกประหลาดใจมาก "ในจดหมายฉบับนี้มีข้อความกล่าวว่าคุณแต่งงานกับแม่พะเยาถูกสาวหลวงเกียรติไกรแล้ว และคุณพาไปเที่ยวเมืองเพชรบุรีด้วย บางทีคุณจะเห็นว่าดิฉันเป็นคนไม่สมควรจะเลี้ยงดูเป็นเมียคุณกระมัง?"

เขาหันหน้ามาทางหล่อนแล้วก็ยิ้มละไม แล้วพูดว่า

"นั่นแหละ, อุดมศรี คนอย่างฉันซึ่งเป็นถูกชุนนางและเป็นเศรษฐีน้อยๆ ในเวลานี้ก็ควรจะหาถูกหาเมียด้วยความพินิจพิเคราะห์บ้าง ฉันจะเลี้ยงคนที่เคยเล็กกับผัวแล้วเป็นเมียมันก็ดูน่าขายหน้าอยู่นา"

โลหิตวิ่งขึ้นสู่หน้าอันซีดเผือดของหล่อนทันที เมื่อได้รับถ้อยคำอันระคายโสตและบาดจิตต์ฉันนั้น หล่อนพยายามระวังจิตต์ให้เป็นปรกติแล้วก็กล่าวว่า

"งั้น คุณจะไม่เลี้ยงดิฉันเป็นเมียรึ? นั่นถูกใครกัน?"

นายแสวงเหลือบมองดูไปตามมือที่หล่อนชี้ เขาแลเห็นเปลือกผลกล้วยอยู่ข้างเตียงนอนที่มุมห้อง แต่จะได้ขยับเขยื้อนเคลื่อนกายเข้าไปดูถูกสักนิดก็เปล่า แสดงนิสัยใจคอของเขาผู้นี้ว่าปราศจากความเมตตาปราณีเสียที่เดียว แม้แต่สัตว์ก็ยังรู้จักรักถูกของมันแต่ชายผู้นี้จะรู้สำนึกรักถูกของเขาสักนิดก็เปล่าทั้งสิ้น

"เวลานี้ฉันก็เป็นคนร่ำรวย และกลับเข้ารับราชการอย่างเก่าแล้ว ต้องรู้ไว้บ้างว่าผมคนนับหน้าถือตาฉันเพียงใด ถ้าฉันจะเลี้ยงแม่อุดมศรีเป็นเมีย ใครๆ มิพากันดูถูกฉันรึ?"

"คุณไม่ต้องพูดให้มากความหรอกข้อนี้ดิฉันไม่สงสัยนักดอก ตำแหน่งนี้ดิฉันอยากตายเสียยิ่งกว่าอยากเป็นเมียคนอย่างคุณอีก"

เขาหัวเราะแล้วก็พูดว่า

"นั่นแหละ, เมื่อแม่อุดมศรีไม่ต้องการเป็นเมียฉันก็ดีเหมือนกัน และที่ฉันพูดก็เพื่อให้รู้ว่าคนอย่างฉันต้องหาเมียที่ดีๆ เช่นอย่างแม่พะเยาเมียรักของฉันในเวลานี้"

"อ้อ! งั้นคุณเห็นว่าดิฉันเป็นคนเลวทรามต่ำช้าละซี" อุดมศรีโกรธจัด

"ผู้หญิงที่หนีตามชู้มาจะเลวหรือไม่ ฉันไม่ทราบ แต่บางทีคนเขาจะชมว่าดีกระมัง!" นายแสวงพูดแดก

อุดมศรีกัดริมฝีปากด้วยความเจ็บใจ น้ำคำเย้ยเยาะของเขา

เสียด แทง หัวใจ หล่อน ปาน ประหนึ่ง ถูก เชือด ด้วย ศาสตราวุธ อันคมกล้า นั่นแหละ หล่อน ทำไม่ ดีเอง จะโทษใคร

"ไหน ๆ เรา ก็ เลิก กัน แล้ว ฉัน จะ เล่า อะไร ให้ ฟัง บ้าง เล็ก น้อย ก็ได้" เขา พูด พร้อม กับ ยิ้มเยาะ "การ ที่ แม่อุดมศรี หนี ตาม ฉัน มา จะ ว่า เป็น เพราะ ฉัน ชักชวน ฝ่าย เดียว ก็ไม่ได้ ต้อง โทษ ความ หึงส์ ผิดๆ ถูก ๆ ของ แม่อุดมศรี จึง จะได้"

"หึงส์ ผิด ๆ" หล่อน ทวน คำ "ดิฉัน ไม่ เข้าใจ คำพูด ของ คุณ"

"จะให้ ฉัน อธิบาย ก็ได้ คือ นายกระมล ผัว ของ แม่อุดมศรี มิได้ ไป เกาะแกะ วุ่นวาย กับ ผู้หญิง คนไหน เลย แต่ แม่อุดมศรี หลับตา หึงส์ ไป บ้า ๆ บอ ๆ เอง"

"คุณ หมาย ความ ว่า อะไร ?" หล่อน อ้าปาก ค้าง

"หมาย ความ ว่า ฉัน หลอก ต้ม แม่อุดมศรี นะซี"

อุดมศรี หน้า ซีด, ปาก สั่น, หัวใจ เต้น แรง หล่อน แข็งใจ พูด ต่อ ไป อีก ว่า

"แต่ เขา กับ นางประไพ รัก กัน จริง ดิฉัน ก็เห็น กับตา"

"งมงาย เข้าใจไหม ? ฉัน ต้ม เสีย สุก เชียว คืน วัน นั้น ผัวของ แม่อุดมศรี ไม่ รู้เรื่อง รู้ราว อะไร นอน ค้าง อยู่ ปากน้ำ อย่าง อุตุ เจ้าคน ที่ แม่อุดมศรี เข้าใจ ว่า เป็น นาย กระมล นะ คือ นายสวัสดิ์ เพื่อน ของฉัน เอง หน้าตา คน ทั้งสอง นี้ เหมือน กันไม่ มีผิด เขา ทำ สนิท ดีมาก แม่อุดมศรี ไม่ ทัน พิจารณา อะไร มัว แต่ หลับตา แบก เอา ความ หึงส์ เข้า ไว้ เสีย เต็ม แรง เลย เหมา เอา ว่า เป็น จริง ง่าย ๆ——"

"ที่ คุณ พูด นี่ จริง หรือ ?" หล่อน ถาม ด้วย ความ ตื่นเต้น เหลือ ประมาณ

"เปน ความ จริง ที เดียว ฉัน สาบานให้ ได้ ฉัน——"

ก่อน ที่ เขา จะ พูด จบ ประโยค อุดมศรี ก็ ล้ม สลบ ฟาด ลง กับ พื้น ด้วย ความเสียใจ อย่าง แรงกล้า เขา หัน มา จ้อง หล่อน หน่อยหนึ่ง แล้ว ก็ หันไป คว้า หมวก สวม ศีร์ษะ แล้ว ก็ เดิน ออก จาก ห้อง นั้นไป เขากับ หล่อน เปน อัน ขาด จาก กัน ตั้งแต่ วันนั้น เปน ต้นไป แล้ว

ราตรีนั้น อุดมศรี นอนไม่ หลับ เฝ้าแต่ กระสับ กระส่าย พลิก ตัวอยู่ ไป มา เมื่อ หวล ระลึก นึก ความหลัง ก็ ยิ่ง คั่งแค้นใจ ตัว เอง มาบัดนี้ สายเกิน กาลที่ หล่อน จะ กลับตัว หรือ แก้ ไขได้ ทัน ท่วงที เสียแล้ว หล่อน หมด หน ทาง ที่ จะ ทำ สิ่งใด นอก จาก จะ คร่ำครวญ หวลให้ ด้วย ความ เจ็บแสบ แปลบปลาบ หัวใจ อยู่ ลำพัง คนเดียวใน ราตรี อัน เงียบ สงัด นั้น

บท ที่ ๓

ขณะใด ที่ ท่าน ทั้งหลาย เห็น อุดม ศิริใน เวลา ที่ เปน อยู่ เดี๋ยวนี้ แล้ว ท่าน จะ ต้อง รู้ สึก ปลง สังเวช รูปร่าง ของ หล่อน เปลี่ยนแปลก แปรผัน ไป ทั่ว สริระร่าง เปรียบ กับ เมื่อ คราวไป ตาก อากาศ ที่ หัวหิน จะ เห็น ว่า ไกล กัน มาก ผิด รูป ผิด ร่าง ราว กับ เปน คน ละ คน หน้า ตา ของ หล่อน ซีดเซียว แห้ง เหี่ยว แก้ม ติด กระดูก ตาบุ๋ม ลึก ขอบ ตาเขียว ผม เผ้า เกล้า อย่างไม่ เรียบ ร้อย แขน ขา เรียว เล็ก เห็น แต่ กระดูก ขึ้น เปน สัน จะ พิศดู สริระร่าง ตอนใด ส่วนใด ท่าน จะไม่ได้ พบ สิ่ง อัน ยวนตา ยวน

ใจ ที่ ตรงไหน เลย อนิจจา! นี่หรือ คน สวย? ช่าง สั้น สวย สั้น งาม ทั้ง ยัง อยู่ ใน ยาม เป น สาว อย่าง รวดเร็ว เหลือ เกิน

หล่อน ยัง คง อยู่บ้าน เก่า นั้น ได้ อาศัย จำนำ จำจอง เครื่อง เพ็ชร์ นิล จินดา ซึ่ง เป น ทรัพย์ ของ หล่อน เอาเงิน มาเลี้ยง ชีวิต ตัว และลูก และ พอ ที่ จะจ้าง หญิง คน ใช้ ได้ อีก คนหนึ่ง แต่ เข้าของ ๆ หล่อน ร่อยหรอ ลงไป ทุกที ๆ จะ หมด เร็ว หรือ ช้า หล่อนไม่ ทราบ และไม่ ทราบ ด้วย ว่า ถ้า ของ จำนำเสีย สิ้นแล้ว หล่อน จะ หาเงิน มาได้ ใน ทาง ใด แต่ หล่อน ไม่ ค่อย กระดือ รือร้น ใน ข้อนี้ นัก นึกทอด อาลัย ใน ชีวิตเสียแล้ว จะเป น ตาย ร้าย ดี อย่างไร ใน อนาคตไม่ เป น ข้อ ควร วิตก อันใด หล่อนได้ รับ แต่ เรื่อง ร้าย มา พอ เสีย แล้ว ส่วน เรื่อง ตาย นั่น หล่อน เห็น ว่า ถ้า ตาย เสีย ก็ ดี จะได้ ไม่ ต้อง นั่ง ตรมอก ตรมใจ ต่อไป อีก

นี่แหละ, สุภาพ สตรี ทั้งหลาย! ผู้ใด ที่ กระทำ ความ ชั่ว เลือก ดำเนิน ทาง ทุคคติ ก็ ย่อม จะได้ รับโทษ โดย ควร แก่โทษา นุโทษ เยี่ยง อุดมศีร์ นี้

ใน ที่สุด เงินทอง ของ อุดมศีร์ ก็ใช้ จ่าย จน หมด สิ้น หล่อน สุดที่ จะทำ ประการใด ขั้นแรก ก็ตั้งใจ ว่า จะ ออก รับจ้าง เขา ทำงาน แต่ความ คิด นี้ ด้วย ละลาย เพราะ หล่อนไม่ แข็ง แรง พอ ลำพัง ตัว หล่อนเอง หล่อน ไม่ เป น ห่วง นัก หล่อน เป น ห่วง แต่ ลูก เจ้ากรรม ซึ่ง เกิด มา ใน คราว วิบัติ เท่า นั้น

หล่อน เห็น ทาง อยู่อย่าง เดียว เท่า นั้น คือ กลับไป อาศัย กับ บิดา ของ หล่อน ที่ เชียงใหม่ ถึง แม้ท่าน จะ ต่อ ว่า สัก เพียง ไร ก็ ต้อง ยอม

แต่ก็เป็น การ น่า ขาย หน้าไม่ น้อย ความรัก ถูก กระทำให้ หล่อน ผิ้น ใจ หักห้าม ความ กลัว ความ อาย เสีย สิ้น ถึง อย่างไร ก็ ดี หล่อน จะ ทิ้งให้ ถูก รัก อด ตายไม่ได้

เป็น ธรรมดา ของ หญิง สาว เมื่อ หมดที่ จะพึ่ง พา อาศัย แล้ว ก็มัก จะ บ่าย หน้า มา อ้อน วอน งอน ง้อ บิดา มารดา ขอ ความ ปกป้อง รักษา เหมือน เมื่อ ยัง เป็น เด็ก เมื่อ แรก สิ อยู่กับ บิดา มารดา ดู ช่างไร้ ความ สุข เสีย จริง ๆ ถ้าอยู่กับ คน อื่น มิได้ แต่ ต่อ มา เมื่อ มีเหตุ แล้ว นั่นแหละ จึง จะ รู้ สึก ว่า ความ รัก ของ บิดา มารดา นั้น ใหญ่ ยิ่ง กว่า ความ รัก ของ ใคร ๆ ทั้งสิ้น!

อุดมศร์ รวบรวม เงินได้ เล็ก น้อย พอ จะใช้ จ่ายได้ ชั่วคราว หล่อน คิด เงิน ค่าจ้าง ให้ แก่หญิง คนใช้ และให้ ค่าเช่า บ้าน จน เรียบร้อย พรุ่งนี้ หล่อน ก็ จะ มิได้ อยู่ ใน บ้าน นั้น อีก ต่อไป แล้ว

อุดมศร์ ขึ้น รถไฟ มา ถึง เชียงใหม่ ใน วัน รุ่งขึ้น หล่อน สืบ ถามหา บ้าน นายพันเอกพระยาเกริกวุฒิไกรได้ โดยง่าย ใครๆ ก็ รู้จัก ท่านเพราะ ท่าน เป็น คนใหญ่ คนโต แต่ หมู่นี้ ท่านไม่ค่อยได้ ไปกรม ทหาร ข่าว ว่า เจ็บ หรือ เป็น ด้วย เหตุใด เหตุ หนึ่ง อัน ข่าว นี้ ยิ่งเพิ่ม ความ ดื้นเต้น ให้แก่ อุดมศร์ มาก ขึ้น

เมื่อ หล่อน มา ถึง บ้าน บิดา หัวใจ หล่อน เต้นแรง หล่อน กอด บุตร์ น้อย เข้า แนบ ทรวง กระชับ แน่น คล้าย กับ ว่า อาการ เช่น นั้น จะ บรรเทา หัวใจให้ คลายความ ดื้นเต้นได้ บ้าง คนใช้ ที่บ้าน นั้น บอกหล่อน ว่า เจ้าคุณ นอนเจ็บ อยู่ ใน ห้อง ท่านเจ็บ มาหลายเดือนแล้ว ถ้าคุณนาย

อยาก พบ ท่าน ก็ให้ รอ อยู่ ข้าง นอก สัก ประเดี๋ยว จะเข้าไป เรียนให้ ท่าน ทราบ เสีย ก่อน หล่อน รอ อยู่ข้าง นอก ด้วยความ กระวน กระวายใจ ความกลัว บิดา จะด่า ตีแทบ จะทำให้ หล่อน ฝืนอยู่ ใน ห้องนั้น มิได้ หล่อน รอ อยู่สัก ประเดี๋ยว ก็ได้ ยิน เสียง คนใช้ เข้าไป บอก คน เจ็บ ใน ห้อง ว่า มี แขก มา หา แล้ว ก็ มีเสียง ห้าว ๆ แหบ ๆ ซึ่ง เป็น เสียง ที่ หล่อน ชิน หู ร้อง ถาม มา จาก เตียง นอน ว่า "ใคร มาหา ข้า วะ?"

คนใช้ ไม่ รู้จัก ผู้ที่ มาหา ว่า เป็นใคร จึง ต้อง กลับ มา ถาม อุดม ศร์ ได้ เรื่อง แล้ว จึง กลับ เข้าไป รายงาน ใหม่ ว่า

"เขา บอก ว่า เขา เป็น บุตร์ ใต้ เท้า ขอรับ ชื่อ อุดม—ง่า—ศร์"

อุดมศร์ หน้าเผือด ขณะ ที่ได้ ยินเสียง ห้าว ๆ นั้น ตะโกน ว่า

"อ้อ! อีถูกจัญไร มาริ ให้มันเข้า มาในบ้าน ทำไม ไล่มัน ออกไป ทีเดียว!"

ผิด คาด! อุดมศร์ มิได้ คาด ว่า คุณพ่อ ของ หล่อน จัก เกรี้ยวกราด โกรธแค้น ถึงเพียง นี้ เลย หล่อน ตกใจ จน กำลัง วังชา หนี ออก จาก ร่าง แทบ หมด แทบ ว่า จะ ทรง กาย ยืน มิได้ ไหน ๆ หล่อน ก็ บาก หน้า มา แล้ว จำ ต้อง เข้าไป อ้อนวอน งอนง้อ ท่าน ดู สัก พัก หนึ่ง เมื่อ ท่านไม่ สงสาร จริง ๆ ก็เป็น อันจนใจ จะทำ กระไรได้ เป็นกรรม ของ หล่อนเอง

หล่อน เปิด ประตู ห้อง เดิน เข้าไป ยัง เตียง คนเจ็บ พอ ถึง ก็ วาง ถุก ลง ข้าง ๆ ตัว แล้ว ก็ ตรง เข้า กอด เท้า บิดา พลาง อัสสุชล ก็ไหลริน หยาด หยด ลง หน้า ของ หล่อน หล่อน ร้องได้ คำ สอง คำ แล้ว ก็ ซบหน้า ลง สะอื้น

"คุณพ่อ ขา! ลูกผิดแล้ว"

เจ้าคุณ เกริกวุฒิไกร ฝืนยันกายขึ้นนั่ง ส่ายตาจ้องหน้าสตรีผู้มีกรรม อย่างถึงที่สุด แล้วก็ล้มฮวบลงนอนดังเก่า คล้ายคนปราศจากกำลังวังชา

"อ้อ! เอ็งรึ?" เจ้าคุณพูดพร้อมกับเค้นเสียงหัวเราะ "เอ็งมาทำไม?"

อากัปปกิริยาและน้ำเสียงของท่านปราศจากความเมตตากรุณาเสียจริงๆ อุดมศรีรู้สึกใจฝ่อลงสนัด หล่อนนั่งก้มหน้านิ่งปล่อยให้หยาดอัสสุชลตกต้องพื้นเรือนอยู่แปะๆ

"ข้าไม่อยากเห็นหน้าเอ็ง เพราะเอ็งทำไว้งามหน้านัก" เจ้าคุณพูดต่อไปโดยไม่เกรงใจว่าบุตรีสาวจะรู้สึกเจ็บช้ำน้ำใจอย่างไร "เอ็งมาหาข้านี่ ท่าอ้ายหนุ่มคนสวยของเอ็งจะทิ้งเอ็งเสียแล้วซิ"

"ค่ะ" หล่อนตอบน้ำตายิ่งร่วงไหลพรูๆ

"อ๋ะๆ! ข้านึกแล้วผิดไปเมื่อไหร่ล่ะ สมน้ำหน้า"

อุดมศรีซบหน้าลงกับฝ่าเท้าบิดา แล้วก็พูดด้วยน้ำเสียงเครือๆว่า "คุณพ่อขา! ลูกผิดแล้ว ได้โปรดกรุณาลูกบ้างเถิดค่ะ"

"อ้อ! พึ่งรู้ว่าผิดรึ? คนทั้งโลกเขารู้ว่าเอ็งทำผิดมาตั้งแต่แรก เอ็งพึ่งจะรู้เดี๋ยวนี้เอง ถ้าจะมัวเพลิดมัวเพลินอยู่ซี! เอ็งทำข้าเจ็บปวดเหลือเกิน ขายหน้าชาวบ้าน ข้าไม่รู้เลยว่าหน้าชาวๆอย่างเอ็งนี้จะมีใจระยำต่ำช้าถึงเพียงนี้ ไม่นึกเลย—ไม่นึกเลย ข้าตรองไม่เห็น"

"อย่าพูดให้ฉันช้ำใจอีกเลย คุณพ่อขา" อุดมศรีพูดพลางกราบเท้าบิดาพลาง "ฉันช้ำใจมามากมายพอแล้ว ฉันขอเสียทีเถิด"

"ข้าเจ็บนี่เพราะอะไร เอ็งรู้ไหม ? เพราะเอ็งเป็นต้นเหตุทีเดียว" เจ้าคุณกล่าวต่อไปโดยมิฟังเสียง "ข้าตรอมใจมาก ถ้าแม่ของเอ็งมีชีวิตอยู่ก็คงตรอมใจไม่น้อยกว่าข้า ข้าไม่รู้เลยว่าเอ็งจะเป็นฉันจัญไร ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงวงศ์ตระกูล พอข้ารู้เรื่องข้าก็ตัดพ่อตัดลูกกับเอ็งทีเดียว คนอย่างเอ็งไม่สมควรจะเป็นลูกข้า รู้ไหม ? ข้าแปลกใจนักว่าเอ็งคิดยังไงถึงได้ทิ้งลูกทิ้งผัวหนีตามอ้ายคนนั้นไป ?"

"คุณกระผมเป็นคนก่อเรื่องขึ้นก่อนค่ะ—" หลวนตอบ

"อะ! อย่าแก้ตัว รู้ขึ้นจากวันเกิดเหตุ พอข้ารู้เรื่องข้าก็รีบไปบ้านเขาทันที ข้าถามเขาตรง ๆ ว่าเขามีเรื่องอะไรอันเป็นเหตุให้เอ็งประพฤติระยำเช่นนี้ไหม ? เขาสบถต่อหน้าพระว่าเขาไม่มีเรื่องอะไรเลย เขาไม่เคยรักผู้หญิงคนไหนหรือมองดูผู้หญิงคนไหนด้วยใจมุ่งในกามคุณเลยเลย ข้าเชื่อเขา เพราะเขาเป็นคนซื่อสัตย์ ข้ารู้ใจเขาดี อ้ายจดหมายของเอ็งฉบับนั้น เขาก็คิดความไม่แตกเหมือนกัน แต่ข้าเห็นว่าที่เอ็งเขียนไว้นั้นเพื่อจะกลบความชั่วของเอ็ง ที่แท้เอ็งรักอ้ายแสงรูปสวยจึงได้หนีตามมันไป ข้าถามเขาว่าเขาไม่รู้ระแคะระคายเรื่องเอ็งกับอ้ายคนนั้นบ้างเลยหรือ เขาบอกว่าเขามิได้รู้สึกระแวงเลย เคยประพฤติอย่างไรก็ประพฤติ

อย่าง นั้น เขาไม่ ได้ นึกได้ ฝัน ว่า การณ์ จะ กลับ กลาย เป็น ถึง เช่น นี้ เพราะ เขาไว้ เนื้อ เชื่อใจ เมีย ของเขา เสีย พอแรง การ อย่า ว่าแต่ จะให้ เมีย ของ เขา อยู่ กับ อ้าย คน นั้น เลย ต่อให้ อยู่ แต่ ลำพัง สอง ต่อ สอง กับใคร ๆ ทั้งโลก นี้ เขา ก็ เชื่อใจ เมีย ของ เขา ว่า คงไม่ เป็นไปได้ เขา ไว้ ใจ เมีย ของ เขา น้อยไป หรือ แต่ เอ็ง ก็ ตอบ แทน ความไว้ วางใจของ เขา อย่าง ดี เหมือน กัน อย่าง นี้ แหละ แต้ว จะไม่ให้ เขา หรือ ข้าโกรธ เคือง เอ็ง อย่างไรได้ ”

หล่อน รู้สึก ปวด ร้าว หัวใจ ประหนึ่ง ถูก มีด อัน คม กล้า กรีด ลง ที่ ตรง กลางใจ อา ! เสียแรง ที่ สามี หล่อนไว้ ใจ หล่อน ถึง เพียงนี้ ควร จะ หรือ ที่ หล่อน กระทำให้ เสีย ความไว้ ใจ ของ เขา ! หล่อนไม่ ดี เอง หล่อน เชื่อ ฟัง คำ ยุยง ของ ชาย ชั่ว ร้าย คน นั้น โดย มิได้ ไตร่ ตรอง เชื่อ เขา ง่าย ๆ ก็ ควร แล้ว ที่ จะ ต้อง ช้ำใจ ใน กาล บัดนี้

เสียง ถูกอ่อน ของ หล่อน ร้อง ดังขึ้น หล่อน จึงหันไป คว้า ถูกขึ้น มา กอด ประทับไว้ กับ อก ทันใด นั้นเอง เจ้าคุณ เกริกวุฒิไกร ก็ ผลุดลุก ขึ้น นั่ง จ้อง เด็กน้อย เจ้ากรรม ด้วย สีหน้า แสดง ความ เกลียดชัง

“ นั่น—นั่น—ถูก ของ มัน รึ ? ” เจ้าคุณ ร้อง ถาม ริม ผีปาก สั่น ระรัว ๆ ด้วย ความโกรธ

“ ค่ะ พึ่ง ออก มา สอง เดือน นี้ เอง ค่ะ ”

“ เอ็ง ออกไป จาก บ้าน ข้า เดี๋ยวนี้ ทีเดียว ! ออกไป ทั้ง แม่ ทั้ง ถูก แหละ ” บิดา ของหล่อน ตวาด “ ข้าไม่ อยากเห็น หน้า มัน—อ้าย ถูกศัตรู ออกไป ! ”

"โท่ คุณพ่อขา ฉันจะไปอยู่กับใครได้ละคะ ส่งสารฉันบ้างซิคะ"

"บอกว่าออกไปจากบ้านข้าเดี๋ยวนี้! ไม่ออกไปข้าจะให้คนใช้มาฉุด"

อุดมศีร์มองดูหน้าบิดาเปนเชิงอ้อนวอน น้ำตาคลอจักษุของหล่อน ขณะที่หล่อนขอร้องว่า "คุณพ่อได้โปรดกรุณาเถิดค่ะ ถึงไม่ส่งสารคนชั่วช้าอย่างฉันก็นึกว่าเอ็นดูเด็กเถิดค่ะ"

"เอ็นดูอ้ายเด็กคนนี้น่ะรึ!" เจ้าคุณแผดเสียงตวาด "หน้าของมันข้าก็ไม่อยากแลดู ข้าเกลียดมัน—เกลียดพ่อมัน—แม่มัน—เกลียดทั้งโขยงที่ข้าจะเลี้ยงมันน่ะอย่าหวัง พ่อมันไม่ดี, แม่มันไม่ดี ฉันมันก็ไม่ดีด้วย เลี้ยงไว้ก็เสียชื่อ ข้ายินดีเลี้ยงอ้ายฉันแขกขายถั่วมันๆ เสียยิ่งกว่าอ้ายเด็กคนนี้อีก โฮย! ข้าเหนื่อยเต็มทีนี่เอ็งจะให้ข้าตายเร็วกระมัง ถึงเอาฉันอ้ายศัตรูมาเยี่ยข้า ฮะ? เอ็งออกจากบ้านข้าเดี๋ยวนี้ทีเดียว อย่าอยู่ช้า ข้าไม่ต้องการเห็นหน้าเอ็งต่อไป"

"คุณพ่อขา! คุณพ่อขา! นึกว่าเอ็นดูฉันเถิดค่ะ" สาวน้อยผู้มีกรรมทอดตัวลงกลิ้งเกลือกแทบฝ่าเท้าเจ้าคุณ เกริกวุฒิไกร พลางครวญคร่ำรำพรรณด้วยน้ำเสียงโหยหวนพิไรเวทนา "โถ! คุณพ่อเจ้าขา ฉันผิดแล้ว ฉันรับผิดดีๆ ฉันเปนคนชั่วช้าเลวทรามทำให้เสียชื่อคุณพ่อคุณแม่ แต่ฉันก็ยังเปนลูกของคุณพ่ออยู่นะคะ

คุณพ่อจะหมดรักหมดกรุณาลูกเสียจริง ๆ แล้วหรือคะ โท่คุณพ่อเจ้าขา ลูกหมดที่พึ่งแล้ว——" น้ำเสียงของหล่อนต้องขาดระยะอยู่เพียงนั้น ด้วยมีเสียงสะอึกสะอื้นๆเข้ามาแทน ส่วนอัสสุชลก็หลั่งไหลอาบพักตร์หล่อน แล้วและหยาดย้อยตกต้องที่นอนจนชุ่มเมื่อฝืนสะอึกสะอื้นได้แล้วจึงอ้อนวอนต่อไปว่า "ลูกได้รับความทุกข์มามากมายพอแล้ว คุณพ่อยังจะขนความทุกข์ให้ลูกไปอีกถึงไหนคะ ยกโทษให้ลูกนะคะ? คุณพ่อขา บอกซิคะว่าคุณพ่อใจดียกโทษให้ลูกแล้ว——" ร่างพลางก็ก้มลงจูบแขนและมือบิดาจนน้ำตาเปรอะเปื้อนแขนของท่านไปหมด แต่สีหน้าท่านเจ้าคุณก็ยังคงเหี้ยมเกรียมอยู่ดังเดิม จะได้คลายความขึงเคียดลงบ้างก็หาไม่ "โท่, คุณพ่อขา คุณพ่อเกลียดลูกแน่เสียแล้ว งั้นก็นึกว่าส่งสารลูกตาต่ำๆเถิดค่ะ ถ้าคุณพ่อไม่เลี้ยงก็คงตายเท่านั้นเอง แล้วก็เป็นเลือดเนื้อเชื้อไขของลูกแท้ๆ——"

คำวอนของหล่อนไร้ผล จะได้ทำให้น้ำจิตน้ำใจคุณพ่อของหล่อนอ่อนโยนลงก็เปล่า ท่านผงกศีรษะขึ้นมาจ้องหน้าอุดมศรีเป็นครั้งสุดท้าย พลางชี้มือไปทางประตูห้อง พร้อมกับกล่าววาจาขับไล่ว่า

"ไป!"

หล่อนเดินคอตกขณะที่อุ้มลูกออกจากบ้าน ความหวังครั้งสุดท้ายของหล่อนเป็นอันปราศจากผล หล่อนต้องก้มหน้ารับเคราะห์ไปตามยถากรรมเถิด ในชาตินี้ไม่มีใครเขาเหลียวแลหล่อนเสียแล้ว

หล่อน หมด ที่ พำนัก พักพิง อาศัย—หมด อาลัย ใน ชีวิต เวร กรรม ในชาติ บาง ก่อน หล่อน คง สร้าง สม ไว้ มาก เหลือ ประมาณ ใน ชาตินี้ จึงได้ คิดตาม มา ล้าง ผลาญ หล่อน ให้ สิ้นแก่ วินาศ ย่อยยับ เสี้ยน ฉก, เสี้ยน ผัว, เสี้ยน สมบัติ พัสถาน และ ความสุข อเนกอนันต์ ทุกประการ ได้ รับ แต่ ความ อัประมาน แด ทุกข์ ระทม ทุกเช้า ค่ำ มิ หนำซ้ำ กลับ ถูก บิดา ขับไล่ เวร! เวร! เวร!

บทที่ ๔

ขณะที่ รถ ไฟ เบิด หวูด แสดง ให้ มหาชน รู้ ว่า จวน จะ ออก จาก สถานี สตรี สาว ผู้ หนึ่ง มือ หนึ่ง อุ้ม เด็ก และ อีก มือ หนึ่ง หิ้ว กระเช้า ใส่ ผ้า รีบ เดิน ดุ่ม ๆ มา ขึ้น รถ ชั้น สาม สตรี ผู้ นั้น นั่ง ลง ยังมิทัน เรียบ ร้อย ดี รถ จักร ก็ เริ่ม ลำแดง เสียง ชึก ๆ แล้ว อีก สัก ครู่ หนึ่ง ก็ ออก นำ ขบวน รถ คนโดย สาร บ่าย หน้า ไป จาก สถานี เชียงใหม่

คนโดย สาร ที่ มา ในรถ คัน นี้ มี หลาย ชาติ หลาย ภาษา มีทั้ง ไทย ลาว, แขก, และจีน, คน โดย สาร บาง คน ซึ่ง คง จะ ได้ นั่ง รถสาย นี้ เป็น ครั้ง แรก ฉุกชิน ยืน ตรง หน้าต่าง พลางมอง ดูภูมิ ประเทศ อันแปลก ตา มี ป่า และ เขา เป็น ต้น ส่วน คน อื่น ๆ ก็ นั่ง คุย กันบ้าง หรือนั่ง อ่าน หนังสือ บ้าง แต่ สตรี ผู้ นี้ ซึ่ง ท่าน ทั้ง หลาย คง จำ ได้ ว่า เป็น อุดม ศรี ผู้ มี กรรม หา ได้ เอาใจใส่ต่อ สิ่ง ใด ๆ ทั้งปวง เช่นคน อื่น ๆ ไม่ ดวง หน้าหล่อน ซีดเซียว ปราศจาก สี โลหิต จะหา ความ รู้สึก ชนิด ใด ปรากฏ บน ใบ หน้า ของ หล่อน ก็ หา มิ ได้ จะ มี ก็ แต่ ความ รู้ สึก อย่าง เดียว

คือ ความ หมด อาลัย ใน ชีวิต หล่อน จะ ไป แห่ง หน ตำบล ใด ไม่ มี ใคร ทราบ ตัว ของ หล่อน เอง ก็ คอบ ไม่ถูก หล่อน เพียงแต่ รู้ ว่า ไป อยู่ ใน ที่ ลับ หูลับตาคน—ไป อยู่ ให้ ห่าง ไกล จาก ถิ่น ฐาน มนุษย์ เพื่อ ซ่อน หน้า อัน น่า บัด สี ของ หล่อน

ขบวน รถ มา เกือบ ถึง สถานี อุตรดิฐ อยู่ แล้ว อีก ราว เส้น เดียว ก็ จะ ถึง ใน ทันใด นั้น เอง ขณะ ที่ ผู้ โดยสาร ทุก ๆ คน มิ รู้ สึก ว่า จะ เกิด เหตุ ร้าย กำลัง สนทนากัน และมอง ดู ภาพ ต่าง ๆ อย่าง เพลิด เพลิน รถ ซึ่ง กำลัง วิ่ง แล่น เต็ม ฝี จักร ก็ หยุด กึก ลง อย่าง ไม่ รู้ ตัว ทำ ให้ คน โดย สาร แทบทุกคน เสีย หลัก และยั้ง ตัว มิทัน พากัน ล้มระเนระนาด บ้าง ก็ ตกจากที่นั่ง และ บ้าง ก็โดนกันอย่างเต็มแรง และในบัด ดล นั้น เอง ทั้ง รถ จักร และคน โดยสาร ก็ พลาด จาก ราง หกฟาด กับพื้นดิน เสียง สนั่น หวั่นไหว ระคน กับ เสียง ร้อง อย่าง ขวัญ หาย ของ ผู้ คน ซึ่ง แตก ตื่น ตกใจ จนพูด มิ ได้ ศัพท์ อุบัติ เหตุ อัน ร้าย แรง ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน ครั้ง นี้ ลับได้ ความใน ภาย หลัง ว่า มี อ้าย ผู้ ร้ายหก เจ็ด คน สมคบกัน ถอด น็อต ราง รถ ไฟ เพื่อประสงค์ ให้ รถไฟ ไปไม่ ได้ แล้ว ผู้ ร้าย จะได้ เข้าทำการ ช่วงชิง ทรัพย์ ของ ผู้ โดยสาร

นาย สถานี อุตรดิฐ พร้อม ด้วย ผู้ คน ช่วย เหลือ แด นาย แพทย์ ได้ รีบ มา ยัง สถานี ที่ เกิดเหตุ ทันที เมื่อ มา ถึง คน เหล่า นั้น ก็ ช่วย กัน พยุง คน เจ็บ แด ตาย ออก จาก รถ คนไหน ที่ ยัง ไม่ ตาย ก็ ได้รับ ความ พยาบาล ตาม ควร รถ โดย สาร คัน ที่ อุดม ศรี นั่ง มา ด้วย มีหญิง คน

หนึ่ง กับ ถูก อ่อน ของ หล่อน ตาย คาที่ ส่วน อุดมศรี ได้ รับ บาด เจ็บ สาหัส สลบ แล้ว สลบอีก จน แพทย์ ที่ เดิน มา พบ เข้า สำคัญ ว่า หล่อน สิ้นชีพ เสีย แล้ว จึง เลยไป จัด การ ให้ คน อื่น ต่อ ไป เวลา ล่วง ได้สักครึ่ง นาฬิกา อุดมศรี จึง ฟื้น ขึ้นมาได้ สุภาพ บุรุษ คนหนึ่ง เห็น หล่อนเข้า จึง เดิน มานั่ง คุกเข่า ข้าง ๆ แล้ว ถาม ว่า

"คุณ เห็น จะเจ็บมาก ? จะ ให้ ผม ช่วย อย่างไร บ้าง ครับ ?"

"ถูก ดิฉัน ค่ะ โปรด ดู ให้ หน่อย เถิด ค่ะ" หล่อน พูด พลาง ชี้ มือ เข้าไป ใน รถ สุภาพ บุรุษ ผู้ นั้น เดิน เข้าไป ตรวจ ดู ใน รถ แล้วจึงกลับ ออก มา

"ตาย เสีย แล้ว ละ ครับ"

"ตาย แล้ว!" หล่อน พูด ได้ เท่า นั้น แล้ว ก็ อึ้ง คว้าย กับ มี สิ่ง หนึ่ง แล่น ขึ้นมา จุก คอหอย

"คุณ จะให้ ผมช่วย อะไร อีก ละ ครับ ? ผม จะ ไป ตาม หมอมา ให้ นะ ครับ ?"

"ขอบ พระ คุณ ค่ะ แต่ อย่า เลย ดิฉันไม่ รอด เสีย แล้ว ละค่ะ ดิฉัน รู้ ตัวดี ขอ โทษ เถิด ค่ะ คุณ มี กระ ดาษ ดิน สอ ไหม คะ ? ขอ ให้ ดิฉัน เขียนอะไร สักนิด เถิด ค่ะ"

สุภาพ บุรุษ ผู้ นั้น พะเอิน มี กระดาษ ดินสอ ติด กระเป๋ามา ด้วย เขา จึง หยิบ ส่ง ให้ แก่ หล่อน หล่อน รับ มา แล้ว ก็ พยายาม เขียน จด หมาย ถึง นาย กมล ปรีชาเชาวน์ ใจ ความ มี ว่า หล่อน ขอ ตาตาย แต่ วัน

นั้น เป็น ต้นไป และ ขอ ให้เขายกโทษให้ หล่อน เขียนเสร็จ แล้วก็ ส่ง ให้ สุภาพ บุรุษ ผู้ นั้น กับขอ ร้อง ให้เขาช่วย จัดการ ส่งไปให้นายกมล ที่ กรุงเทพฯ ด้วย สุภาพ บุรุษ ผู้ นั้น ก็ จัด การ ทำ ธุระ ให้เสร็จ เรียบร้อย อย่าง น่าชม แต่ อุดมศรี หา ได้ ถึง แก่ ชีวิต ดัง คาด ไม่ นาย แพทย์ จึง รับ ตัว หล่อน ไป รักษา ยัง โรง พยาบาล พร้อม ด้วย คน บ่าว เจ็บอื่น ๆ อีก หลาย คน แต่ หล่อน มิได้ บอก ชื่อ จริง ของ หล่อนให้ โรง พยาบาล ทราบ หล่อน บอก กับ เขา ว่า หล่อน ชื่อ ดำ ดวน ดังนั้น ใคร ๆ จึงหา รู้ ไม่ว่า นาง ดำดวน ซึ่ง ถูกตาย ในคราว รถไฟ เกิดอุบัติเหตุ ครั้งนี้ ที่แท้ ก็คือ อุดมศรี บุตรี พระยา เกริก วุฒิ ไกร นั่น เอง

สังขาร ร่าง กาย ของ หล่อน เปลี่ยน แปลง ไป กว่า เก่ามาก ความ ตรม ตรอม หัวใจ กระทำ ให้ หน้า ตา ของ หล่อน ผิด รูป ผิด ร่าง จน จำ แทบ ไม่ ได้ อยู่ แล้ว แต่ เหตุ ร้าย แรง ที่ หล่อน ประสพ ครั้ง หลัง นี้ ยิ่ง ช่วย ให้ หล่อน เปลี่ยน แปลง รูป ยิ่ง ขึ้น แก้ม อันเคย นวลเป็น ใยในกาล ก่อน บัดนี้ กลับ มี รอย แผล เป็น เหวอะ หวะเข้ามา แทน ที่ ขาหล่อนพิการไป ข้าง หนึ่ง เวลา เดิน ก็ ต้อง เดิน กะโผลก กะเผลก สิ่ง ต่าง ๆ เหล่า นี้ พอ ที่ จะ กระทำให้ คน เคย รู้ จัก หล่อน จำ หล่อนไม่ ได้ เลย นอกจาก จะ ใช้ ความ พินิจ พิเคราะห์ อย่าง ละเอียด ละออ

* * * *

ส่วน ทาง บ้าน คุณ กมล ปรีชาเชาวน์ นั้น พอ เธอ ได้ รับจดหมาย ร่ำลา ของ อุดม ศรี ฉะบับ นั้น เธอ ถึง กับ ตกใจ เป็นครู่ ใหญ่ อนิจจา!

ภรรยา ยอด รัก ของเธอ ถึง แก่กรรม เสีย แล้ว! ถึง ภรรยาเธอทำความ ผิด อย่าง มหันต์ หล่อน ก็ เป็น เมีย ของ เธอ เธอ โคย รัก เคย ชอบ เคย แสน เสน่ห์ มา แต่ เดิม ย่อม อด นึก ถึง ความ หลัง มิได้ ใน มิช้า ข่าว ก็ กระจาย ไป ทั่ว ว่า อุดมศร์ สิ้น ชีวิต เสีย แล้ว เธอ สืบ ถาม ดูทาง โรง พยาบาล ที่ จังหวัดอุตรดิฐ แต่ แพทย์ ตอบ เธอ ว่า คน ที่ รอด ตายไม่ มี ใคร ชื่อ อุดมศร์ สักคน เดียว เชื่อ ว่า ตาย เสีย แล้ว ดังนี้ใคร ๆต่าง ก็ เชื่อ แน่ ว่า อุดม ศร์ ตาย จริง แม้ หนังสือพิมพ์ ก็ลง ข่าว เช่น นั้น เมื่อ อุดมศร์ ได้ อ่าน ข่าว ตาย ของ หล่อน หล่อน ยิ้ม ละไม ดี แล้ว ที่ ใคร ๆ คิด ว่า หล่อน ตาย จะ ได้ หมด คน นินทา เสีย ที ชื่อ อุดม ศร์ จะ ได้ ไม่ มี ใคร นึก ใคร ผัน อีก ต่อ ไป

บทที่ ๕

เวลา ล่วง ไป อีก ปี หนึ่ง

โรง เรียน "อบรม วิทยา" เป็น โรง เรียน น้อย ๆ อยู่ ใน หมู่ บ้าน ชาย ทะเล เมือง จันทบุรี มี เด็ก นัก เรียน หญิง ชาย เรียน อยู่ ประ มาณ ๑๕ คน ครู ผู้ สอน เป็น หญิง มี วิชชา ความ รู้ ดี แต่ ชาว บ้าน ไม่ ค่อย ส่ง เด็ก มา เล่า เรียน กับ แม่ครู ผู้ น่ารัก นัก ด้วยความรัง เกียจ รูปร่าง

ขอ ให้ ท่าน ทั้ง หลาย ลอง พิจารณา ดู แม่ ครู ผู้ น่ารัก ดู ที หรือ ว่า ท่าน จะ รู้จัก หล่อน หรือไม่ ท่าน คง ตอบ ว่า ไม่ รู้ จัก เป็น แน่ หล่อน คือ อุดมศร์ อย่าง ไร เล่า ท่าน แปลก ไปมาก หรือ ? แน่ นอน, หล่อน แปลก ไป มาก จน ท่านจำ ไม่ได้ นอก จาก หน้า ตาหล่อน เสียโฉม ด้วย มีรอย

แผล เป็น เหวอะ หวะ หรือ หล่อน เดิน กะโผลก กะเผลก แล้ว หล่อน ยัง ต้องเสีย ผ้า รุ่มร่ามและ ต้องแวะ ตาสี ตาสา อีกด้วย เพื่อช่วย ให้ หล่อนแปลก ขึ้น อีก มาก ความประสงค์ ของหล่อนก็เพื่อหวังจะไม่ให้ ใครจำหล่อน ได้ เลย อย่าง แน่แท้

หล่อน พัก รักษา ตัว ที่ โรง พยาบาล เป็น เวลา สาม เดือน เมื่อ หาย ดี แล้ว จึง มา อาศัย อยู่ เมืองนี้ หล่อน เช่า บ้าน ได้ หลัง หนึ่ง อยู่ ใกล้ ชาย ทะเล อากาศ ทะเล ทำให้ หล่อน แข็ง แรง ขึ้น มา หล่อน หา เลี้ยง ชีวิต ด้วย การ รับ จ้าง เย็บ เสื้อ ผ้า บ้าง และ สอน หนังสือ บ้าง พอ ได้ เงินทอง เลี้ยง ชีวิต ไป วัน หนึ่ง ๆ

เวลา นี้ หล่อน กำลัง คิด ถึง ลูกอย่าง เหลือ ประมาณ ยิ่งนานวัน โรค คิด ถึง นี้ ยิ่ง กำเริบ จน ทำให้ กลัด กลุ้มหัว ใจ ถึง กระ สับ กระ ส่าย หล่อน ใคร่ จะ เห็น หน้า น้อย ๆ พ่อ อุดม และ แม่ ศรี ใคร่ จะกอดจูบ ลูก รัก ทั้ง สอง ให้ ชื่นใจ และ คิด คำนึง ถึง ความ เป็น ไป ของ เด็ก ทั้ง สอง อยู่ ทุกวัน ๆ ลูก รัก ของ หล่อน อยู่ กับคน อื่น ๆ จะ ได้ รับ ความ สุข กาย สุขใจ เสมอ ด้วย หล่อน อยู่ ด้วย ละหรือ ๆ ลูก ของ หล่อน จะเจ็บ ไข้ ได้ ยาก อย่าง ไร ก็ ไม่ แจ้ง ด้วย หล่อน กับ ลูก อยู่ ใกล กัน ติด ตับ ที่ สุด

เย็น วันหนึ่ง หล่อน ออก เดิน เล่น ตาม หาด ทราย เมื่อ เมื่อยแล้ว ก็ ลง นั่งบน ก้อน ศิลา พลาง จับตา ดู เรือ ใบ ที่ แล่น ผ่าคลื่นไปมา ขณะ นั้น มี สตรี ผู้ หนึ่ง เดินผ่าน มา ใกล้ สตรี ผู้ นั้น เห็น อุดม ศรี นั่ง อยู่จึงเข้า ไป ใกล้ แล้ว ถาม ว่า

"ทาง จะไป แหลม สิงห์ ไป ทาง ไหน กัน จ๊ะ" น้ำ เสียง แสดง ว่า เป็น ชาว กรุง เทพฯ ทั้ง อากัปกิริยา ก็ แสดง ว่า เป็น เช่น นั้น

เมื่อ อุดม ศรี บอก ทาง ให้ แล้ว สตรี ผู้ นั้น ก็ พูด ต่อ ไป อีก ว่า

"คน เรา นี่ ชอบ กล จริง นะ จ๊ะ อยู่ ใน กรุง ก็ อยาก มา เที่ยว บ้าน นอก คน บ้าน นอก ก็ อยาก เข้า ไป เที่ยว ใน กรุง"

"คุณ อยู่ กรุง เทพ ฯ รู้ จัก คุณ กมล ปรีชา เชาวน์ เนติบัณฑิต ไหม คะ บ้าน เขา อยู่ แถว โรง ไฟฟ้า น่ะ ค่ะ" อุดม ศรี ถาม ด้วย หัว ใจ อัน เต้น แรง

"อ๋อ! คุณ กมล น่ะ รึ จ๊ะ รู้ จัก กัน ดี ทีเดียว ก็ บ้าน อยู่ ใกล้ กัน นี่ จ๊ะ แล้ว ก็ ชอบ พอ กัน มาก ทำไม เธอ รู้ จัก เขา เหมือน กัน รึ จ๊ะ ไ"

อุดม ศรี รู้สึก หัว ใจ เต้น แรง ถี่ ยิ่ง ขึ้น ได้ การ แล้ว! หล่อน จะ ต้อง ถาม ถึง ลูก รัก ของ หล่อน ทั้ง สอง คน ให้ ได้ ความ หล่อน ตอบ ว่า

"อ๋อ! ดิฉัน เคย ไป พัก อยู่ ที่ นั่น เวลา ไป เที่ยว กรุง เทพฯ ค่ะ ครอบ ครัว ของ เขา อยู่ เป็น สุข สะบาย ดี หรือ ค่ะ?"

"เธอ เห็น จะ อยู่ เมื่อ ครั้ง คุณ อุดม ศรี ซี"

"คุณ อุดม ศรี หรือ คะ? อ้อ! ดู เหมือน เป็น เมีย คุณ กมล"

"เป็น เมีย อย่าง วิเศษ เสีย ด้วย! เธอ ไม่ รู้ เรื่อง กระมัง เรื่อง ออก ถือ กัน กระฉ่อน ไป ทั่ว เมือง หล่อน หนี ตาม ชู้ ไป ทิ้ง ลูก ทิ้ง ผัว หมด"

"อ้อ! ลูก ยัง อยู่ หรือ คะ?" หัว ใจ หล่อน รู้สึก แปลบ

"ยัง อยู่ จ๊ะ แต่ ก็ น่า สงสาร คน หนึ่ง เป็น ผี ใน ท้อง ผอม แห้ง จะ ตาย หรือ มิ ตาย อยู่ แล้ว อีก คน หนึ่ง ออด แอด เต็ม ที"

อุดมศรีรยกผ้าเช็ดหน้าขึ้นซับเหงื่อที่หน้าผาก แล้วถามด้วยน้ำเสียงแผ่วเบาว่า

"คนไหนคะเป็นผีในท้อง? แม่ศรีใช่ไหม?"

"เอ๊ะ แม่ศรีคนไหนกัน? มีแต่แม่แส่เท่านั้นแหละ"

"อ้าว! เมื่อดิฉันพักอยู่ที่นั่นเขามีลูกผู้หญิงอยู่คนหนึ่งนะคะที่ชื่อแม่ศรี หรือจะตายเสียแล้ว?"

"อ้อ! นึกออกแล้ว แม่ศรีนี่แหละเปลี่ยนชื่อเป็นแม่แส่ คือคุณกมลตั้งให้เปลี่ยนชื่อเสียใหม่ตั้งแต่ในคืนวันนั้น ส่วนพ่ออุดมเปลี่ยนใหม่เป็นพ่อฉาย ก็ควรหรอกที่ตั้งชื่อเสียใหม่ เพราะคุณกมลคงทนฟังชื่อเมียของแกไม่ไหว เต็มทีผู้หญิงคนนี้เถอมาก"

"คุณเคยเห็นแม่อุดมศรีคนนี้ไหม?"

"ฉันไม่เคยเห็นหรอก และไม่อยากเห็นเสียด้วยซ้ำไป ฉันไม่อยากคบค้าสมาคมกับคนสองใจเช่นนี้ดอก เสียราศีเปล่าๆ"

"พี่สาวคุณกระมลยังคงอยู่ที่บ้านหรือ?"

"เมื่อไปอยู่ต่างหากเสียนานแล้วละไม่ค่อยถูกกับน้องสะใภ้คนใหม่" อุดมศรีรู้สึกปลาบหัวใจราวถูกมีดฉะเชือด แต่แข็งใจถามต่อไปว่า

"เมียคนใหม่ของใครกันคะ?"

"ของคุณกระมลน่ะซิจ๊ะ"

โลหิตของหล่อนเดือดไปทั่วสรรพางค์

"ดิฉันไม่รู้ว่าเขามีเมียแล้ว"

"เขาแต่งงานกันมาเกือบปีแล้วกระมัง คุณกระมลแกรู้ว่าเมียเก่าตายแล้วถึงได้มีใหม่ ไม่งั้นแกก็หามีไม่ ได้ลูกสาวพระยาแน่ะชื่อสุดจิตต์"

"ไม่ได้กับคนที่ชื่อประไพดอกหรือ?"

"แม่นั่นเมียไปกับผู้ชายคนหนึ่งชื่อสวัสดิ์เสียแล้ว ดูเหมือนจะมีนัยๆกันอยู่ สองคนนี้ ผู้ชายคงใช้อำนาจชู้เข็นอะไรสักอย่างหนึ่ง แม่ประไพจึงต้องยอมเป็นเมียเขา"

"เมียคนใหม่กับลูกเมียคนเก่าเป็นอย่างไรบ้างละ ลูกกันไหม?"

"แม่เลี้ยงกับลูกเลี้ยงมันก็เป็นธรรมดาอยู่ แต่เมียคุณกระมลคนนี้เขาดีหรอก เขาไม่ค่อยยุ่งอะไร เขายุ่งแต่ลูกของเขาเท่านั้น อายุได้สองเดือนเห็นจะได้กระมัง ส่วนลูกเมียเก่าก็มักจะขลุกขลุ่ยอยู่กับพี่เลี้ยง"

"อ้อ มีพี่เลี้ยงด้วยหรือคะ?"

"ออ พอเมียคนเก่าหนีตามชู้ไป คุณกระมลก็รับหาพี่เลี้ยงทันที พี่เลี้ยงคนนี้จวนจะตาออกเสียแล้วละ ดูเหมือนว่าจะมีผัว คุณกระมลแกต้องการคนแทนอยู่ในเวลานั้น สั่งให้ฉันเที่ยวหาอยู่เหมือนกัน"

ความที่อยากเห็นหน้าลูกข้อหนึ่ง กับที่รู้ว่าลูกหล่อนเจ็บจวนจะตายอีกข้อหนึ่งประกอบกัน เร้าใจหล่อนอยากกลับไปอยู่ดูหน้าลูกรักในกรุงเทพฯ จะดีร้ายอย่างไรก็ขอให้ได้อยู่ใกล้ๆ ลูก _ได้

รัก ษา พยา บาล ถูก อย่าง สุด ผี มือ เถิด แม่ เลี้ยง เขา จะ มา อินัง ขัง ขอบ กับ ถูก หล่อน ธุระ อัน ใด หล่อน ต้อง กลับ ไป หา ถูก ให้ ได้

"ดิ ฉัน อยาก สมัคเป็น พี่ เลี้ยง บ้าง จะ ได้ ไหม คะ ?" อุดมศรีถาม

"อ่อ ได้ ซิ" สุภาพ สตรี ผู้ นั้น ตอบ "แม่ อุบล คน ที่ ฉัน มา พัก อยู่ บ้าน เขา ได้ เล่า ประวัติ ของ เธอ ให้ ฉัน ฟัง บ้าง แล้ว เขา ว่า เธอ เป็น คน มี ความ ประพฤติ เรียบ ร้อย กับ มี วิชา ความ รู้ ดี ถ้า เธอ ต้อง การ ก็ เหมาะ ที เดียว ฉัน จะ ได้ มี จด หมาย ไป บอก คุณ กระมล ใน เร็ว ๆ นี้"

วัน รุ่ง ขึ้น สุภาพ สตรี ผู้ นั้น เขียน จด หมาย ส่ง ไป ยัง คุณ กระมล ปรึกษา เขา มี ข้อ ความ ดัง ต่อ ไป นี้

"ดิ ฉัน เลือก พี่ เลี้ยง ที่ เธอ ต้อง การ ได้ แล้ว ชื่อ ลำดวน เป็น คน เรียบ ร้อย ไม่ เคย มี ความ ประพฤติ เสื่ อ หาย อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด เลย ทั้ง วิชา ความ รู้ ก็ เก่ง แต่ เป็น คน มี นิสัย ใจ คอ ดี ด้วย อะไร ๆ ก็ ดี พร้อม เสีย อย่าง เดียว แต่ รูป ร่าง หน้า ตา ของ แก อายุ แก คง ยี่ สิบ กว่า ๆ แต่ หน้า ตา ราว กับ คน อายุ สาม สิบ กว่า แก้ม มี แผล เป็น ส่วน แว่น ตา ดำ เสมอ เวลา เดิน ขา กะ โผลก กะ เผลก หน่อย แต่ เชื่อ ว่า เธอ คง ไม่ รังเกียจ รูป ร่าง เป็น แน่"

ประยงค์

เมื่อ คุณ กระมล ได้ รับ จด หมาย ของ นาง ประยงค์ แล้ว อ่าน ทราบ ความ ตลอด แล้ว เธอ ก็ ส่ง จด หมาย ให้ สุดจิตต์ ภรรยา คน ใหม่ ของ

เธอดู พร้อมกับหัวเราะ ๆ ด้วยความขัน

เคราะห์ดีมากที่แม่สุดจิตต์ไม่ได้เลือกรูปร่าง มิฉะนั้นแม่ดำดวนก็เห็นจะไม่มีโอกาสเข้าสู่สนามคัดเลือกเป็นแน่

แล้วเธอก็เขียนตอบไปว่า เธอไม่มีข้องขัดข้องประการใด เมื่อนางประยงค์จะกลับกรุงเทพฯ ก็ให้พาพี่เลี้ยงคนใหม่มาด้วยทีเดียว

อุดมศรีนั่งนับวันนับคืนที่จะมากรุงเทพฯ อยู่ทุก ๆ ชั่วโมง ดูเวลาช่างช้ายืดยาดแทบจะไม่สิ้นสุด แต่ในไม่ช้าวันกำหนดออกเดินทางก็มาถึง หัวใจหล่อนเต้นเร่า ๆ ด้วยความกระหาย อีกสักสี่หรือห้าวันเท่านั้น หล่อนก็จะได้เห็นหน้าคู่รักทั้งสองคนแล้ว!

จบภาคสอง

ระวังอ่านเรื่อง

โลกดึกดำบรรพ์

ถ่ายจากฉบับเดิมของ

เซอร เอ. โคแนน ดอยล์

สมุดสำคัญ

The Adventure of The Illustrious Client

นิยายเชอร์ลอคโฮล์มส์ตอนใหม่ที่สุด

ของ-เซอร์อาเธอร์โดแนนดอยล์

ช่อมาลี (เปล)

ผู้อ่านใหม่ โปรด อ่าน ที่ นี่ ก่อน

เชอร์ เยมส์ แดเมอรี ได้ รับ ฉันทะ จาก ท่าน ผู้ หนึ่ง ซึ่ง มี ความ รักใคร่ นาง สาวไวโอเล็ต เดอ เมอร์ วิลล์ แต่ ไม่ ยอม เปิด เผย นาม ให้ มา หา เชอร์ล๊อค โฮลมส์ ขอ ให้ ช่วย ป้อง กัน การ สมรส ระหว่าง เจ้า หล่อน กับ บารอน อะเดลเบอต กรูเนอร์ ผู้ มี ประวัติ ชั่วร้าย มา แล้ว แต่ กาล ก่อน นางสาวไวโอเล็ต ไม่ ยอม ฟัง เสียง ห้าม ของ ผู้ ใด ทั้งหมด แม้ แต่ บิดา บังเกิด เกล้า ของ หล่อน เอง เพราะรัก บารอน กรูเนอร์ อย่าง จับใจ

เชอร์ ล๊อคโฮลมส์ ได้ ไป หา บารอน กรูเนอร์ เพื่อ ขอให้งด การ แต่งงาน กับ สาว สวย ผู้ นี้ เสีย แต่ กลับได้ รับ คำ ท้าทาย มา ว่า ถ้า ขืน เกี่ยว ข้องใน เรื่องนี้ จะได้ รับ อันตราย ต่อ มาโฮลมส์ ได้ พบ กับ นาง คิตตี วินเตอร์ ผู้ เคย เปน ภรรยา ลับ คน สุดท้าย ของ บารอน นาง คิตตี รับรอง ช่วย เหลือ และ บอก ว่า มี สมุด สำคัญ เล่ม หนึ่ง จด ราย ละเอียด ของ หญิง ที่ ได้ ถูก บารอน พล่า ความ บริสุทธิ์ สมุด นี้ ซ่อน อยู่ใน ห้อง ลับ ของ บารอน แล้วโฮลมส์ ไป หา นางสาว ไวโอเล็ต พร้อม ด้วย นาง คิตตี เพื่อจะให้ หล่อน กลับใจ เมื่อได้ ฟัง เรื่อง ราว อัน เกี่ยว แก่ ความโหดร้าย ของ บารอน จาก นางคิตตี แต่ไม่ เปนผล สำเร็จ

"..... แถ ก็ รู้ อยู่ แล้ว ว่า โชค ชาตา ของ ฉัน เวลา นี้ เป็น อย่างไร, น่า จะ ร้าย เสีย แล้ว แถ เอ๋ย" โฮลมส์ กล่าว แก่ วัตสัน

และ ก็ เป็น จริง ตาม ที่ โฮลมส์ กล่าว ไว้ เพราะ ต่อ มา สอง วัน ขณะ ที่ วัตสัน ไป ที่ สถานี ชาริงครอส เขา ได้ ยิน เสียง เด็ก ขาย หนังสือ พิมพ์ ร้อง ว่า "เชิญ ครับ, วัน นี้ มี ข่าว เชอร์ ล็อค โฮลมส์ ถูก ทำร้าย สาหัส ครับ !" วัตสัน ต้อง ยืน ตลึง ตัวแข็ง ชือ อยู่ ณ ที่ นั้น เอง !

เชิญ อ่าน ต่อ ไป

—๒—

ข้าพเจ้า ยืน ตลึง อยู่ ชั่วขณะ หนึ่ง พอได้ สติ จึง รีบ ฉวย หนังสือ พิมพ์ ฉบับ หนึ่ง มา จาก เด็ก แล้ว คลี่ ออก อ่าน ทันที ได้ ความ ดังนี้ :—

"เรา มีความ เสียใจ ที่ได้ ทราบข่าว ว่า นายเชอร์ล็อคโฮลมส์ นักสืบ ผู้ มี นาม อุโฆษได้ ถูก ทำร้าย สาหัส เมื่อ คืนนี้ อาการ เป็น ที่น่า วิตก มาก เรา ยังไม่ ได้ ทราบ ข่าว ละเอียด แต่ เข้าใจ ว่า เรื่องนี้ เกิด ขึ้น ที่ ถนน ริเยนท์ หน้า กาเฟ โรแยล เวลา ราว เที่ยงคืน ตาม เสียง กล่าว ว่า มี ชาย สองคน กลุ้ม รุม กันใช้ ไม้ ทำร้าย ทำ ให้ นายโฮลมส์ ได้ รับ บาดเจ็บ ที่ ศีรษะ และ ตาม ร่างกาย หลายแห่ง แพทย์ ลง ความ เห็น ว่า มี อาการ หนัก มาก มี ผู้ หามไป ยังโรง พยาบาล ชาริงครอส แต่ เขา มีความ ประสงค์ จะไป รักษา ตัว ยัง ที่พัก ของเขา ณถนน เบเกอร์ ตาม ทางไต่สวน ปรากฏ ว่า ผู้ร้าย รายนี้ แต่งกาย เป็น สุภาพ บุรุษ พอ ทำร้าย แล้ว ก็ วิ่ง หนี เข้าไปใน กาเฟโรแยล ทะลุ ออก ทาง ถนน กลาสเฮาส์ เชื่อ ว่า คง เป็น พวก ที่ มีความ เคียด แค้น นายโฮลมส์ ใน การ ที่ เขาได้ เคย สืบ จับ มาให้ กฎหมายลงโทษ หรือเป็นผู้ ที่ นายโฮลมส์ กำลัง สืบจับอยู่ อย่างใด อย่าง หนึ่ง เป็น แน่"

พอ ทราบ เรื่อง แล้ว ข้าพเจ้า ก็ รีบ โดด ขึ้น รถ สั่งให้ ขับ ตรงไป ถนน เบเกอร์ ทันที พอไป ถึง ก็พบ เชอร์เลล็อคโฮมส์ นายแพทย์ ผู้ ถือ นาม ยืน อยู่ กลาง ห้องโถง

"ไม่ มี อันตราย ร้ายแรง นัก หรอก ครับ" เป็น คำ บอก เล่า ของ นายแพทย์, "ที ศีรษะ มี แผล ลึก สอง แผล นอก นั้น ก็ เป็น แผล เล็ก ๆ น้อย ๆ ไม่ สำคัญ อะไร ผม จัดการ เย็บ เรียบ ร้อย และได้ ฉีด มอฟิน แล้ว สำหรับ เวลา นี้ ต้องการ ความ เงียบ สงบ เท่านั้น เป็น พอ แต่ คุณ จะ เข้า ไป สนทนา กับ เขา สัก ๒—๓ คำ ก็ได้"

พอ นายแพทย์ อนุญาต ข้าพเจ้า ก็ รีบ ฉวย โอกาส เข้าไป โดย เร็ว เวลา นั้น โฮล์มส์ ตื่น อยู่ เขา เรียก ชื่อ ข้าพเจ้า ด้วย เสียง อัน แหบ เครือ ม่าน หน้าต่าง ดึง ลง เกือบ หมด ยัง เปิด ช่อง ให้ แสง สว่าง ฉาย ลอด เข้า มา เห็น ศีรษะ ที่ พันผ้า ของ โฮล์มส์ ได้ มี โลหิต ไหล ซึม ออก มา นอก ผ้า พัน แผล ข้าพเจ้า นั่ง ลง ข้าง เตียง และ ก้ม ศีรษะ ลง ฟัง คำพูด ของ เขา

"ไม่ มี เหตุ ควร วิตก ดอก, วัตสัน อย่า ตื่น ไป หน่อย เลย น่า" เขา เอ่ย ขึ้น ด้วย สำเนียง แหบเบา "อาการ กัน ไม่ หนัก เหมือน คำที่ โจษ กัน หรอก"

"ขอบ คุณ พระเจ้า, ถ้าไม่ ร้ายแรง อย่าง นั้น"

"แกก รู้ แล้ว ว่ากัน ชำนาญ ใน การใช้ ไม้ ถือ เพียงไร กันได้ คอย บีบบ้อง ไว้ ด้วย ความ ระวัง อย่าง เต็มที่ เจ้าคน ที่สอง น่าซื่อ มัน สำคัญ ไม่ใช่ เล่น กัน เลย เสียที มัน"

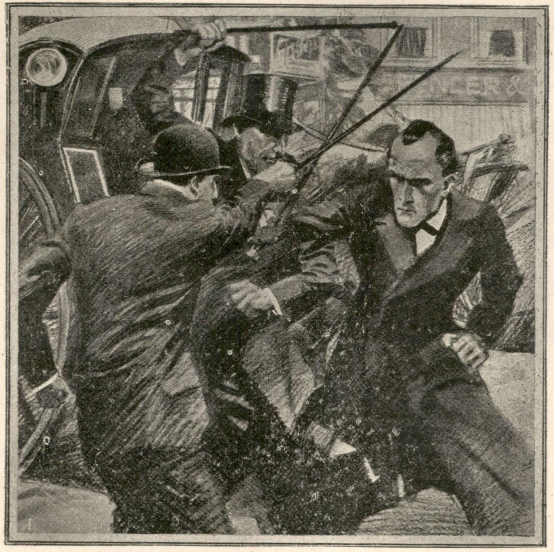

“แกก็รู้แล้วว่า กันชำนาญในการใช้ไม้ถือเพียงไร กันได้คอยบีดบ้องไว้ ด้วยความระวังอย่างเต็มที่ เจ้าคนที่สองนะซี มันสำคัญไม่ใช่เล่น กันเลยเสียทีมัน” โฮล์มส์เล่า

"กัน จะช่วย เหลือ อย่างไร ได้ บ้าง, โฮล์มส์ ? แน่ เทียว, เจ้า บารอน น่ะเอง คง เป็น ต้นตอ ของ เรื่องนี้ ถ้า แก ออก ปาก มา คำเดียว กัน จะไป ถอก หนังหัว มัน เลี่ย เดี๋ยวนี้ พับผ่า ซี"

"ขอบใจ, สหายรัก ! อย่า, อย่าทำ เช่นนั้น เรื่องนี้ เรา จะไม่ ขอ เกี่ยว ข้อง ด้วย เลย ปล่อยให้ พวก ตำรวจ เขา จัดแจง กันเอง แต่ เวลานี้ กัน เชื่อ อย่าง แน่ ว่า มัน คง เตรียม ตัว หนี กัน แล้ว, อดทน เอา หน่อย เถอะ, กัน มี อุบาย ดี, ข้อแรก แก ควร จะ แต่ง ข่าว ถึง ว่า อาการ ของกัน หนัก มาก แล้ว เจ้าพวก หนังสือ พิมพ์ คงจะ มาถอม เอา เรื่องราว จากแก แก จง แสร้ง สรรบันเทิง ขึ้น ว่า กัน จะมี ชีวิตไปได้ ไม่ ถึง เจ็ด วัน — และ เพ้อไม่ เป็น ภาษา มนุษย์ — หรือ อะไร ก็ ได้ ตามใจ เถอะ, คง ไม่ เกิน ความ สามารถ ของแก หรอก นะ"

"แต่ ท่าน หมอ ล่ะ ?"

"โอ, อ้าย เรื่องนี้ ตก เป็น พนักงาน กันเอง กัน เชื่อ ว่า ท่าน คง เข้า ข้าง เรา"

"แล้ว อะไร อีก ?"

"อ้อ, ช่วย บอก ซินเวล ยอนสัน ด้วยว่า ให้ รีบ พา แม่คิดดี้ วินเตอร์ หนี ไป เสีย เจ้า พวก เหล่า ร้าย คง จะ ตาม ไป เล่น งาน หล่อน เป็น แน่ เพราะ มัน รู้ ว่า หล่อน เป็นได้ ศึก เข้า ข้าง เรา ดูซิ, แต่ กันมัน ยัง กล้าทำ สำหรับ หล่อน มัน จะ ละไว้ ทำไม แก ต้อง รีบ จัดการ คืนนี้ ทีเดียว นะ เพราะ มัน เป็น การ ด่วน อยู่"

"หือ, กันไปละนะ, อ้อ! มีอะไรอีกไหม?"

"พ่อคุณเถอะน่า, ช่วยเอากล้องวางบนโต๊ะทีเถอะ แล้วก็กระเป๋ายาเส้นด้วย เอาละ, มาหากันทุกๆเวลาเช้านะ เราจะได้ช่วยกันคิดอุบายเล่นงานกับมัน"

ข้าพเจ้าไปพบยอนสันในเวลาเย็นวันนั้นเอง แล้วช่วยกันขยับขยายให้นางวินเตอร์ไปอยู่เสียในที่อันปลอดภัย และขอให้หล่อนซ่อนตัวเสียชั่วคราวจนกว่าเรื่องจะสงบ

* * * *

ในชั่วเวลา ๖ วันเท่านั้น ข้าพเจ้าก็บันทึกข่าวขึ้นจนมหาชนพากันเข้าใจไปว่า ประตูแห่งความตายได้เปิดรอรับโฮล์มส์อยู่แล้ว หนังสือพิมพ์ทุกๆฉบับพากันลงข่าวอยู่เซ็งแซ่ แต่ความจริงเขากลับพันขึ้นอย่างน่าประหลาด มีบางสิ่งซ่อนแฝงอยู่อย่างลึกลับภายในหน้าของเขา แม้แต่ข้าพเจ้าซึ่งเป็นสหายสนิทของเขาก็ไม่สามารถจะล่วงรู้ได้ น่าจะเป็นด้วยเขาเห็นว่าผู้เข้าใจในอุบายควรเป็นผู้ออกอุบายคนเดียวเท่านั้น

ในวันที่เจ็ดโฮล์มส์ก็ทุเลาขึ้นจนเกือบเป็นปรกติ หนังสือพิมพ์ตอนเย็นวันนั้นได้ทำให้ข้าพเจ้าต้องรีบรุดไปหาเขา เพราะลงข่าวว่าในวันศุกร์บารอน อะเดล เบอต กรูเนอร์จะเดินทางออกจากท่าเรือดิเวอร์ปูลโดยเรือรูรีตาเนีย เพื่อไปจัดธุระสำคัญซึ่งเกี่ยวแก่การเงินในสหปาลีรัฐอเมริกา ก่อนที่จะทำการสมรสกับนางสาวไวโอเล็ต

เดอ เมอร์วิลล์ โฮล์มส์ พึง ข้าพเจ้า อ่านโดย กิริยา อัน สงบ เงียบ หน้า อัน ซีด ของเขา นั้น ชมวด นิ่ว ซึ่ง แสดงให้ เห็น ว่า รู้สึก ลำบากใจไม่ ใช่ เล่น

"วันศุกร์!" โฮล์มส์ ร้องขึ้น, "อีก สามวัน เท่านั้น! กัน เชื่อว่า เจ้านั่น คงจะ หลีก หลบ อันตราย อันจะ บังเกิด ขึ้น อีก เป็น แน่ แต่ มัน จะ หนีไปไม่ได้, วัตสัน! ให้ตาย ซี, ไม่ได้ จริง ๆ! กัน ต้องการให้ แก ทำ อะไรให้ กัน สักหน่อย"

"โอ, แน่ เทียว โฮล์มส์, กัน ยินดี เสมอ"

"ขอบใจ, เพื่อน ยาก เอ่ย, มี เวลา อยู่ อีก ๒๔ ชั่วโมง เท่านั้น ที่แก จะ ต้อง ศึกษา เครื่อง ตาย ครามของ จิน เสีย ให้ ชำชอง"

โฮล์มส์ ไม่ได้ อธิบาย อะไร ต่อไป อีก และ ข้าพเจ้า ก็ไม่ ถาม เขา ด้วย เรา คุ้นเคย กัน มา นาน ข้าพเจ้าได้ เรียน รู้ถึง การ เชื่อ ฟัง ดีแล้ว แต่ เมื่อ ข้าพเจ้า ออก จาก ห้องเดินไปตาม ถนนเบเกอร์ ข้าพเจ้า ช่างรู้สึก หัวหมุน เสีย นี่ กระไร ใน การ ที่ได้ รับ คำสั่ง อัน แปลก ประหลาด เช่นนี้ แต่ ใน ที่สุด ข้าพเจ้า ขึ้น รถ ไป ยัง หอ สมุด ถอนตอน ที่ จตุรัส เซนต์ เยมส์ เมื่อ บอก ความ ประสงค์ ให้ ลูกหาย โตมักซ์ ผู้ช่วย บรรณารักษ์ หอ สมุด ฟัง จน เข้า ใจ ดี แล้ว ข้าพเจ้า ก็ หอบ เอา หนังสือ ว่า ด้วย เครื่อง ตาย ครามไป บ้าน

กล่าว กันว่า เมื่อ ทนายความ รู้ตัว ว่า จะต้อง ซัก พยาน ใน วันจันทร์ มัก จะต้อง ดู กฎหมาย ใน วันเสาร์ กับ วันอาทิตย์ แม้ ข้าพเจ้าไม่ ประสงค์

จะเป็น ผู้ชำนาญ ใน ทาง เครื่อง ดายคราม แต่ กระนั้น ข้าพเจ้าได้ ใช้เวลา ๒๔ ชั่วโมง นั้นให้ หมดไปโดย การ บรรจุ เอาความรู้เรื่องเครื่อง ดายคราม ไว้ จน เต็ม พุง พอ เย็น วัน ต่อ มา ข้าพเจ้าไป หาโฮล์มส์ เวลา นั้นเขา ถูกขัง มา นั่ง เอา มือ กุมศีรษะ อยู่ บน เก้าอี้ ตัวโปรด ของเขา

"โฮล์มส์" ข้าพเจ้า พูดขึ้น "ถ้า เผื่อ มีผู้เชื่อ ตาม ข่าว หนังสือ พิมพ์ ว่า แก กำลัง จะ ตาย ล่ะ ?"

"ยังดีนักละซี เออ, วัตสัน แกได้เรียน รู้เรื่อง เครื่อง ดายคราม เสียด แล้ว หรือ ?"

"แน่นอน, กัน พยายาม อย่าง เต็มที่"

"เรียม, แก จะ พูด จาโต้ตอบ กัน ด้วย เรื่อง เครื่อง ดาย คราม ได้ คล่องแคล่วดี หรือ ?"

"กัน เชื่อ ว่าได้"

"งั้นดีละ, หยิบ หีบ เล็ก บน เตาผิง ให้ กัน ทีเถอะ"

เขาเปิด หีบเล็ก นั้นแล้ว หยิบ วัตถุ เล็ก ๆ ซึ่งห่อไว้ ด้วย ผ้าแพรอย่าง ดี ออก มา แก้ห่อ ออก แล้วหยิบ เอา จาน งาม เล็ก ๆ สี น้ำเงิน แก่ ออก มาถือไว้

"ต้อง จับ ค่อย ๆ หน่อย น่ะ, วัตสัน นี่คือ จาน เปลือกไข่อย่าง แท้ ครั้ง กษัตริ วงศ์ เหม็ง ที่ ร้าน คริสตี ขาย ของโบราณ ไม่มีชิ้นไหนจะ งามไปกว่า นี้ จาน ชนิด นี้ ชุดหนึ่ง มีค่า เท่า กับ สมบัติ มหาจักรพรรดิ ความจริง ถ้า นอกจาก ใน พระราชวัง กรุงปักกิ่ง แล้ว จะหา ที่ไหนให้ ครบ

ชุดไม่ได้เลย ถ้านักเล่นเครื่องลายครามเห็นชิ้นนี้เข้าจะต้องถึงแก่ความตายเพราะความทึ่งทีเดียว"

"กันจะต้องทำอะไรกับมันบ้าง?"

โฮล์มส์ยื่นนามบัตรที่มีอักษรว่า 'หมอฮิลบาร์ตัน, ๓๒๙ ถนนฮาฟมูน'

"สำหรับเย็นวันนี้แกต้องใช้นามนี้, วัตสัน แล้วแกจะต้องไปหาบารอนกรูเนอร์ กันรู้ว่ามันมีเวลาว่างในเวลา ๘ นาฬิกาครึ่งแกควรจะมีจดหมายส่งหน้าไปเสียก่อนว่าแกจะไปหามันพร้อมด้วยตัวอย่างจานลายครามของกษัตริย์วงศ์เหม็ง แกจะต้องปลอมเป็นหมอไป แต่แกเองก็เป็นหมออยู่แล้ว ฉะนั้นคงไม่ลำบากในการตีหน้าแสดงท่าทาง อย่าลืมว่านอกจากมีอาชีพในทางเป็นหมอแล้วแกยังพอใจรวบรวมสรรพโบราณวัตถุและเครื่องลายครามต่าง ๆ อีกด้วย ทำเป็นที่แกทราบข่าวว่าบารอนชอบเล่นเครื่องลายครามแกจึงไปหาเพื่อบอกขายชิ้นนี้ให้"

"จะบอกราคามันเท่าไรล่ะ?"

"เออ, แกถามอย่างนี้ซึ่งจะนับว่ามีไหวพริบดี, วัตสัน ถ้าแกไม่ล่วงรู้ถึงราคาของที่แกมีอยู่ด้วยตนเองแล้ว แกจะต้องเสียท่าเจ้าบารอนเป็นแน่ กันได้จานนี้มาจากเซอร์แดเมอรี่ซึ่งกันคิดว่าคงเอามาจากผู้ที่ขอให้เราช่วยเหลือในเรื่องนี้อีกต่อหนึ่ง ถึงแกจะกล่าวออกไปว่ามันมีค่าควรเมืองก็ไม่เกินความจริงนัก"

"ก็นั่นควรจะบอกว่า ถ้าได้ผู้ที่มีความชำนาญในทางนี้ตรวจดูแล้ว เขาคงประมาณราคาถูก"

"วิเศษจริง, วัตสัน เดี๋ยวนี้แกเพ้องขึ้นมากเทียวนะ ลองออกความเห็นให้คริสต์หรือโสเภณีเป็นผู้คำนวณราคาจานใบนี้ก็ได้ บอกมันว่าแกไม่มีความชำนาญในทางนี้มากนัก แกจึงไม่สามารถคำนวณราคาให้ถูกต้องได้"

"แต่ถ้ามันไม่ยอมพบกันล่ะ?"

"อ๋, ทำไม, ยอมสิน่า เพราะมันเองมีนิสัยในทางรวบรวมโบราณวัตถุ และยิ่งเกี่ยวแก่เครื่องตายครามซึ่งมันได้รับความชมเชยว่าเป็นเอตะทัคคะด้วยแล้ว มันยิ่งเอาใจใส่นักละซี นั่งลงสิ, วัตสัน, กันจะบอกให้เขียนจดหมายถึงมัน ไม่ต้องให้มันตอบหรอก เขียนไปว่าการที่จะไปหามันนั้นเพื่อประสงค์อะไร เท่านั้นก็พอ"

ข้าพเจ้าได้เขียนจดหมายย่อๆด้วยถ้อยคำอันสุภาพ ทั้งกล่าวขวัญเรื่องจานตายครามนั้นให้มันกระหายยิ่งขึ้น แล้วเรียกคนส่งหนังสือให้ถือจดหมายฉบับนั้นไป และในเวลาเย็นวันนั้นข้าพเจ้าถือจานเปลือกไข่ตายครามอันมีค่าพร้อมด้วยนามบัตรของหมอฮัดบาร์ตันออกเดินทางเพื่อประจนภัยด้วยตนเองคนเดียว

* * *

ที่ดินอันกว้างใหญ่และเคหาสน์อันสวยงาม แสดงให้เห็นตามคำพูดของเซอร์แดเมอร์ว่าบารอนกรูเนอร์เป็นบุรุษที่มั่งคั่งพอใช้ พอขับ

รถ เข้าไปใน ถนนเล็ก ซึ่ง ตาม สองข้าง ทาง เต็มไป ด้วย ต้นไม้ และ ดอกไม้ แล สล้าง แล้ว ก็ บรรลุ ถึง เคหาสน์ ของเขา ซึ่ง มี รูป อนุสาวรีย์ ต่าง ๆ สลัก อย่าง งดงาม รอบ บริเวณ

คนใช้ ซึ่ง แต่ง กาย งดงาม พา ข้าพเจ้า ไป หา บารอน เวลา นั้น บารอน ยืน อยู่ ตรง หน้า ตู้ ใหญ่ ซึ่ง บรรจุ เครื่อง ลายคราม ส่วน หนึ่ง ของ เขา ระหว่าง หน้าต่าง เมื่อ ข้าพเจ้าเข้าไป เขาเหลียว มาใน มือ ถือแจกัน เล็ก สี น้ำตาล อยู่

"เชิญนั่ง ซิ ขอรับ, คุณหมอ" เขา เอ่ย เชื้อเชิญ "ผม กำลัง ตรวจ ดู เครื่อง ลายคราม ของ ผม อยู่ ทีเดียว ว่า ควร จะหา เพิ่มเติมขึ้น อีก ดี หรือไม่ แจกัน นี่ นะ ครับ มี อายุ ตั้ง พันปี กว่า มา แล้ว ผม คิดว่า คง ทำให้ คุณ หมอ ติดใจได้ บ้าง เปน แน่ ผม แน่ใจ ว่า คุณ หมอ คง จะ ยังไม่ เคย เห็น การ ฝีมือ ที่ วิจิตร์ อย่าง นี้ อ้อ, คุณหมอ นำจานเปลือก ไข่ ที่ได้ บอกไว้ มา หรือ เปล่า ครับ ?"

ข้าพเจ้า เปิด หีบ ค่อย ๆ แก้ ห่อ ออกและ ยื่นไปให้เขา เขา นั่งลง บนเก้า อี้ หน้าโต๊ะ เขียน หนังสือ แล้วไขโคม ตั้งให้ สว่าง ขึ้น เพราะเวลา นั้น ค่อน ข้าง มืด แล้ว พลาง ลง มือ ตรวจ ดู ด้วย ความ พินิจ พิเคราะห์ และ ใน ขณะ ที่ เขา ทำการ ตรวจ ดู นั้น ข้าพเจ้ามี โอกาส สังเกต อากัปปกิริยา เขาได้ ด้วย แสงไฟฟ้า ซึ่ง ตั้ง อยู่ บน โต๊ะ

เขา เปน คน ที่มี ร่างได้ ส่วนสัด สวยงาม กระทัดรัด สมทรง มีความ งาม สมเปน ชาว ยุโรปโดย แท้ นัยน์ตา ดำแหลมคม เปน เสน่ห์ แก่หญิง

ทั่วไป ผม ของ เขา ดำ เป็น มัน ดุจ ขน กา น้ำ หนวด ดัดไว้ จน โง้ง ริม ฝี ปาก บาง ซึ่ง แสดง ให้ เห็น ได้ ว่า ไม่ ใช่ เป็น คน ซื่อ ตรง กิริยา มรรยาท เรียบร้อย สรุป รวม ว่า ถ้า หญิง สาว คน ใด ได้ เห็น หรือ ได้ สนทนา วิสาสะ ด้วย แม้ แต่ ครั้ง เดียว ก็ จะ หลง รัก เขา เป็น แน่ ข้าพเจ้า เดา เอา ว่า อายุ คง อยู่ ใน ราว ๓๐ กว่า ๆ แต่ ความจริง ตาม ที่ ข้าพเจ้า ทราบ ภาย หลัง เขา มี อายุ ถึง ๔๒ ปี

"งาม—งาม แท้" เขา ออก ปาก ชม "คุณหมอ พูด ว่า ทั้งชุด มี อยู่ ๖ ใบ ผม เคย เห็น มี อยู่ ชุด หนึ่ง ที่ งาม คล้าย อย่างนี้ แต่ ไม่ มี ชาย ตาม ท้อง ตลาด อย่าง แน่นอน ถ้า ผม จะ ถาม ว่า คุณหมอ ได้ มา จาก ไหน จะ เป็น การ รบกวน เกินไป ไหม ครับ ?"

"จำเป็น ที่ จะ ต้อง ทราบ ด้วย ครับ ?" ข้าพเจ้า ย้อน ถาม ออก ไป "คุณ อาจ เห็น ได้ ง่าย ๆ ว่า มัน เป็น ของ แท้ ไม่ ใช่ ของ ทำเทียม สำหรับ ราคา ค่า งวด นั้น ผม ขอ คิด เอา ตาม ที่ ผู้ ชำนาญ ใน ทาง นี้ จะ กำหนด ก็ แล้ว กัน"

"ออก จะ เป็น การ ซับซ้อน เสีย แล้ว" เขา พูด มี แวว สงสัย ใน ดวงตา "ใน การ ที่ จะ ตกลง ซื้อ ของ อัน มี ราคา มาก มาย อย่าง นี้ จำเป็น ที่ ผู้ ซื้อ จะ ต้อง รู้ ถึง เรื่อง ราว ของ สิ่ง นั้น ๆ โดย ละเอียด เช่น ว่า ได้ มา อย่าง ไร ถูก ละ, จาน นี้ นะ เป็น ของ แท้, ผม ไม่ เกี่ยง, แต่ คุณหมอ ครับ, ต่าง ว่า เมื่อ ผม ซื้อ จาก คุณหมอ แล้ว หาก ปรากฏ ภาย หลัง ว่า คุณหมอ ไม่ มี สิทธิ์ ที่ จะ ขาย มัน ได้ ละ ครับ จะ ว่า ยังไง ?"

"อ้าย เรื่อง นั้น ผม รับ ประกันได้"

"เอ๊ะ แต่ คุณหมอ จะ หา อะไร มา เปน หลักฐาน ?"

"ขนาดาร ที่ ผม มี เงิน ฝาก อยู่ อาจ จะ รับรอง ใน ข้อ นี้ ได้ ดี"

"งั้น ก็ ดี แล้ว แต่ ถึง กระนั้น ผม ก็ รู้สึก ไม่ คลาย จาก ความ สงสัย ไปได้"

"คุณ จะ ซื้อ หรือ ไม่ ซื้อ ก็ตาม ใจ" ข้าพเจ้า พูด ขึ้น โดย ชักฉุน "การ ที่ ผม ได้ มา หา คุณ ก่อน นั้น ก็ เพราะ เห็น ว่า คุณ เปน ผู้ รวบรวม ของ โบราณ คน หนึ่ง ผม เชื่อ ว่า เมื่อ ไป บอก ขาย คน อื่น เขา คง ไม่ ยุ่งยาก เหมือน อย่าง นี้ เปน แน่"

"ใคร บอก คุณหมอ ต่ะ ว่า ผม เปน ผู้ รวบรวม ของ โบราณ"

"ก็ คุณ เคย แต่ง หนังสือ ว่า ด้วย เครื่อง ลายคราม ไม่ใช่ หรือ ?"

"อ้อ, คุณ หมอ ได้ อ่าน หนังสือ ของ ผม หรือ ?"

"เปล่า"

"อนิจจา ผม รู้สึก ว่า เปน การ ยาก ที่ จะ เข้า ใจ คุณ หมอ เปน ผู้ รวบรวม ของ โบราณ และ เครื่อง ลาย คราม ต่าง ๆ ซึ่ง มี ราคา สูง ๆ แต่ คุณหมอ ไม่ ปรารถนา จะ อ่าน หนังสือ ที่ ว่าด้วย ของ เหล่า นั้น คุณ หมอ จะ อธิบาย ให้ ผม เข้า ใจ ได้ ไหม ?"

"ผม เปน คน มี ธุระ มาก คุณ ก็ รู้ ไม่ ใช่ หรือ ว่า ผม หา เลี้ยง ชีพ โดย ทาง เปน หมอ แล้ว จะ หา เวลา ว่าง ที่ ไหน ไป ศึกษา มัน ได้ เล่า ?"

"นั่น ไม่ เปน คำ ตอบ ที่ ถูก หรอก คุณ หมอ ถ้า หาก ว่า ใคร จะ ถือ อะไร เปน งาน อดิเรก แล้ว ก็ มัก จะ ศึกษา ใน สิ่ง นั้น ๆ จน เข้า ใจ

แจ่มแจ้ง ในจดหมาย คุณ หมอ กล่าว ว่า คุณ หมอ เป็น ผู้ รวบ รวม ของ โบราณ คน หนึ่ง"

"ก็ ผม ปฏิเสธ เมื่อ ไร ล่ะ ?"

"ให้ ผม ถาม เพื่อ ความ รู้ สึก ๒—๓ ข้อ ได้ ไหม ครับ, คุณ หมอ ? คุณ จะ เป็น หมอ จริง หรือ ไม่ จริง ก็ ตาม เถอะ ผม ขอบอก ด้วย ความ จริง ใจ ว่า ผมออก จะ รู้ สึก ยังไง ๆ อยู่ ชอบ กล ผม อยาก จะ ถาม ว่า คุณ รู้ อะ ไร ที่ เกี่ยวกับ พระเจ้า โชมูฮ่อง เต บ้าง ข้อ นี้ คง ทำ ให้ คุณ ลำบากใจ ไม่ใช่ เล่น โปรด บอก ผมถึงเรื่อง กษัตริย์ วงศ์ ไว และ พงศาวดาร ที่ เกิด ของ เครื่อง ลาย คราม หน่อย เถอะ ครับ ฮะ ! ฮะ !"

ข้าพเจ้า กระโดด จาก เก้าอี้ ด้วย โทสะ อัน เหลือ ที่ จะ ระงับ ไว้ ได้

"ออก จะ เป็นการ ดู ถูกอย่าง แทบ ทนไม่ได้ แล้ว นะครับ" ข้าพเจ้า ว่า "ผม มา นี่ เพื่อ ขาย ของ สิ่ง นี้ ไม่ใช่ มา เพื่อ ให้ คุณสอบถาม ความ รู้ ราว กับ เด็ก นักเรียน ความ รู้ ของ ผม อาจ ด้อย กว่าคุณ แต่ผม ก็ จะ ขอ ไม่ ตอบ คำ ถาม ที่ น่ากวนโมโห ของ คุณ เช่นนี้"

เขา จ้องดู ข้าพเจ้า อย่าง ถมึงทึง

"เอ็ง จะ เล่นกะข้า อี ท่าไหน, หา ? เอ็ง เป็นสปายของเจ้า โฮล์มส์ ข้ารู้ เอ็ง จะ มา ทำ ให้ ข้า หลง กล ข้า รู้ ว่า เจ้า แมวโฮล์มส์ กำลังเจ็บ จะ ตาย อยู่ มัน จึง ส่ง ถูกมือ ให้ มาสืบสวน ข้า เอ็ง มาหา ที่ ตาย เสีย แล้ว ฮะ ! ฮะ ! ขอ ให้ เอ็ง นึก เกิด ว่า การ ที่ จะ ออก ไป จาก ห้องข้า นี้ น่ะมัน ยาก กว่า การ เข้ามา เสีย แล้ว นะ เว้ย, เจ้า เพื่อน ยาก"

เขา กระโดด ขึ้น ข้าพเจ้า จำ ต้อง ถด ถอยออก มา เตรียมพร้อม

ที่ จะ ต่อสู้ ป้องกัน ตัว เพราะ รู้ ว่า บารอน กำลัง เต็มไป ด้วย โทสะ แน่ ที เดียว เขา คง สิ้น สัย ในการ กระทำ ของ ข้าพเจ้า ตั้ง แต่ ต้น มือแล้ว เป็น อัน แน่ แจ้ง ว่าข้าพเจ้า จะตีหน้า ดวง เขา ต่อไปไม่ได้ เขา ล้วง มือ ลง ไป ในลิ้นชักโต๊ะ และ ค้น อะไร อยู่ ยุ่งเหยิง ซึ่งข้าพเจ้าเข้าใจ ว่าคงเป็น ปืน แต่ แล้ว มีสิ่ง หนึ่ง มาสัมผัส โสต ประสาท ของ เขา เขา จึง ยืน นิ่งอยู่

"อา!" เขาร้อง "อ้ายเปรต!" แล้วรีบวิ่งเข้าทาง ห้อง หลัง

ข้าพเจ้า ประหลาดใจ ในการ กระทำ ของ เขา จึง โดดไป ๒ ก้าว ก็ พอ ถึง ประตู ที่เปิดอยู่ ข้าพเจ้า ประสพ ภาพ อัน เด่นชัดภายในนั้น ภาพ หนึ่ง ซึ่ง ข้าพเจ้า จะลืม เสีย ไม่ ได้ หน้า ต่าง ทาง ส่วน เบื้องออกกว้าง ข้าง หน้าต่าง มีบุรุษ ผู้ หนึ่ง ยืน ตระหง่าน คล้าย ปีศาจ รอบศีรษะ มี ผ้า พัน แผล พัน อยู่ มีโลหิต ซึม ออก มา

บุรุษ ผู้นั้น คือ เชอร์ล็อคโฮล์มส์!

แล้ว ทันใดนั้นโฮล์มส์ ก็ กระโจน ออก ทางหน้าต่าง เสียง พุ่มไม้ ข้าง ล่างดังแกรก กราก บารอนคำราม ด้วย ความ โกรธแค้น แล้วรีบ วิ่ง ตามไป ที่ หน้า ต่าง

แต่ในทันใด นั้น—ทันใด นั้นเอง! ถึง แม้ การ กระทำ จะ เร็ว ดุจ ฟ้าแลบ ข้าพเจ้า ก็ ยัง เห็นโดย ชัดเจน มี มือ ข้าง หนึ่ง—เป็น มือ ของ ผู้ หญิง—โผล่ แวบ ออก มา จาก พุ่ม ไม้ และ ใน เวลา เดียว กัน นั้น เจ้า บารอน ก็ ร้อง ขึ้น ด้วย ความ เจ็บปวด!—เป็น เสียง ร้อง ที่ยังคง ก้องอยู่ ใน หู ข้าพเจ้า จนบัดนี้—

บารอน อะเดลเบอต กรูเนอร์ ถูกน้ำกรดสาดหน้าเสียแล้ว!

เขาเอามือกุมหน้าวิ่งเข้ามาในห้อง และล้มลงบนพื้นดินกระสับกระส่าย ไปมาด้วยพิษน้ำกรด พลางก็คราญครางอยู่ไม่ขาดเสียง

"ขอน้ำ – ขอน้ำกินหน่อย" คนเจ็บร้อง

ข้าพเจ้าหยิบคนโทน้ำจากโต๊ะที่อยู่ข้างๆเอาไปให้เขา สักครู่พวกคนใช้ก็วิ่งเข้ามา ข้าพเจ้าจำได้ว่ามีคนหนึ่งถึงแก่ล้มสลบเมื่อเห็นหน้าของบารอน ถูกน้ำกรดกัดเสียจนย่อยยับ นัยน์ตาข้างหนึ่งเปนสีขาวด้วยฤทธิ์น้ำกรด ความงามของเขานั้นลบเลือนไปสิ้นแล้ว ดุจภาพเขียนอันงามของนายช่างถูกพู่กันป้ายเสียจนเละเทะฉะนั้น

ข้าพเจ้าได้อธิบายให้คนใช้เหล่านั้นฟัง ๒—๓ คำ แล้วพวกเขาก็พากันออกติดตามตัวผู้ร้าย บ้างก็ขี่นุ่งทาง หน้าต่าง บ้างก็วิ่งไปทางสนามหญ้า แต่ไม่เห็นอะไรเพราะเวลานั้นมืดมากและฝนก็เริ่มตก

เสียงคนเจ็บร้องออกมาว่า "อีเปรตคิดดีนั่นเอง ไม่มีใครอื่นหาย กูจะต้องตอบแทนมึงให้สาสมคอยดู โอย!–เจ้าประคุณเอ๋ย! ปวดแสบเสียเหลือทนแล้ว! โอย! โอย!–"

ข้าพเจ้าเอาน้ำมันต้างหน้าเขา แล้วใช้สำลีเช็ดและใส่ยาให้โดยเรียบร้อย ความสงสัยในตัวข้าพเจ้าดูเหมือนลบเลือนไปจากความทรงจำของเขาหมด เขาจับมือข้าพเจ้าไว้มองด้วยนัยน์ตาที่ไม่ถูกน้ำกรดอย่างละห้อย ข้าพเจ้าเกือบจะร้องไห้เสียให้ได้ เพราะความ

ส่งสาร แต่เมื่อนึกถึง ความชั่วร้าย ของเขาขึ้นมาแล้ว ข้าพเจ้าก็กลั้นไว้ได้ ไม่ช้า แพทย์ประจำเคหาสน์ก็เข้ามาจัดการ บาดแผลของบารอน พร้อมด้วย นายสารวัดตำรวจ ข้าพเจ้าไม่จำเป็นจะต้องอธิบายเพื่อพิสูจน์ความบริสุทธิ์ เป็นแต่ยื่นนามบัตรอันมีนามจริงของข้าพเจ้าให้เขาก็พอแล้ว เพราะที่กรมตำรวจรู้จักข้าพเจ้าได้ดีเท่ากับโฮล์มส์ ข้าพเจ้ารีบออกจากห้องด้วยความยินดีปรีดา ตรงไปยังถนนเบเกอร์

โฮล์มส์กำลังนั่งอยู่บนเก้าอี้ตัวโปรดของเขา สังเกตดูมีอาการเหนื่อยอ่อนเพลียมาก แม้จะมีเส้นประสาทแข็งแรงอย่างไร ก็ยังไม่วายตื่นเต้นในเหตุการณ์ที่ได้เกิดขึ้นแล้ว แล้วข้าพเจ้าจึงเล่าเรื่องราวให้เขาฟัง เขารู้สึกเสียดแสยงเช่นเดียวกับข้าพเจ้า

"กรรมตามสนอง! วัตสัน กรรมตามสนอง!" เขาว่า "ไม่ช้าก็เร็วมันจะต้องตามสนอง, เห็นไหม? พระผู้เป็นเจ้าในสวรรค์ย่อมทรงทราบดี"

พลางหยิบเอาสมุดหุ้มหนังสีน้ำตาลขึ้นมาจากโต๊ะ "นี่เป็นสมุดที่แม่วินเตอร์พูดถึงไงล่ะ ถ้าเจ้าสิ่งนี้ไม่สามารถทำลายการแต่งงานได้ ก็เห็นจะไม่มีสิ่งอื่นอีกละ แต่ต้องทำลายได้, วัตสัน, ต้องได้ ถึงใครๆก็เถอะเมื่อเห็นเข้าอย่างนี้ก็ต้องไม่ยอม"

"เป็นสมุดทจด 'เรื่องรัก' ของเขาหรือ?"

"แกจะเรียกว่าสมุดจด 'เรื่องรัก' หรือ 'เรื่องราคะ' ก็ได้ตามใจ พอแม่วินเตอร์พูดเรื่องสมุดกันก็รู้สึกเทียวว่า ถ้าหากเรายึดกรรมสิทธิ์ไว้ได้ สมุดนั้นจะเป็นเครื่องมืออย่างวิเศษของเราทีเดียว เวลานั้นกันทำเป็นไม่รู้ไม่ชี้ โดยเกรงว่าจะรู้ถึงหูบารอน แต่กันก็

ได้ครองจนตก ทั้น พอเกิดต่อสู้กันขึ้น จนกันได้รับบาดเจ็บ เลยเป็นโอกาสอันดีที่เจ้าบารอนวางใจหมดกังวลที่จะระวังกันต่อไป นั้นเป็นผลดีมาก ที่จริงกันควรจะรอต่อไปอีกสักหน่อย แต่พอกันทราบว่ามันจะไปอเมริกา กันจึงต้องเร่งมือขึ้น เพราะกันเชื่อว่าอย่างไรก็ดีเวดามันไป มันคงต้องเอาสมุดสำคัญนี้ติดตัวไปด้วย คงไม่ยอมทิ้งไว้เป็นแน่ ดังนั้นกันจึงต้องลงมือทันที การย่องเบาในเวลากลางคืนน่ะ ย่อมไม่เหมาะเพราะมันระวังมาก แต่ในตอนเย็น ๆ อาจมีโอกาสทำได้ แต่กันเชื่อแน่ว่าในเวลานั้นมันมีธุระกังวลอยู่ เพราะเช่นนั้นสิแกและจานเปลือกไข่ลายครามจึงต้องเกี่ยวข้องในตอนนี้ด้วย กันจำเป็นจะต้องรู้ที่ซ่อนของสมุดนั้นอย่างไม่ผิดพลาด เพราะกันมีเวลาที่จะต้องจัดการโดยจำกัด เนื่องด้วยความรู้เรื่องเครื่องลายครามของแกน้อยนัก กันจึงต้องขอให้แม็นเตอร์ช่วยเหลือ โดยให้ไปกับกันด้วย แต่กันหารู้ไม่ว่าหล่อนซ่อนขวดน้ำกรดไปใต้เสื้อคลุมด้วย ตกลงหล่อนมิได้ไปเพื่อช่วยเหลือกันอย่างเดียว แต่เพื่อการแก้แค้นของหล่อนเองด้วย"

"เจ้าบารอนคิดว่าแกส่งกันไปสืบสวนมัน"

"ขอนกันนั้นอยู่แล้วเหมือนกัน แต่แกก็ได้หน่วงเหนี่ยวมันไว้นานพอที่กันจะโมยสมุดได้ ถึงกระนั้นก็ยังไม่นานพอที่กันจะรอดจากสายตามันไปได้—อ้อ! เชอร์เยมส์, กระผมยินดีที่ได้เห็นท่านมา"

เชอร์เยมส์แดเมอร์อาคันตุกะผู้สูงศักดิ์ของเราได้โผล่เข้ามาในขณะนั้น เขาได้พังเรื่องราวที่เกิดขึ้นด้วยความทึ่งอย่างยิ่ง

"คุณ ทำการได้ ผลอย่าง น่า ประหลาด — น่า ประหลาด มากเทียว" ท่าน เซอร์ กล่าว "ถ้า บาด เจ็บ ที่ เจ้า บารอน ได้ รับ นั้น ร้าย แรงเท่า กับ ที่ คุณ หมอ วัตสัน กล่าว แล้ว ละ ก็ ผม คิด ว่า ความ ประ สงค์ ที่ เรา จะ ขัด ขวาง การ สมรส ก็ เห็น จะ สำเร็จ ได้ โดย ไม่ ต้อง อาศัย สมุด สำคัญ เล่ม นี้"

โฮล์มส์ สั่น ศีร์ ษะ และ กล่าว ว่า

"สตรี อย่าง แม่ ไวโอเล็ต เห็น จะ ไม่ เช่น นั้น หล่อน อาจจะ รักมัน มาก ขึ้น ใน ฐาน ที่ ยอม สละ ร่างกาย จน เสีย โฉม — เพื่อ รักษา เกียรติยศ ป่วย การ สิ่ง ที่เรา ต้อง การ ใช้ เปน เครื่อง ขัดขวาง หล่อน นั้น คือ สิ่ง ที่ เกี่ยว กับ ความ ประพฤติ ต่างหาก ไม่ ใช่ เกี่ยว กับ ร่างกาย ของมัน นี่ ครับ สมุด สำคัญ นี่ แหละ อาจ จะ ทำ ให้ หล่อน กลับ ฟื้น คืน สติ เห็น ผิด ชอบ ได้ บ้าง — นอก จากนี้ กระผม ก็ ไม่ เห็นสิ่ง อื่น อีก แล้ว ที่ จะ ช่วย ได้ สมุด จด ราย เลอียด ของ หญิง ที่มัน เคย พล่า ความ บริสุทธิ์ เล่มนี้ มันเขียน ด้วยลายมือ ของมันเอง หล่อน จะ ต้องอ่าน จน จบ เปน แน่"

เซอร์ แดเมอรี ลาไป พร้อม ด้วย สมุด สำคัญ และ จาน เปลือก ไข่ สี น้ำ เงิน ข้าพเจ้า ตาม ลง ไปส่ง ที่ ถนน มี รถ เทียม ม้า คอย อยู่ คัน หนึ่ง เซอร์แดเมอรี โดดขึ้นรถ สั่งให้ คน ขับรถ ซึ่ง สวม เครื่อง แบบสวย งาม นั้น ขับ ไป โดยเร็ว พลาง พาด เสื้อ คลุม ที่ หน้าต่างรถ เพื่อ ให้ ปิด ตรา ซึ่ง ติด ประจำ รถ หลวงแต่ ข้าพเจ้า ตา ไว เห็น ตรา นั้น ได้ โดยอาศรัย แสง สว่าง ของ โคม รถ ข้าพเจ้า ประหลาด ใจ จน ตลึง อยู่ ครู่ หนึ่ง แล้ว รีบ วิ่ง ขึ้น ไป หา โฮล์มส์ ทัน ที พลาง กล่าวละ ล่ำ ละ ลัก ว่า :

"โฮล์มส์, ฉันรู้แล้วละว่าใครเป็นผู้ให้เราช่วยเหลือที่แรกเราเดาเสียเกือบตายที่แท้ก็——"

"ฉันรู้แล้วน่ะ" พลางโบกมือห้ามไม่ให้พูด "เรื่องนี้เอาเป็นยุติกันที"

* * * *

ข้าพเจ้าไม่ทราบว่าเชอร์เยมส์แดเมอรี่จะใช้สมุดสำคัญนั้นให้เป็นประโยชน์โดยวิธีไร และทั้งไม่ทราบว่าบิดาของสาวสวยไวโอเล็ตจะยินดีฉันใดเพียงไหนที่เรื่องนี้สำเร็จเรียบร้อยไปแล้ว ผลที่ได้รับนั้นสมความประสงค์ เพราะต่อมา ๓ วัน หนังสือพิมพ์มอร์นิงโปสต์ได้ลงข่าวว่าการสมรสระหว่างบารอนอะเดลเบอตกรูเนอร์กับนางสาวไวโอเล็ตเดอเมอร์วิลล์เป็นอันงด และหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกันนั้นลงข่าวว่านางคิตตี้วินเดอร์ได้ถูกลงโทษอย่างเบาในฐานทำร้ายร่างกายโดยใช้น้ำกรดสาดโฮล์มส์เองก็ถูกพ้องฐานย่องเบาแต่เพราะโฮล์มส์ไม่ได้เจตนาทุจริตประการหนึ่ง และผู้ขอให้เราช่วยเหลือที่ไม่ยอมเปิดเผยนามนั้นได้ช่วยเหลือเราอีกประการหนึ่ง โฮล์มส์จึงไม่ต้องไปยืนในคอกจำเลย

เกียรติศักดิ์
พระราชรินทร
ตย
พันธุ์งาม

(ต่อจากเล่ม ๕ ตอนที่ ๒)

บรรพ ๒

ตรงกันข้ามกับวิสัยของวิญญูชน มนุษย์เรามักชอบดูถูกดูหมิ่นคนเล่นง่าย ๆ ถ้าและหากผู้ดูถูกไม่แสดงความสามารถให้เห็นเสียบ้างแล้ว ก็ไม่ต้องสงสัยเลยว่าความดูถูกนั้นจะเหือดหายไปได้

ตั้งแต่ข้าพเจ้าได้สำแดงฝีมือในเพลงขี่ม้ารำทวนถวายล้นเกล้าล้นกระหม่อมเมื่องานพระเมรุกรมหมื่นอินท์ และได้กระทุ้งหลวงนายศักดิ์ผู้ได้ชื่อว่ามีฝีมือเปนเยี่ยมอยู่ในกรุงไทย จนพลัดตกจากหลังม้าลงไปนอนจุกแอ้ก ๆ อยู่กลางสนามเช่นนั้นแล้ว บรรดาผู้ที่เคยมองข้าพเจ้าเหมือนไม่ใช่มองข้าพเจ้า พูดง่ายๆ ก็คือผู้ที่ดูถูก

เห็น ข้าพเจ้า เป็น สัตว์ ก็ พากัน กลับ ใจ มาประจบเอาใจข้าพเจ้าเป็นอย่างดี รูปการ อย่างนี้ ไม่ ใช่ เป็น ของ ประหลาด หรอก ท่าน สหาย มัน เป็น ธรรมดา ของ วิสัย มนุษย์ บางคน เช่นนั้น อา! เพียง ข้าพเจ้า มีผมอ อย่างเดียว เท่านี้ และ ซึ่ง จะ ว่าไป ก็ เป็นประโยชน์ แก่ ตัว ข้าพเจ้า เอง มาก กว่า จะ เป็น ของ คนอื่น ก็ ยังมี พวก พวก มาก มาย เธอ, หาก ข้าพเจ้า มี เงิน สัก ๕๐ ชั่ง ข้าพเจ้า จะ หยิ่ง จองหอง หา น้อยไม่ ที เมื่อ แลไป ข้างหลัง จะ แล เห็น ผู้คน ฉุด ชายเสื้อ เยียระบับ หรือ อัตลัด ของ ข้าพเจ้า เป็น พรวน สอง พรวน!

เป็น ความจริง, ท่าน ที่ รัก ตั้งแต่ วันนั้น มา ชีวิต ของ ข้าพเจ้าก็ อยู่ เป็นสุข ปราศจาก การได้รับ ความ ดูถูก—ดู หมิ่น หรือ ความหยาม น้ำหน้า จาก ผู้ใด ทั้งหมด อัน การที่ ข้าพเจ้า ทำ หลวง นายศักดิ์ รุนแรง ถึง ปาน นั้น ข้าพเจ้า ย่อม รู้สึก ว่าไม่ สมควร แต่ ก็ นั่นแหละ, ถ้า เขาไม่ ทำ แก่ ข้าพเจ้า อย่าง เอา เป็น เอา ตาย ก่อน แล้ว ข้าพเจ้า ก็จะไม่ กระแทก เขา จน หน้าแตก หรือ จุก เสียด เลย อา! ข้าพเจ้า หักหน้าเขา ตรง ๆ และไม่ ใช่ หักหน้า อย่าง เดียว ด้วย แม้อน ๆ ข้าพเจ้า ก็ หัก เสีย จน แทบ สิ้น บัดนี้ หลวง นายศักดิ์ ไม่ มีช่อง ใน ทาง อะไร นอก จาก เขา เป็น ที่ โปรด ปราณของ ต้นเกด้า ต้น กระหม่อม อย่างเดียว

นึก ถึง พระนาม ต้นเกด้า ต้น กระหม่อม ทำให้ ข้าพเจ้า รู้สึกว่ามี บุญ หนักหนา ที่ ได้ มา เอา กำเนิด อยู่ ใน แผ่นดิน ของ พระองค์ท่าน อา! พระเจ้าอยู่หัวในพระโกษฐ์ สาธุ! พระองค์ ท่าน เป็นพระมหากระษัตริย์

อันประเสริฐ ทรง ตั้ง อยู่ ใน ทศพิธราชธรรม อย่าง แน่วแน่ ครั้งนั้น พระนครศรี อยุธยา อุดม สมบูรณ์ไป ด้วย สินทรัพย์ คับคั่งไปด้วยราษฎร ซึ่ง ล้วน แต่ มี น้ำใจ สัตย์ ซื่อ กล้าหาญ ศิลปศาสตร์ วิชาการ ก็ เจริญ รุ่งเรือง มี พระ อาทิตย์ ส่องจ้า ใน เวลากลางวัน—มีพระจันทร์ สุกสว่าง ใน เวลา กลางคืน สรุป รวม ความว่า ประชา ราษฎร พำนัก อยู่ภายใต้ บรมโพธิสมภาร ด้วย ความ ร่มเย็น เป็นสุข หนักหนา

การ ที่ ข้าพเจ้า กระทุ้ง หลวงนายศักดิ์ ด้วย คุ้มทวน จน หน้า แตกนั้น พระองค์ ท่าน มิได้ ทรง พระ พิโรธ อย่างหนึ่ง อย่างใด แต่ แทนพระอาการ นั้น กลับ ทรง พระ สรวล เป็น เชิง ชม ความ สามารถ ของ ข้าพเจ้า อีก ด้วย สาธุ! ด้วย บุญกุศล อัน ข้าพเจ้าได้ สร้างสม มา ทั้งหมด ขอ อุทิศ ถวาย พระองค์ ให้ ทรง สำราญ พระอิริยาบถ อยู่ บน ชั้นฟ้า นั้น เถิด

จำเดิม แต่ ได้ เห็นหน้า หญิงสาว ที่ ข้าพเจ้าได้ กู้ความ บริสุทธิ์ให้แก่ หล่อน วันนั้น แล้ว จิตต์ ใจ ของ ข้าพเจ้า ก็ ถวิล ถึง หล่อน อยู่ทุกโมงยาม เกือบ จะ เกิน ความจริง ที่เดียว ที่ เมื่อได้ แลเห็น หน้า อันงาม เพียงชั่วอึดใจ เดียว ข้าพเจ้า ก็ เกิด มี ความรัก ท่าน สหาย ทั้งหลาย คงไม่ เชื่อ กระมัง อา! จง เชื่อ เถิด ข้าพเจ้า จำ ขอ อภัย บังคับ ให้ ท่านเชื่อ และให้ เชื่อ เลยไป อีก สักหน่อย ว่า ความรัก ที่ เกิดขึ้น ใน ชั่ว เวลา เดี๋ยวเดียว นั้นได้ มัด หัวใจ ของ ข้าพเจ้าไว้ อย่าง แน่น หนา ข้าพเจ้ารู้สึกได้ ว่า บัดนี้ ข้าพเจ้า ได้ ตก เป็นทาส ของ แม่ สาวงาม นั้น แล้ว

หล่อน เป็นใคร—มี พำนัก หลักแหล่ง อยู่ ตำบลไหน ? โอ, เป็น การ แสน ยาก แท้ ที่ จะ ทราบได้ ความ คิดนึง อันนี้ ทำให้ ข้าพเจ้า กระสับ

กระสายไม่มีเวลาสร่าง จริงหรอก, ชีวิต ของข้าพเจ้าเต็มไปด้วย ความสุข แต่เมื่อเกิดความรัก—เป็นความรักซึ่งเต็มไปด้วย อุปสรรค เช่นนี้แล้วชีวิต ของข้าพเจ้าจะเป็นสุขต่อไปอีกได้อย่างไร

ความสุข ของผู้ชายอยู่ที่ผู้หญิง—หล่อนเป็นผู้ถวาย ความสุขให้แก่ผู้ชาย เมื่อแรกรักหล่อนเป็นผู้ให้ความสำเร็จแก่ผู้ชาย เออ! เจ้าประคุณ ชายจะต้องกราบเท้าหล่อนและวิงวอนให้หล่อนรักอยู่เสมอไปเจียวฤา? อย่างไรก็ตาม เถิด เมื่อเขากล่าวกันว่าความสุขของผู้ชายอยู่ที่ผู้หญิงดังนี้แล้ว และเมื่อข้าพเจ้าเป็นผู้ชายข้าพเจ้าจะไม่หาความสุขจากหล่อนก็เห็นจะผิดที่นัก หญิงที่ข้าพเจ้าเลือกจะให้หล่อนถวายความสุขให้ คือหญิงสาวงามที่ข้าพเจ้าฝันถึงอยู่ณบัดนี้ อา! ขอให้หล่อนจงเป็นผู้ให้ความสำเร็จแก่ข้าพเจ้าเถิด

เมื่อข้างแรมต่อมาข้าพเจ้าก็ได้ออกเวรไปพักอยู่ที่บ้านอีก แต่ชีวิตของข้าพเจ้าเมื่ออยู่ที่บ้านคราวนี้ ไม่ใช่เป็นชีวิตที่ร่าเริงเสียแล้ว ข้าพเจ้าต้องใช้เวลาคิดหาหนทางที่จะนำข้าพเจ้าไปสู่หล่อน วันยังค่ำคืนยังรุ่ง เพราะความรักมัดจิตต์ข้าพเจ้าจนแน่นแฟ้นนั่นแหละ เมื่อยามหลับก็ฝันถึงหล่อน และถึงแม้ไม่หลับก็ยังรู้สึกเสมือนว่าพักตร์ของหล่อนมาลอยอยู่ตรงหน้าข้าพเจ้าเสมอ ด้วยประการดังนี้ข้าพเจ้าจึงเหงาหงอยมิได้เล่นกีฬาช้อมเพลงอาวุธดังเคยมา

เดือนนั้นเป็นเดือน ๔ ประจวบกับถึงคราวเทศกาลนมัสการพระพุทธฉายที่เขาบ่อถ้ำ พุทธศาสนิกชนต่างก็พากันไปกราบไหว้ชม

พุทธบารมี และ พุทธ ปาฏิหาริย์ ด้วย ความ เลื่อมใส ศรัทธา ด้วย ความ กตัญญู ใจ ที่ ข้าพเจ้า มี อยู่ กระทำ ให้ ข้าพเจ้า เบื่อหน่าย ต่อ พระนครศรีอยุธยา เสีย อย่างยิ่ง เมื่อ มี โอกาส ดังนี้ ข้าพเจ้า จึง ขอ ระยอเช่งไป ยัง ณ เขา บ่ถ้ำ นั้น เพื่อ นมัสการ พระฉาย ดุจ คน อื่น ๆ ซึ่ง บางที การ นมัสการ เลื่อมใส ใน พระพุทธองค์ จะ กระทำ ให้ข้าพเจ้า คลาย ความ กตัญญู กตัด กระสับ กระส่ายใจ ลงได้ บ้าง

ด้วย พาหนะ เรือ เก่ง ๔ แจว นำ ข้าพเจ้า และ ระยอเช่ง ไป จอด อยู่ที่ แม่น้ำ ตรงข้าม ท่าเรือ พระพุทธบาท และ ขึ้นบก เดิน ต่อไป เป็น หนทาง วันหนึ่งก็ถึง พระฉาย ณ เขา บ่ถ้ำ

วันนั้น ผู้คน ชาวบ้าน ราษฎร เบียด อัด กัน อยู่ จอแจ เสียง พูด โจษ กัน ดัง อยู่เซ็งแซ่ ฟังไม่ ได้ศัพท์ สำเนียง อะไร ข้าพเจ้า กับ ระยอเช่ง เบียด ผู้คน เข้าไป จน ถึง เชิง เขา จุด ธูป เทียน นมัสการ ด้วย ดวง จิตต์ อัน แน่วแน่

พึง ควร เป็น ที่ น่า อัศจรรย์ ใจ เสีย หนักหนา ท่าน สหาย อันพระพุทธฉาย ภายใต้ เชิงเขา มี ลักษณะ คล้าย พังพาน พระยา นาค นั้น เป็น พระฉายาลักษณะ แห่งพระพุทธองค์ ซึ่ง กล่าว กันว่า ณ กาล ครั้งหนึ่ง พระองค์ ได้ เสด็จ มา อาศรัย กำบัง ฝน ณ ที่ เพิงเขา นี้ และ ด้วย อำนาจพระพุทธ ปาฏิหาริย์ ของ พระองค์ ที่ ซึ่ง ประทับ กำบัง ฝน จึง ปรากฏ เป็นพระพุทธฉาย และ สี แห่ง ผ้า กาสาวพัตร์ ของพระองค์ ยังเหลือง สดใส อยู่ เสมอ เป็น นิจกาล อีก ประการหนึ่ง เล่า กล่าว กัน มา ว่า พระเจ้า แผ่นดิน แต่

ครั้งโบราณ หลาย พระองค์ ได้ เคย ทรง สร้าง มณฑป และ วิหาร ขึ้น โดย ทรง หวัง จะให้ ปกบ้อง กำบัง พระพุทธฉาย แต่ ทว่า ดู เหมือน จะ เปน ด้วย อำนาจของ เทวาธิราชผู้เรือง ฤทธิ์ได้ บันดาล ให้ แตก หัก ทำลาย ด้วย อสนีบาต—ด้วย ลม พยุ เฉียว ทุกครั้ง แม้ บัดนี้ พระพุทธฉาย ก็ ยังปราศจาก มณฑป และ วิหาร ครอบ คลุม ณ เบื้องบน ขณะ เมื่อ ฝน ตก น้ำฝน ที่ ไหล ลงมา ตามไหล่ ผา ก็ ไหล เปนทาง หลั่ก รอย พระ ฉาย ไป หา ได้ ไหล ผ่า ต้อง พระฉาย ของ พระพุทธองค์ นี้ ไม่ เปน ที่ น่า เลื่อมใส ศรัทธา ยิ่งนัก

เมื่อ เสร็จการ นมัสการ แล้ว ข้าพเจ้า กับ ระยอเช่ง ก็พากัน เดินเที่ยว ดู มหรศพ เปน ที่ เบิกบาน สำราญใจ มี อะไร บาง อย่าง สกิด ใจข้าพเจ้า คิด ว่า บางที งาน นมัสการ พระพุทธฉาย คราวนี้ แม่ สาวงาม ที่ ข้าพเจ้า ใฝ่ ฝัน อยู่ทุกโมง ยาม จะ มา นมัสการ ด้วย บ้าง กระมัง แต่ ว่า ทุก ๆ แห่ง ที่ ข้าพเจ้าได้ ผ่าน ไป พร้อม ด้วย สายตา สอด ส่าย หา ด้วยความ ตั้งใจ ก็ มิได้ พบปะ หล่อน เลย

เมื่อ มา ถึง ปากถ้ำ แห่งหนึ่ง ข้าพเจ้า แล เห็น คน มุง อยู่ ณ ที่นั้น แน่น หนา ด้วย ความ กระหาย อยาก รู้ ข้าพเจ้า จึง นำตน แหวก ผู้คนเข้า ไป ข้าง หน้า ก็ได้ เห็น ชาย ชรา ผู้หนึ่ง นุ่ง ขาว ห่ม ขาว คล้าย พราหมณ์ กำลัง นั่ง ขัด สมาธิ บริกรรม อยู่บน หนังกวาง บน กอง หญ้าคา หลับตาทั้ง อยู่ เบื้องหน้า ของ แก มี กระดาน ชะนวน กับเทียน ขี้ผึ้ง เล่มใหญ่ เกือบ เท่าแขน จุดไฟ ลุกแดง โรจน์ ซึ่ง ปักติด อยู่บน ขอบขันเหม “แกดู แม่น

หนักหนา" เสียง ชาว บ้าน ผู้ หนึ่ง โจษ "ลอง ให้ แก ทำ นาย บ้าง ซิ แม่ ผัง"

"แก เป็น หมอ ดู มา จาก ตังกา" อีก คนหนึ่ง ต่อ "รู้ ฤกษ์ บน ฤกษ์ ต่าง แม่นยำ น่า สรรเสริญ แก ดู พ่อ อินท์ ว่า เคราะห์ ร้าย ให้ ระวัง ตัว จงหนัก พอ พ่อ อินท์ กลับ ออกไป ก็ โดน อ้าย ผู้ร้าย ตีหัวแทบพัง"

ข้าพเจ้า ยืน นิ่งฟัง ราษฎร สรรเสริญ คุณวุฒิ ของ ชาย ชรา หมอ ดู ผู้ นั้น นั่งอยู่ อัน เสียง สรรเสริญ นั้นไม่ ใช่ แต่ จะ มี เท่านี้ หา มิได้ ยัง มี ราษฎร อีก หลาย คน เกริ่น ชมเชย ความดู แม่นยำ ของแก อยู่ อีกเซ็งแซ่.

การ ให้ หมอดู ทำนาย ไม่ ควร จะ กระทำ เลย แม้ หมอดู จะดูแม่น หรือไม่ แม่น อย่างไร ก็ ตาม ที เถิด ถ้า แก ทำนาย เรา ไม่ ดี ก็ จะทำ ให้ เรา เสียใจ หาก ทำนาย ว่า ดี ก็ จะ ทำให้ เรา ฮึกโหม สรุป รวม ความ ว่า การ ดู หมอดู จะ ทำ ให้ ขวัญเสีย ซึ่ง หา ประโยชน์ อันใด มิได้ ธรรมดา คน เรา จะ ดี หรือชั่ว ย่อม เป็นไป ตาม วาสนา ที่ อบรม มา แต่ หนหลัง ทำ ดี แต่ ชาติ โพ้น ความดี นั้น ก็ ตาม มา สนอง ถ้า ทำชั่ว ความชั่ว ก็ ตาม มา จองล้าง จอง ผลาญ อัน กรรม ทั้งสอง อย่าง นี้ เปรียบ เสมือน เงา ตาม ตัว ของ มนุษย์ บุทคล ทั้งหลาย ผู้ ปรารถนา จะ หา ความ สบายใน ชาติ หน้า บัดนี้ เป็น การ สมควร แล้ว ที่ จะ บำเพ็ญ ก่อ สร้าง กุศล และ ความดี ทั้งหลาย เพื่อ หวังให้ เป็น สะเบียง บ่ม เบ่ง ตัวให้ ได้ รับ ความสุข สำราญ ใน ชาติ หน้า

แม้ ข้าพเจ้า จะได้ สำนึก โทษ แห่ง การ ให้ หมอ ดู ทำนาย เช่นนี้ แล้ว แต่ ด้วย ความ ปรารถนา ที่ จะ ทราบ การณ์ เป็นไปของข้าพเจ้า อันเดียวด้วย

แม่สาวงามทำให้ข้าพเจ้านึกว่า ถ้านอกจากเป็นด้วยความรักแล้วก็พอจะทำให้เป็นเครื่องสนุกใจด้วยอีกประการหนึ่ง ข้าพเจ้าอยากจะอวดว่าหัวใจของข้าพเจ้าแข็งพอที่จะต้านทานความดีใจและความเสียใจอันจะเกิดจากการทำนายว่าดีหรือชั่วนั้นได้ อีกประการหนึ่งเล่าข้าพเจ้าก็เป็นชายผู้หนึ่งที่ทอดทิ้งตัวให้เป็นไปตามยะถากรรม ไม่นึกนำพาด้วยมานานแล้ว เพราะฉนั้นถ้าจะลองให้ผู้เฒ่าชราผู้นั้นทำนายดูบ้างก็เห็นจะไม่เป็นไร

ฉะนั้นแหละ, เมื่อเห็นผู้คนเบาบางลงแล้วข้าพเจ้าจึงเข้าไปนั่งตรงหน้าของผู้เฒ่าหมอดู แกเงยหน้าขึ้นมองข้าพเจ้าแล้วยิ้มแต่ไม่พูดว่ากระไร แกจุดเทียนใหม่แล้วพนมมือบวกรรมต่อไปสักครู่ใหญ่ๆแกก็ลืมตาจับมือข้าพเจ้าตรงชีพจร

“เคราะห์ของท่านร้ายมาก” ผู้เฒ่าเอ่ยขึ้น “ท่านจะต้องถูกออกจากหน้าที่การงานโดยสงสัยว่าเป็นผู้ร้ายฆ่าคน”

ข้าพเจ้าเม้มริมฝีปาก แต่ไม่รู้สึกศรัทธาในคำทำนายเหล่านั้น

“ท่านไม่เชื่อคำทำนายกระมัง?” แกถามแล้วหัวเราะ “แน่ะ, ฉันจะบอกให้แจ่มแจ้งถึงการเป็นอยู่ของท่านณบัดนี้ และถ้าไม่ถูกฉันไม่ขอรับเงินรางวัล ท่านกำลังมีใจเร่าร้อนเหมือนความร้อนของเพลิง ท่านนั่งนอนอยู่ไม่เป็นสุข เพราะท่านมีความรักหญิงสาวผู้หนึ่ง”

ข้าพเจ้าสดุ้งรู้สึกพิศวงในคำทำนายนี้ แต่เมื่อนึกไปอีกทีก็เห็นว่าบางทีหมอดูชราผู้นี้จะเดาว่าแต่บังเอิญเคราะห์ดีจึงมาประจวบเข้ากับความจริงก็อาจเป็นได้

"ท่าน มีความรัก หญิงสาว ผู้หนึ่ง" แก กล่าว ต่อไป "หญิง ผู้นั้น มีสิริโฉม งด งาม หา ที่ เปรียบ บ่ มิได้ แต่ หล่อน ก็ กำลัง ตก อยู่ ใน ความ เศร้าหมอง ร้าย เหมือน กับ ท่าน คือ มี ชาย ๒ คน ดู เหมือน จะ มี บรรดาศักดิ์ กำลัง จ้อง ตะครุบ หล่อน อยู่ ฉัน จะ แนะนำ ให้ พ่อ หนุ่ม ชาย ๒ คน นั้น จะ ฉุด หล่อน ออกจาก บ้าน และ พาไป บ้าน ของเขา ๆจะข่ม ขืน หล่อนให้เป็น ภริยา ของเขา ทั้งสอง ท่าน จะไป พบ การ กระทำอันนี้ ของเขา และ ท่าน จะ ฆ่า คนหนึ่ง ถึงตาย"

ข้าพเจ้า หัวเราะ แต่ ออก จะ รู้สึก เชื่อขึ้น สัก เล็กน้อย แล้ว

"ต่อ จากนั้น—" ข้าพเจ้าถาม "ความรักของฉันจะสำเร็จไหม?"

แก นิ่ง ครู่หนึ่ง แล้ว ตอบ ว่า "การณ์ ต่อไป จะ ประจักษ์ แก่ ตัว ของ ท่าน เอง ฉันไม่ อยาก จะ บอก ท่าน เสีย แต่ เดี๋ยวนี้ แต่ ข้อ ที่ ว่า มา ขอให้ เชื่อว่า เป็น ความจริง และ จง ระวังให้ดี ถ้า ข้อ ที่ ฉัน ทำนาย ผิด พลาด ขอให้ ท่าน กลับ มา เอา เงิน คืน หรือ ท่าน จะไม่ ให้ ฉัน เดี๋ยวนี้ ต่อ เมื่อ การณ์ ได้ เป็นไป สมจริง ดัง ฉัน ว่า แล้ว จึง ค่อย มาให้ รางวัล ฉัน ก็ได้"

ข้าพเจ้า ปลด ชายพก หยิบเงินให้ แกเป็นรางวัล "ไม่ เป็นไรหรอก ฉัน มาให้ ท่าน ทำนาย เพื่อ เป็น เครื่อง เล่น สนุก ๆ เท่านั้น"

แก หัวเราะ พลาง ดับไฟใน ขันเหม "ท่านไม่ เชื่อ คำทำนาย ของ ฉัน หรือ? แต่ ก็ ช่างเถิด ถ้า ภายหลัง คำทำนาย ของ ฉัน กลาย เป็น ความจริง ท่าน จะ ต้อง กลับ มา หา ฉันอีก ท่าน จะ เป็น ชาย ชาติ

วีระบุรุษ อัน เต็มไป ด้วย ความ ห้าวหาญ ซื่อ สัตย์ ใน พระเจ้า อยู่ หัว เปนที่ตั้ง ท่าน จะ ต้อง ออก สงครามใน ๒—๓ ปี ข้างหน้า นี้ ด้วย ความสามารถ ของ ท่าน ความ ร่มเย็น จะ มี แก่ กรุงไทย และ ท่านจะได้ รับยศถาบรรดาศักดิ์ เปน ที่ ชื่นชม ยินดี"

เปน การ ทำนาย ที่ เหลือเชื่อ ! อันการณ์ เปนไปใน อนาคต ของเรา ย่อม สุด วิสัย ที่ มนุษย์ จะ สามารถ หยั่ง รู้ ถึง ข้าพเจ้า เองไม่ ขอเชื่อ เปน อันขาด—แต่ จะ เชื่อ จริง ๆ แล้ว ผู้ ทำนาย ดังนี้ ควร จะเปนพระพุทธองค์ ผู้ ทรง ญาณ อย่าง วิเศษ หรือ เทพยดา ซึ่ง กล่าว กัน ว่าทรงไว้ซึ่ง ความ ศักดิ์ สิทธิ์ ใน การ เพ่งเล็ง ญาณ และ มี อาสน์ อ่อน แข็ง ตามกาล ที่ เหตุ เปนไป แต่ ก็ อีก นั่นแหละ ใน ชีวิต ของ ข้าพเจ้า ๆ มิได้เห็น พระรูป ลักษณ์ แห่ง พระ ทศพล หรือ ข้าพเจ้าไม่ เคย พบปะเทพยดา เมื่อ เปน ดังนี้ แล้ว ก็ จะให้ ข้าพเจ้า เชื่อการ ทำนาย นั้น อย่างไร กัน เล่า ?

เปน ที่ น่า ประหลาดใจ อยู่ หรอก ท่าน สหาย เอ๋ย ที่ ข้าพเจ้ามิได้ นำ พา หรือ จดจำ คำ ทำนาย ของ หมอ ดู ผู้ เฒ่า นี้ เลย แต่ ครั้นภายหลัง เมื่อ ข้าพเจ้า กลับ มา ถึง กรุงศรี อยุธยา ข้าพเจ้า ก็ได้ รู้สึกว่าเหตุการณ์ ที่ เกิด ขึ้น ขยับ จะใกล้ ความจริง แห่งการ ทำนาย นั้นเข้าไปทุกที ข้าพเจ้า อยาก จะ เชื่อว่า หมอดู อาจ ดูได้ แม่นยำ เหมือนกัน หากมีอะไรอีก อย่างหนึ่ง สังหรณ์ ในใจ ว่า มันไม่ น่า จะ เปนไปได้ เลยทีเดียว อา, ใคร หนอ จะ เปน ผู้พิศูจน์ ให้ ข้าพเจ้า แล เห็น และ เชื่อ คำ ทำนาย ของโหราจารย์ ว่า เปนความจริงได้ บ้าง ?

คืน วัน กาพย์กษ์ คืนหนึ่ง เดือน มืดตอ ท้องฟ้า ฉ่ำไป ด้วย หยาด น้ำฝน ซึ่ง ดู เหมือน จะ เท ลงมา ห่าใหญ่ ในไม่ ช้า นี้ ข้าพเจ้า แวะเข้าไป คุย กับ พวก ตำรวจ ที่ ทิม รักษา องค์ ขา กลับ ออก ทาง ประตู มหา ไพชยนต์ และ เดิน มา ตาม ถนน ผ้าเขียว แต่ ผู้ เดียว ขณะ ที่ เดิน มา ตาม ทาง นั้น พายุ เริ่ม พัด ตาม ถนน จะหา ผู้คนเดิน ผ่านไป บ้าง สัก คนหนึ่ง ก็ ไม่ ปรากฏ เมื่อ มา ถึง คุก ข้าพเจ้าได้ ยิน เสียง เกราะ และ ระฆัง ขาน ยาม ดัง อยู่ระเบ็ง เซ็งแซ่ ควบไป กับเสียง ลม พายุ และในไม่ ช้าฝน ก็ เริ่ม ลงเม็ด ปรอย ๆ พร้อม ด้วย ท้องฟ้า ก็ คำราม ดังกัมปนาทหวั่นไหว สายฟ้า ก็ ฟาด ต้อง วัตถุ ดัง เปน ที่ น่า หวั่นใจ อยู่แต่ไกลลิบ บางคราว ก็ ฟาด ลงมาใกล้ ๆ ข้าพเจ้า จำต้อง รีบ สาวท้าว ก้มหน้า ก้มตา เดินไป เพื่อให้ ถึง บ้าน เสียโดย เร็ว

แต่ ใน ระหว่าง นั้นเอง ข้าพเจ้า ก็ ต้อง หยุด ชงัก—หยุด เพราะได้ ยิน เสียง ประหลาด เสียง หนึ่ง ดังผ่า พายุ มา แต่ ไกล

เสียง นั้น เปน เสียง เด็ก และ แหลม แน่ นอน, ถ้า ข้าพเจ้า นึก ไม่ผิด ก็ ต้อง ทาย ว่า เปน เสียง ร้อง ของ สตรี ซึ่ง กำลัง ตก อยู่ ใน ระหว่าง อันตราย อย่าง ร้ายกาจ ทันใด หัวใจ ข้าพเจ้า ก็ เริ่ม เต้น ตึก ข้าพเจ้า เอา มือ คลำ ดาบ ซึ่ง ซ่อน ติด ตัว อยู่ ข้าง ใน เสื้อ พลาง เงี่ยโสต ฟัง ดู ต้น เสียง นั้น อย่าง ตั้งใจ

"ช่วย ด้วย—ช่วย—!"

ข้าพเจ้าได้ ยินเสียง นั้น ถนัด และ เสียงร้อง ดัง เพียง แค่ นั้ น ก็ ถูก เสียง วาตะ กลืน กิน หายไป หรือ มิ ฉนั้น ภัย ที่ เจ้าของ เสียงได้ รับคง

บังคับให้หล่อน จำต้อง ส่งบ ด้วย กริ่ง กลัว ต่อ อำนาจ อย่าง ใด อย่าง หนึ่ง ข้าพเจ้า ได้ ตระหนัก ว่า เสียง ร้อง นั้น ดัง มา ทาง วัด นาง คำ ซึ่ง กำลัง ปฏิสังขรณ์ อยู่

พอ แน่ ใจ ดังนี้ แล้ว ข้าพเจ้า ก็ วิ่ง ปราดไป ทันที เป็น หนทาง ราว สัก ๑๕ เส้นเศษ ข้าพเจ้า ก็ ถึง วัด นางคำ และ วิ่ง พรวด ตรงเข้า ไป ที่ โบสถ์ ซึ่ง ปรากฏ เห็น หลัว ๆ อยู่ ใน ท่ามกลาง ความมืด แห่งพยับฝน ที่นี้ เป็น สถาน ที่ เหมาะ แก่ การ ทำ ทุจริต! เหตุ ว่า มี บริเวณ กว้าง ไพศาล และ รกเรี้ยวไป ด้วย พงหญ้า เถาวัลย์ ทั้ง เป็น ที่ เปล่า เปลี่ยว ปราศจาก ผู้คน แม้จะ มี พระสงฆ์ จำ พรรษา อยู่บ้าง ก็จริง แต่ว่า กุฏิ อยู่เสีย ทาง หลังโบสถ์ ข้าพเจ้า วิ่งค้น หา เจ้าของ เสียง ตาม คำตา ทุกหลัง ก็ มิได้ พบ ปะ อา! เคราะห์ดี หนักหนา—เคราะห์ดี ที่ ชาตา ของ ผู้ถูก อันตราย จะยังไม่ ตก อับ จึง พยายาม ร้องออกมาได้ อีกครั้ง หนึ่ง ซึ่ง ทำให้ ข้าพเจ้า ค้นหาได้ พบ

"ช่วย—!"

เสียง ร้องนั้น ได้ นำ ทางให้ ข้าพเจ้า วิ่ง เข้าไป ในโบสถ์ เพื่อช่วยเหลือ ตาม สติ กำลัง แต่ เมื่อ ถึงนั้น ประตูโบสถ์ ปิด ลง กลอนไว้ มั่นคง ข้าพเจ้า ลอง ดัน เต็มแรง ก็ ไม่ เขยื้อน จึง กลับใจ วิ่ง ค้นหา ทาง เข้าใหม่ บาน ประตู หรือ ช่อง ทาง อื่น ๆ ตลอด จน หน้าต่าง ก็ ปิด ลง สลัก แน่นหนา ทุก ช่อง ทาง แต่ ทาง เบื้องบน ตรง ชายคา นั้น มี ช่อง โหว่ โดยชำรุดหัก พัง มา นาน และ นายช่าง ยัง ซ่อมแซมไม่ แล้ว เสร็จ ข้าพเจ้า เห็น ทาง เข้า โดย ปลอด โปร่ง ดังนั้น แล้ว ก็ หัก ใจ ปีน ร้าน ซึ่ง ผุก ระเกะ ระกะ

สำหรับ นายช่าง ขึ้นไป ซ่อมแซม พยายาม เก็บ ข้อ ยึด ตัว ขึ้นไปด้วยความ ระมัด ระวัง จนใน ที่สุด ก็ บรรลุ ถึง สม ความ ปรารถนา เวลา นั้น ฝน ตก ลงมา จั๊ก ๆ อสนีบาต ก็ ฟาด อยู่ เสมือนไหว แต่ กระนั้น ข้าพเจ้า ก็ มิได้ นึก หวั่น กลัว ด้วย ใจ แน่ว อยู่ กับ การ ที่ จะ ช่วย เหลือ เพื่อน มนุษย์ เสีย แล้ว

ข้าพเจ้า คลาน เข้าไป หมอบ อยู่ บน ช่อง ลมที่ชำรุด และทอดสายตา มอง กวาด ลงไป ข้างล่าง ทันใด นั้น ภาพ ทั้งหมด ที่ กำลัง กระทำ อยู่ ภายใน ก็ ปรากฏ แก่ สายตา ข้าพเจ้า แจ่มชัด ทุกประการ ภายในโบสถ์ มี เทียน ขี้ผึ้ง เล่มใหญ่ จุด ลุก โพลง อยู่ บน ชาน หน้าต่าง มี แสง สว่าง พอ ที่ จะ เห็น เหตุการณ์ ได้ ห่าง จาก ที่ ประดิษฐาน พระพุทธรูป มารวิไชย อัน หล่อ ด้วย ทอง สัมฤทธิ์ ประมาณ สัก ๓ วา ข้าพเจ้า และ เห็น ชาย สองคน กำลัง ปลุก ปล้ำ หญิงสาว ผู้ หนึ่ง คนหนึ่ง พยายาม รวบ มือ ของ หล่อนไว้ ทั้งสอง ข้าง และใช้ มือ ของ มัน อีก ข้างหนึ่ง อุดปากไว้ ส่วน อีก คนหนึ่ง กำลัง เอา ผ้า มัดเท้า และ มัด มือ ของหล่อน เป็นโกลาหล

ชั่ว เวลา ที่ ข้าพเจ้า ทอด สายตาไป พบ ปรากเดี๋ยว นั้น ข้าพเจ้า ก็ จำ หน้า ของ ชาย ทั้งสอง นั้นได้ ถนัด อา! มันไม่ ใช่ ใคร—มัน คือ หลวง นายศักดิ์ กับ นายจันท์ หุ้มแพร และ ซึ่งมัน ทั้งสอง เคยได้ ประสบ หมัด กับ ข้าพเจ้า มา ครั้งหนึ่ง แล้ว เป็น ที่ น่า อนาถใจ นัก ที่คน ทั้งสองนั้น เป็น ขุนนาง ของ พระเจ้า อยู่หัว แต่ ทว่า มัน หาได้ ประพฤติ ตัวให้ สม กับ ตำแหน่ง ที่ มัน เป็น ขุนนาง นั้นไม่

อัน ทาง ที่ ข้าพเจ้า จะ ลงไป ข้างล่าง นี้ เปน ทาง ซึ่ง กันดาร ยาก ที่ จะ ลง ไป ได้ โดย สดวก ด้วย กำแพง ผนัง สูง เหลือ ประมาณ อีก ประการ หนึ่ง เล่า แง่ มุม สำหรับ จะ ยึด เกาะ ก็ ไม่ มี เลี่ย เลย จึง ออก จะ เปน ที่ น่า วิตก ใน การ ที่ จะ ลงไป ช่วยเหลือ หญิงสาว นั้นอยู่ ขณะ นั้น หลวง นาย ศักดิ์สิ่ รับ หน้าที่ เปน ผู้ มัด หล่อน ก็ ทำ หน้าที่ สำเร็จ และ ลุกขึ้น ยืน พอดีกับ ข้าพเจ้า ตรอง หา หน ทาง ที่ จะ ลงไป อยู่ ข้าพเจ้า จึง หยิบ ดาบ ออก มา ข้าง นอก เสื้อ และ ขัดไว้ที่ หลัง ขยับ เครื่องแต่งกาย ให้แน่น กระชับ เมื่อ สำรวมใจ ให้เปน ปรกติ แล้ว ข้าพเจ้าก็กระโจน ตรง ลงไป ยัง ร่าง ของ หลวงนายศักดิ์ โดย ปราศจาก ความ ระย่อท้อ ต่อ อันตราย ทั้งปวง

แขน ข้าพเจ้า กางออก เตรียม การ คว้า คอ ศัตรู อยู่ พร้อม มูล อัน การ กระโดด จาก ที่ สูง ๆ เช่นนี้ ถ้า เปน อย่าง ปรกติ แล้ว อย่าง น้อย ก็ คง จะ รู้สึกใจ หวิว ๆ บ้าง แต่ สำหรับ ข้าพเจ้าใน คราวนี้เปนด้วยความ ตั้งใจ ที่ จะ กำจัด คน พาล ทั้งสอง อย่างเดียว ความ รู้สึก หวิว หรือ น่า กลัว จึง มิได้ เกิดขึ้น ภายในใจ เลย แม้ สักนิดหนึ่ง

พอ ร่าง ของ ข้าพเจ้า กระทบ กับหลวงนายศักดิ์ ข้าพเจ้าก็เอามือ ทั้งสอง ตระหวัด คอ ของมัน อย่าง รวดเร็ว ด้วย น้ำหนัก ตัวของข้าพเจ้า ประกอบ กับ เหตุ ที่ มันไม่ รู้ตัว มัน จึง ล้ม คว่ำ ลงไป เต็ม แรง เลย พา เอา ข้าพเจ้า ล้มทับ ลงไป ด้วย แต่ ข้าพเจ้า มิได้ รับความ บอบช้ำ อย่างหนึ่งอย่างใด เลย

นายจันท์นั้นตึงงัน ส่วนแม่สาวนั้นพยายามลุกขึ้นนั่งและกระเถิบถอยออกไป ข้าพเจ้ากำลังเป็นฝ่ายได้เปรียบคือมือหนึ่งกอดคอหลวงนายศักดิ์ อีกมือหนึ่งชกเอาตามหน้า, ตามกกหู และตามท้ายทอยตามความพอใจ

"หลวงนาย!" ข้าพเจ้าคำราม "แกไม่ใช่มนุษย์กับเขาเสียแล้ว"

"ใครนี่?" ศัตรูข้าพเจ้าถามเสียงอึดอัด "จันท์, ใครนี่ทำไมแกไม่ช่วยฉันเล่า? ช่วยฉันเร็ว!"

"นายถมอย่างไรเล่า?" ข้าพเจ้าตอบแทนสำหายของเขา "แกจำผีมือของข้าไม่ได้หรอกหรือ?"

"เอ็งมันลอบกัด อ้ายถม!" มันกล่าวอย่างจะหาทางให้ตัวของมันหลุดเป็นอิสรภาพ ด้วยมันรู้จักความมีน้ำใจเป็นลูกผู้ชายของข้าพเจ้าดี "ถ้าเอ็งเก่งจริง คงไม่เข้าข้างหลังอย่างนี้หรอก"

ข้าพเจ้ากำลังเต็มไปด้วยความโกรธ ใช้หมัดขวาเหวี่ยงไปที่หน้าของมันอีกครั้งหนึ่งเต็มแรง แล้วก็รับลุกขึ้นยืน

"ก็ได้ หลวงนาย" ข้าพเจ้าว่า "เมื่อแกจะต้องการเช่นนั้น ข้าก็ให้โอกาสลุกขึ้นมาซี"

อ้ายคนใจพาลพยายามทรงตัวลุกขึ้นด้วยกิริยาอันเต็มไปด้วยความดุร้าย มันจ้องข้าพเจ้าด้วยลูกตาอันขุ่นเขียว แสดงว่าถ้ามันหักคอข้าพเจ้าได้ มันก็เห็นจะไม่ทิ้งโอกาส

"จะเอา ดาบ หรือ เพลงมวย ?" ข้าพเจ้า ถามพลางหัวเราะ ยั่ว ให้มัน เกิดโทสะขึ้น อีก เป็น สองเท่า

"เอ็ง มี ดาบ มา แล้ว หรือ ?" หลวงนายศักดิ์ กัดฟันถาม "เมื่อ เอ็ง จะ เล่น เพลง ดาบ บ้าง ข้า ก็ไม่ ขัด"

มัน ว่า แล้ว ก็ ดึง เอา ผ้ากดาบ หุ้มผ้า ปักดู สีแดงออกมาจากเอว ถอด ชักดาบ ออกโยน ฝักไป ข้างหนึ่ง แล้ว ก็ ตั้ง ท่า จะเข้า ทะลวง แทง ข้าพเจ้า ทันที ข้าพเจ้า ดึง ดาบ ออก และ เตรียม การ รับรอง โดยเร็ว แต่ ทันใด นั้น ข้าพเจ้า เหลียวไป เห็น นายจันท์ ซึ่ง ยืน ดูอยู่ ก็ คิดถึง การ ถอบ กัด อัน เป็น นิสัย ของเขา ซึ่ง ข้าพเจ้า จับได้ มา ครั้งหนึ่ง ขึ้นมา ข้าพเจ้า จึง ร้อง ถาม นายจันท์ ว่า :

"ถ้า แก จะ สมัค ด้วย อีก คน ก็ เชิญ แต่ ถ้าไม่ สมัค ฉันขอ ร้องให้ ถอยไป ยืน เลี่ย ทาง ประตูโบสถ์"

"อย่า รอ ข้าเลย อ้ายกลม" หลวง นายศักดิ์ กล่าวอย่าง ที่เรียก ว่า ดำราก ครั้น แล้ว มัน ก็โถม ทะลวง แทง ข้าพเจ้า ทันใด ข้าพเจ้า ยก ดาบ ขึ้น รับไว้ และ ดัน มัน ห่าง ออกไป

"เดี๋ยว ก่อน เถิด หลวงนาย" ข้าพเจ้า ว่า "อย่า ทำใจ หุนหัน ไป นักเลย ฟัง ข้า ว่า ก่อน เถิด การ ที่ ข้า ต่อสู้ กับ แก วันนี้ ข้าออก จะ รู้สึก เสียดาย คม ดาบ ของ ข้า เสีย แล้ว ถ้า ข้า จะ ทำ แก ถึง ตาย ก็ ดูเหมือนไม่ มี ประโยชน์ แต่ เพื่อ บ้องกัน เกียรติศักดิ์ ของหญิงสาว ที่ เอ็ง รังแก วันนี้ ข้า จะ สอน เอ็งให้ กลับใจ อีก สักครั้งหนึ่ง"

"อย่า ทะนงตัว อ้ายผี!" มันด่า ข้าพเจ้า "เอ็ง มั่นใจ หรือ ว่า เอ็ง อาจ เอา ชนะ ข้าได้?"

ข้าพเจ้า หัวเราะ "ยิ่ง กว่า มั่นใจ อีก แม้ผีมือ ของ ข้า จะ อ่อน กว่า แก แต่ ข้า ก็ ยัง มั่นใน พระ อภินิหาร ของ พระพุทธรูปว่า คง ไม่ เข้า ด้วย คน ผิด"

มัน สะดุ้ง ด้วยความหวาดหวั่น พลาง เหลียวหน้า มองไป ที่ พระ พุทธรูป ทอง สัมฤทธิ์ แต่ แล้ว ดู เหมือน มัน จะ หัก ห้าม ความ กริ่งกลัว ให้ เหือด หาย มิช้า มัน ก็ โดด เข้าแทง ข้าพเจ้า อีก ครั้งหนึ่งโดย รวดเร็ว และแรง ข้าพเจ้าใช้ ดาบ ปัด ปลายดาบ ของ ศัตรู กระเด็นไป ข้างๆ แล้ว ก็โถม เข้าฟัน หมายเด็ด ศีรษะ ของมัน ทันที

ขณะ ที่ ดาบ กระทบ กัน นาย จันท์ หุ้มแพร ก็ ตกลงใจ ถือ ดาบ วิ่ง เข้ามา ช่วย สหาย คู่คิด อีก แรงหนึ่ง

ข้าพเจ้า พยายาม ระมัด ระวัง ตัว ยิ่งขึ้น รู้สึก หนักใจ ที่ มัน มีถึง สองคน ซึ่ง จะ เป็น การ ยาก ต่อ การ ป้อง กัน ชีวิต ของ ข้าพเจ้า เอง ยิ่ง นัก ข้าพเจ้า ถอย เข้าไป ยัน ผนัง เพื่อ ป้องกัน การ ที่ มัน คน ใด คนหนึ่ง จะ ลอบ แทง ข้าพเจ้าโดยไม่ รู้ตัว แล้วก็ ตั้งหน้า ตั้งตา ใช้ เพลงดาบ ต่อสู้กับมัน ทั้งสอง เป็น สามารถ ปฏิภัณฑ์ ของ ข้าพเจ้า กำลัง มี ใจ ร้อน ระอุไปด้วย ความโกรธแค้น เพราะฉนั้นไม่ ควร จะ สงสัย เลย ว่า อันดาบ ทั้งสองเล่ม ที่พุ่ง ที่ ฟัน มา ยัง ตัว ของ ข้าพเจ้า ทุก ๆ ครั้งนั้น จะไม่แรงสุด กำลังของมัน ถ้า หาก ข้าพเจ้า ประมาท รับรองไม่ ทัน แล้ว ก็ น่ากลัว ว่า ข้าพเจ้า จะ

ถึง กาล กิริยา เสีย ใน ครั้งนี้ เป็น มั่นคง / แต่ เป็น ด้วยความไม่ ประมาท ประกอบ ด้วย ความ มี น้ำใจ เย็น เฉื่อย ของ ข้าพเจ้า ดาบ ของ ปฏิบัติ ทั้งสอง เล่ม จะได้ แตะเนื้อ ต้องตัว ของ ข้าพเจ้า แม้ สัก ครั้งหนึ่ง ก็ หา มิ ได้ อีกประการหนึ่ง เล่า ถ้า จะ กล่าว อย่างไม่ ใช่ โอ้ อวด แล้ว ข้าพเจ้า อยาก จะ พูด ว่า ข้าพเจ้าได้ ฝึกหัด เพลง ดาบ ต่อคุณปู่ บูรมครูของข้าพเจ้า อยู่ เป็น เวลา หลายปี และ มีความ ชำนิ ชำนาญ อย่าง จะ หา ตัว จับ ก็ เห็น จะ ยาก เหตุ ฉนั้น การ ที่ ข้าพเจ้า จะ เป็น ฝ่าย พ่ายแพ้ ศัตรู ใน ครั้งนี้ ก็ ย่อมไม่ น่า จะ เอา มา เป็น ปัญหา คิดให้ กระวน กระวาย ใจเลย ทีเดียว

อัน ฝีมือ ของ หลวง นายศักดิ์ นั้น ก็ ไม่ ใช่ เลว ทั้ง ๆ ที่ มัน กำลัง มึนโมโห อยู่ นั้น ก็ ยัง มี หลัก ท่าทาง เหมาะ เจาะ ยากที่ จะใช้ ปลาย ดาบ ลอด เข้าไปให้ ต้อง ผิวเนื้อ ของ มันได้ ส่วน นายจันท์ นั้น ข้าพเจ้า ไม่ อยาก จะ พูด ถึง อัน ท่าทาง กลองแกลง เอวเล็ก เอวบาง ของ มัน ดู เหมือน จะ ล่อให้ เห็น แล้วว่า มัน มี คุณสมบัติไม่ ผิด อะไร กับ ศัตรู แต่ นั่นแหละ ก็ไม่ ใช่ สิ่ง ที่ ข้าพเจ้า ควร จะไว้ ใจ เสีย ทีเดียว เพราะนิสัย ของ มันชอบ คอย ลอบ เล่น ข้างหลัง มาก กว่า ซึ่ง ๆ หน้า และถ้า ข้าพเจ้า ยัง ตก อยู่ ใน กลางดาบ ทั้งสอง เล่มนี้ อยู่เรื่อยไป ความ ปราชัย ก็เห็น จะ มี แก่ ข้าพเจ้า เท่า ๆ กัน ฉนั้นแหละ ข้าพเจ้า คิด ว่า ถ้าได้ ขับ คนใด คนหนึ่ง ให้ ตะเพิด หนี ไป ได้ แล้ว ก็ จะ เป็นที่ เบา ใจ แก่ ข้าพเจ้า เป็น อันมาก

หลวง นายศักดิ์ ระดม พัน ข้าพเจ้า ถี่ยิบ มัน พันซ้าย พันขวา อย่าง พันบ้า และ รุกไล่ ข้าพเจ้าไป จน หลัง ติด กำแพง ส่วน สหาย ก็ เข้า ช่วย

รุก ทิ่มฟัน ข้าพเจ้า เพราะ ความ เห็ม ใจ คราวหนึ่งบังเอิญ คนทั้งสองฟัน ข้าพเจ้า ลงมา พร้อม ๆ กัน ซึ่ง ข้าพเจ้าจำต้องหลบ ละ ที่มั่น เดิม ถอย ออกไป ยืน กลางโบสถ์ อย่าง ว่องไว ดาบ ของคนทั้งสองกระทบกันเอง เต็มแรง จน บังเกิด เปน ประกาย ดาบ ของ นายจันท์ ทน ความ แรง ไม่ ไหว ก็ หัก สั้น เหลือ อยู่ แต่ ด้าม ใจ ของ ข้าพเจ้า คึก ขึ้น ทันที บัดนี้ ความ ปรารถนา ของ ข้าพเจ้า ก็ สม ประสงค์ คือได้ ต่อสู้กับ หลวงนาย ศักดิ์ ตัว ต่อ ตัว โดยไม่ ต้อง ห่วงหน้า ห่วงหลัง เพราะ ข้าพเจ้าเชื่อทีเดียว ว่า นายจันท์นั้น หมด อาวุธ ที่ จะใช้ ต่อไป อีก แล้ว และ เมื่อ การณ์ เปน ไป ดังนี้ ขวัญ ของมัน ย่อมไม่ มีคิด ตัว

หลวง นายศักดิ์ ทะยานได ข้าพเจ้า ปราดเดียว ถึงตัว พร้อม กับ เงื้อ ดาบ ฟัน ข้าพเจ้า สุดแขน แต่ ยังไม่ ทัน จะ ฟัน ข้าพเจ้า ก็ ถอยใช้ ปลาย ดาบ แทง ต้นแขน ของมัน โดย เร็ว แต่ น่า จะ เนื่อง ด้วย ข้าพเจ้า ดีใจเกิน ไป ปลาย ดาบ จึง พลาด จาก ที่หมาย ทันใด ดาบ ของมัน ก็ ฟาด ลงมา อย่างแรง เปน ที่ น่าใจหาย ยิ่งนัก ท่าน สหาย ! ถ้าหากไม่ เปนด้วยความ ไว ของ ข้าพเจ้า แล้ว ก็ แน่ ทีเดียว กระโหลก ศีรษะ ของ ข้าพเจ้า เห็น จะ แยก ออก เปน สองเสี่ยง แต่ ทั้ง ๆ ที่ ข้าพเจ้า กระโดดเลี่ยง หลบออก ไป อย่าง ว่องไว นั้น ดาบ ของ ปฏิบักษ์ ยัง เฉือด เอา เนื้อ ทางไหล่ ซ้าย ไปได้ หน่อย หนึ่ง และ เสื้อ ของ ข้าพเจ้า ขาด เปน ทาง ยาว มี ช้า โลหิต ก็ ไหล ซึม ออก ภายนอก เปน จุด ๆ ข้าพเจ้า รู้สึกเจ็บ ปลาบเข้า ไปใน หัวใจ แต่ แล้ว ก็ อุตส่าห์ อด กลั้น ความ เจ็บ ปวด ต่อสู้กับ ศัตรู

ต่อไป อีก ขณะ ที่ ดาบ ของมัน พ้น ดง มา นั้น ข้าพเจ้าได้ ยิน เสียง ผู้ หญิง ร้อง กรีด ด้วย ความ ตกใจ และ ขณะ ที่ ข้าพเจ้า ชำเลือง ตาไป มอง ก็ แล เห็น หลอน ยืน แอบ อยู่ ทาง ซอก ประตู ยก มือ ขึ้น บีด หน้า ไม่ ประสงค์ จะ ดู ภาพ อัน น่าเสียวไส้ นั่น ต่อไป

เมื่อ เห็นว่า ดาบ ของมัน มี อำนาจ ดังนั้น ใจ ของเจ้า ศัตรู ก็ ฮึก เหิม ขึ้น แล เห็นได้ ถนัด มัน แสยะ ยิ้ม อย่าง มี ชัย แล้ว ก็โถม เข้า แทง ข้าพเจ้า เพื่อ แสดง ความ เก่งกล้า ให้ คนอื่น แล เห็น อีก นายจันท์ ดี ใจ ถึง แก่ ส่งเสียง ร้อง หนุน ส่หาย ของเขาดังก้อง โบสถ์ อา! อันการ ที่ มัน พ้น ข้าพเจ้า ถึง โดหิต ออก เช่นนั้น ย่อมเปน เครื่อง บำรุง ขวัญของ มัน เปน อย่างดี ที่สุด แต่ ก็ อย่า พึงหมาย ต่อไป เลยว่า มันจะมีโอกาส งาม ๆ อย่างนี้ อีก ครั้งหนึ่ง

คราวหลังนี้ ข้าพเจ้า พยายาม ระมัด ระวัง ตัว ยิ่งขึ้น เมื่อเห็นควร พ้น ก็ พ้น—ควร แทง ก็ แทง และเมื่อได้ โอกาส ก็ รีบ รุกไล่ จน มัน ตั้งตัวไม่ ติด ต้อง วิ่น ถอยหนี ข้าพเจ้าไป ยัน ผนัง เปน หลายครั้ง ข้าพ เจ้า เริ่ม ลำแดง เพลง แปลก ๆให้ มัน ดู เปน ขวัญตา เปนต้นว่า ทำหย่อน ข้อ ล่อให้ มัน พ้น และพอ มัน พ้น ข้าพเจ้า ก็ งัด ดาบ ของมัน กระเด็น หลุด จากมือ หลวงนายศักดิ์หน้าซีด มองหน้า ข้าพเจ้า เปน เชิง ขอ ความ กรุณา ข้าพเจ้า ยืน นิ่ง ร้องให้ มัน จับ อาวุธ ขึ้น มาใหม่ และ พอมัน ถือ ดาบไว้ แน่น กระชับ ข้าพเจ้าก็พุ่งดาบ ส่วนไป ที่ หน้าอก ของมัน ทันที เจ้า ศัตรู เอียง ตัว จน เสีย หลัก ร่าง ของมันเซไป ข้าพเจ้า ควงดาบแล้ว

โจน ทะยาน เข้าถึบ ท้องน้อย ของมัน อึดใจ เดียว ร่างอัน ล่ำสัน ก็ ล้ม ดิ้น แผ่ อยู่กับ พื้น ศิลา

"ข้า ยังไม่ อยาก จะ ทำ แก ให้ ถึง ตาย หรอก" ข้าพเจ้า พูดพลาง หัวเราะ "แต่ ถ้า หาก เท่า ที่ ข้า ทำ กับแก เท่านี้ ยังไม่ พอ ที่ จะ สอนแก ให้ กลับ ใจได้ ก็ จง ลุก ขึ้น มา อีก เถิด"

แล้ว ข้าพเจ้า ก็ ถอย ห่าง ออกมา ตอนนี้ หลวงนายศักดิ์ยิง หน้าซีด ลงไป อีก อัน กิริยา ท่าทาง เย่อ หยิ่ง จองหอง ก็ ปลาศนา การไปหมดสิ้น แต่ ด้วย ความ บึกบึน ทรหด อดทน อัน มี ประจำ อยู่ ใน สันดาน ของ มัน ๆ หา ยอม อ่อน น้อม ต่อ ข้าพเจ้าโดย ดุษณีไม่ เจ้าศัตรู หยิบดาบ แล้วลุก ขึ้น เผ่น เข้าแทง ข้าพเจ้า ทันที ข้าพเจ้า ปัดปลายดาบ ของมันเซไปข้างๆ แล้ว ก็ แสร้ง ยั่ว มัน ด้วย กิริยา ต่าง ๆ ซึ่ง กระทำให้ โลหิต ของ มัน ฉีด สู่ ใบหน้า จน ดำ คล้ำ เหงื่อ เกาะ อยู่ ตามหน้า ผาก แลริมฝีปากเปนระนาว

เพียง ที่ ข้าพเจ้าให้ โอกาส มัน มา ๒ ครั้ง นั้น เห็น ท่า จะ เปน การ พอ เพียง บ้าง แล้ว กระมัง ก็ ถ้า เช่นนั้น ต่อไป นี้ ข้าพเจ้า ก็ ควร กำจัด มัน ให้ อยู่ ค่ามือ ก็ คง จะได้ แล้ว

เจ้า ศัตรู ระดม แรง ที่ มี อยู่ทั้งหมด เข้า ทำการ รุก ไล่ ข้าพเจ้า เปน สามารถ แต่ คราวนี้ ข้าพเจ้า หา ยอม ถอย ให้ ไม่ กลับ บีด บัด รับ ดาบ ของมัน พอได้ ท่า ก็ โถม เข้า พัน มัน ถี่ยิบ จน ที่สุด มัน ก็ ถอยหนี ไป เอง ข้าพเจ้า เผ่นไล่ ตาม มันไป ติด ๆไม่ยอม ลดละ บังเอิญท้าว ของ มัน เตะ กัน เข้าเอง ทำให้ร่าง ของมัน เซ แล้ว ก้น ก็ กระแทก ลงกับ

พัน ข้าพเจ้าโจนขึ้นเหยียบเข่าของปฏิปักษ์มือหนึ่งจิกหัวมันไว้ ส่วนมือที่ถือดาบก็จ่อดาบกดลงไปที่ท้องน้อยของมัน

"ยอมแพ้ข้าหรือยัง?" ข้าพเจ้ากรรโชกถาม "ถ้ายังข้าก็จะกดดาบเข้าไปคว้านท้องเอ็งเดี๋ยวนี้แหละ"

"ยอมแล้ว—โอย, เสียวไส้นักนายกลม" หลวงนายศักดิ์ร้องเหมือนเสียงครางแต่ตัวสั่นริกๆไปตลอด "ฉันยอมแพ้!"

"แกได้สำนึกถึงความผิดแล้วหรือยัง?" ข้าพเจ้าคุกคามต่อไปอีก "แกมันสัตว์นรก เที่ยวข่มเหงรังแกผู้หญิง บัดนี้ข้าต้องการให้แกเข้าไปกราบท้าหญิงผู้นั้นแล้วขอขมาโทษหล่อนเสีย"

ข้าพเจ้าโดดลงจากเข่าและบังคับอ้ายมนุษย์อธรรมให้คลานเข้าไปกราบท้าวหญิงสาวผู้นั้นโดยใช้ปลายดาบจ่อกดไว้กับหลังของมันเป็นเครื่องบังคับให้ทำตาม

ตั้งแต่ได้เข้ามาในโบสถ์นี้ ข้าพเจ้ายังมิได้เห็นหน้าหญิงสาวต้นเหตุของเรื่องได้แจ่มชัดสักที แต่ครานี้ข้าพเจ้าสามารถพินิจดูหน้าของหล่อนได้ถนัด อา! ท่านสหายทั้งหลาย เกือบจะเป็นการเหลือเชื่อทีเดียว ถ้าจะกล่าวว่าหญิงสาวซึ่งกำลังยืนอยู่ตรงหน้าข้าพเจ้าณ บัดนี้คือ แม่สาวงามที่ข้าพเจ้าเคยกู้เกียรติศักดิ์ของหล่อนมาแล้วครั้งหนึ่งเมื่อวันงานพระเมรุกรมหมื่นอินท์—และเป็นหญิงสาวที่ข้าพเจ้าเฝ้าละเมอเพ้อฝันถึงมาเป็นเวลานานหนักหนา เออ, นี่วาสนาของข้าพเจ้าช่างดีเสียจริงหนอ! เทพยดาได้ดลใจให้ข้าพเจ้ามาช่วยเหลือหล่อนให้พ้นจากการกระทำอันโสมมของชายทุรชนทั้งสองได้ทันท่วงที

หล่อน ยืน อมยิ้ม จ้อง ดู ข้าพเจ้า แล้ว ก็ ก้ม ลง มองดู หลวงนาย ศักดิ์ ข้าพเจ้า ตลึง งัน แต่ พอได้ สติ ก็ ร้อง บอก ให้ อ้าย ศัตรู กราบ แล ขอ ชะมา หญิง งาม หลวง นายศักดิ์ พยายาม จะ ขัด คำสั่ง ข้าพเจ้า จึง กด ปลายดาบ เข้าไปใน เสื้อ ทำให้ มัน สดุ้งโหยง

แต่ ขณะ นั้น นายจันท์ ซึ่ง ยืน อยู่ ทางหนึ่ง จะ นึก ขายหน้าแทน สหาย หรือ อย่างไร ก็ ตาม มัน วิ่ง กระโจน เข้ามา ข้างหลัง ข้าพเจ้า โดย มิได้ คิด ถึง อันตราย ของ สหาย ของ มันเลย ข้าพเจ้าไม่ ทัน รู้ตัว พอ ร่าง ของ มัน ต้อง หลัง ของ ข้าพเจ้า เต็มแรง ร่าง ของ ข้าพเจ้า ก็โน้ม เซ ลง ไป ข้างหน้า น้ำหนัก ตัว ของ ข้าพเจ้า จึง กด เอา ดาบ ที่ จ่อ หลัง หลวง นายศักดิ์ แล่น ต่ำลงไป จน ทะลุ ออก ทาง หน้าอก หลวง นายศักดิ์ ร้อง ได้ คำเดียว ก็ ทำ อาการ สดุ้ง ชงัก นิ่งแน่ ถึง แก่ มรณะใน ทันใด

เปน ที่ น่า เสียว ไส้ ยิ่งนัก จาก บาดแผล นั้น โลหิต แดงดำ ก็ ไหล พ่น ปรี่ ออกมา เปน ลิ่ม ๆ แม่ สาวงาม คน นั้น ร้อง หวีด เต็มเสียง นัยนา ของ หล่อน ฉุก โพลง จ้องจับ อยู่กับ ร่าง ของ หลวงนายศักดิ์ ตลึง อยู่

เวลา นั้น นายจันท์ รัด คอหอย ของ ข้าพเจ้าไว้ แน่น ข้าพเจ้า พยา ยาม สบัด จน มัน ตก ลง จาก หลัง แต่ ว่า มือ ยังไม่ ปล่อย ออกจาก คอหอย ข้าพเจ้า ซึ่ง ส่ง หมัดขวา ตรงไป ที่ กระบอก ตา ฉาดใหญ่ กระทำให้ มือ ของ มัน อ่อนเปลี้ย ชัก เอาไป กุมตา ทันที หมัด ของ ข้าพเจ้า คราวนี้ทำ ให้ มัน ถึง กับ หน้ามืด ตาม ผางลงไป นั่ง งง อยู่เปน นาน แต่ พอได้ สติ แทน ที่ มัน จะ ลุก ขึ้น มา ต่อสู้กับ ข้าพเจ้า อีก ก็ กลับ หัน หลังวิ่ง ตรง ไป ถอด ดาน ประตูโบสถ์ หนี ออกไป

ก่อน อื่น ข้าพเจ้า จึง หันหน้า กลับไป ที่พระพุทธรูป คุกเข่าลงกราบ นมัสการ ขอ ขมาใน การ ที่ ล่วงล้ำ เข้ามา ต่อสู้ ถึง หน้าพระพักตร์ และ ได้ ขอให้ เป็น พยาน ว่า การ ที่ หลวง นาย ศักดิ์ ตาย ลง ไป คราวนี้ ข้าพเจ้า ไม่ ได้ เจตนา จะฆ่า ซึ่ง ความจริง ถ้า จะ ว่า นาย จันท์ เอง เป็น คน ฆ่า ก็ เห็น จะ ถูก มาก กว่า กระมัง

เสร็จ แล้ว ข้าพเจ้า ก็ ลุก ขึ้น เดินไป ที่ ศพ หลวงนายศักดิ์ ยืน นิ่ง คิด หา หน ทาง ที่ จะ จัดการ ต่อไป กำลัง ที่คิด เพลิน อยู่นั้น เอง แม่ สาว งาม ก็ เดิน เข้ามา ใกล้ ๆ แล้ว กล่าว ด้วย น้ำเสียง อัน เยือกเย็นจับใจว่า

“เป็น บุญคุณ ของท่าน แก่ ดิฉัน อย่างสูง ดิฉันไม่ ทราบ ว่า จะ ทำ ประการใด จึง จะ สนอง ตอบแทน คุณ ท่านให้ สาสม ได้ แล้ว”

ข้าพเจ้า ยิ้ม แล้ว ตอบ ว่า “ไม่ เป็นไร มิได้ นายหญิง เพียง เท่านี้ ฉัน มิได้ ถือ ว่า เป็น บุญคุณ อะไร หนอหนา ธรรมดา มนุษย์ เมื่อ เห็น การ กตัญญูกตเวทีกรรม เช่น หลวงนาย ท่าต่อ นายหญิง ใคร เลย จะ อดเว้น ความ สงสาร กรุณาไม่ ช่วยเหลือ เสียได้ เล่า ?”

“นั่นแหละ ท่าน ผู้กล้าหาญ” หล่อน กล่าว พลาง สรวล งาม “ย่อม เป็น บุญคุณ แก่ ดิฉัน สุด ที่จะ คณานับ ท่านได้ แก้ หน้า ดิฉันให้ พ้นจาก ความ ครหา นินทา ถ้าไม่ ได้ ท่าน ช่วยเหลือ ชีวิต ของ ดิฉัน ก็ เห็น จะ แตก ดับไป แต่ วาระ นั้น แล้ว”

“บ้าน ของนายหญิง อยู่ ที่ ไหนไม่ ทราบ ?” ข้าพเจ้า ถามอย่าง เฉื่อยชา แต่ ว่า หัวใจ นั้น เต้นยิบ “และ เหตุใด เล่า นายหญิง จึง ถูก ทุรชน ทั้งสอง ฉุดคร่า ห์ มา ถึง ที่นี่ ?”

ตอนนั้น หล่อน ถอน หายใจ แล้ว หลบสายตาไปจากข้าพเจ้ากล่าว ตอบว่า :

"ดิฉัน อยู่กับ คุณพ่อ ซึ่ง เป็น ที่ ออกญา ราชวัง เมือง เจ้ากรมช้าง บ้าน ดิฉัน อยู่ที่ ตำบล สุกุก เรื่อง ที่ เกิดขึ้น เป็น เพราะ นายจันท์ มีความ รัก ดิฉัน เขา พยายาม เวียนไป หา สู่ ดิฉัน ที่ บ้าน เนือง ๆ แต่ ดิฉัน พยายาม ซ่อนตัวไม่ ออกมาให้ เขา พบ เห็น คืน วันหนึ่ง เมื่อ งาน เมรุ ที่ วัดไชยวัฒนาราม ดิฉัน กับ คุณแม่ และ บ่าวไพร่ ๒—๓ คน ชวน กัน ไป ดู ฉาก ข้างใน ซึ่ง ท่าน คง จำได้ — และ จำได้ จน กระทั่ง ได้ เข้า ไป ช่วย เหลือ ดิฉันให้ พ้นจาก เงื้อม มือ ของเขา—"

"ถูกแล้ว นายหญิง" ข้าพเจ้า ตอบ รับรอง

แม่ สาวงาม ช้อน สายตา ขึ้น จ้องหน้า ข้าพเจ้า อีก และ พูดเสียง สั่น นิด ๆ "ท่าน มี บุญคุณ อยู่แก่ ดิฉัน สุดที่ จะ รำพรรณ ท่านได้ ช่วยเหลือ ดิฉัน ถึง ๒ ครั้ง แล้ว โอ, ท่าน ผู้กล้าหาญ ดิฉัน จะ สมนาคุณ ท่าน ฉันใด จึงจะ พอ เพียง ?"

"เล่า ต่อไป เถิด" ข้าพเจ้า กล่าว อย่างไม่ เอาใจใส่ "แล้ว อย่างไร อีก ?"

"ต่อ จาก นั้น มา—" แม่ สาวงาม เล่า ลื่นไป "ดู เหมือน เขา ทั้งสอง จะ เกิด ความ พยาบาท ยิ่งขึ้น เป็นต้น ว่าไป อาละวาด ท้า ทาย อยู่หน้าบ้าน คุณพ่อ ดิฉัน เห็นว่า เขา เป็น คนพาล จึง ส่งบใจ นิ่งไว้ ไม่ โต้ตอบ มา คืน วันนี้ แหละ มัน พา พรรค พวก ถือ อาวุธ และ คบเพลิง

โห่ร้อง เข้าปล้นบ้านดิฉัน พวกมันทั้งหมดเอามีนหม้อทาหน้าจนดำ เพื่อบังกันไม่ให้ใครจำได้ พวกมันจับคนในบ้านรวมทั้งคุณพ่อคุณแม่ด้วยมัดไว้ แล้วก็ฉุดคร่าหัดิฉันมาส่งให้คนทั้งสองนี่ คนทั้งสองสั่งให้พวกนั้นกลับไป แล้วก็นำดิฉันมาที่นี่ข่มขืนดิฉันจะให้ยอมเป็นภริยา—”

“พอแล้ว นายหญิง” ข้าพเจ้าสอดขึ้นโดยหลอนยังมิทันกล่าวจบ “ฉันเข้าใจได้ดีแล้ว เป็นที่น่าใจหายมากทีเดียว แต่ต่อนี้ไปนายหญิงเห็นจะไว้วางใจว่ามันจะไม่กล้ามาข่มเหงอีกก็ได้ กระผมฉันยินดีจะเป็นผู้บังกันให้นายหญิงมิให้เกิดเดือดร้อนอย่างนี้จนสุดความสามารถ”

“เป็นบุญคุณของท่านอย่างที่สุด ท่านผู้กล้าหาญ” หลอนจ้องหน้าข้าพเจ้าแล้วก็ยิ้มอย่างขวยเขิน “ตราบใดถ้าดิฉันอยู่ในความปกบ้องรักษาของท่าน ดิฉันก็อุ่นใจและจะไม่นึกกังวลถึงภัยอันตรายอย่างไรอีก”

ข้าพเจ้ารู้สึกดังโดดใจราวกับว่าได้เหยียบแดนสวรรค์ ต่อจากนั้นข้าพเจ้าก็แบกศพหลวงนายศักดิ์ออกไปนอกโบสถ์ โดยแม่สาวงามซึ่งยังไม่ปรากฏนามแก่ข้าพเจ้าเป็นผู้ถือเทียนเดินนำหน้าค้นหาที่เหมาะๆที่สมควรจะฝังศพปฏิบักษ์ของข้าพเจ้า

เราเลือกได้ที่ดินภายใต้ต้นพุดทราใกล้วิหารซึ่งเป็นที่รกเรี้ยวและไม่ค่อยจะมีคนผ่านไปมา ข้าพเจ้าจึงวางศพหลวงนายศักดิ์ลง

และใช้ดาบขุดดินฝังพอสมควร เสร็จแล้วก็ผลักทรากศพกลิ้งลงไปในหลุม แต่ก่อนที่จะเขี่ยดินกลบ ข้าพเจ้าก็ได้กล่าวขอขมาในสิ่งที่เป็นมาแล้ว และอย่าให้เขาคิดพยาบาทจองเวรอย่างไรต่อไปอีกเลย ผลที่สุดข้าพเจ้าก็วิงวอนต่อผู้มีอำนาจอานุภาพในพิภพทั้งสองให้วิญญาณของหลวงนายศักดิ์ไปสู่ที่ชอบๆ

ข้าพเจ้าพาแม่สาวงามนั้นไปส่งจนถึงบ้านของหล่อนที่ตำบลสักกุในระหว่างเดินทางหล่อนถามข้าพเจ้าว่า :

"ท่านผู้กล้าหาญ อันการกระทำของท่านที่แล้วมานั้น ถ้าจะว่าตามกฎหมายแผ่นดินท่านย่อมมีความผิดถึงประหารชีวิตก็ถ้าหากความทราบไปถึงผู้ใหญ่ ท่านจะมิต้องตำบากหรือ? โอ, ดิฉันรู้สึกวิตกแทนยิ่งนัก ท่านจะมีโทษเพราะช่วยเหลือดิฉันและดิฉันเป็นต้นเหตุที่ทำให้ท่านเดือดร้อน"

"จงวางใจเถิดนายหญิง" ข้าพเจ้ากล่าวเป็นเชิงปลอบ "อันการกระทำเหล่านั้นเป็นการกระทำอย่างลึกลับ ผู้ที่ได้แลเห็นคงจะกรุณาแก่ฉัน เพราะฉันได้ทำไปด้วยความยุติธรรม อีกประการหนึ่งหลวงนายก็มิได้ตายโดยมือของฉัน"

"นายจันท์ไม่ใช่คนดีหรอก ท่านผู้กล้าหาญ ดิฉันคิดว่าเขาคงจะกล่าวหาว่าท่านเป็นผู้ฆ่าหลวงนายศักดิ์เป็นแน่"

ข้าพเจ้ายิ้มอย่างมั่นใจ "เป็นไปไม่ได้ แต่ถ้านายจันท์กล่าวหาฉันดังนั้นก็ลองดู"

"ท่าน ห้าวหาญ เกินไป" หล่อน ว่า "ดิฉันได้ ยิน เขาโจษ กัน ว่า หลวงนายศักดิ์ นี้ เป็น ที่โปรด ปราณ ของพระเจ้า อยู่ หัว ยิ่งนัก"

"แต่ พระเจ้า อยู่ หัวของเราเป็น กษัตริย์ ที่ตั้งอยู่ ในทศพิธราชธรรม" ข้าพเจ้า ค้าน "ขอให้ นายหญิง จง อุ่นใจ เถิดว่า ในเหตุ อันนี้ ฉันจะ ไม่ มี โทษทัณฑ์ ประการใด"

"ขอให้ สมจริง ดัง ท่าน ว่า เถิด" หล่อน พึมพำ อยู่ ใน ลำคอ เราไม่ ได้ พูด อะไร กัน อีก ตราบ จน กระทั่ง ถึงบ้าน ของหล่อน

ขณะนั้น ที่บ้าน ของหล่อน กำลัง สว่างไสวไป ด้วย คบเพลิง และ มี ทนาย บ่าวไพร่ ของ ท่าน ออกญา ราชวังเมือง กำลัง นั่ง ปรึกษา หารือกัน ด้วย กิริยา แสดง ว่า เต็มไป ด้วย ความ ทุกข์ ร้อน แม่ หญิง ของข้าพเจ้า นำ ข้าพเจ้า ขึ้นไป บน หอนั่ง เมื่อ ผ่าน พวก ทนาย บ่าวไพร่ เขาก็พา กัน ร้องไห้ ด้วย ความ พิศวง แล้ว ก็ รุม กัน เข้ามา ถาม เรื่องราว อย่าง อ่อนน้อม แต่ แม่ สาวงามไม่ ยอม ชี้แจง อะไร แก่ ใคร ทั้งสิ้น หล่อน เรียก ข้าพเจ้า เข้าไป ใน หอ นั่ง ซึ่ง ภายใน นั้น มี ผู้เฒ่าชายหญิงสองคน กำลัง นั่ง ปรับ ทุกข์ กัน อยู่ ด้วย สีหน้าอันซีดเผือด ข้าพเจ้า นึกเดา ว่า ท่าน ทั้งสอง นี้ คือ บิดา มารดา ของ แม่สาวงาม

หล่อน ตรงรี่ เข้าไป กราบท้าว ท่าน ทั้งสอง ซึ่ง พอ ท่านเห็น เท่านั้น ก็ พา กัน ร้อง ด้วย ความ ปีติ สีหน้า ที่ ซีดเผือด ก็ กลายเป็น แจ่มใส เมื่อ ท่าน เหลือบ มา เห็น ข้าพเจ้า ๆ ก็ ยกมือไหว้ แล้ว ทำอาการดุษณีนิ่งอยู่

แม่ หญิง ที่ ข้าพเจ้า บูชา ได้ แถลง ข้อความ ให้ คุณ พ่อ คุณ แม่ ของ หล่อน ฟัง อย่าง ละเอียด จับ ตั้งแต่ ทุรชน ทั้งสอง พาหล่อนไปในโบสถ์

จน กระทั่ง ข้าพเจ้าได้ เข้าไป ทำการ ช่วยเหลือ โดย อาจหาญ พอหล่อน เล่า จบ แล้ว ผู้เฒ่า ทั้ง สอง ก็ วิง กลา เข้า มา กอด ข้าพเจ้า และ พร่ำ รำพรรณ ขอบ บุญคุณ ข้าพเจ้า มิ หยุด หย่อน ซึ่ง กระทำให้ ข้าพเจ้า รู้สึก ปลาบ ปลื้มใจ เป็น ที่ยิ่ง

วัน รุ่งขึ้น ข้าพเจ้า จำต้อง ตื่น แต่ เช้า รีบ แต่งตัวไป เข้าเวรให้ ทัน เวลา ใน ระหว่าง เดินไป ตาม ทาง ข้าพเจ้า ครุ่นคิด ถึง เรื่อง ราว ที่ เป็น มา และ นึก กริ่งใจ ว่า นายจันท์ คง นำ ความนี้ ไป เรียน ท่าน พระ นายศรีสรรเพชญ์ เป็น มั่นคง อา! ถ้าหาก เนื้อความ ทราบไปถึงพระ กรรณ ของ พระเจ้า อยู่หัว แล้ว ก็ อย่า สงสัย เลย ว่า หัว ข้าพเจ้า จะ ไม่ ขาด หลุดใน ทันที แต่ อย่างไร ก็ ตาม เมื่อ ข้าพเจ้า นึก ถึง ความ ยุติธรรมที่กระทำไปก็เห็นว่าบางที โทษทัณฑ์ ของข้าพเจ้า จะไม่สู้กระไรนัก

เมื่อ ข้าพเจ้า มา ถึง หน้า ปราสาท หลัง หอแก้วได้ สวน กับ นายจันท์ ดู เหมือน เขา จะ พยายาม หลบ หน้า ข้าพเจ้า แต่ ข้าพเจ้า ฉุดมือ เข้าไว้ แล้ว ถามว่า :

"เพื่อน ยาก แกได้ นำ เรื่อง เมื่อ คืน มาเรียน พระนายหรือเปล่า?"

นายจันท์ ตัวสั่น เล็กน้อย เขา ไม่ พยายาม จะ มอง หน้า ข้าพเจ้า แล้ว พูด เบา ๆ ว่า :

"เปล่า หรอก นาย กลม"

ข้าพเจ้า "เป็น ความจริง หรือ? สาบาน มา!"

นายจันท์ "ให้ พ้า ผ่า ฉันเถิด ฉันยังไม่ ได้ บอกเรื่องนี้แก่ใครเลย"

ข้าพเจ้า "ก็ตะแต่ถ้าแกบอก ฮึม—! ฉันจะต้องเล่นงานแกบ้างเหมือนกัน แกคิดหรือเปล่าว่าแกเป็นคนฆ่าหลวงนายศักดิ์ไม่ใช่ฉัน"

เขาร้อง "อ๊ะ! ผ่าซิ่นี่ท่านจะบ้ายความผิดอย่างร้ายแรงมาให้ฉันหรือ? ดาบของท่านได้ประหารหลวงนายศักดิ์เองใยจะมาว่าฉันเป็นผู้กระทำเล่า?"

ข้าพเจ้ากัดกราม "แต่แกเป็นผู้ยืมดาบของฉันไปประหาร ถ้าจะพูดให้ตรงกับความจริงแกต้องเป็นผู้ฆ่าเขา แต่เขาเถิดเมื่อแกปฏิเสธฉันก็ไม่ว่า หากแกได้นำความไปเรียนพระนายเมื่อไรขอแกอย่าพึงหวังเลยว่าแกจะลอยนวลเป็นผู้ปราศจากความผิดได้"

แล้วข้าพเจ้าก็ผละจากเขาไปยังวิหารสมเด็จเพื่อเข้ารับเวรตามหน้าที่

ตกตอนเย็นวันนั้นพระนายศรีสรรเพชญ์ได้ใช้ให้ทนายมาตามตัวข้าพเจ้าไปหาท่านที่บ้านโดยบัญชากำกับมาว่ามีธุระร้อนซึ่งทำให้ข้าพเจ้าใจหายวาบนึกว่านายจันท์คงไปเรียนท่านถึงเหตุที่เกิดขึ้นเมื่อคืนนี้แล้วเป็นมั่นคง อย่างไรก็ตามข้าพเจ้าพยายามหักห้ามความหวาดหวั่นครั่นเครียดได้ แล้วก็ไปพึ่งบัญชาท่านที่บ้าน

ข้าพเจ้าขึ้นไปบนหอนั่งพบท่านนั่งอยู่บนเตียงแตะเอนกายลงพิงกับหมอนขวาน เวลานั้นหน้าผากของท่านย่นเป็นรัวๆแต่ดงว่ากำลังใช้ความคิดอยู่อย่างสุขุมลึกซึ้ง พอท่านเหลือบมาเห็นข้าพเจ้าสีหน้าก็เปลี่ยนเป็นบึ้งถมึงทึงเหมือนเมื่อครั้งขี่ม้าร่ำทวน

ข้าพเจ้าทำใจให้เป็นปรกติ แล้วคลานเข้าไปกราบพลางกล่าวเรียนขึ้นว่า :

"เกล้ากระผมมาพึ่งบัญชาครับกระผม"

พระนายพยักหน้าและหัวเราะอย่างน่ากลัว สายตาของท่านที่มองมานั้นคล้ายกับจะเจาะทะลุเข้าถึงดวงใจข้าพเจ้าด้วย

"เจ้ากลมข้ารู้ข่าวจากผู้หนึ่งว่าเมื่อคืนนี้หลวงนายศักดิ์ไปเกิดวิวาทกับผู้หนึ่งและผู้นั้นประหารหลวงนายถึงตาย" ท่านกล่าวอย่างมีนัยซึ่งทำให้ข้าพเจ้าสดุ้ง "ในนามของลูกผู้ชายชาตรีเช่นเจ้าข้าขอถามสักหน่อยว่าเจ้าได้มีส่วนรู้เห็นในเรื่องนี้หรือเปล่า?"

คำว่า "ในนามแห่งลูกผู้ชาย" ทำให้ข้าพเจ้าจนใจที่จะปฏิเสธขั้นเด็ดขาด ข้าพเจ้าตั้งใจไว้ว่าถึงจะอย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าจะต้องปฏิเสธเด็ดขาดโดยนึกอยู่ว่าการกระทำของข้าพเจ้าถ้ายกเว้นเทพยดาผู้บัดาจแล้วมีผู้ได้เห็นอยู่เพียง ๒ คนคือแม่สาวงามนั่นกับนายจันท์หุ้มแพรเท่านั้น พระนายเป็นคนที่ฉลาดเฉลียวโดยแลเห็นหัวใจอันซื่อสัตย์ห้าวหาญของข้าพเจ้าจึงใช้คำว่า "ลูกผู้ชาย" มาเป็นเครื่องดักอันนาม "ลูกผู้ชาย" นี้เป็นที่รักใคร่ของข้าพเจ้ายิ่งกว่าชีวิต ข้าพเจ้าได้พยายามรักษานาม "ลูกผู้ชาย" ของข้าพเจ้ามิให้แปดเปื้อนมีราคีเศร้าหมองมานมนานหนักหนา แต่บัดนี้ถ้าจะอำพรางความจริงไว้เล่า ข้าพเจ้าก็เห็นจะหมดคุณวุฒิในหน้าที่ลูก

ผู้ชายเพียงเท่านี้ ก็ตามที่เกิด—หากข้าพเจ้าได้สารภาพความจริง และความยุติธรรมที่ได้ทำไปแล้ว แม้จะมีโทษทัณฑ์รุนแรงปานใดก็ยอม การที่จะปกปิดไว้จะเป็นการส่อนิสัยให้คนอื่นเห็นว่าเป็นคนขลาดตาขาว อีกประการหนึ่ง ถ้าข้าพเจ้าจะมุ่งทำราชการต่อไปก็จะเป็นที่ปราศจากความไว้ใจจากหน้าที่ราชการ คิดฉะนั้นแล้วข้าพเจ้าจึงยอมสารภาพความจริงทั้งหมด

"จริงแล้วครับกระผม" ข้าพเจ้าตอบแล้วผะเชิญสายตากับพระนาย "เกล้าฯได้เป็นผู้ต่อสู้กับเขาเองที่เดียว"

แล้วข้าพเจ้าก็บรรยายถึงเหตุการณ์ที่เป็นมาให้ท่านฟังโดยแจ่มแจ้ง เมื่อจบแล้วข้าพเจ้าเรียนแถมท้ายว่า :

"เป็นความจริงครับกระผม เกล้าฯต่อสู้กับเขาเพื่อกู้ศักดิ์ของศัตรู และเกล้าฯไม่สามารถจะอดทนนิ่งดูดายโดยไม่ช่วยเหลือได้ ประการหนึ่งเล่าถ้าจะว่าเกล้าฯไม่ได้ประหารหลวงนายศักดิ์ก็ฟังขึ้น ความจริงนายจันท์เป็นผู้ฆ่าหลวงนาย ดังที่เกล้าฯได้บรรยายมา การณ์เป็นเช่นนั้นแหละครับกระผม สุดแท้แต่ใต้เท้าจะกรุณาเถิด"

พระนายศรีฯเอามือบิดหนวดแล้วนิ่งตรอง ในที่สุดท่านบัญชาว่า "นิสัยใจคอของเจ้ามันมุทะลุห้าวหาญเกินไป อันการณ์ที่เจ้าได้ประหารหลวงนายศักดิ์ถึงตายโดยจะแก้ตัวอย่างไรๆก็ดี ใช่ว่าจะพ้นความผิดเสียทีเดียวก็หามิได้ ถ้าหากความนี้ทราบไปถึงพระกรรณพระเจ้าอยู่หัว หัวเจ้าก็จะขาดตกไปตามกัน เจ้ามันโง่

ยิ่งกว่าโง่ ทำไม เจ้าไม่ รู้หรือ ว่า หลวงนายศักดิ์ นั้นเป็นที่โปรดปรานของ พระเจ้า อยู่หัว เขา รู้กัน ทั้งบ้าน ทั้งเมือง"

ข้าพเจ้า ก้มหน้า นิ่ง ฟัง บัญชา ของ พระนาย อั้น อยู่ อัน น้ำเสียง ของ ท่าน แม้ จะ เฉียบ ขาด แต่ ก็ ยัง มี แวว อย่างหนึ่ง ทำให้ ข้าพเจ้าคลายใจ ลง บ้าง

"เท่า ที่ ฟัง คำให้ การ ของ เจ้า ข้า ก็ มอง เห็น ออก เจ้าอยู่เหมือนกันว่า เจ้า ทำไป ตาม หน้าที่ ของ ลูก ผู้ชาย อย่างน่า สรรเสริญ" พระนาย บัญชา พลาง ยิ้ม พลาง "มี เสียแรง ที่ เจ้าเป็นเชื้อเถา เหล่ากอของนักรบ แต่ ทว่า การ กระทำ ของเจ้า ทั้งนี้ ไม่ ใช่ เจ้า กระทำโดย อิศระ เจ้า ยังมี หน้าที่ ราชการ อยู่ใน กรม มหาดเล็ก ซึ่ง ข้า เป น ผู้บังคับ บัญชาอยู่ ถ้า ข้า จะ ปละ ปล่อย ละเลย เสีย ภายหลัง ความผิด ก็จะพลอย มา ถึงข้า ด้วย เพราะ ฉนั้น ข้า เห็น ว่า คน อย่างเจ้าไม่ สมควร จะ อยู่รับ ราชการ ร่วม กับ ข้า ต่อไป อีก ซึ่ง ข้าคิด ว่า ภายหลัง เจ้า คง จะ อาศัย ความ ยุติธรรม เข้า ฆ่าฟัน คน อื่น ๆ ซึ่ง ดูไม่ เหมาะ แก่ กาละเทศะ ฉนั้น ข้า จำต้องเนรเทศ เจ้า ออก จาก กรม มหาดเล็ก เมื่อ เจ้า พอใจ ใน ทาง กิพา อย่างนี้ ก็ ขอ ให้ ไป ทำ ที่ แห่งอื่น ส่วน การ ที่ เจ้าฆ่า หลวงนายศักดิ์ ความ จะ ทราบ ถึง พระเจ้า อยู่หัว หรือไม่ ข้าไม่ รับรอง เป น อันว่า เจ้า ขาดจาก หน้าที่ ราชการ ใน กรม มหาดเล็ก แต่ บัดนี้"

"โธ่ เอก! ข้าพเจ้า รู้สึก เต็ม ตื้นไป ด้วย ความ ปีติ รู้สึก ใน บุญคุณ และ ความ กรุณา ของ พระนายศรี สรรเพชญ์ เป น ยิ่ง ยวด ข้าพเจ้า

กราบเท้า ท่าน แสดง ความ ขอบคุณ แล้ว ก็ เปลื้องเสื้อ อัตลัด คืน ให้ ท่านใน เดี๋ยว นั้น

อัน ความจริง การ ที่ ข้าพเจ้า ต้อง ออกจาก หน้าที่ ราชการ คราวนี้ ถ้า จะ ว่า ตาม ความ พอใจ ของ ข้าพเจ้า เอง แล้ว ข้าพเจ้า ก็ ไม่ ได้ นึก เสียดาย สัก เล็กน้อย ท่าน ยังจำ คำ สำรภาพ ของ ข้าพเจ้า ที่ ว่าข้าพเจ้า ชอบ การ สงคราม และ ชอบ ทำ งาน อยู่ กับ กรม ที่ มี หน้าที่ ใน ทาง นี้ อยู่ ไม่ ใช่ หรือ ? อา, บัดนี้ ข้าพเจ้า ก็ ถึง ซึ่งความ สำเร็จ ปรารถนา แล้ว ข้าพเจ้าได้ ออกจาก กรม มหาดเล็ก สมใจ นึก และ ต่อมา ข้าพเจ้าก็ ไป เรียน บิดา ถึง เหตุการณ์ เหล่านี้ และใน ที่สุดได้ ขอร้อง ให้ ท่าน นำ ข้าพเจ้าไป ประจำ กรม พระตำรวจ บิดา ของ ข้าพเจ้า รู้สึกไม่ พอใจในความ ประพฤติ ของ ข้าพเจ้า สัก เล็กน้อย แต่ โดย ที่ ไม่ อยาก ขัดใจ ข้าพเจ้า ท่าน จึง นำ ข้าพเจ้า เข้าไป บรรจุใน กรมพระตำรวจ นอก ขวา ซึ่ง ท่าน เอง เปน ผู้บัญชาการ จาก นั้น มา ข้าพเจ้า ก็ เปลี่ยน จาก มหาดเล็ก มา เปน ตำรวจ แต่งกาย อย่าง ง่า ผ่าเผย คือ ตาม ธรรมดา นุ่งผ้าสอง ปัก ส่วมเสื้อ เข้ม ขาบ หรือ เยียระบับ เมื่อ ถึง คราว แต่ เปน ที่ น่า น้อยใจ อยู่ หน่อยหนึ่ง ที่ ตามยศ ขุน หมื่น ตำรวจ เช่น ข้าพเจ้า ต้อง คาด รัดประคด ทองแย้ แทน รัดประคด หนาม ขนุน แต่ ก็ หวังว่าไม่ช้า ข้าพเจ้า ก็ คง จะได้ คาด รัดประคด หนาม ขนุน บ้าง เหมือนกัน

ต่อจาก คราวนั้น มา แล้ว ข่าว คราว หลวงนายศักดิ์ ก็ เงียบฉี่ราว กับ ปิดปาก ทีเดียว แต่ มิช้า ข้าพเจ้า ก็ ได้ ทราบว่า พระเจ้าอยู่หัว มี พระราช

หฤทัย เศร้า สลด เสียดาย ใน การ หายตัว ของ หลวง นายศักดิ์เป็นยิ่ง ทั้ง ได้ มี พระ บรม ราช โองการ ให้ เป็น หน้าที่ ของ ราชบุรุษ กรมเมือง เสาะสืบ ค้น หา ตัว หลวงนายศักดิ์ จน สุด ความ สามารถ

แต่ เป็น ที่ น่า อนาถใจ ที่ บัดนี้ ทราก ของ หลวงนายศักดิ์ คงเน่าเฟอะ หรือ มิ ฉนั้น ก็ เหลือ อยู่แต่ กระดูก แม้ ความ สามารถ ของกรมเมืองจะ เก่งกาจ ก็ เห็น จะ เสีย เวลา เปล่า เป็น แน่ แท้ ใคร หนอ ถ้า นอก จาก ข้าพเจ้า กับ แม่ สาวงาม แล้ว จะ สามารถ ค้นหา ที่ ฝังศพ หลวง นาย ศักดิ์ ที่ ภายใต้ ต้น พุดทรา ข้าง วิหาร วัด นางคำได้ ?

(ตอนหน้า พระราชรินทร์จะแสดงเดช หักคอช้างดุจ หฤมาน)

ด้วย ความ พลั้งเพลอ ของ ผู้แต่ง เรื่อง เกี่ยวกับศักดิ์ พระราชรินทร์ เกรงว่าผู้อ่าน จะ ตำหนิ ขอ แก้ คำผิดใน บรรพ ๑ เดือน กันยายน ดังนี้

น่า ๒๕๔ บรรทัด ที่ ๑๑ คำว่า ทักษิณาวัฏ แก้ เป็น อุตตราวัฏ

น่า ๒๘๐ บรรทัด ที่ ๙ คำว่า หงส์ สามคอ แก้ เป็นหงส์สอง คอ.

พันธุ์งาม

"ร. ทับทิมดี"

คุณ เชย เขียน จดหมาย ไป ถึง หญิง สาว ที่ ตน รัก แสดงความหมดหวัง แลความ เสียใจ ที่หญิงผู้นั้น ไม่รักตอบ เมื่อ เขียน เสร็จ แล้ว จึง ให้ เด็ก คนใช้ ถือ ไปให้ นางสาวชม มีความว่า ดังนี้:—

"น้องยอด ที่รัก

พี่เสียใจมาก ที่น้อง ไม่ได้ ให้ ความรัก ตอบแทน แก่พี่เลย พี่ได้พยายามมามากแล้ว แต่ไม่สมหวัง เพราะฉะนั้น จดหมายนี้จึงเปน จดหมายฉบับ ที่สุด ขณะ ที่น้องกำลัง อ่านจดหมาย อยู่นี้ จงเข้าใจ เถิดว่า พี่ได้จาก ไปสู่ แผ่นดิน ของชน ที่ไม่รู้จัก เสีย แล้ว คือพี่ตายแล้ว ตายด้วยอำนาจยาพิษ อย่างร้ายแรง ที่สุด ลาก่อน แล้ว ยอดรัก ของพี่"

เมื่อ นางสาว ชม อ่าน แล้ว ยังเห็น เด็ก คอย อยู่ จึง ถามว่า หนู คอยอะไร ?

เด็กคนใช้ "คุณเชย สั่งมาให้ รอคำตอบ ครับ"

กุ๊ย "คุณจำได้ไหมครับ เมื่อสองปีที่แล้วมา คุณได้ให้เงินผมสองสลึง ผมจึงเอาเงินสองสลึงนั้นติดตัวไป แล้วอุตส่าห์เดินไปจนถึงภูเก็ต เพื่อหาโชคลาภด้วยน้ำพักน้ำแรง"

สุภาพบุรุษ "ดี, แกมีความพยายามดี, ขอชม, และนี่แกคงกลับมาตอบแทนบุญคุณฉันละซี?"

กุ๊ย "ไม่ใช่ครับ ผมไปหาโชคลาภไม่ได้ ซ้ำเงินสองสลึงนั่นก็หมดแล้ว ผมอยากจะขอยืมสองสลึงเท่านั้น"

"แหม กระเป๋าใส่สตางค์ของแกสวยจริง!"

"สวยรึ? ขอบใจ, นี่แหละเมียกันให้เป็นของขวัญสำหรับวันเกิดของกันละ"

"งั้นเชียวรึ? ให้แต่กระเป๋าเปล่า ๆ เท่านั้น, ไม่มีอะไรอยู่ในกระเป๋าบ้างดอกรึ?"

"มีซีแก, มีใบทวงเงินของห้างค่ากระเป๋าใบนี้ด้วย!"

"กันประหลาดใจนักว่าเวลาเรือบินแล่นมา เหตุไรตาถึงจึงต้องกระวนกระวายเสมอ?"

"อย, เป็นเพราะเมียแกหนีขึ้นเรือบินไป, แกเกรงว่าเจ้าหล่อนจะกลับมาอีก!"

ท่านบิดาดุเอ็ด "อีหนู, ทำไมเอ็งถึงยอมให้เจ้าหมอใบมันกอดเอ็งในห้องรับแขกหา?"

แม่ลูกสาว "อีฉันเกรงว่าคุณหมอใบเธอจะเป็นหวัด ถ้าอีฉันยอมให้กอดในสวน"

นายผึด ปรับทุกข์ให้มารดาฟัง "เฮ้อ! ผมเห็นจะต้องเลิกช่วยเหลือทำบุญคุณให้คนอื่นเสียที!"

มารดา "ทำไมเล่าลูก?"

นายผึด "เมื่อเช้านี้ครับ ผมเห็นนายไวเอาเข็มไปปักที่เก้าอี้ครู ผมจะบอกก็ไม่ทัน พอดีครูแกจะนั่งลง ผมเลยกระชากมาเสีย ครูจึงกันกระแทกกับพื้น ผมเลยถูกเฆี่ยน เพราะถูกหาว่าทำให้ครูกันกระแทก พอเลิกเรียนนายไวก็ยังมาต่อยผมอีก หาว่าผมแกล้งไม่ให้ครูนั่งเก้าอี้ที่เขาปักเข็มไว้เลก! ผมเป็นต้องเลิกช่วยเหลือผู้อื่นแน่นอน!"

"คุณผึดต้องเป็นคนพิเศษอย่างแน่นอน"

"ทำไม?"

"เมื่อวานนี้แกแพ้บิลเลียดกันสามเกม แล้วแกไม่ยักคุยว่าเมื่อก่อน ๆ นี้แกเล่นดีกว่านี้มาก"

ครู "ความร้อนทำให้วัตถุยืด, ความเย็นทำให้วัตถุหด, นายอิฐลองยกตัวอย่างมาข้อหนึ่ง"

นายอิฐ "เวลาฤดูร้อนกลางวันยาว, และฤดูหนาวกลางวันสั้นครับ"

"เจ้ากรมคนใหม่เป็นพี่น้องกับแกไม่ใช่หรือ?"

"เป็น, แต่เป็นพี่น้องห่าง ๆ กัน"

"ห่างรึ?"

"ห่างซี — ห่างมากเทียว, คือแม่กันมีลูก ๑๐ คน, เขาเป็นคนหัวปี แต่กันเป็นคนสุดท้อง"

"คุณพ่อ ครับ, เมืองไทย แปลว่า ประเทศ ที่มีอิศระ เต็มที่ ไม่ใช่หรือครับ ?"

"ใช่ซิ ถูก"

"ถ้ายังงั้น, เวลา ดูหนัง ทำไม เขาต้อง เก็บส์ตางค์ ด้วย ล่ะครับ?"

ครู "นายไว ออกมา ชี้ กรันแดนด์"

พอนายไว ชี้ถูก แล้ว ครูจึง ถามว่า

"นายผึด, รู้ไหมว่า ใคร เปน ผู้พบ กรันแดนด์ ?"

นายผึด "นายไวครับ !"

คนใช้ ของคุณบูดไป ที่ทำการ ไปรษณีย์ ในชนบท เพื่อเอา จดหมาย

ของนาย "มีจดหมาย ถึงนาย ผมบ้าง ไหมครับ ?"

เสมียน "แก มี ใบ มอบ ฉันทะ ของ นาย แก ว่า ให้ มา รับ จดหมาย แทน แล้วรึ ?"

คนใช้ "ไม่มีครับ"

เสมียน "ต้องไป เอามา ก่อนซี จะได้ เปนหลัก ฐาน"

พอชั่วโมง หนึ่ง ล่วงไปแล้ว คนใช้ คุณถึก จึงกลับ มาพร้อมด้วย ใบมอบฉันทะ

คนใช้ "นี่ครับ ใบมอบ ฉันทะ ของนาย ผม"

เสมียน "อ้อ ! วันนี้ ไม่มี จดหมาย ถึงนาย แกหรอก !"

(ต่อจากเล่ม ๕ ตอนที่ ๒)

"ฉันกะดูแล้ว ผู้ที่มีข้อน่ารังเกียจน้อยที่สุดก็คือคุณ ผ่าซี! ถ้าสำเร็จปราบดอนคิวได้แล้ว โอย! คุณเอ๋ย, สาระพัดนึกเชียว และพลอยให้ฉันมีหน้าด้วย จงเข้าใจว่า—รัฐบาลของเราอยากได้สมบัติอันมีค่าเหลือคณานับของดอนคิวด้วยนา ซึ่งสมบัติเหล่านี้ดอนคิวได้เอาไปจากราษฎรพลเมือง—เลือดของเราแท้ๆ ในที่สุดถ้าคุณมีอุบายในเรื่องนี้มาบ้างแล้ว โปรดสำแดงออกมาเถิด"

"กระผมหามีมิได้ดอก, ใต้เท้าที่เคารพ" แอนกรุซสารภาพ "แต่กระผมประสงค์รายจ่ายสักหมื่นปีซาร์ ถ้าหากไม่สู้บกพร่องในการข้อนี้ก็ได้ โปรดเถอะขอรับ"

"ออ! ทำไมมากเช่นนั้น ฉันอยากรู้ว่าคุณจะเอาไปทำไมก่อนจะรับปาก และหมายความว่าคุณมีอุบายแล้วซี?"

"ได้ โปรดอนุญาต อย่าเพ่อให้ กระผมเรียน อุบายให้ ใต้เท้า ทราบ ในบัดนี้ เลย ครับ, ข้อ สำคัญ, กระผม ยัง มิเคย ทำความ เสีย หายใน เรื่อง เงินทอง เลย ใต้เท้า จง ทราบ เสีย เถอะ ว่า กระผม เปน บ่าว อัน สัตย์ ซื่อ ของใต้ เท้า ทุก เมื่อ"

"ด้าย—ฉันไว้ ใจ คุณ เอ้า นี่ ใบ จ่าย เงิน" ผู้เปน หัวหน้า เชื่อ คำ และ ยอม ตกลง "จง เข้าใจ เสมอ ว่า เปน กิจ อัน มี เกียรติศักดิ์ ยิ่ง ถ้า คุณ ทำการไม่ สำเร็จ ฉันไม่ อยาก พบ หน้า คุณ เลย"

"เปน ตาย เท่า กัน, กระผม ถวาย ชีวิต เปน พลี ใน นาม แห่ง หน้าที่ ของ กระผม แล เพื่อใต้เท้า ผู้เปน นาย" พลาง ซินยอร์ แอนกรูซ ก้มศีร์ษะ คำนับ กล่าวคำ อำลา ออก จาก ห้องไป

ท่าน หัวหน้า นักสืบ มองดู เขา จน ลับ ประตู พลาง ถอนใจใหญ่ แล้วยิ้ม อย่าง อิ่มใจ ควัก บุหรี่ ออกจุดสูบ พลาง พ่นควัน ปล่อยสมองให้ เลื่อน ลอยไป เรื่อย ๆ

"ดอนคิว! ดอนคิว! อา, เจ้า จอมโจร" ท่าน อุทาน แก่ ตน เอง ขณะที่ เงยหน้า ขึ้นแล้วปล่อยให้ ท้ายทอย พิงพนักเก้าอี้ อย่างสบาย พลาง สายตา จับดู โคม ระย้า

* * * *

โบคาเดอ โล โบ—ปุระ, สำนัก แห่ง ดอนคิว มหา โจรเจ้า แห่งหุบเขา โบคาเดอ โล โบ เปน คูหา ใหญ่ หลาย คูหา ซับ ซ้อน กว้าง ขวาง ตั้ง อยู่ บน ตอน หนึ่ง ของ เทือกเขา เซียร์รา ภาค กลาง แห่ง อาณาจักร์ สะเปญ ทาง ที่ จะ เข้า ไป ถึง โบคาเดอ โล โบ นั้น หลาย ชั้น หลาย เชิงนัก กล่าว คือ

อยู่ในระหว่าง บึก หุบเขา หลาย ตอน มีป่าโอล์ฟ, ดง ต้นปายน์ แต่ ป่าไม้ ก็อก นั้น อยู่หนา แน่น เป็นที่ ขมุก ขมัว และ มืด ซ่อง แคบ เป็น ทาง เดิน ลึก ซึ่ง เข้าไป มาก กว่า จะถึง

ด้าน หน้า เชิง เขา เซียร์รา เป็น ทาง ใหญ่ สำหรับ พวก พ่อ ค้า เหล้า ผ่านไป มาโดย มี พา และ กะแทะ วัว ตาม มา เป็น จำนวน มาก ๆ พ่อค้า เหล่านั้น ผ่านไป มา อยู่เนือง นิตย์ ทั้งนี้ ก็เพราะ ดอนคิว ให้ ความ สดวก แก่ เขา แต่ ดอนคิว ถือ อำนาจ สิทธิ์ ขาด เก็บภาษี จากเขาทุกอย่าง ไม่ว่า จะเป็น เงิน หรือ เหล้า ก็ตาม และ พวก พ่อค้า ก็ มิได้ ขัดขวาง, ยอมให้ โดย ดี ทุกคราว

ถัด จาก เชิง เขา เซียร์รา ต่ำ ลง มา มี แต่ ไร่ องุ่น, ไร่ โอล์ฟ และไร่ ส้ม แลสุด สายตา แต่ ไร่องุ่น เป็น มาก กว่า สิ่ง อื่น เพราะ มี ประโยชน์ ใน ทาง ค้า ขาย เหล้า ด้วย เดอร์มา เป็น เมือง น้อย ๆ อยู่ ติด ต่อ กับ เมือง แซร์วิลย์ ใน มณฑล แอนดาลูเซีย ที่ ตำบล นั้น แอนกรูซ นักสืบ ราชการลับ แห่ง กรุงมัดริด ได้ มา พัก อยู่ อย่าง เงียบ ๆ เขา มิได้ เปลี่ยน นาม หรือ ปลอม รูปพรรณ์ สัณฐาน เลย แอนกรูซ คง เป็น แอนกรูซ อยู่นั่นเอง แต่ เขาได้ ใช้ เครื่อง แต่งกาย ให้ สมกับ เป็น ชาว ชนบท ที่ว่า ก็อ ส่วม หมวก ดำ ปีก ใหญ่, ส่วม เสื้อ ดำ และ สนับแข้ง ดำ ทำการ หา เลี้ยงชีพ เป็น คน รับ ซื้อ เหล้า องุ่น การงาน ของเขา เช่นนี้ หา เป็น ที่ สงสัย ต่อใครไม่

ไร่องุ่นใหญ่ แห่งหนึ่ง อันเป็น กรรมสิทธิ์ ของ ซินยอร์ ดอนทอร์มาส แองย์โล เป็นไร่องุ่น ชนิด ดี ที่สุด ใน แถบ นั้น และ จะ เป็นโดย สถานใด

ไม่แจ้งชัด แอนกรูซ ลิ้มได้ระแคะระคาย ว่า ในคราวที่ ซินยอร์ แองย์โล ส่ง เหล้า ซึ่ง กลั่น ขึ้น ในไร่ ของตนไป ขาย ที่ ตลาด แซร์ วิลดย์ ขณะ ที่ ผ่านไป ตามเชิงเขา เซียร์รา ดอนคิวเอง หรือ มิฉะนั้น ก็ใช้ ลูกน้องตัวเอก ลง มา เก็บ ภาษี เหล้า จาก แองย์โล ครั้ง ละ ๒๐ ขวด หรือ มาก กว่า นั้น ทุก ครั้งที่ ได้ ผ่านไป แต่ว ๓—๔ ครั้ง แต่ แองย์โล มิได้ ถือโทษโกรธ แค้น ดอนคิว เลย กลับ แสดง กิริยา เป็น เพื่อน น้ำมิตร กัน เสีย ด้วย เหตุผล ดังนี้ แหละ จึง ทำให้ แอนกรูซ ยิ้มในใจ ที่ แผน อุบาย ของตน จะ เริ่ม กลาย จากดิบ เป็น สุก งอม และ สิ่ง ที่ กระทำให้ เขา มีความ ยิ้ม ขึ้น อีก นั้น ก็คือ ดอนคิวโปรด เหล้าของ ซินยอร์ แองย์โล นัก เอา เก็บไว้ กินแต่ ตำพัง หรือ บาง ครั้ง บาง คราว ก็ แจก จ่าย ให้ บริวาร ใน ฐาน กรุณา

เย็นวันหนึ่ง อันเป็น วันที่ ซินยอร์ แอนกรูซ เริ่ม วางอุบาย แอนกรูซ ลงทุนใช้ เวลาไป หา ซินยอร์ แองย์โล ถึง บ้าน ซึ่ง เขาได้ รับ ความ ต้อน รับ ปฏิสันถาร จาก เจ้าบ้าน อย่าง สภาพ ในฐาน เป็นแขก หน้าใหม่ เมื่อ ได้ นั่ง ลง เรียบ ร้อย แล้ว แอนกรูซ จึง เริ่ม กล่าว ขึ้น ก่อน

"ที่ จริง ใน แถบนี้ เขา ถือ กัน ว่า เป็น องุ่น ชนิด ดี ที่สุด แห่ง หนึ่ง ใน ยุโรป"

"อ่อ! ถูก ทีเดียว" แองย์โล รับคำ พลาง ยิ้ม ด้วย ความ พอใจ

"ได้ ทราบว่า ท่านจำหน่าย เหล้าองุ่นด้วย มิใช่ หรือ ? ผมประสงค์ จะ รับ ซื้อ และ นำไป ขาย อีก ทอด หนึ่ง ผมหวัง ว่า ถ้า ท่าน ขายคง จะลด หย่อน ผ่อนผัน บ้าง ใน การ ที่ เป็น เจ้าจำนำ กัน"

"แน่ ละ ครับ! เต็ม ใจ, ราคา นั้น ผม จำเป็น ต้อง ขาย ให้ ถูก ดัง ท่าน ว่า แท้จริง ผม อยาก ให้ มี ใคร มา รับ สัญญา เป็น เจ้าจำนำ เหมือน กัน เพราะ จะได้ รู้การ ได้ เสีย ต่างหน้า ไว้"

"ทาง ขนไป มา สะดวก ดี หรือ ท่าน?"

แองยี่โล หัวเราะ "ถูก แต่ว่า ทาง ขนไป มา ดีจริง แต่ เมื่อ ผ่าน ทาง เชิงเขาไปไม่ เกิน กว่า ๓ หรือ ๔ ครั้ง จะ ต้อง ถูก ชักภาษี เสีย ไม่ ต่ำ กว่า ๖๐ ฉวด นี่ พูด สำหรับ เหล้า ของผม ดอนคิว ย่อม ทำ เช่น นั้น เสมอ และไม่ มี ใคร กล้า ขัด เป็น อันขาด ผม หวัง ว่า ท่าน คงไม่ เสีย ดาย เหล้า จำนวน เล็กน้อย เท่านั้น เป็น แน่ — หาก ท่าน ตก ลง กับ ผม เพราะใคร ๆ เขา ก็ ยอม กัน ตลอด"

"เอ๊ะ! ว่า ยังไร กัน, ท่าน พูด ว่า กระไร, ใคร เป็น ดอนคิว?" แอนกรูซ ถาม กอปร์ ด้วย น้ำเสียง และ หน้าตา ตื่น คล้าย กับไม่ รู้เรื่อง เลย

"อะฮ้า! ท่าน สุภาพ บุรุษ, ท่าน ไม่ รู้จัก ดอนคิว เจ้า แห่ง หุบ เขา หรือ? ดอนคิว เป็น นาย เรา ดอนคิว เป็น คน ดุร้าย, ดอนคิว เป็น คน มี ใจ กรุณา ซื่อ ตรง, ใช่ แต่ เท่านั้น ดอนคิว ยังเป็น ผู้ มี ความ เคารพ ศรัทธา ต่อ ศาสนา ดอนคิว มี โรงสวด ใหญ่ โต สง่า งาม ที่ โบสถ์ เดอ โลโบ เพื่อ สำหรับ ทำ พิธี เกี่ยว แก่ จารีต ศาสนา และ ดอนคิว เป็น คน ฉลาด ยิ่ง ท่าน อย่า โกรธ เกลียด เคียด แค้น ต่อ ดอนคิว เลย จงรัก และ นับถือ เขา เถิด" แองยี่โล พูด หัวเราะ ร่วน มิได้ สงสัย ใน แอนกรูซ

"เอ, ผม ไม่ เข้า ใจ เรื่อง ดอนคิว นี้ เลย, ฝ่า ซี, ทำไม ท่าน จึง ว่า ดอนคิว เป็น นาย การ ที่ ดอนคิว กระทำ ก็ แสดง ให้ เห็น ว่า เขา เป็น มหา

โจร ฝืน กฎหมาย ของ ประเทศ โดย ตรง อยู่ นี่ นา ผมไม่ รู้ เรื่อง ดอนคิว เลย เพราะ ผมได้ ไป ทำการ ค้าขาย เสีย ที่ โบโกตา ในโคลัมเบีย ถึง ๑๒ ปี พึ่ง กลับ มา ถึง สะเปญ เมื่อ เดือน เศษๆ นี่เอง" พลาง แอนกรูซ วางหน้า อย่าง สนิท ไม่ให้ บังเกิด ความ สงสัย เลย แม้ แต่ น้อย

"ถ้าเช่น นั้น ท่าน ก็ควร ทราบ เสีย บ้าง, ดอนคิว เปน เพื่อน กับ ผม เคย ชวน ผมไป รับประทาน อาหาร ที่ ประโบคาเดอโลโบ เหล้า ของผม, ดีจริง—ดี กว่า ของใคร ใน แถบนี้ ผมไม่ อวด โดย ประสงค์ ให้ ท่านตาย ใจ เลย ที่เดียว ดอนคิวโปรด เหล้า ของผม นัก"

แอนกรูซ สั่นหัว "ฉนั้น ท่าน คง เคย เห็น เคย รู้จัก ดอนคิว มา นาน แล้วเปนแน่ ทำไม พวกกองตำรวจ หรือ กองทหาร ไม่ กำจัดเขา ดอกรึ?"

"เรื่อง ตำรวจ หรือ ทหาร นั้น อย่าพูด ถึงเลย, บ่วยการ เปล่า เพราะ ขยาด กลัว เกรง ดอนคิว หมด ผม รู้จัก ดอนคิวได้ ดี ดอนคิว มี บริวาร อยู่ มากมาย สำนัก อยู่ ที่ โบคาเดอโลโบ บนเขา เซียร์รา และ ดอนคิว มัก มา คอย เก็บภาษี อยู่ ณเชิง เขา เสมอ มิฉะนั้น ก็ให้ บริวาร มา เก็บ แทน"

"ท่าน จะ อธิบาย รูปร่าง หน้าตา ของ ดอนคิว ให้ ผม ฟัง พอ เปนเค้า ได้ บ้างไหม? เมื่อ พบ ตัว จะได้ รู้จัก ไว้"

"ผม ยินดี — ดอนคิว เปน คน ไม่ สูง และ ไม่ ต่ำ ศีร์ษะ ค่อน เบื่อน, จมูก โด่ง งุ้ม เปน ขอ หน้า ค่อน ข้าง หลิม นัยน์ตา กว้าง ใหญ่ เหลือก น่ากลัว มี อำนาจ ไฟฟ้า มาก สามารถ จะ ข่มจิตต์ ผู้ ที่ ประสบ ให้ เกรงกลัว ได้ โดย ง่าย ปาก แบะ กว้าง ปราศจาก หนวด เครา, คาง แหลม ทุม

แต่งตัว ดำ เสมอ คล้าย บาด หลวง ส่วม หมวก ดำ ปีก กว้าง กำลังวังชา กำยำ แข็งแรง"

"ค่อน ข้าง อาการ หนัก" แอนกรูซ พึมพำ ใน คอ "เอา เถอะ ผม ขอ ซื้อ เหล้า ท่าน เพื่อ เป็น การ คุ้น เคย กัน ครั้ง แรก เป็น จำนวน ๕ งวด ตาม ที่ ท่าน เคย ส่ง ห้าง ของ ผม อยู่ ที่ แซร์ วิลล์ ส่วน ราคา ผม จะ ตกลง ให้ ตาม ที่ ท่าน ยอม คิด ผ่อนผัน แต่ ผม ไม่ ค่อย พอใจ ดอนคิว เลย จะ ทำ ให้ ผม ฉิบหาย หมด"

"ช้า — ท่าน สุภาพ บุรุษ, ท่าน อย่า กล่าว คำ เสียดสี หรือ ประมาท ดอนคิว เลย จะ ทำ ให้ ผม ลำบาก แต่ ตัว ท่าน จะ พลอย เดือด ร้อน ด้วย" แองย์โล กล่าว ค้าน หนักแน่น พร้อม ทั้ง แสดง กิริยา เกรงกลัว ดอนคิว จริงๆ

"หาก เช่น นั้น ผม ก็ จะ อนุโลม ตาม ท่าน ว่า"

"เชื่อ ผม เถอะ ท่าน ดอนคิว เกือบ จะ เป็น เทวดา ก็ ว่า ได้ ไม่ เป็น ไร, แล้ว ท่าน จะ รู้จัก ดอนคิว เอง เวลา นี้ ท่าน เป็น แขก มา ใหม่"

"ขอ โทษ, แล้ว ผม คง มา ดู กิจการ ที่ โรงต้ม กลั่น ได้ บ้าง เป็นแน่"

"อ่อ ได้ ซิ เป็น ไร มิ, ท่าน จะ ทำ สิ่ง ใด ก็ ได้ แล้ว แต่ ใจ คน งาน ของ ผม เรียบ ร้อย จะ เคารพ ท่าน จริง ๆ"

ครั้น ทั้ง สอง ฝ่าย ได้ ทำ สัญญา กัน เป็น ที่ พอใจ ซึ่ง กัน และ กัน แล้ว แอนกรูซ ก็ ลา กลับ ไป

"อา! ดอนคิว, เจ้า จะ ต้อง อยู่ ใน เงื้อม มือ ข้า เจ้า เคย เป็น ผู้ ม่ ไหว พริบ ฉลาด มา แล้ว หลาย หน ก็ จริง แต่ ครั้ง นี้ จะ ทำ เช่น ก่อน อีก

ไม่ได้ อาวุธที่ข้าใช้ประหารเจ้าคือ 'ยาพิษ' ข้าจะทำโดยเงียบ" แอนกรูซนึกล่วงน่าและกระหยิ่มใจในอุบายของตน บางทีมะเมอว่าเป็นผู้มีเกียรติยศยิ่ง เพราะได้กระทำกิจอันมีเกียรติศักดิ์คือประหารชีวิตดอนคิวได้เรียบร้อย

ซินยอร์แอนกรูซได้ออกจากเลอร์มาไปพักอยู่ที่แซร์วิลลย์เพื่อจัดการรับเหล้าจากแองยี่โลผู้เป็นเจ้าของ, ทั้งนี้ก็เพื่อให้อุบายสนิทขึ้น ซินยอร์แองยี่โลได้ส่งเหล้ามาแล้ว ๒ งวด ตกลงคงเหลืออีก ๒ งวดตามสัญญา ทุกครั้งที่พวกนำเหล้าของแองยี่โลไปถึง, แอนกรูซต้องถามว่า "ดอนคิวเก็บภาษีหรือเปล่า?" คำตอบที่เขาได้รับก็คือ "ดอนคิวยังมิได้ชักภาษี และคงชักในเที่ยวที่ ๓ หรือที่ ๔" เมื่อแอนกรูซทราบแล้วก็มิได้ว่าประการใด

ก่อนที่เหล้างวดที่ ๓ จะส่งมา แอนกรูซได้รีบไปยังไร่องุ่นแดตรวจตราเหล้างวดที่ ๓ ในโอกาสนี้เอง แอนกรูซได้เปลี่ยนเหล้าที่จะส่งมานั้นให้เป็นเหล้าพิษทั้งสิ้น ครั้นแล้วก็กำชับคนงานให้จัดส่งมาโดยเร็ว ส่วนตนเองล่วงน่ามาพังข่าวที่แซร์วิลลย์ แต่เคราะห์ของดอนคิวยังดีอยู่ กล่าวคือมิได้ชักภาษี, คงปล่อยให้เหล้างวดที่ ๓—เหล้าพิษ—มาถึงมือซินยอร์แอนกรูซ เมื่อแอนกรูซทราบว่าอุบายยังคงเป็นหมั่นจึงกลับไปไร่องุ่นอีกเป็นคำรบสอง และมั่นใจว่าคราวนี้ทำอย่างไรอุบายคงอำนวยผลเป็นแน่ เหล้าที่ส่งมาครั้งนี้เป็นเหล้างวดที่ ๔ อันเป็นงวดสุดท้ายตามสัญญา

เป็นจริง ดังคาด เหล่าอังกฤษที่ ๕ อันเป็น เหล่าพิษ ถูก โรเบอโต ถูกน้อง คนเอก ของ ดอนคิว ชักภาษีไว้อย่าง ฐานกรุณา ๖๐ ขวด ตาม ธรรมเนียม ทอมาส์ คอลอง หัวหน้า คนส่งเหล้า ของซินยอร์ แองยิโล เมื่อส่งเหล้าเสร็จ แล้ว จึง กลับไป ที่โรง ต้ม กลั่น ณที่นั้น เขา พบ ซินยอร์ แอนกรูซ ลุบ บุหรี่ วาง อารมณ์เฉื่อย อยู่ ใน กระท่อม

"ไง, ส่ง ไป แล้ว รึ?" แอนกรูซ ถาม "ดอนคิว ชักภาษี หรือ เปล่า?"

"แหม! เคราะห์ดี ใต้เท้า โรเบอโต ถูกน้อง คนสนิท ของ ดอนคิว ชัก เอาเพียง ๖๐ ขวด เท่านั้น" ทอมาส์ คอลอง ตอบ อย่าง ร่าเริง ด้วยเข้าใจว่า แอนกรูซ คง พอใจ เมื่อ ทราบ เช่น นั้น

"ไม่ไหว, ทนไม่ไหว, ดอนคิว อ้าย อ้าย ร้าย" แอนกรูซ ร้อง ดัง ด้วย อำนาจโทสะจริต "ฉัน จะต้องไป บอก กองทหาร เดี๋ยวนี้แหละ และ ครั้งนี้ ดอนคิว จะ รู้สำนึก"

"หา ประโยชน์ มีได้ ใต้เท้า, ใต้เท้า ย่อม ทราบ อยู่แล้ว ว่า กอง ทหาร กลัว ดอนคิว และ เมื่อ ใต้เท้า ทำ เช่นนี้ ก็ หมาย ความว่า แสดง ตน เป็น ปรปักษ์ กับ ดอนคิว และ นายผม จะไม่ พอใจ ถ้าใต้เท้า กระทำ ตน เป็น ศัตรู ของ ดอนคิว" ทอมาส์ คัดค้าน อย่าง หวังดี

"ตกลง นาย แก ก็ เป็น อ้ายผู้ร้าย, อ้าย โจร ใจทมิฬ ด้วย น่ะซี!"

"เปล่า ดอนคิว เป็น นาย เรา ดอนคิว เป็น ผู้ครองธรรม"

แอนกรูซ ลุก จาก เก้าอี้ เดินไป มา ใน ห้อง มือไขว้หลัง พลัน หันหน้า มา จ้องดู ทอมาส์ คอลอง พูด อย่าง เฉียบขาด ว่า "ฉันไม่ฟังเสียง"

ฉันไม่ ขอ ร่วม กับ อ้าย พวกโจร และ บางที ฉัน จะไป บอก กอง ทหาร" พลาง เดิน ออก จาก กระท่อม เผ่น ขึ้น ม้า ห้อไปโดย เร็ว ที่สุด ปล่อยให้ ทอมาส์ คอดอง มองดู จน ตา ค้าง

เมื่อ ซินยอร์ แอนกรูซ กลับ มา ถึง แซร์ วิลลย์ แล้ว เย็น วัน หนึ่ง พร้อม ด้วย คน เรือ ร่วมใจ ๒ คน ก็ นำ เหล้าพิษไป ถ่วง เสีย ใน น้ำ จนหมด และ กระหยิ่มใจ คอย ฟัง ข่าว ดอนคิว อยู่ ด้วย ความ ร้อนรน

* * * *

เป็น ลาง ร้าย และ เป็น สิ่ง อุปสรรค อย่าง เอก ที่ สามารถ จะ เบีด เผย อุบาย อัน แยบ คาย ของ ซินยอร์ แอนกรูซให้ แจ้งชัด แก่ ดอนคิว เหตุ เช่นนี้ ก็ เพราะ ดวงชาตา ของ ดอนคิว ยังไม่ ถึง ฆาต และ ดอนคิว ยัง มี กุศล อบรม ที่จะได้ ทรงไว้ ซึ่ง มหาอำนาจ ต่อไป จึง บันดาล ให้ กลับตรง ข้าม เป็น อภินิหาร ของ ดอนคิวไป ซึ่ง เคย มี มา หลาย ครั้ง หลาย หน ที่ ดอนคิว มีชัยชนะ ผู้คิด ผลาญ ชีวิต ตน คือ ดอนคิว มิได้ ลงมา เก็บภาษี เมื่อ ครั้ง เหล้า งวด ที่ ๔ ผ่าน มา คง ให้ โรเบลโด ทำการ แทน เมื่อ โรเบลโดได้ ปฏิบัติการแล้ว ก็นำข้อความซึ่งตนได้ มาจาก ทอมาส์คอดอง หัวหน้า คน ส่ง เหล้า ของ ซินยอร์ แองยี่โล อีก ต่อ หนึ่ง มา แจ้ง แก่ ดอนคิว ว่า ซินยอร์ แองยี่โล ได้ ขาย ไร่ องุ่น ด้าน ใต้ ตอน หนึ่ง ของ ตน ให้แก่ ซินยอร์ วัลเดยซ์ และ ขาย เหล้า ให้ แก่ ซินยอร์ แอนกรูซ ๔ งวด และ โรเบลโด เสริมต่อไปว่า แอนกรูซ เป็นคนตระหนี่ จัดที่สุด ไม่ ค่อยพอใจ ในการ ที่ ชักภาษี ดอนคิว เมื่อได้ ฟังรายงาน ของ โรเบลโด แล้ว ก็ มิได้ ว่า ประการใด

ใน วัน นั้น—วันที่ โรเบต โด ชัก ภาษ์ เหล้า ดอนคิวได้ พา ลูกน้อง คิด ตาม ไป ด้วย ราว ๑๒ คน เที่ยว ห้อ ม้า วาง อำนาจ อยู่ ตาม เขตร์ เขา อัน เป็น กิจ ที่ ต้อง ทำ เสมอ ซึ่ง เคย ปรากฏ แทบ ทุก ครั้ง ว่า ถ้า ดอนคิวไป เที่ยว ห้อ ม้า ครั้งไร ต้อง มี เรื่อง เสมอ เป็น ต้น ว่า สังหาร มนุษย์ เสียบ้าง ปรับปรุง อะไร ต่อ อะไร สุดแต่ ที่ เป็น ของ อัน อวยผล แก่ ตน ทั้ง สิ้น หรือ มิฉะนั้น ก็ จับ ผู้ หนึ่ง ผู้ใดไม่ ว่า หญิง หรือ ชาย ชน ชาติ ไหน ก็ ตาม มา กักขังไว้ และ เรียก ค่า ไถ่ เอา ภาย หลัง หรือ ปล่อยไป โดย มิคิด ค่า ไถ่ ก็ มี แต่ น่าพิศวง—ซึ่ง ควร กล่าวไว้ ใน ที่ นี้ ทุกครั้ง ที่ ดอนคิว จับ ใครไป ขังไว้ บน เขา แล้ว ดอนคิว กลับ เลี้ยงดู ชเลย อย่าง เต็มที่ มิให้ อนาทร ร้อนใจ และ ตัว เอง ก็แสดง กิริยา สุภาพ มา รับ ประทาน อาหาร ร่วม กับ ชเลย ใช่ แต่ เท่านั้น ดอนคิว ยัง พูดจา อ่อน หวาน ต่อ ชเลย และ เมื่อ จะ ปล่อย ตัวไป ก็ พูดจำ ด้วย ความ ไว้ อาลัย คล้าย บุตร ที่จะ จาก บิดาไป ต่าง เมือง เหตุ เหล่านี้ เกือบไม่ มี ข้อแสดง ว่า ดอนคิว ฆ่า ชเลย ที่ จับ มา หรือ แสดง น้ำใจ โหด ร้าย อย่างใด เลย

คราว นี้ ก็ คง เป็น อย่าง เช่น เคย ชายหนุ่ม อังกฤษ รูปร่าง งาม ผู้ หนึ่ง อยู่ ใน วัย คนอง ควบม้า มา แต่ ลำพัง เที่ยว ยิง สัตว์ ตาม เชิงเขา แท้จริง ดอนคิวได้ ห้าม อย่าง เด็ดขาด มิให้ ใคร มา ยิงสัตว์ โดย อ้าง กฎ อย่าง ประหลาด ว่า "จะ ทำให้ พันธุ์สัตว์ น้อย ลง" ครั้ง แรก เมื่อ ดอนคิว เห็น การ อุกอาจ ของ ชายหนุ่ม อังกฤษ ดัง นั้น ก็ ให้ ลูกน้อง ไป ห้าม ปราม และ บังคับ ให้ ออก จาก เขตร์ โดย เร็ว มิฉะนั้น จะ ถูก จับ แต่ มิใย

จะ ว่า, หนุ่ม อังกฤษ กลับ บังอาจ ล้าง อำนาจ ดอนคิว เมื่อ เปน ดัง นี้ ดอนคิว จึ่ง โกรธ เปนไฟ คาง ที่ แหลม อยู่ ดู เสมือน ยืด ออกได้ อีก ตา อัน กลม ใหญ่ เหลือก ไป มา อย่าง น่า แสยง หัว อันโล้น เลี่ยน มี เม็ด เหงื่อ แห่งโทสะ ออก กระจาย ดัง น้ำค้าง บนใบบัว "จับมัน มานี่" ดอนคิว ปกาสิต สั่ง มือ กำ หงิก งอ จน เห็น เส้น และ สันกระดูก อย่าง ชัดเจน

ชั่ว ครู่ เดียว สิ่ง ที่ ประจักษ์ แก่ คลอง จักษุ ของ ดอนคิว ก็ คือ ชาย หนุ่ม อังกฤษ ถูก พันธนาการ นอน เหยียด มา บน หลัง ม้า

"อะฮ้า ! อ้าย หนู ผี — เอ็ง รู้จัก ดอนคิว หรือ ยัง ? เอ็ง ไม่ ควร" ดอนคิว คำราม ขบ กราม และ มี สีหน้า ดุ อย่าง ถมึงทึง

"อ้ายถ่อย ! เจ้า จะ ทำ เช่นไร ก็ เชิญ ข้า เปน คน อังกฤษ" เขา พูด ภาษา สะเปญ

"โอ ! ข้าพเจ้า เสียใจ มาก — ขอ โทษ, ซินยอร์ ! ถ้า หาก ท่าน กลับใจ และ สารภาพ, ข้าพเจ้า จะ ปล่อย ท่าน และ มีความ ยินดี ขอเชิญ ท่านไป รับประทาน อาหาร ค่ำ กับ ข้าพเจ้า บน เขา เชื่อ ข้าพเจ้า เถิด" ดอนคิวเปลี่ยน น้ำเสียง เปน สุภาพ ทันที อากัปปกิริยา อย่าง หยาบช้า นั้น ได้ พลันอันตรธานไป หมด สิ้น

"คนอังกฤษ . . . . แล้วจะ รู้ สำนึก" เขาพูดยิ้ม อย่างไม่ หวาดกลัว

"เฮ้ย ! พวกเรา ๓ คน จงไป บอก กับ พวก ทำไร่องุ่นใกล้ ๆ ทีเถอะ วะ ว่า ข้า จับ ชาว อังกฤษ หนุ่ม มา คน หนึ่ง โดย ฝืน บัญญัติ ของ ข้า" ดอนคิวบงการ ครั้นแล้วพร้อมด้วยบริวาร แล ชเลยก็ห้อม้ากลับขึ้นบนเขา

เมื่อ มาถึง บนเขา เรียบร้อยแล้ว ดอนคิว สั่งให้ แก้ มัด ชายอังกฤษ ออก แต่ ก่อน จะ แก้นั้น ได้ รับ อาวุธ ของเขาไว้ ทุก สิ่ง แล้ว

"ซินยอร์!" ดอนคิว อุทาน "เวลานี้ ท่าน เป็น แขก ของ ข้าพเจ้า ข้าพเจ้า จะ รับรอง อย่าง แข็งแรง ที่เดียว โรเบลโด คน ของ ข้าพเจ้า จะ รับใช้ ท่าน ทุก อย่าง, อย่า กลัว, แล้ว ข้าพเจ้า จะ ปล่อย ท่านไป ใน วันรุ่งขึ้น ท่าน จงให้ อภัย เพื่อ บาป ของ ข้าพเจ้า ด้วย แต่ แท้ จริง เย็น ค่ำ แล้ว ท่านไป จาก ที่ นี่ จะได้ รับ ความ ลำบาก ที่สุด เพราะ หน ทาง ห่าง ไกล และ ท่าน จะ หลง ทาง เป็น แน่ นอน ข้าพเจ้า มี ความ ยินดี ขอ เชิญ ท่าน รับประทานอาหาร ค่ำ กับ ข้าพเจ้า คืนนี้ แต่ท่านจะได้เห็นน้ำใจของข้าพเจ้า"

ชาย อังกฤษ มิได้ ว่า กระไร ยืน กอด อก ฟัง คำ พูด ของ ดอนคิว และ จ้อง หน้า ดอนคิว อย่างไม่ กะ พริบ หวาดหวั่น

ดอนคิว พูด ต่อไป "ซินยอร์ ที่รัก!. เวลา นี้ บ่าย แล้ว ท่าน ได้ รับ ความ เหน็ดเหนื่อย มาก สถาน ที่พัก ของ ข้าพเจ้า จะเป็น ของท่าน แต่ ขอโทษ บางที สถาน ที่พัก จะไม่ เหมาะ แก่ ท่าน อาหาร กลางวัน ข้าพเจ้า จะให้ โรเบลโด ซึ่ง รับ หน้าที่ เป็น คนใช้ ของ ท่าน, เลี้ยง ดู ท่าน อย่าง จุใจ แล้ว แต่ จะ ประสงค์ อย่า ลืม, ข้าพเจ้า จะ มา รับ ประทาน อาหาร กับ ท่าน ค่ำ วันนี้ ไม่ ต้อง กลัว ว่า ข้าพเจ้า จะ คด ต่อ ท่าน และ ขอโทษ อีก ครั้ง หนึ่ง ถ้า สิ่งไรไม่ สม กับ ความ ต้อง การ ของ ท่าน โปรดให้ อภัย โทษ แก่ ข้าพเจ้า ดอนคิว ผู้ อนาถา ด้วย เถิด" พลาง เขา ก้ม ศีรษะ ลง คำนับ

"โรเบลโด! จง เอา เหล้า ของ ซินยอร์ แองยี่โล มา เลี้ยง ดู สหาย ข้า ด้วย"

โรเบดโด ตอบ รับคำ ทุกประการ

"ดีมาก! จงปฏิบัติ ทุกอย่างให้เป็นที่ พอใจ ของสหายข้า อาหาร จง นำ มา แต่อย่าง ดี ๆ ตกเย็น ข้า จะ มา" พูด แล้ว ดอนคิว ก็ กลับไป

ดอนคิว เป็นคน ตรง ต่อนัด เมื่อ ดวงทินกร กำลัง เข้า สนธยาเดือน ลับ ยอด ต้นปายน์ ดอนคิว ก็ รีบ ตรง มา ยัง คูหา อัน เป็น ที่พัก ของ ชาย หนุ่ม อังกฤษ แต่ ลาง ร้าย ได้ บังเกิด ขึ้น แก่ จักษุ ของ ดอนคิว เพราะ เมื่อ ดอนคิว มา ถึง คูหา ก็ เห็น สหน้า ของ โรเบดโด มี พิรุธ มาก และ คง มี พิรุธ อึดอัดใจ มา บ้าง แล้ว ก่อน หน้า ที่ เขา มา พบ

"เอ๊ะ! หน้า เศร้า เป็น อะไร ไป หรือ?" ดอนคิว ถาม พลาง กำ มือ และ เอา หัวแม่มือ แตะ ริมผีปาก อันเป็น การแสดง อาการ โกรธ ของดอนคิว

"ใต้ โปรด, ใต้เท้า ที่ เคารพ, คน อังกฤษ ตาย เสีย แล้ว" โรเบดโด ตะกำ ตะกัก รายงาน

"ตาย! ทำไม, เจ้า ทำ อะไร แก่ เขา หรือ?"

"เปล่า เลยใต้เท้า, ผม ทำ ทุก อย่าง ที่ใต้เท้า บงการ" โรเบดโด ชี้แจง "นำ อาหาร มาให้ ล้วน ดี ๆ ทั้ง นั้น เนื้อแกะ ทอด กับไก่ ทรง เครื่อง ซึ่ง เหมาะ กับ เหล้า ของ ซินยอร์ แองย์โด ยิ่งนัก เพราะใต้เท้า เอง ก็ เคย โปรด อย่างนั้น ผม ก็จัดให้ จนครบ เหล้า ผมก็ นำมาให้ ถึง ๓ ขวด ซึ่ง ผิดกว่า เคย ทั้งนี้ ก็ เพราะ จะ ทำให้ สม แก่ ความ ตั้งใจของใต้เท้า และ ที่ใต้เท้า ว่า จงเลี้ยง สหาย ของใต้เท้าให้ จุใจ ถูกไม้ มืองุ่น แต สัม

ผม ก็ นำ มาให้ ด้วย มิได้ ขาดตก บกพร่อง อัน ที่จริง ซินยอร์ องกฤษ ก็ มิได้ กินแหนง แคลงใจ อะไร เลย รับประทาน อาหาร ด้วย ความ พอใจ"

"บ้า! ข้าไม่ได้ หา มา แจงสี่ปี้ ที่นี่ ข้าไม่ อยากฟัง สำนวน อย่าง หมอ ความ ของเจ้า" ดอนคิว ควาด แล กระบี๋บ เท้า "ตอบเร็ว, ทำไม เขา ถึง ตาย ?"

"ขณะ เมื่อ กระผม จัด อาหาร ทุก อย่าง ให้ พอ แก่ ความ ประสงค์ แล้ว" โรเบลโด พูดต่อ "ผมก็ ออกมา ภายนอก สักครู่ ผมได้ ยินเสียง กรน ดัง และ ร้อง อย่าง ปวดเจ็บ สาหัส ผม รีบ กระโจน เข้าไปในคูหา เห็น ซินยอร์ องกฤษ ล้ม ลง ดิ้น ยก หัวเข่า ตั้ง เลื็อก ตัวไป มา มือ หงิก หน้า บูด เบี้ยว อยู่ ใน อาการ ชัก เขา ลุก ขึ้น กระโดด และ กลับ ล้มฟาด ลงไป อีก คล้าย กับ กบ หรือ ลุ่นขับ้า พลาง พูด ภาษาอังกฤษ เอ็ดตะโร ซึ่ง ผมไม่ เข้าใจ ครู่เดียว กำลัง เขา ก็ลด น้อย และ สิ้น ใจ ผม เอา หนัง สัตว์ คลุม ศพไว้ และ ออก มา นั่ง รอ ใต้เท้า อยู่ ที่ นี่"

ดอนคิวไม่ พูด ว่า กระไร รีบ เดิน เข้าไปใน คูหา แท้จริง คูหา นี้ เปน สถาน อันมี เครื่อง ประดับ พร้อม งดงาม เปนที่ สำหรับ ดอนคิว ต้อน รับ ชเลย ที่ มี เกียรติยศ ของเขา พอ ดอนคิว เข้าไป ถึง ภายใน แสงเทียน กิ่งที่จุด อยู่ได้ ฉาย ให้เห็น ร่าง ของ ชาย หนุ่ม อังกฤษ ซึ่ง นอน ปราศจาก ชีพ มี หนังสัตว์ คลุม อยู่ ดอนคิว ก้ม ลง เลิก หนัง ดูหน้า ผู้ ตาย แล้ว หัน มา ทางโรเบลโด ซึ่ง ยืน อยู่ข้าง หลัง แล้ว พูด ว่า

"เร็ว—ไป เอา ลุ่นขไล่ เนื้อ ตัว แก่ ๆ มา ลักตัว เถอะ"

โรเบลโด รีบ ทำ ตาม ประสงค์ ใน ทันใด บัดดล ก็ นำ สุนัข เข้า มา ดอนคิว เอาเหล้าองุ่น ที่จัดมาให้ ชายหนุ่มอังกฤษ กรอกลงไปใน คอสุนัข สอง ช้อน เต็ม ๆ สุนัขแก่ ตัวนั้น ก็ ล้ม ดิ้นไป มา อย่าง น่าทุเรศ ครั้น แล้ว ก็ พลัน สูญ ชีพ

"เหล้า อะไรนี่ ?" ดอนคิว ถาม กอปร์ ด้วย สีหน้าตุเหลือ ประมาณ ริมฝีปาก เม้ม แบะ, สายตา พุ่งจับ อยู่ที่ โรเบลโด

"เป็น เหล้า ที่ ผม เอา มา จาก ทอมาส์ คอลลอง เมื่อ เช้า นี้"

"อ้าว ! เขา บังอาจ" ดอนคิว ร้อง ดัง แล้ว หัวเราะ "ดอนคิวไม่ มี วัน แพ้ นี่แน่ะ นำ ศพไป ที่ ซานเปโดรซาเปล และให้ พระ มา สวด ส่ง วิญญาณ เขา ด้วย"

* * * *

อีก สักครู่ ใหญ่ ดอนคิว พร้อม ด้วย บริวาร ๑๒ คน มี โรเบลโด กับ กาสะปาร์ เป็น ต้น เวลา นั้น เป็น เวลา เช้ามืด — ภาย หลัง รับ ประทาน อาหาร เช้า แล้ว สักเล็ก น้อย การ ที่ ดอนคิว ประชุม พล ทั้ง นี้ ก็ โดย มุ่ง หมาย จะ ไป ยัง เดอร์มา อัน เป็น เมือง ที่ ซินยอร์ แองยี่โล พำนัก เมื่อ จัด เป็น ขบวน และ สั่งความ เข้าใจ กัน แล้วดอนคิว ก็ ห้อม้า นำ บริวาร ออก จาก โบคาเดอโลโบไป ฉับ พลัน

จาก ภูเขา เซียร์รา ถึง เมือง เดอร์มา อัน เป็น เมือง น้อย ๆ นั้น แม้ อยู่ ใน มณฑล เดียว กัน ก็ดี แต่ไกล อักโข อยู่ กิน เวลา ตั้งวัน กว่าจะถึง ค่อน ข้าง มืด ดอนคิว พร้อม กับ บริวารได้ ไป ถึง บ้าน ซินยอร์ แองยี่โล

เสียง เคาะ ประตู กระทำให้ เจ้าของ บ้าน—ซินยอร์ แองยีโล ผู้ ซึ่ง กำลังเริ่ม ลงมือ จะ รับประทาน อาหาร เย็น ต้อง ลุก มา เปิด ประตู

แองยีโล สดุ้ง เมื่อเปิด ประตู ออก แลเห็น หน้า อันเคย ยิ้มแย้ม ต่อ เขา ของ ดอนคิว กลับ กลาย มา บูด บึ้ง ดู ประหนึ่ง หน้า ปีศาจ ซึ่งดู น่า กลัว มิใช่ น้อย ดวงตา มี แววโหดร้าย น่า สยอง เบื้องหลัง มี พรรคพวก ลง จาก ม้า ยืน อยู่ เปน กลุ่ม

"โอ! ผม มิได้ คิด เลย ว่า ท่าน จะ ผ่าน มา ทางนี้ ซึ่ง มิได้ ทำการ ต้อนรับ เสียแต่ แรก และ ผม มีความ ยินดี ที่ได้ พบกับ ท่าน คราวนี้ ท่าน จะไม่ ยินดี รับประทาน อาหาร กับ ผม รึ ?" แองยีโล ถาม และ ข่ม สติให้ หมด ความ ประหม่า

"เสียใจที่ ข้าพเจ้า จะต้องทำการ รุนแรง ต่อท่าน สักหน่อย ข้าพเจ้า ไม่ อยาก ร่วมโต๊ะ กับคน เช่น ท่าน" ดอนคิว ตอบ ถอด หมวกดำ ปีกใหญ่ ออก ซึ่ง ทำให้เห็น ศีร์ษะ อันโล้น เลี่ยน

"เอ๊ะ! ผิดไป กระมัง ท่าน ผมไม่ เคยทำ สิ่งใดให้ ผิดใจ ท่านเลย ท่าน กับ ผม ก็ มักคุ้น กัน มา นาน แล้ว ไม่ น่า จะโกรธ ขึ้ง อะไร กัน ทุก อย่าง ผม ก็ ปฏิบัติ ตาม ท่าน ว่า"

ดอนคิว ตบมือ และ แค่น หัวเราะ อย่างน่าเกลียด หันมา ทาง โรเบล โด กับ กาสะปาร์ ซึ่ง ยืน คุม เชิง อยู่ ข้าง หลัง แล้ว เงย หน้า ขึ้น มอง เพดาน และ กลับ จ้องดู แองยีโล และ หัวเราะ อีก จน ตาหยี โค้ง ตัวไป มา แลเห็น ฟันขาว ปาก แบะ ดุจ ดัง มี เรื่อง ที่ น่า ขบขัน ยิ่งนัก

"เอาเหล้ามาให้ท่านชินยอร์สหายที่รักของข้าดื่มสักแก้วซิ เหล้ารสดีกว่าเคยนั่นน่ะ" ดอนคิวบัญชาสั่งพลางหันมาหัวเราะเป็นเชิงเย้ยแองยี่โล ซึ่งอาจเห็นได้ชัดว่าแองยี่โลประหลาดใจอย่างไม่เคยเป็นเลย เหลียวต่อแล่นจะยิ้มก็ไม่ใช่จะเสียใจก็ไม่เชิง

"เหล้าในแก้วนั้นท่านสหายจงดื่มเป็นเหล้าในจำนวน ๖๐ ขวดที่โรเบลโตได้ชักภาษีไว้เมื่อเช้าวานนี้"

"ทำไม! มันไม่ดีหรือท่าน?" แองยี่โลถามอย่างไม่รู้เรื่อง

"ผมทราบเหมือนกันว่าเหล้าครั้งนี้มันไม่สู้ดีนัก" พลางยกถ้วยแก้วเหล้าที่ดอนคิวบังคับให้ดื่มขึ้น และเงยหน้าขึ้นในท่าจะดื่มอย่างเต็มใจ แต่ดอนคิวต่อกับมือจนถ้วยแก้วพลัดตก

"ข้าพเจ้าเห็นแล้วว่าท่านบริสุทธิ์" ดอนคิวเย้ยอย่างน้ำเสียงหมดโทโส "ข้าพเจ้าต้องขอโทษท่านในการที่ทำรุนแรงอันไม่ได้พิจารณาให้ถ่องแท้ ข้าพเจ้าเดาว่ามาก ข้าพเจ้าหวังว่าท่านคงยกโทษให้ดอนคิวเป็นแน่"

"อะ! อะไรกัน, ผมจะยกโทษให้ท่านเพื่ออะไร?"

"ยกโทษฐานที่ข้าพเจ้าเหมาว่าท่านเป็นผู้ร้ายฆ่าคน"

"ผมรึ! ผู้ร้ายฆ่าคน" แองยี่โลทวนด้วยความสงสัย

"แปลก, ถูกแล้ว, นั่นเป็นเหล้าของท่าน—เหล้าพิษ ถ้าหากไม่มีคนรับเคราะห์ข้าพเจ้าแล้ว ข้าพเจ้าจะตายทีเดียว ชายหนุ่มอังกฤษได้เสียชีวิตแทนข้าพเจ้า เมื่อคืนนี้ตลอดรุ่งพระได้สวด

มาส์ส์ ส่ง วิญญาณ เขา ใน ซานเปโดรซาเปด หมา แก่ ไล่ เนื้อ ตัวหนึ่ง ก็ ตาย ข้าพเจ้า เชื่อ ว่า คง มี คน ระยำ เป็น หนอน บ่อนไส้ ใน โรง ต้ม กลั่น ของ ท่าน เป็น แน่ เชื่อไหม ซินยอร์ ที่รัก"

"และ ท่าน ก็ หา ว่า ผม เป็น คน ใส่ ยาพิษ กระนั้น ซี!"

"ถูกแล้ว, เพราะเหล้า ของท่าน ถ้าเช่นนั้นใครเป็นคนทำ ข้าพเจ้า ต้องการ พบ เขา เป็น ที่สุด"

"เหล้า ทั้งหมด เป็น เหล้าพิษ หรือ ?"

"ข้าพเจ้า ตรวจดู แล้ว เป็น หลาย ขวด ล้วน เป็น เหล้าพิษ ทุกขวด ข้าพเจ้า คิด ว่าใน บ้าน ท่าน และ ที่ โรง ต้ม กลั่น คง มี เหล้า ชนิด นี้ อีก มาก หรือ อย่างไร ยัวร์แมเยอร์ โดโม *"

"อา! แน่ นอน, ซินยอร์ แอนกรูซ, เขา เหมา ซื้อ เหล้า ของ ผม บางที เขา อาจ ประพฤติ ก็ได้ เขา มา อยู่ ที่ นี่ ก่อน เหล้า งวดที่ ๓ แต่ที่ ๔ จะส่งไป แซร์วิลย์"

"อ้อ! ข้าพเจ้า เคยได้ ยิน นาม แล้ว โรเบลโด บอก ข้าพเจ้าโดย ได้ ทราบ จาก ทอมาส์ คอลลอง เขา เป็น คน ตัดตอน ซื้อ เหล้า ของ ท่าน และ เป็น คน เหนียว เหลือทน โปรด บอก หน่อย เถอะ ว่า, ซินยอร์ ผู้นั้น มา จาก แห่ง หน ตำบล ใด ? เป็นใคร ที่ไหน กัน ?"

"เขา เป็น ชาติ เดียวกับ เรา—แต่ ได้ ไป ทำ การ ค้าขาย ที่ โบโกตา ในโคลัมเบีย ถึง ๑๒ ปี เขา พึ่ง กลับ มา สะเปญ ผมไม่ ทราบ อะไร ไป มาก กว่า นั้น"

---

* ภาษาสะเปญ เป็น สรรพนาม เรียก ผู้เป็น เศรษฐี ที่ มี คน นับถือ มาก

"เขาอยู่ที่แชร์วิลลย์ไม่ใช่หรือเดี๋ยวนี้, พุทโธ่!"

"ครับ, แอนกรูซอยู่ที่นั่น"

ดอนคิวเงียบ พลางกำมือและเอาหัวแม่มือแตะริมฝีปาก เดินไปมาในห้องรอบๆเพื่อคิดหาอุบาย ผลที่สุดหันหน้ามาโดยเร็วถามแองยี่โลว่า ซินยอร์แอนกรูซพักอยู่ที่หลักแหล่งแห่งใดในแชร์วิลลย์ แองยี่โลพาดอนคิวไปที่โต๊ะหนังสือ ชักดันชักหยิบใบสัญญาซื้อขายเหล้าระหว่างตนกับซินยอร์แอนกรูซให้ดู

ดอนคิวหัวเราะเย้ยเมื่ออ่านตลอด พลางหยิบกระดาษมาเขียนข้อความโดยรวดเร็ว เสร็จแล้วผนึกซองส่งให้ซินยอร์แองยี่โลและกำชับให้ส่งไปให้ซินยอร์แอนกรูซที่แชร์วิลลย์ แองยี่โลรับคำดอนคิวได้กระซิบสั่งความลับแก่แองยี่โลซึ่งไม่มีใครจะล่วงรู้ได้ว่าเป็นเรื่องอะไร แองยี่โลยิ้มรับคำด้วยอาการพยักหน้าอยู่เรื่อยๆ

"ผมยินดีที่สุดที่จะช่วยเหลือท่าน และจะขอซื่อตรงบีดความนี้มิให้แพร่งพรายได้" แองยี่โลรับรอง

"ขอบใจยิ่ง—ข้าพเจ้าลาที่จงทำทุกสิ่งให้มีผลงาม" เป็นคำพูดของดอนคิวก่อนที่จะจากไป

* * * *

ซินยอร์แอนกรูซนับแต่ได้วางอุบายลงไปแล้วดังใจหมายก็ไม่มีสิ่งใดที่จะทำอีกนอกจากคอยฟังข่าวอันแน่นอนคือข่าวตายของดอนคิวนั่นเอง แอนกรูซมีนิสัยค่อนข้างประมาทไม่ค่อยรอบคอบนัก

มิสม แก่ หน้าที่ นักสืบ เลย เขา มัก คิด คำนึง ถึง ความ มั่งคั่ง มีหน้า มีตา ใน ภายหน้า เมื่อ กลับไป กรุงมัดริด ฝันว่า จะได้ เป็น นั่น และ เป็น นี่ สุดแล้ว แต่ จิตต์ จะ นึกไป เช้า วันหนึ่ง แอนกรูซได้ รับ จดหมาย จาก ซินยอร์ แองย์โด มีข้อความ ดังนี้:—

คำนับ ซินยอร์ แอนกรูซ ที่ นับถือ

ผม มีความ ยินดี มาก ที่ ท่านได้ จัดการ เงิน ค่า เหล้า องุ่น ให้เป็น ที่ เรียบร้อย ผม หวังใจ ว่าในไม่ ช้า ท่าน คง จะ ทำการ ติดต่อ กับ ผม อีก เป็น แน่ ขอ ท่าน จง เข้าใจ เสมอ ว่า ผม จะ ทำ ทุก อย่าง ให้เป็น ที่ พอใจ ท่าน ท่าน จงได้ โปรด อุดหนุน ผม ด้วย

ความ ต่อไป นี้ เป็น ความ สำคัญ ขอท่าน อย่าเพ่อ แพร่ง พรายเป็น อันขาด นอก จากไป หา ผม เสีย ก่อน กล่าว คือ บัดนี้ ดอนคิว มหาโจร ที่ ท่าน เกลียด เป็น นัก เป็น หนา นั้นได้ ตายเสีย แล้ว แต่ ความ ข้อนี้ ปิดอยู่ เป็น หลายวัน จน กระทั่ง ต่อมา วันหนึ่ง โรเบลโด อัน เคย เป็น ลูกน้อง คน สนิท ของ ดอนคิวได้ ไป หา ผม ที่ บ้าน พูด ว่า ดอนคิว นาย ของ เขา ได้ ตาย แล้ว เพราะ ดื่ม เหล้า พิษ เวลานี้ ลูกน้อง ของ ดอนคิวได้ ระส่ำระสาย แยก ย้าย กันไป ที่ ตาย เสีย เพราะ ดื่ม เหล้า พิษ ก็ หลาย คน เขา —โรเบลโด ได้ พยายาม ขอ ร้อง ให้ รวม กัน อยู่ อย่าง เดิม ก่อน แต่ ไม่เป็น ผล สำเร็จ เพราะ ต่าง พร้อมกัน เห็น ว่า เขาทั้งหลาย จะ มี นายได้ ก็แต่ ดอนคิว เท่านั้น คนอื่นไม่ สามารถ และ ต่าง คน ต่าง จะ ขอ แบ่ง เอาสมบัติ ของ ดอนคิว ซึ่ง ครั้ง แรก โรเบลโด เกี่ยง งอนไม่ ยอม แต่ ครั้น

พวก นั้น จะ กลุ้ม รุม กัน ทำร้าย โรเบสโต จึง แบ่งให้ บ้าง ตาม สมควร ทุกคน ตาม ที่ โรเบสโต กล่าว ดังนี้ ผมไม่ เชื่อ เลย แต่ ครั้น เขา แสดง หลัก ฐาน จริง ๆ และ ไม่ มี พิรุธ อย่าง หนึ่ง อย่างใด ชัก ชวนให้ ไป บนเขา เพื่อ ดู เหตุ การณ์ ด้วย ตา เอง ผม ก็ รับ จะไป, ในโอกาส นี้ ผม จึงขอ ชวน ท่านไป ร่วม ทาง กับ ผม ด้วย อัน เหล้าพิษ ที่ทำให้ ดอนคิว ตัน ชื่อ ครั้งนี้ เป็น ความคิด ของ ท่านไม่ ใช่ หรือ ? จงไป หาผมโดยเร็ว เรา จะได้ ไป ที่โบคาเดอโตโบ บนเขา เซียร์รา พร้อมกัน

จง เชื่อ ถือ

จาก ผู้ที่ นับถือ แด่ไว้ ใจ ท่าน

แองยี่โล

เนื้อ ความใน จดหมาย นี้ ชี้แจง หนัก แน่น และ ประจบ หลอก ลวง ซินยอร์ แอนกรูซ เสีย เต็ม ประดา เพราะ ฉะนั้น ไม่ เป็น ข้อน่า สงสัย ว่า แอนกรูซ จะไม่ หลง เชื่อ ตายใจ ซึ่ง ถ้า หาก เขา หวน คิด สัก นิดเดียว อุบาย ของ ดอนคิว ก็จะ เหลว หมด ดังนั้น จึง รับ ตระเตรียม เข้าของ เด็ก น้อย ที่ จะใช้ สอย จริง ๆ และ ออก เดิน ทาง จาก เซร์วิลยา ไป เลอร์มา แบกเอา ความโง่ และ ประมาทไป ด้วยไม่ น้อย อนิจจา ! แอนกรูซ เอ๋ย, เจ้ารู้ หรือไม่ ว่า เจ้า กำลัง ย่าง เข้าไปใกล้ มฤตยู และ จะ เป็น การ ถูก ตำหนิ อย่าง สำคัญ ซึ่งจะตกทอดไปถึง พวกสืบ ราชการลับ แห่ง กรุงมัดริด ด้วย ว่า มี นิสัยไม่ สม กับ คำ ว่า "นักสืบ"

กาล ต่อ มา แอน กรูซ ได้ ไป ถึง บ้าน แอง ยี่ โล โดย สวัสดิภาพ แองยี่โลได้ จัดการ ต้อนรับ เป็น อันดี และ ทำ กิริยา ซุบซิบ กับ เขา

ถึง เรื่อง ที่ เกี่ยว แก่ ดอนคิวโดย เกรง ผู้อื่น จะได้ ยิน แองยี่โล แสดง ตัว ดังหนึ่ง ว่าไม่ มีใคร ใน แถบ นั้น รู้เรื่อง ดอนคิว เลย เว้น แต่ เขา เมื่อ เป็น เช่นนี้ ทำให้ แอนกรูซ ยิ่ง ทะเยอ ทะยาน อยาก ทราบความ จริง อย่าง เต็ม ที่

รุ่ง ขึ้น เช้า ภาย หลัง ซีน ยอร์ แอน กรูซ มา พัก อยู่ ที่ บ้าน ซีน ยอร์ แองยี่โลได้ คืน หนึ่ง ขณะที่ เขา ทั้งสอง กำลัง รับประทาน อาหาร เช้า อยู่ โรเบลโดได้ ย่าง เข้า มา

"อ้อ, ดีมาก—มา แต่ เช้า เทียว" แองยี่โล เอ่ย เมื่อ โรเบลโด เข้า มา "นี่ ไง เล่า, เขา ชื่อ โรเบลโด จะ อาสา พา เราไป ที่ โบคาเดอโลโบ" "เอ้า แกจง รู้จัก กับ ซีนยอร์ แอนกรูซ เสีย"

โรเบลโด แสร้ง ทำ หน้า ตื่น และ ก้ม ลง คำนับ ยื่น มือไป สัมผัส กับ แอนกรูซ พลาง รูด ปี๊ก หมวกไป มา สายตา จ้องดู แองยี่โล ที่หนึ่ง และ แอนกรูซ ที่หนึ่ง

"กินข้าวเช้า แล้วหรือยัง เล่า? กิน ที่นี่ ก็ได้" แองยี่โล พูด

โร เบลโด ยิ้ม รับ ทัน ที พลาง หยิบ ขนม ปัง ไป สอง ชิ้น และ กาแฟ ถ้วย หนึ่ง ถอยไป นั่ง อยู่ ที่ เก้าอี้ ข้าง ฝา และ บริโภค อย่าง ตะกราม ท่า ทาง, คำพูด และ กิริยา ที่ ดัด เหล่า นั้น ของ แองยี่โล และ โรเบลโด ทำให้ แอนกรูซ ปราศจาก ความ สงสัย จนสิ้นเชิง

"แก รู้ได้ อย่างไร ว่า ดอนคิว ดื่ม เหล้า พิษ ตาย และ เดี๋ยวนี้ ใคร อยู่บนเขา?" แอนกรูซ ตาม เสียง หนัก แน่น เป็น เชิง สำทับ

"อ่อ! ใต้เท้า, ดอนคิว ตาย เพราะ ดื่ม เหล้า พิษ จริง ๆ เพราะ ขณะที่ เขา กำลัง รับประทาน อาหาร เย็น อยู่ นั้น พอ ดื่ม เหล้า เข้าไป

แก้วเดียว ก็เริ่มมีอาการหงุดหงิดง่าย หน้าและกรนดัง มิช้าก็ล้มลงดื้น พูดเอ็ดตะโรเป็นภาษาสะเปญแต่ไม่รู้เรื่อง ตัวงอหน้าย่น ผมและผู้ที่อยู่ใกล้ๆ ไม่รู้ที่จะทำประการใดพากันตลึงหมด ต่อมามิช้าก็ขาดใจ เมื่อเป็นดังนี้จะไม่ให้ผมทราบยังไรว่าเขาตายเพราะดื่มเหล้าพิษ บนเขาไม่มีใครนอกจากสถานอันว่างเปล่า มีศพพวกถูกสมุนที่ได้ดื่มเหล้าพิษล้มตายอยู่หลายสิบคน ที่เหลือตายเมื่อได้รับทรัพย์สมบัติบ้างแล้วก็ต่างคนต่างไป"

"แกได้สมบัติอะไรกับเขาบ้างเล่า?"

"ผมยังมิได้เอาอะไรเลย ตั้งใจว่าจะไม่เอา สมบัติของดอนคิวยังเหลืออยู่เป็นก่ายกองในคูหา"

"นี่เราควรไปเดี๋ยวนี้มิดีหรือ?" แอนกรูซหันไปถามแองยี่โดด้วยกิริยาอยากรู้อยากเห็นอย่างเหลือทน

"ครับ เราควรไปกันเดี๋ยวนี้ ทางไกลมิใช่เล่น ผมได้จัดม้าผี้เท้าดีๆ กับเสบียงไว้พอแก่การแล้ว" แองยี่โดรับคำ "ไง, ได้การมิใช่รึ! โรเบลโดหวังว่าแกคงไม่ทำให้ฉันกับแอนกรูซได้รับความลำบากในการเดินทางนัก เพราะแกก็ชำนาญมาก"

"อ่อ! อย่าวิตกเลยใต้เท้า ขอใต้เท้าจงคิดเสียตรงๆ เถิดว่าผมเป็นชั้นข้าไม่ผิดกับแขกคำคนหนึ่ง แต่อ้ายเรื่องคุกตรางขอใต้เท้าจงกรุณาสักหน่อย" โรเบลโดทำเป็นขอความกรุณา

ชินยอร์แองยี่โดชายตาไปยิ้มกับแอนกรูซเมื่อได้ยินโรเบลโดอ้อนวอนในเรื่อง 'คุกและตราง' ซึ่งแอนกรูซย่อมทราบในกิริยายิ้มดับ

ตมคมใน ของ แองยี่โล ได้ อย่างประจักษ์ เพื่อให้ เป็นที่ อุ่นใจของ โรเบต โด และ เพื่อให้ แองยี่โล เห็นใจ ว่า ตน เป็น คน กรุณา จริง แอนกรูซ จึง พูด ว่า "เอา เถอะ, ถ้า เรื่อง นี้ เป็น ผลแก่ เรา แล้ว ฉัน จะไม่ พ้อง ร้อง กล่าว หา จับกุม แก หรอก แต่ แก ต้อง ทำ สัญญา กับ ฉัน ให้ เป็น ที่ แน่ นอน ว่า แก จะไม่ ประพฤติ เป็น คน รกโลก อีก ต่อไป"

"เป็น พระคุณ ล้น ศีรษะ, ใต้เท้า กรุณา เรื่อง ชั่ว แล้ว ผมไม่ ขอ ประพฤติ อีก เลย"

"เรา ควรไปได้ แล้ว" แองยี่โล ตัดบท "หาก ล่าช้า พลาด พลั้ง ไปไม่ ถึง เซียร์รา เย็น วันนี้ แล้ว, จะเกิด ขลุกขลัก มาก เป็น แน่"

แอนกรูซ เห็น พ้อง ด้วย เมื่อ ตระเตรียม เรียบร้อย แล้ว แองยี่โล จึงเรียก ทอมาส์ คอลลอง เข้ามา มอบ หมาย หน้าที่ ให้ เป็น ที่ เข้าใจ ครั้น แล้ว เขา ทั้ง ๓ จึง เผ่น ขึ้น หลังม้า และ ห้อไป ฉับพลัน ตั้ง แต่ เช้าจน จวบ สายัณห์ ทั้ง ๓ ชาย ได้ พัก หนเดียว เท่านั้น เมื่อ ตอน บ่าย เพื่อ รับ ประทาน อาหาร และพักม้า บัดนั้น ดวงอาทิตย์ ลดต่ำลงเกือบลับยอด ต้นปายน์ อยู่ รอมร่อ แล้ว เขา ทั้ง ๓ พึ่ง ย่าง เข้า เขตร์ เขา แอนกรูซ มีกิริยา ร่าเริง อยู่เป็น นิตย์ ตลอด ทาง และ คุย ว่า จะ ต้อง ส่ง ข่าวไป ยัง กรม ลับ ราชการลับ โดยเร็ว ที่สุด ที่ จะ เร็วได้ อีก ครั้ง หนึ่ง และ ต่อ จากนั้น วาระสุด ท้าย ก็จะ บังเกิดขึ้น โดยแอนกรูซได้ ส่ง ข่าวไป กรม ลับ ราชการลับ หน หนึ่ง แล้ว เมื่อ ครั้ง เหล่าพิษ ตก ถึง มือ ดอนคิว อนิจจา เอ๋ย! แอนกรูซ นักลับ ผู้ สามารถ ช่าง งมงาย เสีย เกิน คาด เขา หา รู้สึกไม่ ว่า เขา กำลัง เดิน ทาง เข้าไป หา พญามัจจุราช

เขาอัน ดำสูง ตระหง่าน หลายลูก ได้ กลับไปอยู่เบื้อง หลังแล้ว ลึก เข้าไป ใน หว่าง เขา ซึ่ง เป็น ปีกโอบ รอบ ก็คือ "ปุระโบคาเดอโลโบ" เขา ทั้ง ๓ ผ่าน ป่าไม้ อัน เขียว ครึ้ม ต้นก๊อก และโอลีฟ และ ผ่านที่ อัน วังเวง ว่าง เปล่า กับ ซ่อง แคบ ตาม ที่ ขมุก ขมัว มืด ลม ป่า ลม เขา พัด มา ต้อง เย็นยก เย็น อยู่เสมอ ซึ่ง ทำเล ชนิด นี้ คล้าย ๆ กับ เปนทาง อัน นำ ลงไป สู่อบายภูมิ แต่ อย่างไร ก็ดี แอนกรูซ คงเริงใจ อยู่เสมอ

พอเวลา เข้าได้ เข้าไฟ เขา ทั้ง ๓ ได้ เหยียบ ย่าง ถึง เขต์ โบคาเดอ โลโบ พระจันทร์ ซึ่ง เยี่ยม ออก มา จาก กลีบ เมฆ ได้ ส่อง แสง สว่าง พอ ทำให้ เห็น ภูมิฐาน ที่นั้นได้ หลัว ๆ เขา ทั้ง ๓ ลง จาก ม้า และเดิน เข้าไป เงียบ ๆ แอนกรูซ พึ่ง มา เห็น วันนี้ เอง ว่า โบคาเดอโลโบใหญ่ โต มโหฬาร เพียงใด สมควร แล้ว ที่ จะ เปน สำนัก แห่ง โจรฉกรรจ์ เพราะโบคาเดอโลโบเปนคูหา กว้างใหญ่ มีถ้ำน้อยๆ แบ่งออกไปอีกหลาย ถ้ำ มี ทาง แยก สับสน วนเวียน มี กำแพง หิน ยืด ยาว เปน ทิวไม่ผิด กับ ป้อมหิน อย่าง เก่าแก่ ซึ่ง พบ เห็นใน ชมพูทวีป และไอยคุปต์ ประเทศ ข้าง ทางที่ เขา ทั้ง ๓ กำลัง เดิน เข้าไป นั้น มี ศพ พวกโจร นอน ตาย อยู่เกลื่อน กลาด หลาย สิบ คน ลมพัดโบกโบย จนรู้สึก หนาวเย็น นกเค้าแมว ร้อง กู่อยู่รอบๆ และมี ค้างคาว ตัวใหญ่ บินผ่านไปมา อยู่พับพับ โรเบดโด บอก ว่าจะ นำไป ที่ถ้ำ ซึ่ง ดอนคิว นอน ตาย อยู่ ถ้ำ นั้นเอง เปน ถ้ำ แห่ง มรณะ ซึ่งมี ประเพณี ว่าถ้า ดอนคิว จะ ประหัฏ ประหาร ชีวิต ผู้ หนึ่งผู้ใด ก็ ต้อง กระทำ กันใน ที่ นั้น

บัดดล เขา ทั้ง ๓ ก็ มาถึง โรเบลโด ผลัก ประตู ซึ่งทำ ด้วยไม้ โอ๊ก หนา และ แข็งแรง เข้าไป ใน ถ้ำ มืด แสงจันทร์ ส่อง เข้าไปไม่ได้ เขา เดิน คลำ เข้าไป สัก เล็ก น้อย สังเกต เห็น ว่า เปน ช่อง แคบ และ บางที คลำไป ถูก ที่ สำหรับ ปัก เทียน ซึ่ง ติดอยู่ กับ ผนังหิน สักครู่ ก็ถึง ที่ กว้าง มี ลม พัด มา จาก เบื้อง หลัง ตลอด ช่อง ทางเข้า แอนกรูซ ควักไม้ ขีดไฟ จุด ขึ้น ในนั้น มีโต๊ะไม้ โอ๊กใหญ่ ตั้งอยู่ กับมี เก้าอี้ เก่าๆ ทำด้วยไม้ โอ๊กอีก ๓ ตัว และ มี ภาพ ที่ น่ากลัว คือ โครง กระดูก มนุษย์ ตั้งไว้ โดย รอบ เขา ทั้ง ๓ สดุ้ง เมื่อ เห็น ดอนคิว นอน ตะแคง ตัวงอ อยู่ บน พื้นหิน หน้า ยู่ ยี่ แสดง ว่า ก่อน ตาย ได้ รับ ความ ทุกข์ เวทนา มาก เขา คง สวม เครื่อง แต่งกาย ดำ ตาม เคย แอนกรูซ หัวเราะ เบา ๆ และ หัน มา ดู แองยี่โล กับโรเบลโด เห็น ตีหน้า เหยเก เปน เชิง กลัว อิทธิฤทธิ์ กลาย ๆ ถึงแม้ ว่า ดอนคิว จะตาย แล้ว ก็ ดี

"ขลาด จริง ! เห็นไหม, เราได้ ชัยชนะ แล้ว" พอดี ไม้ ขีดไฟ ดับ แอนกรูซ หัวเราะใน คอ และ เริ่ม จุดใหม่

ทันใด นั้น เขาได้ ยิน เสียง แหบ เบา ๆ "สหายรัก, จุดเทียน ดีกว่า ห้อย อยู่ บน ศีร์ษะ ท่าน"

แอนกรูซ สดุ้ง ทั้ง ตัว ไม้ ขีดไฟ ร่วง จาก มือ ทั้ง กล่อง พอ ดี โรเบลโด กับ แองยี่โล รวบ แขน เขาไขว้ หลัง จน อก แอ่น

"เฮ้ย ! อะไร กัน นี่ ?" แอนกรูซ เริ่ม สบัด

ดอนคิว พยุง ตัว ขึ้น และ หยิบ ไม้ ขีด ไฟ จุด เทียน กิ่ง ที่ ห้อย ลง มา

จาก ข้าง บน "ไม่ มี ประโยชน์ ส่หายรัก, ข้าพเจ้า อยาก จะ สนทนา กับ ท่าน" ดอนคิว พูด ยิ้ม เย้ย "เอ้า! ข้าพเจ้า บอก ว่า อย่า ดื้น"

โรเบดโด ล้วง ปืน พก กับ มีด พก ขนาดใหญ่ จาก กระเป๋า แอนกรูซ ยื่น ให้ ดอนคิว ซึ่ง เขา รับ มา โดย ความ กระ หยิ่ม ใจ พลาง ชำเลือง ดู หน้า แอนกรูซ แล้ว ค่อย ๆ เอา อาวุธ ทั้ง ๒ นั้น ใส่ กระเป๋า ของตน

"โรเบดโด! พยุง ให้ คุณ ลุก นั่ง บน เก้าอี้ ซิ" ดอนคิว สั่ง "ข้าพเจ้า ขอ โทษ ที่ เก้าอี้ ค่อน ข้าง ไม่ สม ฐานะ ของคุณ"

แอนกรูซ มิได้ ถูก มัด แต่ ก็ไม่ มี ประโยชน์ ที่ จะหนี หรือ สู้ รบตบ มือ ซึ่ง เปน ของ เปนไปไม่ ได้ หลาย ประการ คือ เขา ถูก คน คอบคุม อยู่ ถึง ๓ คน รวมทั้ง ดอนคิว ด้วย ด้วน กำยำ แข็งแรง ส่วน ภายนอก บรรดา พวก โจร ที่ เห็น ว่า ตาย นั้น ได้ กลับ ฟื้น ขึ้น และ เดิน กัน อยู่ เพ่น พ่าน และ ทั้ง เพิ่ม จำนวน ขึ้น อีก ด้วย เวลา นั้น ส่วาง ไป ด้วย แสงเทียน, แสงไต้ และ แสง เพลิง ที่ กองไว้ เปน หย่อม ๆ ยิ่ง กว่า นั้น ทุก ซอก ทุก มุม มี ยาม ยืน อยู่ ทั่ว ทุกแห่ง และ แอนกรูซ ไม่ สามารถ จะ ย้อน กลับ ไป ยังที่ ที่ ผูก ม้า ไว้ ได้ ด้วย

ดอนคิว จ้อง ดู แอนกรูซ ด้วย กิริยา ดูถูก และ เย้ย หยัน แอนกรูซ รู้สึก ไม่ สบาย ใจ ความ กลัว ได้ ทับถม จน หน้า ซีด แต่ ยัง สงบ อารมณ์ เฉยอยู่ เพื่อ ให้ ดอนคิว เห็น ว่า นักสืบ ย่อม ไม่ หวั่นหวาด หรือ ขลาด แม้ กำลัง เผชิญ กับ อันตราย ใน ขณะที่ ตน ปฏิบัติ หน้าที่ อยู่ เงียบ อยู่ เปน ครู่ ดอนคิว จึง เปลี่ยน สีหน้า จาก สภาพ ยิ้ม เยาะ และ โกรธ เปน สุภาพ อ่อนโยน พลาง พูด อย่าง ช้า ๆ และ ชัด คำ ว่า

"เวลานี้ คุณ คง รู้สึก หิว ไม่เป็นไร ข้าพเจ้า จะต้อง ทำให้ สมใจ ข้าพเจ้า, ดอนคิว, มีน้ำใจดี เสมอ อย่า ตกใจ โรเบสโต, จงไป บอกให้ พวก เหล่า นั้น ๒—๓ คน นำ อาหาร มา ข้า จะ เลี้ยง คุณสื่บ แต่ สุราไม่ ต้อง เอา มา, ที่นี่มีแล้ว" พลาง ดอนคิว ชี้มือไป ที่ถัง เหล้า "นั่น! เป็น เหล้า ที่คุณ มีความ กรุณา ส่ง มาให้ ข้าพเจ้า" แล้ว ดอนคิว หันหน้าไป กล่าว แก่ แองยิโล "อ้าว! ท่าน มี เรื่องราว อะไร ก็พูด กับ คุณสื่บ บ้างซี จะ ปล่อยให้ ท่าน นิ่งอยู่ เปล่า ๆ ทำไม ?"

แอนกรูซ ลุก ทลึ่ง จาก เก้าอี้ "เมื่อ เจ้า จะ จัดการ อะไร กับ ข้า ก็ เชิญ อย่า มัว ชักช้า ข้า เกลียด ความ สุภาพ บ้า ๆ เช่นนี้ นัก"

"เอ, คุณสื่บ ทำไม พูดจา ไม่ งาม เลย ข้าพเจ้า เป็น สหาย ของ คุณ นี่ นา หรือ คุณ โกรธ ว่า ข้าพเจ้า ทำการ ต้อนรับ ไม่ สมฐานะ, บอก ซี—เป็นไร มี"

แต่ แอนกรูซ คง ยืน ตั้ง ท่า เฉย อยู่ พอดี พวก สุ่ทกรรม ยกอาหาร เข้า มา เป็น แถว แอนกรูซ เกรง ดอนคิว จะใช้ อำนาจ จึง นั่ง ลง ดัง เดิม

"ข้าพเจ้า เสียใจ ที่ไม่ มี องุ่น ให้ คุณ ดื่ม เพราะ ขาด แคลน จัด หา ไม่ทัน องุ่น ใน ถังนั้น มี หลาย สิบขวด เป็น ชนิด ดี คุณ คงไม่ รังเกียจ ที่ จะ ดื่ม ชนิด นั้น เป็น แน่ แต่ ข้าพเจ้า กับ ซินยอร์ แองยิโล ขอตัว สัก ครั้ง หนึ่ง"

"ฉัน ไม่ ดื่ม" แอนกรูซ พูด สุภาพ ขึ้น

ดอนคิว หัวเราะ "แต่ ข้าพเจ้า ต้อง ขอให้ คุณ ดื่ม จงได้ ในคืนวันนี้ แต่ จะ ดื่ม เมื่อใด ตามใจ คุณ เถิด"

แอนกรูซ์สั่งหน้าตื่นขึ้นอีกสักนิด ซึ่งนัยว่า ถ้าแอนกรูซไม่มีน้ำใจพอที่จะรักษาชื่อเสียง และเกียรติศักดิ์ของนักสืบแล้ว แอนกรูซคงจะอ้อนวอนขอชีวิตอย่างทารกวอนบิดาเมื่อถูกมารดาตีฉันนั้น

ครั้นอาหารทุกสิ่งได้วางไว้ตรงหน้าแล้ว ดอนคิวจึงกล่าวคำเชื้อเชิญแอนกรูซกับแองยี่โลด้วยถ้อยคำสุภาพ แต่คนทั้ง ๒ นี้ปฏิบัติตามคำเชื้อเชิญโดยมีน้ำใจแตกต่างกัน กล่าวคือแอนกรูซกระทำโดยเกรงอำนาจและเพื่อเอาใจดอนคิวกลายๆ ส่วนแองยี่โลกระทำฐานเป็นเพื่อนร่วมโต๊ะทั้งสองฝ่าย และตรงช่องทางที่จะเข้ามามีโรเบลโดกับพวกสูทกรรม ๓ คนยืนคอยรับใช้อยู่

"ทุกสิ่งทุกอย่างที่ข้าพเจ้าจัดต้อนรับครั้งนี้ ถ้าหากไม่สมแก่หน้าและเกียรติศักดิ์ของคุณแล้วโปรดให้อภัยแก่ข้าพเจ้าด้วย และขอคุณจงเข้าใจว่า ดอนคิวเป็นผู้มีความกรุณาต่อแขกของเขาทุกคน"

คูหานั้นเป็นคูหาแห่งความมรณะ เมื่อดอนคิวได้เอาผู้ใดมาปล่อยในนั้นแล้วก็อย่าหวังว่าจะรอดพ้น ผู้นั้นต้องตาย และดอนคิวจะไม่ส่งสารผู้รับเคราะห์นั้นด้วย ร่างโครงกระดูกของผู้ตายแต่ก่อนกาลกระทำให้แอนกรูซตกใจจนเหงื่อไหลสายตาอันอ่อนล่ายไปมาอย่างหมดหวัง ทั้งนี้แสดงให้เห็นได้ว่า แอนกรูซมีนิสัยเช่นไร ? ซึ่งไม่สมกับผู้เป็นนักสืบเลย แต่แอนกรูซก็ยังดีพอที่จะรักษานามและเกียรติศักดิ์อยู่บ้าง

"ข้าพเจ้า เสียใจ ที่ต้อง กระทำ ..... เพราะ ต้อง ทำ" ดอนคิว เน้นคำ "คุณ คงไม่ รู้ เวลา นี้ วิญญาณ ของ หนุ่ม ชาว อังกฤษ กำลัง ไม่ เป็นสุข ยังเร่ร่อนอยู่ และ ข้าพเจ้าได้ ยินเสียง ร้องขอความ ยุติธรรม โธ่เอ๋ย! คุณ สาหาย รัก เขา เสีย ชีพ เมื่อ ยัง หนุ่ม แน่น ซึ่ง ยัง ไม่ เห็น ความ เป็นไป ของ โลก เต็ม ตา เพราะ คุณ" น้ำเสียง เยาะ และ แค้น แทน ระคน กัน ของ ดอนคิว ทำให้ แอนกรูซ ขวัญ ผ่อ ยิ่ง ขึ้น ตาม ลำดับ

"คุณ เห็น โทษ ของ คุณ ไหม?"

"เปล่า, ฉันไม่ ตั้งใจ และไม่ใช่ โทษ" แอนกรูซ ถือ ทิษฐิ ตอบ

"คุณไม่ สำรภาพ หรือ? นั่น—เหตุ ของ คุณ"

"ฉันไม่ รู้จะ สำรภาพ อย่างไร ฉันไม่ มี โทษ"

"ฟัง! ฟัง! เสียง ลม พัด แรง จน กระทั่ง ประตู กระทบ กันดัง สนั่น เครื่องหมาย ของชายหนุ่มอังกฤษ ทวงคดีความยุติธรรม คุณได้ ยินไหม?"

"ลม พัด"

"ถูกแล้ว, เป็นแต่ เครื่องหมาย ศพของเขา ยังไม่ได้ เอาไปฝังเลย ข้าพเจ้า ยัง คง เอา ศพใส่ หีบ ตั้งไว้ ที่ ชานเปโดรชาเปล บอก มา, คุณ จะให้ ข้าพเจ้า ตัดสิน อย่างไร? เห็นไหม? เหตุ ของ คุณ! ฟัง! นั่น เสียง นกเค้าแมว ร้อง ซ้ำ ๆ ผิด ธรรมดา เครื่อง หมาย!"

"ฉัน สำรภาพ ว่า ฉัน เป็น นักสืบ"

"อ้อ! คุณ ตอบ อ้อมค้อม" ดอนคิว หัวเราะ "ข้าพเจ้า อิ่มแล้ว ซินยอร์ แองยี่โด อิ่ม หรือ ยัง?"

"ผม คอย เวลา อิ่ม ของ ท่าน" แองยี่โด ตอบ หัวเราะ เบา ๆ

"นี่ค่อนข้างดึกแล้ว ข้าพเจ้าเห็นจะต้องลาคุณ อาหารก็คงยังไม่สู้บกพร่องนักไม่ใช่หรือคุณ? เพราะพึ่งส่งมาเพิ่มเติมใหม่ ข้าพเจ้าเสียใจ" พลางดอนคิวหยิบเหล้าพิษขวดหนึ่งวางบนโต๊ะเปิดจุกและรินใส่ในแก้วจนเต็ม "นี่เป็นองุ่นของคุณ เป็นชนิดที่ดีจริง ขอคุณจงดื่ม, ตั้งแต่รับประทานอาหาร คุณยังไม่ได้ดื่มเลย อ้อ! ไม่เป็นไร, ข้าพเจ้าไปแล้วคุณจะดื่มก็ได้ ไม่ต้องตกใจ คุณจะดื่มเวลาใดก็ได้ภายในคืนนี้ แต่ไม่ต้องวิตก เมื่อคุณถึงเวลาแล้ว พวกเหล่านี้ (ชี้ไปทางพวกสูทกรรม) จะนิมนต์พระมาหาคุณ อย่าเพ่อเข้าใจว่าข้าพเจ้าจะไม่เคารพนับถือพระ ข้าพเจ้าย่อมนับถือและอาหารเหล่านี้ถ้าบกพร่องคุณอาจเรียกได้อีก อย่าเกรงใจ, เขาจะเชื่อฟังคุณและจะแสดงกิริยานบนอบต่อคุณ" เมื่อดอนคิวพูดแล้วก็ชวนแองยี่โลลุกขึ้น "จงรักษาเกียรติศักดิ์ของนักดื่ม ข้าพเจ้าหวังว่าองุ่นในแก้วนั้น—เอ้า! ถ้าไม่พอใจเลือกเอาขวดอื่นก็ได้ รสชาดเหมือนกัน ข้าพเจ้าหวังว่าคุณคงดื่มองุ่นนั้นเป็นแน่แท้ก่อนพระอาทิตย์จะกลับมาสู่โลกอีก ในนามแห่งข้าพเจ้า ขอคุณจงจำใส่ใจไว้ 'ดอนคิวเป็นผู้ถือความเที่ยงตรงและกรุณา' สหายรัก! การที่ข้าพเจ้ากระทำดังนี้ก็เพราะเห็นแก่ชายหนุ่มอังกฤษคนนั้นจริง ๆ อย่าถือเวรต่อข้าพเจ้าเลย ซึ่งหาไม่บาปจะตกอยู่แก่ข้าพเจ้า ในที่สุดขอจงรับพร 'ราตรีสวัสดิ์' จากผู้จงใจอำนวยแด่คุณ เขาผู้นั้นคือข้าพเจ้า—

"ดอนคิว"

มธุรสประหลาด

ของ

ฉนึ่ง ฤทธาคนี

บ.ภ.

สมัยเมื่อศักราช แห่งคฤสต์ศาสนาล่วงแล้วไป ๑๙๒๒ ปี และกาลเดียว กัน นี่ เอง เปน พรรษา ที่ ๔๐๐๐ ใน ประดิทิน ของ ชาว ดาร์ จีซ ซึ่ง อยู่ ใน ความ ปกครอง ของ ซินเนเบล ราชินี ผู้ ทรง วิกล จริต หรือ อีก นัย หนึ่ง ดัง ที่ ราษฎร ยก ย่อง ว่า ซินเนเบล ผู้ ทรง ธรรม

ทุก ๆ พัน ปี วิญญาณ ของ พระ แม่ เจ้า ซินเนเบล ต้อง เสด็จ ลง มา จาก สวรรค์ เพื่อ โปรด แก่ เหล่า พศกนิกร ที่ยัง คงมีใจ ซื่อตรง ต่อพระนาง อยู่ ทุก ลม หายใจ เข้า ออก ฉนี้ และ เปน ผล อัน เดียว ที่ กระทำให้ ชาว ดาร์จีซ ตี ชาว โม เฮม เม็ด แตก เมื่อ ก่อน คฤสต์ กาล ๙๒๒ ปี ทั้ง อีก หลาย ครั้งได้ ทรง นำ ความ มี ชัย มา สู่ ต่อ พวก ข้าศึก ทั้งหลาย เลย เปน เหตุให้ เกิด มี พิธี ชนิด หนึ่ง เกิดขึ้น คือ เปน พิธี บูชายัญญ์ ซึ่ง ประสงค์ จะ ส่ง เลือด เนื้อ ข้าศึก ถวาย แก่ ซินเนเบล บน สรวง สวรรค์ และ ซึ่ง ยัง คง ปรากฏ เปน สิ่ง อัน น่า สยด สยอง อยู่ จน บัด นี้

ดัง นั้น ท่าน บรรณาธิการ จึง แสดง ความ ประ สงค์ แก่ กาย เถน เนน นักสืบข่าว ผู้สามารถ ว่าต้องการ ให้ ชาวอังกฤษ ทราบข่าว อันชาวฝรั่งเศส พา กัน เกรง ขาม ต่อ สักขิ เช่น นี้ใน ทูนิส เพราะ ชาว ดาจีซ ชอบ ลัก ชาว ฝรั่งเศส ผู้ เขา เกลียดชังไป กระทำการ สการะบูชาเสียเสมอๆในแถบ เหนือ ทะเล ทราย ซาฮารา ฉนั้น มิ ช้า กาย จึง เดิน ทางไป ยัง ทูนิส ในเวลาซึ่ง อีก ราว สัปดาห์ กว่า ๆ พิธี อันโหด ร้าย จะ เริ่ม ลง มือ

เขา กำลัง ทอดร่าง อยู่บน สนามหญ้า เล็ก ๆ ข้าง ร้าน เครื่องดื่ม ริม ถนน แบบ มีนารา ตรง ออกไป เปน ถนน ซึ่ง ตัด สู่ทะเล ทราย ข้าง หน้า มอง เห็น เหล่า คาราวาน ยาว ยืด อยู่ รำไร ใกล้ เข้า มา ทุก ขณะ

แสง อาทิตย์ ซึ่ง กำลัง ลับ ทิวไม้ เปน ระดับ สุด สายตาได้ ทอ แสง สีแดง จับ เวหา แล้ว กระทบ มา สู่ พวก พ่อ ค้าให้ ประสบ ภาพ อัน มอม แมม ไป ด้วย ฝุ่น ละออง จับ ดำเกรียม คาราวาน กองหนึ่ง มาหยุด ตรงหน้ากาย มี ร่าง เล็ก ๆ แสดง ว่า เปน สตรี ก้าว ออก มา ข้าง นอก ตรงไป ยัง ร้าน เครื่อง ดื่ม เจ้าหล่อน ยัง สาว มี ความ งาม พร้อม เยี่ยง หญิง ชาว พื้น เมืองผู้ สวยเลิศ รรดาที่กายได้ประสบแล้ว ทั้งสอง ข้าง มี สาวใช้ เดิน เคียง ติด ๆ กันไป

ผ้า ที่ คลุม หน้า เจ้าหล่อน เปน ผ้า ลินิน โปร่ง ขาว ปล่อย เสื้อ อัน มัน ระยับ ลง กรอม พื้น หล่อนไม่ใส่ รอง เท้า แต่ ประ ดับ เต็มไป ด้วย กำไล ทอง ต่าง ๆ ที่ ข้อ มือ ข้อ เท้า สร้อย เพชร แวว วามกระทบกับ จักษุ ผู้ผ่านไป มา กาย รู้สึก แปลกใจ บ้าง เพราะ ธรรม เนียม ของ ชาว เมือง ไม่ อนุญาตให้ หญิง สาว มี สิทธิ์ ออกไป นอก เขตร์ บ้าน ของ ตน

เสียงปืนครางกระหึ่มแสดงว่าพระอาทิตย์ตกแล้ว เหล่าพลเมืองจึงต่างถอดกายลงนั่งคุกเข่าสะพรึบพร้อมน่าดู ดวงหน้านับตั้งพันๆหันสู่เมืองเมกกะ ขณะที่ชายหนุ่มเหลียวไปทัศนาข้างหน้าอา! หญิงสาวคลุมหน้านั่งอยู่ใกล้ๆ ใกล้พอที่เขาสามารถเอื้อมมือไปสัมผัสได้ทีเดียว

กายไม่สามารถจะถอนสายตาไปจับดูแหล่งอื่น เขาเพียรจ้องตลอดเบื้องหลังของสาวทูนิส์ กลิ่นสุคนธ์หอมรื่นมากระทบนาสิกลำๆที่ชายหนุ่มเกือบเผลอสติก็พอดีเสียงสวดพิมพำส่งบลงเจ้าหล่อนผู้เปนหญิงกลางทะเลทราย, หรือสาวอาหรับเศรษฐีนีหรืออะไรก็ตามแต่ ได้ขยับลุกขึ้นพลางก้าวกลับเข้าไปในร้านอีกครั้งหนึ่ง

จากบานหน้าต่างใกล้ๆ กายได้ยินเสียงแหลมเล็กกล่าวเปนภาษาอังกฤษบ้างฝรั่งเศสบ้าง แต่ดูเหมือนเจ้าของร้านไม่เข้าใจสิ่งที่หล่อนต้องการคือปืนริวอลเวอร์นั่นเอง ชายหนุ่มสดุ้งจนสุดร่างอา! สาวเจ้าคงมิไว้ใจพวกของหล่อนเองกระมัง การเอ่ยเปนภาษาต่างประเทศคงต้องการไม่ให้สาวใช้ทั้งสองทราบเรื่อง เจ้าหล่อนหวาดเกรงถึงพิษดาจีซ ? หรือตัวเจ้าหล่อนเองเปนเชื้อสายของซินเนเบดราชันผู้ทรงวิกตจริตซินเนเบดผู้ทรงธรรม ?

ต่อมาอีกครู่หล่อนจึงก้าวออกมาจากร้านและชายหนุ่มไม่สามารถทราบเค้าเงื่อนว่าหญิงสาวผู้นี้ได้มีอาวุธติดตนมาด้วยหรือไม่

เขา รู้สึก ร้อน ผะผ่าวใน อก ขณะ ที่ ยัด กาย ขึ้นพลาง ถาม เจ้าหล่อน เบา ๆ เป็น ภาษา ฝรั่ง เศส

"เธอ — เธอโปรดให้ สิทธิ์ แก่ ฉัน ช่วย เหลือ หา ของ ประสงค์ แห่ง เธอด้วย เถิด"

"อย่า พูด กับ ดิฉัน เป็น ภาษา ฝรั่ง เศส" เจ้าหล่อน ตอบ คล้ายไม่ หายใจ แล้ว ดวง ตา อัน คม ปลาบ จ้อง ตรงไปยัง บุรุษผู้ องอาจข้าง หน้า เขา รู้สึก แว่ว ๆ มาก กว่า ได้ ยิน ชัด เจน ว่า หล่อน พูด เป็น ภาษา อังกฤษ "ดิฉันไม่ รู้จัก ท่าน และ คน ใช้ ทั้ง สอง นั้น ต้องไม่ รู้อะไร ทั้งสิ้น"

"จ๊ะ, จ๊ะ ! ฉัน ทราบ แล้ว" เดนเนน กล่าว พยายาม ที่ จะยิ้ม ด้วยความ ปลื้ม ปีติ แต่ ยิ้มไม่ ออก

"ดิฉัน ต้อง รู้จัก ผู้ช่วย เหลือ ทุก ๆ คน ก่อน จะทำการ ติดต่อกัน" หล่อน เอ่ย เบา เร็บ ๆ

"ฉัน เป็น คน ซื่อ ทาษ อนุญาต ให้ ฉัน หา อาวุธ ชนิด นั้นให้ เธอได้ ไหม จ๊ะ ?"

เมื่อ หญิง สาว นิ่ง เป็น เชิงไม่ ปฏิเสธ เดนเนน จึง แกล้ง เบี่ยง ผ่า กลาง เข้าไปโดย เร็ว จน สาวใช้ ทั้ง สองไม่ ทัน เห็น ว่า ชาย หนุ่มได้ ส่ง สิ่งใด ให้ แก่ นาย สาว ของ ตน

"ขอบ พระคุณ ค่ะ" หล่อนสนองรับ "โอ ! ผู้ซื่อ ทาษ, ดิฉัน เห็น ว่า คงไม่ จริง เลย"

ชาย หนุ่ม ขัด "ฉัน ชื่อ เดนเนน และเธอ เล่า, เธอจะ ยินดี บอก ได้ไหม ว่า เธอ คือใคร ?"

"ดิฉันไม่รู้จะบอกคุณว่าอย่างไร เพราะไม่มีชื่อ" เจ้าหล่อนพูดเป็นภาษาอังกฤษ พยายามหันหน้าหนีสาวใช้เสมอ "ดิฉันจะเดินทางไปเอดบาเด็คตามถนนมาดาซิน คุณพ่อได้พาดิฉันมาเยี่ยมญาติที่นี่ ซึ่งท่านได้ถึงแก่กรรม ในที่สุดก็สิ้นชีวิตทิ้งดิฉันไว้คนเดียว และดิฉันจำต้องกลับไปบ้านที่เอดบาเด็คพร้อมกับสินค้าและกองคาราวานของคุณพ่อ"

เจ้าหล่อนแสดงอากัปกิริยาดังจะตาเขาไป เพราะได้รับสิ่งที่ต้องการแล้ว ซึ่งซ่อนอย่างมิดชิดอยู่ภายในเสื้ออันงามของเจ้าหล่อน

"เธอได้รับหน้าที่แทนบิดาทั้งสิ้น ฉันรู้สึกสลดใจแทนเธอในเหตุร้ายที่อุบัติขึ้นแต่เก่าก่อนโดยจริงใจ"

เป็นความจริง กายเถนเนนให้เศร้าใจแทนการเป็นกำพร้าของหญิงสาวยิ่งนัก ทั้งเขายังอดนึกชมเชยความอดทนของหล่อนเสียมิได้ อย่าว่าเพียงยังอาชีพดังบิดาเลย แม้การเดินทางกลับไปเอดบาเด็คก็แสดงพอเพียงอยู่แล้ว เพราะเอดบาเด็คเป็นเมืองศูนย์กลางของชาวดาจีซ เจ้าของพิธีบูชายัญอันโหดร้าย

เขาเตือนต่อ "นั่นแหละ, สตรีจะทำเช่นนี้ได้ในประเทศของฉันเท่านั้น——"

เจ้าหล่อนเปลี่ยนอิริยาบทโดยพลัน ตาต่อตาประสานกันอย่างสุดซึ้งเข้าไปในดวงจิตต์

"ฉันจะไปเอดบาเด็คกับเธอ!"

"ดิฉันไม่เชื่อ ว่าจะเป็นความจริง" หล่อน พึมพำ ด้วยความรู้สึกตื้นตันใจ ชนิดหนึ่งซึ่งซ่อนอยู่ระหว่างเขาทั้งสอง

"ฉันเป็นเพื่อนเดินทาง ของเธอไม่ได้หรือจ๊ะ ?" เขาถามร้อนรน

"โอ ! ถ้าจริงก็คือ ——— สวรรค์ !"

"เราต้องไปด้วยกัน" ชายหนุ่มเอ่ย

ทั้งสองพากันเดินออกมาจากสนาม ค่อย ๆ ทิ้งความหนาวเย็นและส่งดังเงียบไว้ภายหลัง จนที่สุดภาพบุคคลทั้งสี่ก็ลับหายไปในระหว่างความมืดแห่งรัตติกาล

* * * *

วันรุ่งขึ้น กองคาราวานเล็ก ๆ กองหนึ่งได้ออกเดินทางไปตามถนนมาดาซิน บ่ายหน้าตรงไปยังเอลบาเดล อูฐสองตัวที่นำหน้าเป็นพาหนะของกายเดนเนนกับสาวงามทูนิส์ ทั้งสองเคียงไปติด ๆ กันจนสามารถยื่นมือถึง ข้างซ้ายของชายหนุ่มคาดบีนพิสดารฝรั่งเศสและห้อยกะติกน้ำลงมาทางเบื้องขวา เขารู้สึกชังเจ้าฝุ่นที่พัดขึ้นหนาคลุ้ง เพราะกระทำให้แลไม่เห็นสาวน้อย แต่เขาไม่รู้สึกอึดอัดในการเดินทางผ่านทะเลทรายครั้งนี้เลย ในเมื่อมีหวานใจอยู่ข้าง ๆ

กายตรองเห็นเป็นผลสำเร็จว่าการเยี่ยมเร้องชาวดาจซัน ถ้าได้ประสบเหตุการณ์ภายในจริง ๆ คงมีประโยชน์ได้ผลดีกว่าจะคอยถามไถ่อยู่ข้างนอกเขตร์อันปราศจากภัยพิบัติทั้งมวล

เดนเนนเหลียวไปดูเพื่อนสาว พลางทำตายความเงียบส่งดังขึ้นก่อน

"เธอรู้ภาษาอังกฤษมาแต่ครั้งไหนจ๊ะ ?"

เสียงกังวานแห่งการเดินทางกระทำให้คำสนทนาของเขาไม่ได้ยินถึงผู้ใดอีก ฉนั้นเจ้าหล่อนจึงตอบจนเต็มปากเต็มคอ

"คุณพ่อได้ส่งดิฉันไปเรียนที่ปารีส และเราได้พากันเดินไปตอนตอนอีกด้วย"

กายเปลี่ยนเรื่อง "แต่เธอคิดว่าจะไม่มีอุปสรรคในการเดินทางครั้งนี้เลยทีเดียวหรือ ?"

เจ้าหล่อนอึดอัดเป็นครู่ใหญ่ ในที่สุดได้ตอบว่า "แม้จะมีก็คงคิดถึงเงินมากกว่าผู้หญิง อย่างไรก็ตามมันคงนึกถึงคุณความดีของคุณพ่อดิฉันบ้างหรอกค่ะ"

ความสว่างค่อยจางลง และความมืดก็เข้ามาแทนที่จนกระทั่งในที่สุดก็มืดมิด แสดงว่าเป็นเวลากลางคืนแล้ว หญิงสาวจึงตระหลบผ้าคลุมไปข้างหลังเพื่อรับอากาศอันบริสุทธิ์ เป็นยามข้างขึ้นแก่ ๆ ดวงดาวซึ่งลอยอยู่บนนภากาศฉายแสงมาต้องเค้าหน้าอันอ่อนนวลของหล่อนกระทำให้บังเกิดความผ่องใสน่ารักมากขึ้น จนที่สุดกายเสนเนนถึงแก่อดปีดปากอยู่มิได้ เขาชักอยู่เข้าใกล้เจ้าหล่อนปากก็พร่ำวอนคล้ายจริตวิกล

"โปรดบอกฉัน — บอกสักหน่อยเถิด" เขาออด "ว่าเธอคือใคร — และชื่อของเธอด้วย — นึกเอ็นดูฉันบ้าง ถ้า — ถ้า — — —"

เจ้าหล่อนแบ่งรับแบ่งสู้ด้วยความกลัวว่าชายหนุ่มจักเสียใจ "คุณจงนึกว่าดิฉันเป็นแม่ค้าธรรมดาคนหนึ่งก็แล้วกันนี่คะ"

"ไม่ได้ — ไม่ได้, ฉันมีความรู้สึกแปลกประหลาดในความเปนไป ของเธออย่างหนึ่ง เพราะเห็นแก่เธอเอง บอกนามของเธอเถอะ ฉันจะบอกของฉันก่อน กายเถนเนน ผู้สืบข่าวหนังสือพิมพ์ ฉันเปน คนอังกฤษ"

"ยังไม่หมด" เจ้าหล่อนเย้า "คือดิฉันยังอนุญาตให้มาอยู่ เคียงข้างอีกด้วยซ้ำ"

"ก็จริงอยู่" ชายหนุ่มสารภาพ "แต่ความหมายของเธอยัง สูงกว่านั้นขึ้นไปอีก"

"คุณไม่รู้จักดิฉันเลยนี่คะ ?"

กายยิ้ม "นั่นแหละเปนสิ่งสำคัญ ฉันต้องพยายามรู้จักเธอ ให้ได้"

หล่อนไม่ตอบ แม้ท่าทางจะเปนสง่าเงียบขรึมลึกปานใดก็ตาม ยังมีประกายประหลาดแสดงอยู่ภายในสายตาอันคมแหลม

"อะไรเล่าคะ ที่คุณหวาดกลัวเพื่อเห็นแก่ดิฉัน ?" เจ้าหล่อนถาม

"ฉันคิดว่าสิ่งที่คิดไว้คงเปนจริง เธอ — เธอไม่เชื่อใจฉัน หรือจ๊ะ ?"

เจ้าหล่อนอมยิ้มคล้ายจะพูดกับเขา ถ้าอาการยิ้มเช่นนี้ตรง กับความหมายของชายหนุ่มแล้ว โลกจะเต็มไปด้วยความสุขอย่างเดิด

"บางที เธออาจจะเปนซินเนเบล กระมัง" เขาเผยปาก "เพราะ เขาถือว่าใจคอเด็ดเดี่ยวคล้ายเธอนี่แหละ"

เจ้าหล่อน หัว เราะ ลั่น "ซินเนเบล เป็น หญิง วิกลจริต และ ทั้งไม่ ซื่อ ตรง ต่อ คน รัก ของ ตน"

กาย เอื้อม มือไป จับ แขน หล่อนไว้ แน่น โดย มิ นึก ถึง ว่าใช้ ทั้งสอง เสีย เลย อาการ สัม ผัส เป็น ผล ให้ ทั้ง คู่ สยิว กายไป ทั่ว ชุม ชน เยี่ยง หนุ่ม สาว บริสุทธิ์ ทั้ง หลายในโลก ผู้แรกได้ รู้รส รัก สาว ทูนิส ขยับ คล้าย จะ สบัด แต่ ภาย หลัง กลับ นิ่ง เฉย ก้ม หน้า ด้วย ความ ละอายใจ

กอง คา รา วาน ออก เดิน ก่อน เดือน ขึ้น จวบ จน เช้า ตรู่ วัน ต่อ มา จึง หยุด ตั้ง กระโจม พัก อีก ครั้ง หนึ่ง กายเดินเนิน พยายาม จะ หลับ เพียง งีบ เดียว ก็ ปราศจาก ผล มิ ช้า ดวง อาทิตย์ ได้ ส่ง ความ ร้อนไป ทั่ว ทุก ทิศ ทาง ตลอด เวลา ต่อจากนั้นเขาไม่ได้ พบ หญิง ที่ รัก อีกเลย เพราะ เจ้าหล่อน หลบ อยู่ แต่ใน ที่ พัก กระทำ ให้ บังเกิด ความ กระวน กระวาย ต่อ กาย เป็น ที่ สุด

การ พัก ครั้ง นี้ นับ ว่านาน ที่ สุด ตั้ง แต่ ผ่าน พ้น แบบ มี นารา มา แล้ว ๒๒ ชั่วโมง ใกล้ ๆ ที่ พัก มี บ่อ น้ำ จืด และต้นไม้ สูง เป็นหย่อม ๆ เพราะ เป็น หมู่ บ้าน ร้าง นั่น เอง รอบ ๆ มี ศึก หัก พัง ล้ม อยู่ ระเนระนาด

เย็น วัน รุ่ง ขึ้น กาย ได้ พบ และ มี โอกาส พา คน รัก ไป เดิน รอบ ๆ ป่า ละเมาะ ขณะ ที่ นั่ง พัก บน เนิน สูง แห่ง หนึ่ง เขา ปรารภ ความ ในใจ ขึ้น ด้วย น้ำเสียง อัน สั่น เครือ

"ฉัน ไม่ สน ใจ แล้ว ว่า เธอ คือ ใคร หรือ มี เรื่อง อัน ใด เกิด ขึ้น เธอ เป็น สตรี ผู้ ประหลาด และได้ ชนะ หัวใจ ฉัน แล้ว ฉัน จะ ต้อง รอ คอย เธอ จน ถึง ที่ สุด เธอ — เธอ ยัง เป็น โสด อยู่ มิใช่ หรือ จ๊ะ ?"

เจ้าหล่อน จ้อง ดู ชาย หนุ่ม อย่าง จริง จัง พลาง สั่น ศีร์ษะ

"ไม่ จริง หรือ ?" เขา ตะโกน "เธอ—หมายความ ว่ากระไร ?"

"ไม่ จริง, ดิฉันไม่ใช่ บริสุทธิ์, ดิฉัน มี คน รัก"

หล่อน พูด คล้าย กระซิบ แต่ใน เวลาอันเงียบสงัดเช่น นี้ กลับได้ ยิน ชัด เจน อ่อน หวาน น่า รัก ซึ่ง กระทำให้ กาย ก้าว เข้าใกล้ รวบ ร่าง น้อย ๆ เข้าไว้ ใน วง แขน ริบ ฝี ปาก ของ เขา ทั้ง สอง ต่าง ก้ม ลง จน แนบ ชิด แทบ เปน เนื้อ เดียว กัน อา ! เขาได้ จุม พิตก์ — จุม พิตก์ เปน ครั้ง แรกใน ชีวิต แห่ง ความ รัก ความ รู้สึก ใน บัด นี้ ก็ คือ ดู เหมือน โลก กำลัง ร้อน ระอุ เปนไฟไป ทั่ว ทุก หน ทุก แห่ง

สาวใช้ ทั้ง คู่ ตรง เข้า กระชาก ร่าง นาย ของ ตน ออก เมื่อ กายจะ ก้าว ตาม เจ้าหล่อนได้ ยก มือ ห้ามไว้ ด้วย เค้า หน้า ยิ้ม แย้ม บ่ม เต็มไป ด้วย ฤทธิ์ รัก อนิจจา ! ท่าน ย่อม ทราบ มิใช่ หรือ ว่า การ ลา จากไป ของ ผู้ เริ่ม รักใคร่ ต่อ กัน มี พิษ เพียงไหน ?

กาย ยืน นิ่ง คล้าย ถูก ตรึง อยู่ กับ ที่ หัว ใจ ของ เขา เต้น ระ รัว เมื่อ ภาพ คน รัก ลับไป จาก สาย ตา ใน ที่ สุด เขา คิด ว่า จะ ต้อง ตามไป เพื่อได้ ยล โฉม และ น้ำ เสียง ของ เจ้าหล่อน อีก

ทันใดจากพุ่มไม้ ใกล้ ๆ ชาว พื้นเมือง หมู่ หนึ่ง ก็ปรากฏ ขึ้น ก่อน ที่กาย จะ รู้ เรื่อง ชาย อ้วน ล่ำ หก คน ได้ กระ โดด เข้า จับ ตัว เขา ไว้ ใคร เลย จะ ยอมให้ ศัตรู ทำ เล่น อย่าง สบาย ฉันใด สำหรับ กาย ก็ เช่น เดียว กัน เขา ต่อ สู้ เพื่อ ความ อิสสระภาพ ต่อ สู้ จน สุด กำลัง กำหมัด

ของ เขา เต็มไป ด้วย โลหิต สด ๆ มิ ช้า กาย รู้สึก ว่า มี วัตถุ ชนิด หนึ่ง ฟาด ถูก ตรง ท้าย ทอย จึง กระทำ ให้ กาย ปราศจาก ความ รู้สึก ลง ทันที !

ชาย หนุ่ม มา รู้สึก สัมปชัญญะ ต่อ เมื่อ ได้ ยิน เสียง เอะอะ เขา ถูก หาม มา ตาม หน ทาง อัน ไกล โข พวก เหล่า ร้าย พา กัน เดิน ไป จน ถึง ตึก ร้าง แห่ง หนึ่ง แล้ว รู้สึก ว่า ถูก โยน เข้า ไป ข้าง ใน เป็น ห้อง เล็ก ๆ มี หน้าต่าง ติด ลูก กรง เหล็ก อย่าง มั่น คง อยู่ เบื้อง บน ภายใน มี แสง สว่าง หลัว ๆ เขา สามารถ เห็น แต่ เพียง รุกขชาติ เขียว ชอุ่ม นอก หน้าต่าง เท่า นั้น เป็น ห้อง ขัง อัน เหมาะ ซึ่ง พวก เหล่า ร้าย คง เลือก คอย ไว้ เป็น เวลา นาน แล้ว

กาย พยายาม ทรงตัว ขึ้น ยืน ความ โกรธ แค้น บำบัด อาการ เจ็บปวด ให้ หาย ไป จน สิ้น เชิง เขา ตะโกน เป็น ภาษา ทูนิส อังกฤษ ฝรั่งเศส เพื่อ ให้ ศัตรู อธิบาย ถึง สิ่ง เหล่า นี้

"แก เป็น คน ฝรั่งเศส, ผู้ สืบ ข่าว ลับ" คน หนึ่ง เอ่ย เป็น ภาษา นั้น "เรา ได้ รับ คำบอก เล่า ให้ ระวัง ตัว จาก กอง การ ข่าว ที่ แก มา ด้วย นั่น เอง"

"ไม่ ใช่" นักโทษ ตวาด "ข้า เป็น คน อังกฤษ !"

"ไม่ มี อะไร แสดง ให้ ทราบ" เป็น เสียง ตอบ

เจ้า พวก นั้น คง ค้น ตาม ร่าง กาย ขณะ ที่ เขา สิ้น สติ และ เป็น การ บ้า เพียง ไร ที่ กาย ลืม ใบ สำคัญ ประจำ ตน ไว้ ที่ ทูนิส ทั้ง สิ้น

ผู้ คุม ของ กาย หัวเราะ อย่าง ขบขัน เมื่อ เห็น ท่า ทาง อัน แปลก ๆ ของ นักโทษ พลาง กล่าว ว่า "เจ้า เป็น คน ฝรั่งเศส และ เรา ผู้ เป็น ชาว ดาร์จีซ ไม่ ชอบ เสีย เลย เจ้า จะ มา สืบ ข่าว พวก ข้า ซะ ! พ่อ คน

กต้า หาญ เจ้า จะ ต้อง ค้าง อยู่ ใน นี้ จน กว่า กอง คาราวาน จะ ออกเดิน ทาง ต่อไป และใน สัปดาห์ น่า เมื่อ เขา กลับ หรือไม่ ก็ ตาม จะ พบ เจ้า กำลังเอาหลังบูชา ต่อ พระอาทิตย์"

อา ! ความ เสี่ยว แสยงได้ บังเกิด ขึ้น โดย เร็ว กายเดนเนน เคย ทราบ พิธี ชนิด นี้ อย่าง ดี เจ้า พวก บ้า เถื่อน เหล่า นี้ ใช้ วิธี จับ ศัตรู เปลื้อย กาย ท่อน บน ตลอด แล้ว มัด ค่ำ ทิ้งไว้ กลาง ทะเล ทราย คน เดียว นี่ เป น ลัทธิ ธรรมดา อย่าง หนึ่ง ของ มัน

ทุก ๆ วินาที เขาได้ ยิน เสี่ยง ร้อง โดย ความ รื่นเริง ข้าง นอก รอบ ๆ ว่า "มาเตโบโล ซินเนเบล—ฮาร์มาเตโบโล ซินเนเบล—" เป นระยะๆ โอ ! กาย เอ่ย เขา จัก รู้ รส ว่า เชือ สาย ของ ซินเนเบล ราชินี ผู้ทรง วิกล จริต จะ กระ ทำ เช่น เดียว กับ ครั้ง ๕๐๐๐ ปี ก่อน โดย วิธี ไร ใน เวลา นี้ ทั้ง นี้ และ เป น สิ่ง เดียว ที่ เขา เพียร อยาก ทราบ มา แต่ แรก

เสี่ยง ของ พวก วาย ร้าย เงียบ ซา ลง ทุก ขณะ ได้ ทิ้งกายไว้ ผู้ เดียว ภายใน ห้อง คุก มืด ชาย หนุ่ม หวน รำลึก ถึง ความ บรมสุข ที่ ได้ รับ เมื่อ ลัก ครู่ เจ้า หล่อน จะ นึก เช่น ไร บ้าง ถ้า ทราบ ว่า เขา ตก อยู่ ระหว่าง อันตราย ? ถ้า เขา มิได้ พบ กับ หญิง ที่ รัก แล้ว แม้ จะ หมด ชีวิต เสีย แต่ ยัง เยาว์ วัย เช่น นี้ ก็ จะไม่ นึก เสียดาย ลัก นิด เหล่า นี้ กระทำให้ สมอง ปั่น ป่วน เผ้า รำพึง ไป ต่างๆ นานา ล้วน แต่ เครื่อง ห่วงใย ทั้ง สิ้น

มี เสี่ยงแก่ รักษา ที่ บาน ประตู จริง ๆ หล่อนมาแล้ว เขาไม่ประหลาดใจ เลย เพราะ นึก เสมอ ว่า หล่อน ต้อง มา ถ้า ทราบ เรื่อง ของ เขา แต่

ชาย หนุ่ม ชัก ฉิว ถูก กรง เหล็ก ข้าง ใน ประตู เลี้ย จริง ๆ ที่ มาเป็น อุปสรรค กั้น ระหว่าง เขา ทั้ง สอง มิให้ สัมผัส ต่อกันจน สม รัก เจ้าหล่อน ยื่นกะติก น้ำ มา ทาง ช่อง ซึ่ ถูกกรง เขาเอื้อมมือไปรับพร้อมทั้ง จบ มือ นุ่ม ๆไว้ ด้วย ความ พิศวาส อย่าง เหลือ แสน

"มัน — มัน ทำ อันตราย คุณ หรือ คะ ?" เจ้าหล่อน ถาม

"ไม่ เป็นไร, เธอ ต่าง หาก ที่ ทำให้ ฉัน เป็น ห่วง มัน นึก ว่า ฉัน เป็น จาระ บุรุษ ฝรั่งเศส"

"ดิฉันรู้, ดิฉันทราบ" หล่อน ครวญคร่ำ "แต่ เธอ เชื่อไหม ว่า เป็น เพราะ ดิฉัน คน เดียว ที่ ทำให้ คุณ ต้อง ลำบาก"

เขาพูด ตัด บท "เธอไม่ใช่ ชาว ฝรั่งเศส — — — —"

"ถูก ค่ะ" หญิง สาว รับ "แต่ ดิฉัน พูดได้ ชัด และ — และ โอ ดิฉัน เอง เป็น จาระ สตรี ของ ฝรั่ง เศส ดิฉันไม่ ทราบ ว่า จะ พูด กระไร อีก แล้ว"

"เธอ — เธอ หญิง ผู้ กล้า หาญ" เขา กล่าว เป็น ภาษา อังกฤษ พลาง ถอน หายใจ ใหญ่

"ดิฉัน กระ ทำ เพื่อ ชาติ ที่ ดิฉัน รัก อย่างไร ก็ ดี มัน กลับ เป็น ผล ร้าย ต่อ เธอ ผู้ยอด รัก คน เดียว ของ ดิฉัน โอ พระเจ้า ! ข้าพระเจ้า จะ กระทำ ฉันใด เล่า มัน คง ปล่อย คุณ ต่อ เมื่อ กอง ทาราวาน ผ่าน พ้น ไป แล้ว เป็น แน่"

กายเดนเนน ไม่ ได้ เล่า ถึง เรื่อง ที่ ชาว ดาร์จีซ จะ ทำ แก่ เขา เช่น ไร เขาไม่ ปฏิเสธ ว่า รู้สึกแค้น แต่กลับ ย้อน คิดเห็น แก่ สตรีเพศ ถ้าเธอ อ้อน

เจ้าหล่อน คง ต้อง อันตราย เป็น แน่แท้ เขา ยอม ปิดปาก ทั้งนี้กปฏิญาณ ตน เอง ว่า จะไม่ พยายาม เปิด เผยอีกด้วย

"เธอไม่เกรงมัน จะรู้ หรือ ?" เขาเตือน "โปรด กลับ ทุนิส เถิด กลับ ใน ขณะ ที่ ยัง มีโอกาส ดี อยู่ เช่น นี้"

"มันไม่ สงสัย ผู้ใด อีก แล้ว เมื่อ คุณ อยู่ ใน กำมือ ของ มัน"

"เช่น นั้น เธอ จง หลบ ให้ ไกล หน้า ต่าง สัก หน่อย โชค ร้าย มัน อาจเห็น เธอ เข้า"

"จุบ ดิฉัน เสีย" เจ้าหล่อน พูด "อนิจจา เธอไม่ สามารถ ลอด ศีร์ษะ ออก มาได้ ถ้า กระนั้น ยื่น มือ มา แนบ อก ดิฉันไว้ มัน เป็น เครื่อง หมาย แสดง ว่า ดิฉัน เป็น ของ คุณ — ทุก ๆ ขณะ ส่วน แห่ง ร่าง กาย"

"ใจ ของ เธอ — — — —" เขา เอ่ย เบา ๆ

"ค่ะ ค่ะ, หัวใจ — ทั้ง อวัยวะ อื่น ๆ ตลอด หมด คุณ จะไป รอ คอย ดิฉัน ที่ บอร์ โดซ์ ได้ ไหม คะ ? ที่ เลข ๑๑ ถนน มาเตียรา เรา จะ พบ กัน ที่ นั่น ใน เวลา อีก เดือน หนึ่ง คุณสาบาน ได้ ไหม ? หรือ — หรือ จะ พยายาม ลืม นึก ถึง ดิฉัน เสีย"

พุทโธ่เอ๋ย ! หล่อน เผ้า พรรณนา มิได้ หยุด ปาก กาย รู้สึก ว่า ตน มี อัสสุชล คลอ ชุ่ม ด้วย ความ สมเพช หล่อนไม่ ทราบ ระแคะ ระคาย เสีย เลย ว่า รุ่งอรุณ กาล ต่อ จาก เวลานี้ เขา จะ เหลืออยู่ แต่ ชื่อ ใน โลก โดย ปราศจาก ตัว ตน

"ลืม ? เป็นไปไม่ได้ !" เขาให้สัตย์

เจ้าหล่อน ค่อย ๆ ก้าว ถับไป อย่าง เชื่องช้า กายรู้สึกใจ หายวาบ ความเย็น แห่ง ลูก กรง เหล็ก แล่น สู่ ร่าง คล้าย แสดง ความ เสียใจแทน สิ่ง ที่ บัง เกิด ขึ้น นับ แต่ ขณะ นี้ เป็น ต้น ไป เขา จัก มิ ได้ เห็น หล่อน อีก ไม่ได้ ยิน น้ำเสียง หรือ พลอด ความรัก ซึ่ง กัน และ กัน เมื่อเป็นผลสำเร็จ เจ้าหล่อน คงได้ รับ เกียรติยศ จากรัฐบาล แต่คงนึก แช่งด่า ว่า เขาละลัตย์ หล่อน จะ ทราบได้ ฉันใด ว่า มีเหตุ อะไร บังเกิดขึ้น แก่ ตัวเขา กายประคอง ยก มือ ขึ้น จุมพิตก์ ประหนึ่ง ว่า ร่าง เจ้าหล่อน จะ ประดิษฐาน อยู่ ณะที่ นั้น เสมอ

ดวง จันทร์ โคจร ขึ้น สู่ เบื้อง บน ส่ง แสง นวล ระยับ กอง คาราวาน ต่าง จัด แจง เตรียม ออก เดิน ทาง ต่อไป ยัง ที่ หมาย ข้าง หน้า เสียงร้อง เรียก โหวก เหวก ดัน คล้าย มี งาน อัน ใหญ่ โต แต่ไม่ ช้า เสียง เหล่า นี้ ก็ เงียบ หายไป ที ละ น้อย จนเงียบสงัด การเคลื่อนที่ เหล่านี้ กาย สามารถ เห็นจาก หน้า ต่าง เล็ก ๆ ใน ห้อง ขัง ของเขา อา! ชายหนุ่ม ถูกทอดทิ้ง ไว้ โดด เดี่ยวไม่ มี ผู้คุม ส่วน พวก ดาร์จีซ เล่า มัน นึก เสมอ ว่า กาย เป็น จาระบุรุษ ฝรั่ง เศส ที่ จะ คอย ทำ ลาย พิธี สำคัญ ของ มัน อัน เกี่ยว ถึง กำหนด อยู่ แล้ว ฉะนั้น มัน จะ กลับ มา บูชายัญ เขา ดัง ที่ พูดไว้ หรือ จะ ทิ้ง ให้ อด สิ้น ชีวิต ด้วย การ หิว กระหาย กาย ชู กะพกน้ำ ที่ยอดรัก ของเขา เด็ด ลอด เอา มา ให้ ขึ้น ตรง หน้า และ ยิ้ม คล้าย ว่า เป็น เพื่อน สิ่ง เดียว ใน ยาม ยาก

กายเดินเนน ลอง พยายาม ใช้ มือ ของ ตน คุ้ย ดิน ขอบ กำแพง มิช้า ก็ รู้สึก กระทบ เหล็กท่อนใหญ่ ศัตรู ได้ เตรียมที่ทางไว้ เรียบร้อย อย่าว่า

แต่ เขา ผู้ เป็น มนุษย์ เลย แม้ สัตว์ เล็ก ๆ ก็ไม่สามารถเล็ดลอดออกไปได้ หรือ จะ เป็น จริง ดัง ที่ เจ้าหล่อน พูด ว่า มัน จะ กลับ มา ปล่อย เขา กระมัง เอ๊ะ, นั่น เป็น เพียง ความ คิด เดา ๆ เล่น เท่า นั้น !

วันหนึ่ง ผ่านพ้นไปแล้วโดยรวดเร็ว กะติกก็ปราศจากน้ำ ดูร่างกาย ขณะนี้ประดุจว่ามิใช่มนุษย์บุถุชน เพราะปราศจากสัติ เยี่ยงบุคคลธรรมดา ตัว ดำ มอม แมม จริต ชัก จะ วิกล ด้วย ความ หวาด เกรง ใน ยาม มืด แห่ง รัตติกาล อัน เยือก เย็น

ณะ คืน วัน ที่ สาม นับ แต่ ถูก ขัง ดูดิกส่งดัด ผิด ธรรมดา ชาย หนุ่ม สดุ้ง เมื่อแว่ว ได้ ยิน สำเนียง คึง คัง อยู่ ภาย นอก มึ เงา วอบ แวบ ตาม ช่อง ลูก กรง กาย ยืน ตั้ง หลัก มั่น มัน จะ กลับ มา เอา เขาไป บูชายัญ์ หรือ ? เปล่า, ขณะ ที่ บาน ประตู แล ลูก กรง เหล็ก ด้านใน เผย ออก เจ้า คน หนึ่ง ชู มัดไฟ สูง ขึ้น เหนือ ศีรษะ หญิง สาว ร่าง เล็ก อา ! เจ้าหล่อน คือ ผู้ ที่ กาย เผ้า รำพึง ถึง อยู่ ทุก วินาที นั่น เอง มัน พา หล่อน มา ที่ นี่ ทำไม หนอ ?

เค้า หน้า อัน โหดร้าย ของ ชาวดาร์จีซ ๕ — ๖ หน้า ปรากฏ รอบตัว หญิง สาว โดยไม่ กล่าว อะไร แม้ แต่ เล็ก น้อย มัน จับ เจ้าหล่อน พุ่งเข้า ไปใน ห้อง แล้ว ปิด ประตู ลั่น กลอน ทัน ที แสง สว่างได้ ค่อย หาย ลับไป พร้อม กับ เสียง ฝี เท้าของพวก เหล่าร้าย โดยความเคยชิน กายสามารถ เห็น ทุก สิ่งได้ อย่าง ดี

"มัน จับ เธอ — — —" เขา เอ่ย เมื่อ เขยิบ เข้าใกล้ และ จับ แขน หล่อน จ้อง ดู ดวง ตา ด้วย ความ รัก สงสาร

"มันรู้ว่าเธอคือใครแล้วหรือ ?" เขาต่อ

เจ้าหล่อนตอบเธอย ๆ "ดิฉันทราบว่ามันไม่ปล่อยคุณ จะทิ้งไว้เช่นนี้โดยปราศจากอาหารการกินทั้งทำเครื่องหมายไว้นอกประตูห้ามไม่ให้ใครช่วยเหลือ โอ, เช่นนี้จะให้ดิฉันละทิ้งไปได้หรือคะ ? ดิฉันบงการกองคาราวานให้กลับเพื่อช่วยเหลือคุณ แต่มันส่งสัยและชู่เซ็นสาวใช้ทั้งสองของดิฉันจนได้ความจริง เช่นนี้แหละมันจึงจับดิฉันพามาไว้แห่งเดียวกับคุณและดิฉันกลับเป็นสุขที่สุด"

ชายหนุ่มรู้สึกใจชื้นด้วยความยินดี เขาเข้าใจความหมายของเจ้าหล่อนผู้ยินดีในการกลับมารับภัยกับคนรัก นี่แหละเป็นความรักของสตรีที่มีต่อบุรุษ

เสียงผู้ชายร้องเพลงเย่อหยอดมากระทบโสตทั้งสอง ข้าง ๆ สระน้ำกายแดเห็นกระโจมตั้งล้อมรอบ มีไฟจุดสว่างไสว บุรุษชาวตาร์ตัซต่างเดินส่วนไปมาเป็นรูปวงกลม และร้องเพลงชนิดหนึ่งมีกังวานน่าแสยงขน นี่แหละเป็นพิธีของซินเนเบดราชินีผู้ทรงสติวิปลาศ ซินเนเบดผู้ทรงธรรม ซึ่งกำลังตั้งต้นกระทำอยู่ใกล้ ๆ ภายในสายตาของนักโทษทั้งสอง หนุ่มสาวจะถูกบูชายัญย์เสียกระมัง !

"ฉันคิดว่าเราก็ได้มีชีวิตอยู่พิธีเช่นนี้มานับตั้ง ๑๐๐ ปีแล้วเหมือนกัน" กายพูดขึ้น

ทั้งสองนั่งข้างหน้าต่างถูกกรงเหล็ก จับมือกันไว้แน่นดุจมิยอมปล่อยออกจากกัน แสงเดือนส่องกระจ่างแจ้งลอดมาสู่บุคคลทั้งสอง

เขา ถึง นึก ถึง ชาว ดาร์จซ ถึง พิธี ที่ เริ่ม อยู่ ใกล้ ๆ ต่าง ก็ นึก ถึง ความ สุข ใน ขณะ นั้น สิ่ง เดียว

"โปรด เล่า เรื่อง ของ คุณ ให้ ดิฉัน ฟัง" หล่อน เอ่ย อ้อน วอน ถาม "ตั้ง แต่ ครั้ง ยัง มี ชีวิต อยู่ ใน ปฐมวัย ทั้ง อธิบาย ถึง สิ่ง ที่ คุณ ได้ กระ ทำ หรือ ที่ นึก จะ กระทำ ไว้ โอ, เรา มี เวลา เหลือ เพียง เล็ก น้อย ไม่ช้า ก็ จะ ถูก มัด ไว้ กับ หิน กลาง ทะเล ทราย ดิฉัน จึง ต้อง การ ทราบ เรื่อง ราว ของ คุณ ผู้ ซึ่ง ดิฉัน ได้ นึก ยึด เป็น สามี ที่รัก ยิ่ง คนเดียว จบ จน โลก สิ้น สาย"

หล่อน ลด กาย ลง ใน ท่า คุก เข่า วาง มือ ทั้ง สอง ไว้ บน หัก ชาย ที่รัก เขา ทำ ตาม คำ ขอ ร้อง และ หยุด เป็น บาง เวลา เพื่อ บีบ มือ เจ้า หล่อน ครั้น สิ้น สุด แล้ว หล่อน ก็ ตั้ง ต้น เล่า ของ ตน เอง บ้าง เขา รู้สึก ว่า ได้ ทราบ ความ เป็นไป ของ สตรี ยอดรัก อย่าง ละเอียด เมื่อ หล่อน เล่า จบลง ก็ ยืน ขึ้น แล้ว หัวเราะ อย่าง ประหลาด เบา ๆ ซึ่ง กระทำ ให้ ชาย หนุ่ม เกิด ความ ตกใจ มิใช่ น้อย

"เรา ต่าง รู้ ความ เป็นไป ซึ่งกัน และกัน แล้ว" กาย เอ่ย ขึ้น "และ มี เวลา เหลือ อีก เพียง คืน เดียว ใน ชีวิต ทั้ง เป็น คืน เดียว ที่ ฉัน รัก เธอ อย่าง สุด คิด สมมติ ว่า เรา ตั้ง ใจ มา อยู่ ณะ ที่ นี้ โดย ความ เต็ม ใจ เกิด พวก เหล่า นั้น ก็ นึก เป็น เพียง คน ใช้ ของ เรา"

ความ คิด ชนิด หนึ่ง อุบัติ ขึ้น เดนเนน จึง กล่าว ต่อ "และ โลก ทราบ ว่า การ อยู่ นี่ ก็ เนื่อง ด้วย เหตุ ว่า เราเป็น เจ้า ของ ซึ่งกันและกัน — นี่ และ คือ ตำบล บรม สุข ของ เรา เป็น ที่ ดื่ม น้ำ ผึ้ง พระจันทร์ — น้ำ ผึ้ง ป่า — —"

"นั่น เป็น ความ จริง" เจ้าหล่อน ตอบ "เรา ได้ เดิน ทาง มา แถบ เหนือ ทะเล ทราย ซาฮารา ได้ เปลี่ยน ความ รัก ต่อ กัน และ ห้อง นี้ คือ ปราสาท สำหรับ เรา ผู้อื่น พา กัน หลับ สนิท แต่ ความรัก อันร้อนแรง บังคับ มิให้ เรา หลับได้ คุณได้ นำ ดิฉัน มา ยัง วิมาน และได้ รับ ความ บรม สุข อย่าง เต็ม"

ดวง จันทร์ ใน ยาม เต็ม ดวง มี แสงนวล คล้าย แสงเงิน หรือ แสงทอง คำ ขาว อัน มี ค่า ตาม ขอบ ทะเล สุด สาย ตา แต ดู ระยับ เป็น สี ทอง เมื่อ ต้อง กับ ดวง อาทิตย์ ที่ ยัง ลับ ทิวไม้ อยู่ สิ่ง เหล่า นี้ พูน เพิ่ม ความ อิ่มใจ แก่ ผู้ ได้ ทัศนา ยิ่ง นัก แต่ อนิจจา ! เสียง ร้อง ของ ขาว ดาร์ จซ ซึ่งดัง วังเวง ขึ้น เรื่อย ๆ ได้ บำบัด ความ สุข เหล่า นี้ เสีย สิ้น เชิง ทีเดียว

บาน ประตู เปิด ออก กาย เถน เนน แต เห็น หอก สูง เป็น ทิว และ แสง ปลาย ดาบ เป็น เงา เมื่อ ต้อง กับ ศัตรู มี บาด สาย ตา นัก โทษ ให้ รู้สึก รัน ทด ใจ ยิ่ง นัก แต่ เมื่อ ยัง มี สิ่ง ชูใจ อยู่ ข้าง ๆ ตราบ ใด ชาย หนุ่ม ก็ ยัง มี ใจ ชื่น อยู่ ตราบ นั้น ทั้ง ต่าง ไม่ รู้สึก ตกใจ เมื่อ เห็น ขาว ดาร์ จซ พา กัน มา ยืน ออ แน่น อยู่ หน้าประตู

พริบ ตา นั้น เอง นักโทษสาวได้ กระโดด ขึ้น เต้น ไป รอบ ๆ ห้อง กระทำให้ เกิด ความ ตื่น เต้น แก่ ขาว ดาร์ จซ ส่วน กาย เถา เขาไม่ ทราบ ว่า คน รัก ของ เขา ประสงค์ เช่นไร ได้ แต่นั่งตลึง เหม่ออยู่กับที่ เขาขยับ จะ วิ่ง ปราดไป ยัง ประตู เมื่อ เห็น คน ข้าง นอก เอะอะ ขึ้น อย่างไร ก็ตาม เจ้าหล่อน กลับ กลึง ตา ห้าม เขา จึง ต้อง ถด กาย ลงคง อยู่ ใน สภาพ เดิม

"มาเดโมโดซินเนเบล—ฮาร์ มาเดโมโดซินเนเบล—" เปนเสียงร้องถัน ของพวกบ่าเถื่อน ซึ่งแสดงความหมายว่านักโทษทั้งสองกตายเปนคนวิกตจริตไปเสียแล้ว และมันถือว่าบุคคลที่มีศิวิไลซ์ก่อนถูกบูชายัญต้องได้รับอภัยจากพระนางเจ้าซินเนเบล ฉนั้นจึงรีบถอยหนีไปโดยเร็ว เพื่อมิให้เปนที่ขัดใจแห่งพระนางที่นับถือหญิงสาวชุดนั้นข้างๆชายที่รัก พลางหอบด้วยความเหนื่อยอ่อนกระทำให้ชายหนุ่มต้องกอดประทับไว้เพื่อเรียกขวัญ

"ในที่สุดเปนผลสำเร็จ" หล่อนพูดขึ้น "อา, คุณที่รักข้ามิช้าเราจะได้รับความอิสสระภาพแล้ว เพราะมันถือว่าการมีจริตวิกตของเราเปนการให้อภัยโทษแห่งเจ้าของพวกมัน ส่วนกาลภายน่าจะมีสิ่งใดอีกเล่า นอกจากความสุขสำราญ"

"ยอดรักของฉัน!" กายเสนเนนพลอด เขาไม่สามารถกล่าวต่อไปได้อีก ไม่ทราบว่ามีสิ่งใดมาบังคับให้ปิดปากแน่น หัวใจของเขาทั้งสองเต้นระรัวจนได้ยินชัดเจนในที่อันสงัดเงียบเช่นนั้น ดวงตาทั้ง ๔ข้างตรงยังท้องทิฆัมพรอันปราศจากเมฆหมอก กายกอดร่างเจ้าหล่อนไว้แน่น หล่อนค่อยๆเอนศีรษะซบกับอกคนรัก ต่างรอเวลาที่บานประตูจะเผยออกเพื่อให้ความอิสสรภาพแก่คนทั้งคู่นี้ก็แต่ความสุขอันตรงกัน และซึ่งจักมียินยอมบอกแก่ผู้ใดเลยนอกจากเขาทั้งสองว่าเปนความสุขชนิดใด ?

[เป็นประวัติกาลในสมัย พระเจ้าเยมส์ที่ ๒ แห่งประเทศอังกฤษ (พ, ศ, ๒๒๒๘–๒๒๓๑) คราวดยุกออฟมอนเมาธ์ก่อการจลาจล]

ผู้อ่านใหม่โปรดอ่านตอนนี้ก่อน

บั๊คลอเลส โจรกลางทาง กำลังถืออักษรสำคัญฉบับ๑ของ **สไควร์แบรดสต๊อค** แห่งวิทเฮ็ดเนย์เกรนย์ ผู้สนับสนุนฝ่าย**ดยุค**ออฟมอนเมาธ์ เพื่อนำไปให้ **มาสเตอร์เบย์ลิส** ทนายความแห่งนครลอนดอน

รอบบี้ฟาร์กัส ชาวสก๊อต เป็นผู้สนับสนุนทางฝ่าย**ดยุค**ออฟมอนเมาธ์อีกคนหนึ่ง แต่ในวาระเดียวกันเขาทำเพื่อประโยชน์ของเขาเองด้วย เบย์ลิสได้ถูกรอบบี้ฟากัสข่มขู่ และได้แสดงอักษรสำคัญต่อเบย์ลิส ในอักษรสำคัญนั้นมีข้อความกล่าวด้วยเรื่องที่จะเกิดการจลาจลขึ้นในไม่ช้า เพื่อให้**ดยุค**ออฟมอนเมาธ์ขึ้นครองราชสมบัติประเทศอังกฤษ

ฟากัส เชียน จดหมาย ถึง สไคว์ แบรด สต็อค ซึ่งได้ มอบ ความไว้วางใจให้ **โรเยอร์ เรดสโตน** เต็มยน หนุ่ม ของ เบย์ลิส เปน ผู้ถือไป เมื่อ ฟากัส ออก จาก บ้าน เบย์ลิส ไป แล้วได้ สัก ครู่ ก็ หวน กลับ มา จะเอา อักษรศาสน์ ฉบับนั้น แต่เมื่อ ทราบว่า โรเยอร์ ได้ นำไป เสียแล้ว ก็คิดว่า ถ้าจะ ตามไป เอา คืนมา จาก โรเยอร์ ก็คง พบกลางทาง ดังนั้น ฟากัส จึง จ้าง โจรกลางทาง คนหนึ่งผู้ มี ฉายาว่า **โจสายฟ้า** ให้ไปแย่งอักษรศาสน์ ฉบับนั้น จาก โรเยอร์

วอลดรัน สหาย ของ เบย์ลิส ผู้รู้ใจ โรเยอร์ ว่า อย่างไร ก็ดี ตราบใด โรเยอร์คงมีชีวิตอยู่ จะไม่ยอม ให้อักษรศาสน์ฉบับนั้นพรากไปจาก ตนเลย ดังนั้น วอลดรัน จึงได้ รีบคิด ตาม คนทั้งสอง ไป เพื่อช่วย เหลือ โรเยอร์ ให้ ปราศจาก ภัยแห่ง โจสายฟ้า

(เชิญอ่านต่อไปได้)

–บนวิถีแห่งพระราชา–

โรเยอร์ เรดส์โตนออก เดินทางอันไกล ยืดไปสู่ ประเทศ ทางตวันตก โดยความ ร่าเริงใจ เขาไม่ ค่อยคิดถึง เรื่องที่เขา แอบได้ ยินซึ่งท่านเบย์ลิส คิดหวาด กลัว ไป เองเลย

รวม พร้อม ความไร้เดียงสา และ สัตย์สุจริต เขาจึง ไม่คิด พะวงถึง เรื่อง ร้ายแรง ของนาย ของเขา เขารู้ว่า ท่านเบย์ลิส เปน ทนาย ความ ก็ จำเปน มีแขก แปลก ๆ มาหา เปน บางคราว และทั้ง ตัวเขา เอง ก็เคยทำ ธุระ ร่วมมือ กับพวก บริษัท ด้วย เหมือนกัน

จริงอยู่ เขาไม่พอใจ อยู่บ้างที่ต้องมาต่างประเทศ ซึ่งพระราชากำลังมีราชศัตรูอยู่ทุก ๆ วัน และคนโดยมากก็อยู่เฝ้าดูด้วยคออฟมอนเมาธ์ซึ่งเหมือนกับว่าจะเป็นผู้วางระเบียบให้เรียบร้อยได้ แต่เรื่องเหล่านี้ไม่เคยเข้ามาหมกมุ่นอยู่ในดวงใจของเรดส์โตนเลย เมื่อเขาขี่ม้าไปครั้งนี้ คงต้องผจญภัย ทั้งเขาก็ตั้งใจจะขอต่อสู้จนเต็มฝีมือ

"ใกล้กับหลักไมล์ที่ ๒๑ เจ้าจงเลี้ยวไปทางซ้าย" เป็นคำบอกของเบย์ลิส์ เมื่อจากกัน "ต่อไปอีก ๑๐ ไมล์เจ้าจะถึงที่ราบ และจะพบที่พักที่อยู่ทางขวา จำคำสำหรับผ่านไปคือ — 'ลมตะวันออก' — แล้วเจ้าก็จะรอดพ้นจากอันตราย ถึงที่พักพร้อมทั้งผู้แนะนำที่ดี"

ทุกสิ่งได้ผ่านไปโดยสดวกสำหรับเสือม้าหนุ่มจนมาได้เป็นระยะราว ๒๕ ไมล์ก็ข้าม แบกซ็อคฮิช ซึ่งเป็นที่ชุมนุมชื่อเสียงของพวกโจรกลางทาง เขาจึงระวังตัวมากขึ้น ทันใดนั้นเขาสังเกตเห็นคนขี่ม้าอยู่ข้างหน้าอยู่เดี่ยวโดดคนหนึ่ง ส่วนท่าทางของเขานั้นจูงใจของโรเยอร์ยิ่ง คนนั้นดูเหมือนข้าผี่เท้าม้าลงเมื่อรู้สึกว่ามีคนตามมา แต่เมื่อโรเยอร์ผ่อนขับม้าช้าลง ชายประหลาดก็ขยับม้าเดิน

"เรดส์โตนหยิบปืนขึ้นจากซองหนัง แล้วขับม้าย่างเหยาะ ๆ เข้าไปคอยดูอีกคนหนึ่งอยู่ใกล้ ๆ

"ท่านคงออกมาช้าไปกระมังครับ" เขาร้องเชื้อเชิญเมื่อทันกันเรดส์โตนสั่งโหยงเมื่อได้ยินเสียงพูด

"แต่เตรียมพร้อมท่านลอเลส์" เขาเข้าไปใกล้

"ชิ—ชิ!" เขาบ่นออกมามือจับสายถือ ส่วนโรเยอร์ขับม้าต่อไปและหวังเราะอย่างสบายใจ

ห่างจาก ข้างหลัง ไม่เท่าใด มีชาย ขี่ม้า อีกคนหนึ่ง กำลัง รอม้า อยู่ ใน ท่า ฉงน และตกใจ ก่อนที่ เขาจะรู้สำนึก ถึงสิ่งใด ก็ได้ ยินเสียงผีเท้า ม้าดัง อยู่เบื้อง หลัง ทำให้ เขากลับ หลัง ม้ามา

"คราวนี้ โชคดีโดยโอกาส" เขาบ่น และยิ้ม

ใกล้ เข้ามา ทุกที คนทั้งสอง ชักม้า เข้าหากัน เมื่อ ทั้งสอง เห็นกัน โดยแส่ง หลัว ๆ ต่างก็ ขยับ นั่งบน อานให้ มั่นคง ขึ้น

"โอ นั่น! ไม่สู้เร็ว" ดอเลส์ ร้องขึ้นแล้ว ขับม้า ขวาง ทางของ อีกคนหนึ่ง

"หยาบจริง" ผู้มาใหม่ พลุ่งออก พลาง ลับนก ปืนยิง

ประกาย ไฟวิ่งปราด ผ่านท่าม กลางแห่งความ มืด ดอเลส์ ก้มหลบ เสี้ยว ทันพอดีแล้วยิง ตอบไปบ้าง แต่คู่ ปรับ ของเขา ชักม้า เลี่ยงออก ข้างๆ เสี้ยวพลันได้ ยิน กระโจน ม้าอย่าง เต็มที่ เข้าใส่เขา และจับ เสื้อ ไว้

เหตุเกิดขึ้น เพียง แค่ ๒—๓ วินาที แล้ว ต่างก็ รู้สึก เสียใจ และชัก ม้าออก ห่าง จากกัน และขับม้า ออกมา บนถนน แต่ เสียง ร้อง น่าสดุ้ง ออกจาก ดอเลส์ ว่า "สายพ่า โจ! สายพ่า โจ ใช่ไหม?"

"ผ่าซิ— บัคดอเลส์ หรือนั่น" อีกคนหนึ่ง ทัก

ทั้งสอง ก็เป็น อันเข้าใจ กัน ต่าง ก็ลง จากหลังม้า

"แกมา ทำ อะไร อยู่ที่นี่ บัค?" โจถาม

"หายใจ ไม่ออก เพราะ คอกัน รู้สึก เช่นนั้น"

"เรื่อง ของกันรึ? เหอ! กันรู้จักใจ แกดี"

"โชคดีที่ไม่เป็นอะไร" ดอเลส์หวั่วเราะ "แกล่ะมาทำอะไรที่นี่?"

"งานหวานคอขันนิดหน่อย" แกมาอยู่แถวนี่นานเท่าไรแล้ว?

"ครึ่งชั่วโมงได้"

"เห็นใครผ่านไปบ้างไหม?"

"คนเดินทางไม่มีใครผ่านในเวลากลางคืนที่นี่" ดอเลส์พูดวางโต

"เจ้าหนุ่มที่ขี่ม้าสีหมอกน่ะกันคิดว่าคงจับมันได้ก่อนกว่านี้เห็นมั้งไหม?"

"กันเห็นเมื่อไม่นานนี้"

"ดี" โจรับแล้วเดินไปทางม้าของเขา

"เรื่องอะไรกัน?" ดอเลส์ถามเมื่อขึ้นม้าแล้ว

"มันนำจดหมายไปที่ดอเล็คเซอร์งานของกันก็คือจะกันไม่ให้มันไปถึงนั่นเท่านั้นเอง"

"ฉาพังดูคล้ายงานที่เกี่ยวกับการเมือง" ดอเลส์ให้ความเห็น

"กันก็ไม่รู้แต่ข้าได้รับค่าจ้างงามน่ะแหละ" สายฟ้าโจหวั่วเราะแล้วยกไหล่

สัก ๒—๓ นาทีเขาเคียงข้างกันไปโจก็คายเรื่องออกมาทีละประโยคส่วนดอเลส์นั้นคิดลึก พอนานหน่อยดอเลส์พูดขึ้นว่า

"กันจะปล่อยแกให้ทำงานของแกล่ะ เพราะกันจะไปเที่ยวลับเสาะหาคนที่จะใช้เงินค่าอาหารเข้าให้กันบ้าง"

"ฮี—ฮี้!" โจหวัดเราะ ขับม้าต่อไป ขอให้โชคส่งคนซึ่งมีกระเป๋าหนักมาให้แกเถิด"

ดอเดส์ราฝีเท้าคอย ดูจนคนหนึ่งหายไปในความมืด แล้วเขาจึงออกจากถนนเร่งม้าตัดไปตามทุ่งนาโดยเร็ว

ขณะนั้นเรดส์โตนคงไปเรื่อย ๆ เดี๋ยวนี้เป็นเวลา ๘ ทุ่ม เมื่อเขาข้ามลำน้ำและเข้าเขตร์แฮมพ์เชอร์เห็นว่าทั้งสองข้างทางเป็นที่ดุ่มและปิ้งบ่อ

"คงเป็นที่นี่" เขาบ่น "ที่พักอยู่ทางขวามือ นั่นกระมังดูคล้ายๆ ว่าคงใช่ คนต้อนรับที่มั่งมีคงไม่พอใจที่ถูกรบกวน"

เขาขับม้าที่กะปลกกะเปลี้ยไปจนถึงประตูที่พัก และยกด้ามแซ่มาขึ้นเคาะ ๓ ครั้ง ก็เห็นหน้าต่างชั้นบนเปิดออก พร้อมกับปืนจ้องอยู่ด้วยชายผู้ถือเป็นคนผมรกรุงรัง

"ไป แกเป็นใคร" เป็นคำบังคับอย่างเด็ดขาด "ระยะแค่นี้ข้ายิงตายนะ จะบอกให้รู้"

"นี่ ท่านโยดิบ ตมเวลาค่ำพัดหนาวเหน็บ" โรเยอร์ตอบ

"อะ!" คนที่อยู่ข้างบนชักตาแล้วเพ่งดู "แกว่ากระไร? ตม! พัดมาทางไหน?"

"บริสุทธิ์จากทิศตวันออก"

"ฮา! โชคดีสำหรับมันและใครอีกคนหนึ่ง" เจ้าของที่พักบ่น "อ้อมไปหลังบ้าน และคอยสักประเดี๋ยว"

โรเยอร์ ต้อง คอย อยู่ ถึง ๑๐ นาที ก่อนที่ ประตู หลังบ้าน จะถูกเปิดออก แล้วคน แต่งตัว คริ่งค่อน โผล่ ออกมา มือถือ ตะเกียง เขาชู ขึ้นสูงๆ ส่องสำรวจ ดู ผู้เป็น แขก

"จาก กรุง ลอนดอน ร์ ?"

"ท่าน พูด ถูกต้อง"

"หิวแย่ ละซิ ฉันรับ พนัน"

"แต่ไม่ ได้ง่าย ๆ"

"นี่ ท่านคง รู้อะไร บ้างซิ" โยลิบี เข้าไป ใกล้ และ ลดเสียงพูด

"ดังนั้น ท่านคง อยู่ กลาง ทะเล ซิ"

"ท่านคง ไม่ได้ ยิน ฉัน ปฏิเสธ เรื่องนี้"

โยลิบี หรี่ตา ลงข้าง หนึ่ง แล้ว พยักหน้า โดยรู้ทัน

"โรงม้า อยู่ โน้น" แกพูดพลาง วางตะเกียงลง "เอาม้า ไปเก็บไว้ เสียเมื่อฉัน ไปจัด อาหาร

ใน ไม่ช้า ม้า ก็ เป็น สุข ดังนั้น เรดส์โตน จึง เข้า ไป ใน เรือน ซึ่ง มี อาหาร จัดคอย อยู่ เมื่อชี้ ห้อง ให้ แก่ชายหนุ่ม แล้ว ผู้รับแขก ก็ไปนอน พลาง หรี่ตา และโน้ม ศีรษะ ลงพูดว่า "ท่าน และ ฉัน คงบอก กันได้ มาก เมื่อเรา สนทนา ต่อกัน"

ต่อมา อีก ๑๕ นาที ชายหนุ่ม ไปยังห้อง พัก ของเขา พอเขาเข้า ไปก็พอดี ได้ ยินเสียง ม้าวิ่งห้อมาจึงลุกไปที่หน้าต่าง แต่เห็นคนขี่ม้าคนหนึ่ง มาตาม ถนน ครั้นผ่าน ที่พัก คนเดินทาง เขาชัก บังเหียน ม้าเบน เข้ามา และ มองดู ที่หน้าต่าง ซึ่งสว่าง อยู่ แล้ว เร่งม้า ให้ ห้อต่อ ไป

"แปลก พิกล" เรดส์โตน กล่าว กับ ตน เอง "นั่น ดู คล้าย กับ บัคลอเลส์ จริง"

สาม ชั่วนาฬิกา ต่อมา ดวงอาทิตย์ ทำให้ เขาตื่นจาก นิทรารมณ์ แล้ว รีบเร่ง จัดแจง การเดินทาง ต่อไป สำเร็จ ในไม่ช้า เขาไปถึงถาน หญ้า พบผู้เฝ้าที่พัก ดูท่าทาง นึกฉงนมาก

"นี่ แล้ว—" เปนคำ เชื้อเชิญ ของ โยลิบี "ฉันคง ต้อง ผ่านไปแน่ เพราะ ความจริง ฉัน แลเห็น ท่าน ขี่ม้า ล่ำ หมอก มา"

"จริง ๆ นะซิ ท่าน โยลิบี"

แกเกาหัว และยิ่ง ดูฉงน หนักขึ้นอีก ในที่สุด แกพูด

"เชิญ ท่าน มานี่เถิด และช่วยแก้ ปัญหา นี้ให้ ฉันพ้นที"

โร เยอร์ ตาม แก ไป ใน โรง ม้า เขา เห็น มี ม้า ดำ แดง งด งาม ตัวเดียว—โดด

"ม้าเด็ก ของ ฉันอยู่ไหน นี่?" เขาถาม

"นั่นแหละ เปนสิ่ง ที่ฉัน ต้องการรู้เหมือนกัน" โยลิบี ร้อง "เจ้า ม้าตัวนี้ มาจาก ไหนกัน น่ะ?"

ใน ขณะ นั้น ม้า หัน หัว มา และ มี กระดาษ ชิ้น หนึ่ง ผูก ไว้ที่ ผมหน้า ของมัน

"อะไรนี่?" เรดส์โตน ร้องถาม แล้วดึง กระดาษออกมา โดยเร็ว บนกระดาษนี้ มีรอยเขียน ยุ่ง ๆ ไว้ว่า

"จาก เพื่อน คนหนึ่ง ปล่อย ม้าไว้ที่ 'คราวพ์' ที่ สาดส์เบอรี่ เปลี่ยน เครื่อง แต่งตัว ของท่าน เสีย"

มิตร์และศัตรู

"ดีแล้ว เข้าที่น" โยดิบ กล่าว ออกมา เมื่อได้ ยินเสียง เรดส์โคน อ่านแล้ว "นี่ท่า กัน มีท่า คล้าย ชนไก่"

โรเยอร์ ยักไหล่ โดย สงสัย

"ท่านคิดว่า มัน เล่น สกปรก ไหม?" แกถาม

"ฉันไม่ ค่อย ยินดี ต่อเรื่อง นี้ เกิน ไป" ชายหนุ่ม พูดเรื่อย ๆ

"ตามที่ ฉัน เห็นคล้าย กับว่า" โยดิบ พูด ท่าพอใจ เหมือนกับ เป็นการ ของ เพื่อน คนหนึ่ง"

"เพื่อน ซึ่งทาย น่าที่ ของฉัน ถูก" โรเยอร์ ช่วยต่อ

"ฮา!" แกถอน หายใจ โดยเห็นเค้า "ท่าน ตรง มาที่นี่ ออ! ออ! ง่ายจะ ตายไป ท่านไม่ เคยพูด กับใคร ตาม ทางบ้างหรือ?"

"กระซิบ ก็ไม่เคย"

"ดังนั้น ฉันก็คิดไม่ออก แม่ของฉัน แกคงคิด ว่าผีซักนำ" โยดิบบ่น

"มันเป็น ม้างาม" เรดส์โคน ชี้แจง

"ท่านต้อง ไปไกล หาตัวใหม่ที่ ดีกว่า" แกยอม ตกลง "ดูท่าทาง และอก ของมัน พิลึกซี่ ไม่ค่อย วิ่งดอก แต่ใน กระดาษ เขียนไว้ ว่า กระไร 'เปลี่ยน เครื่อง แต่งตัว ของท่าน เสีย'

"นี่เป็น คำแนะนำ ที่ชอบ" โรเยอร์ รับรอง

"อย่างนั้นซี่ เอาเถอะ คนไกนา หมวกไม่มีริม มาใส่ และคิดหนวด เข้าหน่อย เป็น อย่างไร?

"น่าน—น่าน" โรเยอร์ร้องตอบ

"ไม่ดี ใส่เสื้อกั๊กหนัง ฟอกดีกว่า ฉันมีอยู่ตัวหนึ่ง ถุงของฉันเคยใส่เมื่อคราวสงคราม มาส์ตันมัวร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๒๙๖ กับปลอกคอหนังด้วย คุณถุงดีก น่าเวทนา ท่านถูกจับเป็นชะเลยในการรบน้อยๆ แต่ท่านเห็นว่าเป็นชเลยศึกลำบากมาก จึงสมัครเข้ารบช่วยทางนั้นเลย แต่ในการต่อสู้ครั้งต่อมาท่านก็ถูกจับได้ และควรจะต้องถูกยิงเป้า ฐานทรยศ ถ้าท่านไม่หนีไปที่ไอร์แลนด์เสีย ที่นั่นครอมเวลกับคนอื่นจับท่านได้อีก จึงถูกส่งทางเรือไปยังบาบาดอส พอเรือไปถึงเพียงไบค์ฟอร์ดเท่านั้น ท่านจึงกระโดดจากเรือ และว่ายน้ำเข้าฝั่ง และ—"

"ว่าแต่ชุดนั้นมันจะต่อใจคนไหมล่ะ?" เรดส์โตนขัดคอ เพราะนึงมานานแล้ว

"ไม่ต่อล่ะ เสื้อสีน้ำเงินของปู่ของฉันเห็นยังไง? นั่นคงเหมาะมาทางนี้เถอะ"

แกจูงมือเรดส์โตนเข้าไปในบ้าน และหยิบเอาเสื้อสีน้ำเงินตก ๆ ซึ่งใช้สวมไปในงานนักขัตฤกษ์งานวิวาห์และงานฌาปนกิจทั้งสามอย่าง แกหยิบเอาหมวกโบราณมีขนนกขาด ๆ ออกมาด้วย และแกยินดียิ่งที่ได้เห็นโรเยอร์ออกปากรับรองขอยืม!

ดังนั้นจึงปลอมตัวโดยสดวกแล้ว โรเยอร์ตกลงใจออกเดินทางโดยไม่รอกินอาหาร โยลิบีจัดแจงส่งเสีย เป็นอันดีเมื่อโรเยอร์ไปซื้อม้าตัวใหม่ ตำตาเจ้าของที่พักโดยรำเริง แล้วขับห้อไปตามถนนเบสดิงสะโต๊ก

ม้าวิ่งเต็มที่ พาร่าง ของเขา แทบกับว่า จะลอย ปลิวไปใน ท่าม กลาง อากาศบริสุทธิ์ ยาม เช้า ตรู่ ครั้น แล้ว ทำให้ เขา หวลคิด สงสัย ว่า ใคร หนอ ที่เปนมิตร์ ลับ ของเขา

มาถึง เบสลิงสะโต๊ก เขาปล่อย ม้าเดิน เข้าใน เมือง ช้า ๆ พยายาม ไม่ ให้ ใคร สังเกต ได้ ต่อ มาอีก ๓๐ นาฑี เขา ได้ มา เห็นที่ พัก ริม ถนน แห่งหนึ่ง ซึ่ง ดู เหมือน ว่า เปน ที่ เชื้อเชิญ โดย ฉะเพาะ

พอ เขา ลง จาก หลังม้า เจ้าของ ที่พัก ดู เหมือน มี ความ สนใจ ต่อ ม้าตัวนี้ มาก ขณะที่ เขาพูด ก็ได้ ยิน เสียง สนทนา กันอย่าง ร่าเริง ก้อง ออกมา จากห้อง นั่งเล่น

"บ๊อบ วิกซ์ ถึง เวลา แห่งชีวิต ของ เขาแล้ว" เจ้าของ ที่พัก พูด

"เขา เปนใครกัน" เรดส โตน ถาม

"ชายหนุ่ม ขี้ แพ้ ที่ เรา นึก ถึง" แก ตอบ "แต่ คง ไม่ มีใคร กล้า เรียกเขา ว่าขี้แพ้ อีกต่อ จากวันนี้"

"เขาทำ อะไร ?"

"เรื่อง มัน อย่าง นี้ บ๊อบ น่ะ เขา ทำ งาน ให้แก่ พิกส โตน ชาวนา และ พิกส โตน พูดกับ เขาว่า 'บ๊อบ ฉันเปน หนี้เงิน ช่างติด เกือก ม้าอยู่ ๒๔ ชิลลิง นี่เงิน อย่า ทำ หาย เสีย ล่ะ รีบ ไป ที่โรงเหล็ก และใช้ เงินให้ เขา แล้ว เอา ม้า กลับ คืนมา เงินนั่น อย่าให้ หายได้ น่ะ"

บ๊อบไป พร้อม ด้วยเงิน แต่ออก จะเสีย หัว เพราะ เรื่องนี้ บ้าง พอ เขาไป ได้ ครึ่ง ทาง เขาเห็น ว่าทาง ดีที่ สุด ควรนับ เงิน ดู เสียก่อน ทีแรก เขานับได้ ๒๕ ชิลลิง และคิด ว่าเขา คงได้ กำไร หวาน ๆ ชิลลิงหนึ่ง ครั้ง

ที่สอง เขานับ ได้เพียง ๒๓ ก็คิดกลัวว่า เขาคงทำหาย เสียชิลลิง ๑ แล้ว กำลังที่เขานับ เป็นครั้งที่สาม เจ้าโจรกลางทาง คนหนึ่ง กระโดดม้าข้ามรั้วออกมา พร้อมกับปืนจ้องอยู่ได้ระดับกับบ็อบ พลางตะโกนว่า "ข้าจะให้แก ตำบากเพราะเงินนั่ะ"

"บ็อบรวบเงินเข้าและคิดจะพาหนี แต่เจ้าโจรไล่เขาไปจนมุมอยู่ ครั้นเห็นว่าไม่เป็นผลสำเร็จ บ็อบจึงคว้างเงินทิ้งไปตกเรี่ยราดอยู่บนพื้นหญ้า โจรกลางทางกระโดดลงโดยความโกรธ แต่บ็อบวิ่งหลบอยู่ตามพุ่มไม้ เมื่อได้โอกาสม้าของมันมาทางนั้นด้วย ประกอบด้วยชะโมยกำลังเก็บเงินที่ตกอยู่โดยเร็วที่เขาจะหาพบได้ บ็อบจึงกระโดดขึ้นบนอานรีบขับห้อไปโดยเร็วไม่หยุดหย่อน จนมาถึงที่พักคนเดินทางนั้น"

"บ็อบเก่ง" เรดส์โตนยิ้ม "ถึงเจ้าทำเงินหายเจ้าก็ได้ม้า"

"นั่นยังไม่ดีแท้" แกพูดต่อไป "เมื่อเรามาค้นกันที่อานม้า เราก็พบเหรียญทองกินนี่ ๕ เหรียญ และเหรียญเงินอีกบ้าง"

เสียงหัวเราะดังลั่นขึ้นในที่พักอีกหนหนึ่ง

"ยังมีอีก" แกต่อ "พอเขาเล่าจบลง ต่างคนต่างชะงักชะงอให้เขาเล่าอีก นี่ยังไงล่ะ ม้าที่เขาได้มา"

แกเบิดประตูกว้างออก แล้วชี้มือให้ดูม้าที่เหนื่อยหอบกำลังเคี้ยวหญ้าอยู่

เรดส์โตนแทบไม่เชื่อตาของตนเอง เขาเฝ้าจ้องดูม้าตัวหมอกซึ่งเป็นม้าตัวที่ท่านเบย์ลส์เช่าให้เขาที่ 'บุล' ในโฮลบอร์น และเป็นตัวที่นำเขามาเป็นหนทาง ๓๒ ไมล์แรก

เขาเดิน เข้าไป ข้างใน แล้วสั่ง อาหาร มากิน พลางครุ่นคิด ถึงความลึกลับ ครั้งใหม่นี้ ระหว่าง กิน อาหาร เสียง หวีดเราะ ก็ดัง ดังขึ้น อยู่ในห้องพัก ซึ่งบอบ ยังคง เต่าเรือง ของเขาอยู่

เงียบกริบ ลงทันที เมื่อเจ้าของที่พัก มาบอกเบา ๆ ว่าท่านตุลาการมาใส่ส่วน คดี ต่อมา อีก ๕ นาที เรดส์โตน ชำระค่าอาหาร แล้วเดินออกมาเรียก หาม้าของเขา พอถึง ประตู ก็พบ เจ้าของ ที่พักซึ่ง มีอาการกระวน กระวาย

"หายไป แล้ว" แกพูด

"อะไรหาย ?"

"ม้า"

"ม้านั่นหรือ ?"

"ไม่ใช่ ม้าของ โจรกลางทาง ฉันได้รับคำสั่งให้ นำมันมา แต่ไปไหนแล้ว ก็ไม่รู้"

"เรื่อง ม้าหายไปโดย ลึกลับเช่นนี้ ทำให้ เกิดการ หัวเสียกันยกใหญ่ โรเยอร์ จึงต้อง ไป เอาม้า ด้วย ตนเอง เมื่อเขา กำลัง ขี่ไป แลเห็น คนขี่ม้าไปตาม ทุ่งนา ทุกทิศ ทุกทาง เพื่อตาม หาม้า หมอก ที่หายไป

ตัวเขา เอง—ชายหนุ่ม ยิ่ง ฉงน หนักขึ้น ความลับ กับ ความลับ ยิ่งทับถม ขึ้น ทุกที ไม่สามารถ ทำให้ กระจ่าง ได้ บัดนี้ ม้าแข็งแรง ได้นำเขา มา บรรดุ ยัง วิชเชิช แตะ แอนโดเวอร์ จะไป ถึง ซาลิสเบอรี่ ซึ่ง เป็นเวลา ก่อน ๓ นาฬิกา เขาลืบ ถาม หา 'คราวน์' แต่เมื่อ เขามา ถึงที่พัก มีชาย คนหนึ่งแอบเข้า มาพบเขา ทำท่าทางยกย่อง โรเยอร์ จึงดึง บังเหียน ไว้ แล้วพูด กับเขา

"ฉันรับ ประกันได้ ว่าท่าน คงบอก ฉันได้ ว่าตม พัดมาทาง ทิศไหน" คนแปลก หน้า กระซิบ จ้องดูตา เรดส์โตน

"จาก ทิศตวันออก" ชายหนุ่ม ตอบ

"ขอให้ สำเร็จ และจงนำ มาสิ่งที่ เรา ประสงค์" ชายหน้า ใหม่ยิ้ม พึงให้ดี ที่น มีอันตราย ไปต่อไป ที่ปลาย เขตร์ แล้ว ฉัน คง ตาม ไปทัน พร้อม ด้วย ม้าใหม่ อีกม้าหนึ่ง ไปได้!"

ผู้นั้น หายไป ในดาน ที่พัก เรดส์โตน จึง กระตุ้น ม้าวิ่ง เหยาะ ๆ ต่อ ไป รู้สึก พิศวง อยู่ครัน ๆ พอ ออก มา นอก เมือง และ เห็น เสา หลัก เขตร์ อยู่ที่ถนน เขาเหลียว กลับหลังดู พบชาย คนหนึ่ง ขี่ม้า ตามมา โดย ไว โรเยอร์จึง เฉลียว นึกถึง ที่คน แปลก หน้า เตือนเขา

มีคนอยู่แถวนั้น หลายคน ชายลึกลับ ผู้นั้น จ้องดูทั่ว ๆ แล้วพูดกับ โรเยอร์ ว่า "ยินดียิ่งได้ สมทบ กับท่าน ท่านยอมลัน เมื่อท่าน จากนี่ไป เราคงไป ยังแครนบอร์น ด้วยกัน

"ไม่ตรงใจ ไปกว่าฉัน เพื่อน ยาก" เรดส์โตน ตอบตาม คำชวนของ เขา แล้วจึงขับไป เคียง ๆ กันได้ สัก ๑ ไมล์ เมื่อมาถึง ถนนปลูกต้นไม้ ราย ชายแปลก หน้า ดึงบังเหียน แล้วโรเยอร์ ทำตาม บ้าง

"เราเปลี่ยน กันที่—โดยเร็ว" เขาพูด กระโดด ลงจากม้า "ท่าน มีปืน แล้วหรือ?"

"สอง" ชาย หนุ่ม พยักหน้า ลงจาก ม้าบ้าง

"ดีแล้ว ตรวจ ดูให้เรียบร้อย"

เรดส์โตน หยิบปืน มาตรวจ แล้ว พยักหน้า อีกครั้ง หนึ่ง

"แล้วท่าน จงขี่ม้า ตัวใหม่นี้ และขี่ไปให้เร็วเหมือนลมพัด" เขาสั่ง "ประเทศ พร้อมเพรียง พวกศัตรู อยู่ปลายจมูก พวกนี้มลมเหมือนกับที่เรารู้กันไว้แล้ว ความเร็วเท่านั้นที่ช่วย ท่านได้ เร็ว!" เขากระโดดขึ้นม้า ตัวเหนื่อย ของเรดส์โตน "รีบไปเถิด เลี้ยวขวาเมื่อถึง หลักเขตร์ต่อไป เร็ว! เร็ว! เร็วที่เดียว!!"

เขาหายวับไปในป่าไม้ โดยท่าทาง ฉับไว เรดส์โตน ซึ่งคอย สังเกตดูเขาทุกอาการ เคลื่อนไหวโดยความ สงสัย ให้มีความแน่ใจว่า การทรยศคงเป็นได้ จึงห้อม้าตัวใหม่ เต็มฝีเท้า วิ่งไป รวดเร็วกว่าที่แล้วๆ มา

การต่อสู้กลางถนน

เรดส์โตน เร่งม้า มาจนถึง บริดปอร์ต แล้ว เขาคอย ระวังภัย อยู่เสมอ ทางท้องฟ้า บุรพาทิศ ดวงอุทัย พึ่งเขรัญขึ้นมา

ตลอด เวลา ๑๐ นาทีหลัง เขารู้สึก ตัวว่า เขาถูก ติดตาม มาโดยด่วน ถนน หนทาง ในเมือง เงียบ สนิท ไม่มีใคร ถึงกระนั้น เขาก็ต้อง ลือถาม หาถึงที่ที่ เขาต้อง การมา — คือที่ สำนัก ของ ไล์ควแบรดส์ตีอก ในทันใด เขาได้ยินเสียง ฝีเท้า ม้าใกล้ มาข้างหลัง ผู้ติดตาม เขาใกล้เข้า มาแล้ว การมา พบกัน ในเมือง เช่นนี้ เรดส์โตน ไม่นึกกลัว ดังนั้น เขาจึง หยุดม้า และตั้งใจ คอย แต่ผู้ที่ ตามมา นั้นหาแสดงตัวให้เห็นไม่

ทาง ถนน ด้าน หนึ่ง โรเยอร์เห็น คน เดิน ทาง คน หนึ่ง จึง ไป หา เขา คนนั้นบอกเขาให้ ไปยัง เคหาสน์ ของ ไล์ควู ซึ่งยัง อยู่ห่าง อีกราว ลัก ไมล์ ๑หรือ ๒ ไมล์

โรเยอร์ไปต่อไป อีกนิด แปลกใจถึง ผู้ติดตาม ลึกลับ นั้น ในไม่ช้า เขาก็ได้เห็น ชาย คนหนึ่ง มีเสื้อ คลุม กำลัง ห้อ เหยียด ข้าม ทุ่งนา มา อยู่ ห่างจาก ตัวเขา ราวสัก ๕๐ หลาแล้ว

เรดส์โตน เร่งม้า ต่อไป อีก ซึ่ง ผู้ติดตาม ก็ ทำอย่าง เดียวกัน จน กลาย เป็นการ แข่งกัน ในที่สุด โรเยอร์ เห็นว่า คู่แข่ง ของเขา ได้ เปรียบ ขึ้น ทุกที

สี่สิบ—สามสิบ—ยี่สิบ หลาแล้ว ที่ห่างกัน เรดส์โตน กัด ฟัน แน่น กระชับ มือจับ ปืน คอยที อยู่

ปัง! คนที่มา ข้างหลัง ยิง แต่ว่าไกล เกินไป และโรเยอร์ หลบ เสียทัน จึงไม่ ถูก

ปัง! ถูกปืน เฉียดแขน เสื้อสีน้ำเงิน ของเขาไป

"มันยิง ทั้งสอง กระบอก แล้ว" เรดส์โตน บ่น "มันจะกล้า สู้หรือ หนีหนอ"

เขา ดึง บังเหียน โดย แรง แต่ ม้า วิ่ง บน ลาดเนิน นั้น ไม่ถนัด จึงล้ม พับลง ชายหนุ่ม ต้อง กระโดด เพราะ กลัว อันตราย แต่เสียหลัก — คือ เขา กระโดด เอาหลัง ลง

ด้วยเสียง ร้อง โดย ความ ยินดี ผู้ติดตาม กระโดด ลง จาก อาน อย่าง งาม ก่อนที่ เรดส์โตน จะลุกขึ้นได้ เขาเดิน ปืน เดิน จ้อง มา

โรเยอร์ ชิงยิงเสียก่อน แต่มัน นอนหลบ เสียทัน ชายหนุ่มกระโดด ขึ้นแล้วรวมกำลัง ทั้งสี่นยกปืน ขึ้นฟาดถูกหน้า อัน น่ากลัว ของมัน

มันยก มือ ขึ้นปิด หน้า แล้ว ก้มลงไป ตามถาดเขา โรเยอร์ เห็นม้า ของเขา ที่ล้มลง ลุกขึ้นได้ แล้วก็ กระโดด ขึ้นหลัง เร่ง ให้วิ่งห้อ ต่อไป จน ห่าง จาก คู่ปรับ สัก ๑๐๐ หลา ก่อน ที่ มัน จะ โงเง ขึ้น เดินไป ที่ ถนน ได้อีก พลาง ชูหมัด ขึ้นสั่น แสะคำ รามว่า

"ดีละมึง อ้ายสาย ฟ้า โจเซียท มึงครั้ง หนึ่งละ ไล่ตาม มาตั้ง ๑๕๐ ไมล์ ในที่สุดเลยปล่อย ให้ ไปได้ ใน ระยะ สุดท้าย

ควบม้า ต่อมา ในไม่ ช้า เรดส์ โตน ก็มอง เห็น เกรนย์ มีคน แถวนั้น แต่น้อย เดินไป ๆ มา ๆ เมื่อได้ ยินเสียง ปืน พอ โรเยอร์ มาถึง ต่างก็ เข้า มามุง ดูกัน เป็นกลุ่ม

"ท่านคือ ใครมิทราบ ?" คนยามแข็งแรง คนหนึ่ง เป็นผู้ถาม

"โรเยอร์ เรดส์ โตน และฉัน อยากพบ ท่านไล่ควแบรดส์ตือกด้วย ธุระร้อน" ผู้มาใหม่ ตอบ แล้วลง จากหลัง ม้า

ห้านาที ต่อมา เขา ก็ถูก นำไป ยังห้อง โถง ซึ่ง เขาพบ คนแต่งตัว ครึ่ง ยศ หลาย คน รวมทั้ง ท่านไล่ควแบรดส์ซึ่งยัง คง สวม หมวก เวลา กลาง คืน อยู่

"เฮ้ย ใคร กัน นี่ หว่า ?" แบรดส์ตือก ทัก ถาม "มา จาก ไหน กัน ท่าน"

"จาก ลอนดอน ขอรับ กระผม"

"อา ! พวกนี้ บอกฉันว่า ได้ ยินเสียงปืน"

"เกล้า กระผม ถูกไล่ ตามมา จวนเจียน ถึง ประตู นี่เทียว ขอรับ"

"อย่างนั้น ท่านก็ นำอะไร ที่มีค่าควร ชะโมย มาละซิ"

"จดหมายนี้ ขอรับ กระผม"

"ส่งคน ออกไป ฆ่าอ้าย คนที่ติดตาม มาเสีย ทีเดียว ท่าเขา คงนำจดหมาย ที่น่าอ่าน มา" ท่านไล่ควร ร้อง แล้วฉีก ผนึกออก "เอ ผ่าซิ ดูนี่แน่ เป็นการ ดีที่ คำเตือน นี้มาถึงเรา การ ทรยศ ที่ซ่อน ของ เรา มันพบแล้ว มีคนคิดขบถ เรื่องของพระเจ้า แผ่นดิน ลำ ๑ มาอยู่ที่นี่ เพื่อหาอาวุธ"

ต่างก็ รู้สึก วิตก เมื่อได้ รับข่าวนี้ จดหมาย ถูกส่ง ให้ อ่านกัน ต่อๆ ไป เสียงเกิด มีการ ถกเถียงกัน และ ปรวาท กันขึ้น จนเกิด เสียงแซ่ขึ้น ในห้องพักไม่ เป็นศัพท์ ในทันใด นั้น ประตูเปิด ออก มีผู้คุม นำชาย แปลก หน้าถูก มัดมือ คนหนึ่ง เข้ามา

"อา จับได้ คนหนึ่ง หรือ ?" ท่านไล่ควร ร้องขึ้น "อ้ายผู้ร้าย คนนี้ มันต้อง ถึง —"

"ไม่ใช่ ขอรับ กระผม นี่คือ จิม ชาวประมง" ผู้คุม คนหนึ่งบอก "เรื่องอะไร กันหว่า อ้ายถ่อย"

"มีเรือ มาใน ลำน้ำ" ชาวประมง เรียน "เป็นเรือของ พระราชา" "พร้อมแล้ว"

"ได้ ให้เรือ ล่องลำไปแล้ว" คนหนึ่งบอก "ให้ไปที่ ดอดบีบาน"

"ซึ่ง สาตราวุธ และ กระสุน ดินดำ เก็บไว้ที่นั่น" ท่านไล่ควร คำราม "จับอาวุธ พวกเรา สู้มัน บอกกันให้ รู้ทุกคน เอาปืน สาตราวุธ มาให้ พร้อม ไปยัง ดอดบีบาน ความ ทุกข์จะบังเกิด แก่พวก ข้าหลัง ที่สุด"

โรเยอร์ รู้สึก เหนื่อย จนไม่ สามารถ หลีกหนี การ โกลาหล นี้เสียได้ เขาจึงตาม พวก ชาวไร่ ชาวนา ซึ่ง ท่าน ไล่ควร เกณฑ์ มาจาก ที่ต่าง ๆ ไป

บางคน ถือปืน ถือดาบ พลอง แต่การ ต่อรบ ในสมัย นั้น เป็นของง่าย ๆ พล รบก็เป็น ชาวบ้าน ชาวนา ผีกครึ่ง ๆ ค่อน ๆ ที่ยกไป ต่อต้าน กับ เหล่า ทหาร ที่ได้ ระเบียบ ถึงแม้ ในการ รบน้อย ๆ ก็น่า พิศวง อยู่

ในไม่ช้า เรดส์โตน ก็มองเห็น ฉากแห่ง ความยากนั้น ทางขวา มือม แม่น้ำ ไหลลง สู่ทะเล ซึ่ง อาจ มองเห็น เสา กระโดง เรือ อยู่ ใน ระยะใกล้ ๆ ตึกเก่า ๆ เล็ก ๆ หลังหนึ่ง ถูกยึด เป็นป้อม อย่างลับ ๆ และห่าง จากแม่น้ำ ไม่กี่มาก น้อย

ความ ทรยศ เริ่ม ตั้งต้น แล้ว ขณะ นี้เรือ สองลำ ทรมฝั่ง มีทหาร ถือ อาวุธ เฝ้าอยู่ และมี ทหารเรือ อีก ราวโหลหนึ่ง กำลัง ทำงาน คิดต่อ กับเรือ และโรงอาวุธ อยู่ไปมา แบกถังดินปืนบ้าง แบกมัดลำตราวุธบ้าง

ผู้กำกับ การนั้น เป็นชาย รูปประเปรียว สวม เสื้อเชียว ข้าง ๆ เขา มีเด็กหนุ่ม คนหนึ่ง แต่งกาย เรียบร้อย อายุ ๑๕ ปี หรือ ราว ๆ นั้น มือ ถือ กฤช ครั้งนั้น กองทัพ เรือยัง ไม่มี เครื่อง แบบ แต่อาจ สังเกต เห็นได้ ว่า คนทั้งสอง นั้น เป็นนาย ทหาร

ใน ทันใด นั้น ฝ่าย กองทัพ ของ ท่านไล่ควัก ออก มา ปรากฏ ให้เห็น กำลัง วิ่งรุก ลงมาตาม ลาดเขา พร้อมด้วย เสียงร้อง จนหลง มือกวัดแกว่ง อาวุธ พวก ทหารเรือ หยุดทำการ รับบรรจุ ดินปืน แล้ว ต่าง มา รวมกัน คอยต้าน ทาน พวกข้าศึก

การ รุก ของ ฝ่ายผู้ อยู่ บนบก ครั้ง แรก ทาง ทหารเรือ แทบ ต้านไม่ ไหว แต่ถูก บังคับ ให้ ต่อสู้ อย่าง ที่สุดกับ ข้าศึก ซึ่งมาก กว่าตั้ง สามเท่า อีก จนพวก ชาวนา ที่ล่าสัน หลายคน ถูก อาวุธ บาดเจ็บ ไปตาม ๆ กัน

แล้ว และ เหล่า นายทหาร คอย บังคับ ให้ เหล่า ทหาร ต่อสู้ อย่าง มั่น คงอยู่ เสมอ เขาพยายาม แต่ตง ความ สามารถ ครั้งที่สอง ชูกฤช ขึ้นหมาย ประหาร ศัตรู แต่พอดี นายของ เขาถูก หามมายัง พื้นดิน เพราะ ถูกตีม ลง ดังนั้น ทหาร เรือ จึงแตกพ่าย ไป โดยเร็ว

แทนที่ จะรุกต่อไป พวกชาวบก ต่างก็เก็บ ถังดินปืนและสาตราวุธ ซึ่ง ชาวเรือ ทิ้ง เอาไว้ นี่เปนเหตุให้ พวกชาว เรือ ต่างคุม กัน เข้า ได้ อีก โดย เด็ก หนุ่ม ผู้ สามารถได้กระทำการ ชักชวน เขา อย่าง งาม ให้ ช่วย กัน พยา ยาม ช่วยเหลือผู้ บังคับการ ที่ถูก บาดเจ็บ กลับมา ให้ได้ หนุ่มน้อยกระโจน ออกหน้า ในมือ ถือกฤช พวก ทหารเรือ ต่าง โห่ร้อง เข้ารบพุ่งกับ ข้าศึก ซึ่ง เตรียมตัวไม่ทัน และขับไล่ หนีไป เช่นเดียว กับเมื่อ พวกเขาต้องร่นถอย เหมือน กัน

โดยคำชักชวนของหนุ่มผู้สามารถ พวกชาวเรือ จึงคุมกันเข้าได้ อีก หนุ่มน้อยกระโจนออกหน้า แล้วยกเข้ารบพุ่งจนข้าศึกต้องร่นถอยไป.

สอง คน ช่วย กัน พยุง นาย ทหาร ที่ ถูก เจ็บ แล้ว หามกลับไป ลง เรือ บางคนก็ช่วย กันเก็บถัง ดินปืน มากอง ไว้ ผูกสาย ชะนวน จุดไฟ แล้ว ต่างพากัน วิ่งหนี เอาชีวิต รอด

ชาวชนบท ควบคุม กันเข้าได้ ต่อสู้ กันใหม่ อีก ครั้งหนึ่ง แต่การระเบิด ที่น่ากลัว ทำให้ หิน กระเด็น กระจาย ไปทุกทิศ ทุกทาง ก่อนที่ พวกนี้จะรู้สึก ตัวได้ เรือก็ถอย ออกไป กลาง แม่น้ำ เหลือ ที่จะโจม ตีได้ อีกได้ แต่พากัน วิ่งไป ยังฝั่ง แม่น้ำ เรดส โตน เดินไป ทางที่ เขารบ พุ่งกันนั้น ทอด สายตา ไป เห็น วัตถุ แปลก อย่าง หนึ่ง วาง อยู่ บนพื้น ทราย — นั่น คือ ทับ ทิม แท้ แกะ สลัก เปน ลวด ลาย แปลก และมี สร้อย เงิน ผูกติด อยู่ ด้วย เรดส โตน จึงหยิบ ขึ้น

เมื่อโรเยอร์ ได้ พบทับทิม นี้แล้วทำให้ รู้สึกพิศวง เปนที่ยิ่ง เขาเดินต่อไป เหมือนอยู่ ใน ความฝัน จนมาพบ อีกอย่างหนึ่ง จึงรู้สึกตัว

เบื้อง หลัง ทราย กองใหญ่ มี ร่าง หนุ่มน้อย นอน ปราศจาก สติ อยู่คนหนึ่ง โรเยอร์ นึกขึ้น ได้ ทันที ว่าผู้ นี้ แหละคือ คนที่ รวบรวม พลเรือ ที่กระจัด กระจาย ได้ อย่าง แสนสง่า

ดวงหน้าวัยหนุ่ม ซีดสลดและ มีบาดแผล อยู่ บนหน้าผาก แต่คงหายใจอยู่ริน ๆ โรเยอร์ รีบวิ่ง ไปที่น้ำ เอาหมวก ตัก แล้วกลับมา โดยเร็ว จัดแจง ชะล้าง โลมลูบ บาดแผล อยู่ สัก ๕ นาที ดวงตา ของ หนุ่มน้อย ก็ค่อย ๆ ลืมขึ้น และต่อมา อีกหน่อย เขาก็ รู้สึก สมประดี

"ไปกันหมด แล้วหรือ ?" เขาถาม อย่างอ่อน เพลีย

"ใคร ? ทหารเรือ หรือ ?"

"ไม่ใช่ อ้ายผู้ร้าย บนบกน่ะ" เขาพยุงตัว ลุกขึ้นนั่ง แล้วทอดสายตาดูแม่น้ำ "เรือไป เสียแล้ว ท่านคือ ใคร ?"

"ผู้อยู่บนบก ซึ่งบังเอิญผ่านมา"

"ถูกตามที่นึก ขอขอบใจท่าน เรารบกันสนุกดี แต่ฝ่ายเรามีอ้ายชาติทรยศมาก" เขาคว้าดาบที่คอและดึงสร้อยเงินท่อนหนึ่งขึ้นมา

โรเยอร์จ้องดูเมื่อได้เห็น และด้วยความเจ็บปวดทำให้เด็กหนุ่มหน้าย่นยู่

"ท่านถูกทำร้ายที่อื่นอีกหรือ?" โรเยอร์ถาม

"ท่านพูดถูก ฉันถูกทำร้ายซึ่งท่านจะรักษาไม่ได้"

"เป็นอย่างไรเทียว"

"ฉันทำของสิ่งหนึ่งซึ่งฉันต้องรักษาไว้กับชีวิตของฉันหาย"

อา! ทำให้ฉันทายชื่อของท่านได้แล้ว" เรดส์โตนบอก ขณะที่กำลังเอาผ้าพันศีรษะเขาอยู่

"เราเคยพบกันก่อนหรือสหาย?"

"ไม่เคย เว้นแต่ฉันทายนามของท่านได้คือ – เรดส์โตน

"ทายถูก รูเบิต เรดส์โตนเป็นชื่อของฉัน ใครบอกท่าน?"

"สร้อยท่อนที่ขาด และทับทิมเม็ดน้อยของท่านนั้น ซึ่งเป็นที่เกิดแห่งนามของท่านเมื่อหลายปีมาแล้ว" โรเยอร์หยิบวัตถุที่เขาเก็บได้ขึ้นให้ดู

"โอ ท่านเอ๋ย ท่านเป็นมิตรแท้" เด็กหนุ่มร้องขึ้นโดยปลื้มใจอย่างยิ่งยวด "ท่านคงทายไม่ถูกว่าฉันซาบพระคุณท่านเพียงใด โปรดบอกชื่อของท่านให้ฉันทราบได้ไหม?"

"เรดส์โตน"

"เอ่อ... น—"

"ฉันคือ โรเยอร์ เรดส์โตน"

"ท่านเล่น ตลก หรือนี่" หนุ่มน้อย หวั่วเราะ

"บิดา ของฉัน คือ มามาดยุค เรดส์โตน" โรเยอร์ บรรยาย เหตุนั่นแหละ ทำให้ ฉันรู้เรื่อง พอยน์"

"ท่านทำให้ ฉัน ประหลาดใจ คุณตุง มามาดยุคเป็นพี่ชายของ บิดาของฉัน" เด็กหนุ่มกล่าว พลางจับมือ โรเยอร์ไว้แน่น "ถ้าเป็นจริง นี่เราพบกัน โดย แปลกมาก พ"

"ความประหลาด ผ่านไปแล้ว ท่านรับ ราชการ กับพระราชาหรือ?"

"จ๊ะ ฉัน รับ หน้าที่ ทาง ทะเล ผ่าซี่ พระ ราชา ทรง พระ ประสงค์ แล่วงหาคน ที่มีใจ ซื่อสัตย์ และแข็งแรง พี่ไปกับ ฉันเถิด และ—"

"ไม่ได้ ไม่ได้ ฉันเห็นแล้ว ว่า ทางของเรา มันต้อง แยกจาก กัน" โรเยอร์ พูด

"อะไร! อย่าเอ่ย ว่าพี่เป็น พวก มอนเมาธ์ — มอนเมาธ์ ผู้ ขบถ" หนุ่มน้อย พูด โดยเร็ว พลาง ยืนขึ้น

"บางคน ก็เชื่อถือแน่ ว่า มอนเมาธ์ เป็น กษัตริย์ ที่ มีสิทธิ แท้" โรเยอร์ ตอบ เบา ๆ

"มีปาก มันก็พูดไป" เด็กหนุ่มประชด นัยตา เป็นประกาย ด้วยความดูหมิ่นแคลน "ปู่ทวด ของเรา อุส่าห์ ขายของ ทั้งสิ้นที่ ท่านมี เพื่อสนอง พระกรุณา ขิคุณ ของ พระราชา สู้สละ บ้านช่อง และใน ที่สุด ก็ยังคงจงรัก ภักดี ต่อพระองค์ อยู่ บิดาของ ฉันก็ เป็นเช่นนั้น ฉันก็ต้อง เป็นเช่นนั้น ด้วย อย่าคิดว่า ฉันเป็นคน อกตัญญู เลยพี่ แต่ ฉันเห็น ว่าฉันควรตาย เสียดีกว่า ที่จะมาพบ สกุลเรดส์ โศนซึ่งขาด ความจงรัก ต่อพระเจ้าอยู่หัว"

กรรมตามทัน
ภาค ๓ ตอนจบ
มีในตอนหน้า

หนังสือ ออกใหม่

๑ พระนาง จ้าว โยเซพีน ปกแข็ง เดิน ทอง ๔ บาท

๒ มิน กี๋ก อิ๊น หงิ่ (พงศาวดาร จีน ตอน ยวน ซีไซ ขบถ ต่อ คณะ เก๊ก เหม็ง) ปกแข็ง เดิน ทอง ๓ บาท

นอก จาก นี้ ยัง มี เรื่อง อื่น ๆ อีก มาก ถ้า อยาก ทราบ จง มี จดหมาย ไป ขอ บาญชี ที่

โรง พิมพ์ หนังสือ พิมพ์ ไทย

ถนน พลับ พลา ไชย จังหวัด พระ นคร

กวีครึ

แรกพบ

แต่เที่ยวมามากมายหลายคาม,
งามเหมือนเนื้อนุ่มพุ่มพวง,
อยู่ยังฝั่งฟ้าราตรี,
อันดวงดารากว่าหมื่น,
ฤๅห่อนแข่งแสงจันทร์อันแพรวพราว,
อันดวงดาราเหล่านี้,
ห่อนเปรียบห่อนเทียบความงาม,

พิศโฉม

งามเกษงามเนตร์งามกรรณ์,
งามนะลาดดังวาศแกล้งเขียน,
นาสิกกลมสมงามตามวงษ์,
ทั้งสองปรางดังผลมะปรางห้อย,
ดังจะเยื้อนเตือนชายให้ใจพราง,
ศอระหงทรงงามยามพิศ,
สองไหล่ผายผึ่งพึงตา,
ดังบัวตูมหุ้มห่อโผล่กระสินธุ์,
ยิ่งพิศยิ่งเพลินเจริญใจ,

ใคร่ถาม

ใช้ยาขนานไหนทรามเชย,

ตอบถ้อย

ก่อนข้าโรคาประดัง,
ทั้งผอมทั้งซูบรูปร่าง,
งามลบเลิศยิ่งหญิงสยาม,
นิคมเขตร์เทศสยามห่อนมี,
ดังดวงจันทร์รัศมี,
แข่งไขรัศมีแวววาว,
ดาดดื่นนะภาเวหาหาว,
ถึงรวมดาวเข้าด้วยกันก็พลันทราม,
เปรียบดังนารีทั่วสยาม,
อาจหยามเย้ยเล่นเช่นจันทร์,
งามประโลมดุจแสร้งแกล้งสรร,
งามโขนงโก่งดังคันศรทรง,
ห่อนเพี้ยนกินราวงษ์หงษ์,
หากมะจงเพียนเขียนก็เพี้ยนนาง,
ดุจย้อยเมื่อยิ้มก็ห่อนหมาง,
สีโอฐนางดุจสีลิ้นจี่ทา,
สดุ้งจิตรแทบเพ้อละเมอหา,
ทั้งสองถันกัลยางามวิลัย,
แหวกวารินส่งช่ออยู่ไหวไหว,
จะหาติตรงไหนไม่มีเลย,
โฉมงามอย่ากริ่งนิ่งเฉย,
โปรดเฉลยแจ้งข้อขอฟัง,
สาวน้อยแจ้งเรื่องเบื้องหลัง,
เบียดเบียพกายังไม่เว้นวาย,
เหินห่างการกินสิ้นทั้งหลาย,

โภชะนาอาหารก็พานคลาย, ร่างกายหมองดำคล้ำอินทรีย์,
ญาติหญิงชายซ้ายขวาข้าเจ้า, เห็นเข้าต่างกำศรดสลดศรี,
แนะให้สร้างกุศลผลนิธิ, เพื่อพลีหวังผลกุศลทาน,

วันหนึ่ง

หยิบหนังสือคลี่แบแก้รำคาญ, ข้าเจ้าร่ำพึงถึงสิ่งขาร,
แจ้งความของร้านเจ้าหมอ, บุญบันดานดนใจให้ปะตา,
ยา **แสงสุริยะ** ฦๅชา, ยกข้อสรรพคุณหนักหนา,
แก้ โรคดังข้าเจ้าเล่าบอก, ชั้นเจ้าเหล่าประชานิยม,
ไม่หายสัญญาท้าคารม, ไม่หลอกขวดเดียวเห็นสม,
ผู้นิยมขึ้นชื่อฦๅชา, ผู้นิยมขึ้นชื่อฦๅชา,

ฟังกล่าว

เริ่มรับประทานแต่นั้นมา, ข้าเจ้ายินดีหนักหนา,
ที่ผอมก็มีดีกว่าก่อน, **สามวันดังว่าเห็นจริง,**
อาหารรับประทานมากจริง, หลับนอนศุขสบายหลายสิ่ง,
ระดูขัดค้างจางใส, ยิ่งนานยิ่งทุเลาเบาบาง,
มุตะกิตระดูขาวเซาจาง, **ปวดเมื่อยทั่วกายคลายหมาง,**
สามขวดเท่านั้นพลันหายขาด, **เร็วหายเหมือนอย่างแกล้งทำ,**
ต่อมาข้าเจ้าใช้ประจำ, ช่างประหลาดคิดมาน่าขำ,
ร่างกายจึงงามเช่นนี้, ร่างกายจึงงามเช่นนี้,

เพื่อนหญิง

ยาแสงสุริยะ คู่ชีวี, ความจริงจงจำให้ถ้วนถี่,
ร้านขายยาเจ้าหมอต่อท้าย, ยาอื่นห่อนมีคุณป่าน,
สพานช้างโรงสีเนาว์นาน, บำรุงเมืองห่อนไกลสถาน,
เปนสถานที่ทำจำหนาย เอย ฯ

ร้านขายยาเจ้าหมอ

ถนนบำรุงเมือง ตอนสพานช้างโรงสี โทรศัพท์ ๑๔๔๗

แจ้งความ

ศัพท์ไทย เป็นหนังสือรายเดือนของ โรงพิมพ์หนังสือพิมพ์ไทย ได้จดทะเบียนกรรมสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ และทะเบียนไปรษณีย์ ฯ เลขที่ ๖๐ แล้ว ตั้งต้นออกแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๖๔ ปีหนึ่งมี ๑๒ ตอน อัตราค่าบำรุงปีละ ๑๐ บาท การรับจะลงนามรับแต่ตอนใด ๆ ก็ได้ ขายปลีกตอนละ ๑ บาท มีขายตามร้านทั่วไป

บรรดาชื่อบุคคล ตลอดถึงนิสัยและจรรยาวัตรของผู้มีนามในท้องเรื่องอันมีปรากฏในหนังสือศัพท์ไทยเล่มนี้เป็นแต่สมมุติขึ้นทั้งสิ้น และถ้าจะไปพ้องกับบุคคลตัวจริงเข้าก็เพราะบังเอิญมาประจวบกันเข้าเอง ซึ่งสุดวิสัยที่จะแก้ไขหลีกเลี่ยงได้ แต่ขอให้ผู้เข้าใจว่า มิได้มีความเจตนาเสียดสีหรือเพ่งเล็งถึงบุคคลผู้หนึ่งผู้ใดเลยเป็นอันขาด หากบังเอิญไปพ้องกันเข้าบ้างก็ต้องขอรับประทานอภัย

บรรณาธิการมีความยินดีรับเรื่องทุกชนิดของท่านทั้งหลายที่จะส่งไปอุดหนุน แต่ขอให้เป็นเรื่องสั้น ๆ ไม่ยาวเกินสมควร ผู้ส่งเรื่องต้องบอกทั้งนามจริงนามสมมุติและตำบลไปให้ทราบ หากเป็นเรื่องแปล ขอได้โปรดบอกชื่อเรื่อง, นามผู้แต่งเดิม และชื่อหนังสือต้นฉบับกำกับบอกไปด้วย การเขียนเรื่องขอให้เขียนแต่หน้าเดียว ยิ่งเป็นอักษรพิมพ์ดีดก็จะดีมาก บรรณาธิการยินดีจะส่ง

หนังสือ ศัพท์ไทย เล่มที่ ๆ ลงเรื่อง นั้น ๆ มา ให้เป็น การ ตอบแทน แก่ ท่าน ที่ ส่ง เรื่องไป อุดหนุน และ รับ จะ ลงวน ความ จริง ของ ท่านไว้ เป็น ความ ลับ โดย เคร่ง ครัด ตาม ระเบียบ เสมอ.

บรรณาธิการไม่ รับ รอง ต่อ การ ส่ง ว่า จะไป ถึง หรือไม่ถึง หรือ ชำรุด สูญ หาย อย่างใด ต้อง อยู่ ใน ความ บ้อง กัน รอบ คอบ ของผู้ ส่ง เรื่อง ทั้งสิ้น เมื่อได้รับ ไว้ โดย ตรวจ ดู แล้ว ก็ จะ แจ้ง ให้ ทราบ ทันที และไม่ รับ รอง ว่า จะ นำ ลง ให้ ใน ตอนใด แต่ จะ พยายาม ปฏิบัติ การ ให้เป็นไป อย่าง ยุติธรรม และ ดีที่สุด.

ท่าน ที่ เป็น สมาชิก ของ ศัพท์ไทย ถ้าได้ ย้าย ตำบล หรือ เลื่อน ยศ บรรดา ศักดิ์ และ ตำแหน่ง น่า ที่ โปรด รีบ แจ้งให้ ผู้ จัดการ ทราบ โดย เร็ว เพื่อ สดวก ต่อ การ ส่ง หนังสือ มา ยังท่าน.

เนื่อง ด้วย มี หนังสือ หาย ระหว่าง ทาง เดือน ละ หลาย ๆ เล่ม และ บาง ท่าน เพิก เฉย เสีย จน ล่วง เลย เป็น เวลา นาน จึง เตือนไป และไม่ มี กำหนด ที่สิ้น สุด ลง ดังนั้น ตั้งแต่ บัดนี้ไป ถ้า สมาชิก ผู้ใดไม่ได้ รับ หนังสือ ประจำ เดือน นั้น ๆ ขอให้ รีบ เตือน ไป เสีย ภายใน วันที่ ๓๐ ของ เดือน ที่ หนังสือ ตอน นั้น ออก ประจำ ถ้า ช้า เกิน กว่า กำหนดนี้ แล้ว ผู้จัด การ จะไม่ รับ ผิด ชอบ เว้น แต่ จะ มี เหตุ อัน สมควร เท่า นั้น.

กิจการใด ๆ ที่ เกี่ยวแก่แผนก เรื่องแลข่าว ให้ส่งถึง บรรณาธิการ ส่วน กิจ การใด ๆ ที่ เกี่ยว แก่ แผนก ธุระ การ ให้ ส่ง ถึง ผู้จัดการ ณ โรงพิมพ์ หนังสือ พิมพ์ไทย ถนน พลับ พลาไชย จังหวัด พระนคร

(โทรศัพท์ เลข ที่ ๔๗๒)